መጽሐፈ አክሲማሮስ

ዘሰድስቱ ዕለታት

አዘጋጅና አሳታሚ፡-
አባ ሠናይ ምስክር
ባሕር ዳር

፲፱፻፺፱ ዓ.ም ታተመ

www.ethiopianorthodox.org

ሰጋም ሰበለ ሐሑጽሙ

ቶ·ሊለሰ ቀሰኋሰዘ

©

ያለአዘጋጁና አሳታሚው ፈቃድ መልሶ ማሳተም በሕግ የተከለከለ ነው፡፡

ለእግዚአብሔር ምድር በምልአ፡፡ ዓለምኒ ወኵሉ እለ ይነብሩ ውስቴታ፡፡ ወውእቱ በባህር ሣረራ፡፡ ወበዓፍላግኒ ውእቱ አጽንዓ፡፡ ምድርና መላዋ ለእግዚአብሔር ናት፡፡ ዓለምም በእርስዋም የሚኖሩ ሁሉ፡፡ እርሱ በባሕሮች መሥርቷታልና፡፡ በፈሳሾችም አጽንቷታልና፡፡

መዝ 23፡1-3

www.ethiopianorthodox.org

መታሰቢያነቱ
የባሕር ዳር ፈለገ ገነት ቅዱስ ጊዮርጊስ ገዳምን ለአርባ
ዓመታት ሲያስተዳድሩ ለቆዩና አሁንም በማስተዳደር
ላይ ላሉት ታላቅ መንፈሳዊ አባት ለመልአከ ገነት
ኃይለ ማርያም ፈንታሁን
ይሁንልኝ::

www.ethiopianorthodox.org

መልእክት

ለዚህ አክሲማርስ ለተባለው መጽሐፍ አቀራረብ የተሠጠ መልእክትና ልዩ አስተያየት

አክሲማርስ ማለት የስድስት ቀናት ሥነ ፍጥረት መጽሐፍ ነው፤ የሚተላለፈውም በተለይ ለካህናትና ለክርስቲያኖች ነው። እነዚህም ለልጆቻቸው ያስተላልፉታልና፤ የፍጥረታት ባለቤት እግዚአብሔር አምላክ ጠቢበ ጠቢባን ነው፤ ጠቢባን ነን የሚሉ ሁሉ ብዙ ቢፈላሰፉ ከተፈጠረው ነገር ነው፤ ጠቢበ ጠቢባን እግዚአብሔር ግን «እም ኀበ አልቦ ኀበ ቦ» ነው ማለት ከሌለበት ወደ ሚኖሩበት አምጥቶ ነው እነዚህም አራቱ ባሕርያት መሬት፣ ውኃ፣ ነፋስ፣ እሳት ናቸው። በሰማይም በምድርም የተፈጠሩት ሁሉ ከእነዚህ ያልተፈጠረ የለም፡ ጠቢባን ነን፤ ፈላስፋ ነን የሚሉ ሁሉ እነዚህን ሥነ ፍጥረቶች በመመርመር ነው፡ ይህም ችሎታቸው በአንዱ አምላክ በእግዚአብሔር አምሳል ተፈጥረዋልና ነው። ረቂቁን ፈጣሪ እግዚአብሔርን ግን ፍጡር ማየት የሚችል ቅዱስ ጳውሎስ በሮሜ መልእክቱ «ወዘኢያስተርኢ እግዚአብሔር እም ቅድመ ዓለም ይትዓወቅ በፍጥረቱ» ረቂቁ እግዚአብሔር የሚታየውና የሚታወቀው በፈጠረው ፍጥረት ነው፤ ሮሜ 1+21። ከላይ፣ ከታች ከአራቱ ማዕዘን ሁሉ የተፈጠሩትን ስንመለከት ፈጣሪን እናየዋለን፤ አይተንም እናውቀዋለን፤ አውቀንም እናደንቀዋለን፤ አድንቀንም አዲስ ምሥጋና ለስሙ እናቀርባለን። «በከመ በሰማይ ከማሁ በምድር» በሰማይ እንደተደረገ እንዲሁም በምድር ይሁን ማለት መላእክት በሰማይ ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ ብለው እንዲያመሰግኑ የሰው ልጆችም በምድር ሥነ ፍጥረትን እያዩ ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ እያሉ ያመስግናሉ፤ ከዚህም ሌላ የሚበልጥ ሰላምና ደስታ ለሰው ልጅ የለውምና ዘወትር ሥነ ፍጥረትን እንመልከት ይሆን አክሲማርስ የስድስት ቀናት ሥነ ፍጥረት ከየገዳማቱና አድባራቱ ከየግለሰቦችም በትጋትና በንቃት በማሰባሰብ ጥንታዊ ይዘቱንም እንደወትቱ በማስተካከል ማለትም፣ እንዲል፣ እንዳለ፣ እንዲሉ የሚለውን ጥንታዊ አተማመጥ ጸሐፊውንና ደራሲውን በመለየት እንዲያውም ይህን መጽሐፍ ልዩ የሚያደርገው ጥቅሶችን በያሉበት በማሰባሰብ ትክክል በማስተመጥ ሊቃውንትን በሚያስደንቅ ሁኔታ አዘጋጅተው ለዚህ ኅትመት በማብቃታቸው ታታሪነታቸውንና የተፈጥሮ ስጦታቸውን በሌላም በኩል «ኩን ገንጻሊ መጻሕፍት» እንደሚለው ሌትና ቀን ቃለ መጻሕፍትን ተመልካችነታቸውን ስለማውቅ በሊቃውንት ፊት ይህን የሥነ ፍጥረት መጽሐፍ አስተካክለው ያቀረቡትን ብልህና አስተዋይ አባት አባ ሠናይ ምስክር የተባሉትን የባሕር ዳር ፈለገ ገነት ቅዱስ ጊዮርጊስ ገዳም የሰብከተ ወንጌል ኃላፊ የሆኑትን ላመሰግናቸው እወዳለሁ፤ ስውን ወዳጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ክህነታቸውን ይባርክ፣ እድሜያቸውን ያስረዝም፤ ጤንነታቸውን ይጠብቅ አሜን።

መልአከ ገነት ኃይለ ማርያም ፈንታሁን

የባሕር ዳር ፈለገ ገነት ቅዱስ ጊዮርጊስ ገዳም

አስተዳዳሪና የሰበካ ጉባኤ ሊቀ መንበር

፲፱፻፺፱ዓ.ም

ባሕር ዳር

www.ethiopianorthodox.org

ምስጋና

ይህን አክሲማርስ መጽሐፍ ለሕትመት እንዲበቃ

- ባላቸው ትርፍ ጊዜ ተጀምሮ እስኪፈጸም ድረስ ከጎኔ ሳይለ[illegible] በኮምፒውተር ጽሑፍና ለቀማ፣ በማቀነባበርም ለረዱ[illegible] ለተከለ መድኅን ከነቤተሰቦቻቸው፤
- በገንዘባቸው ለረዱኝ ለአቶ ተስፋዬ መንግሥት (ወልደ ትንሳኤ)ና ለባለቤታቸው ወ/ሮ ሐረጎ ወንዱ (ወለተ ኪዳን)፣ ለMr. Jhon (ተ/ዮሐንስ)ና ለባለቤታቸው ለወ/ሮ ትዕግስት ይሂነው (ወለተ ሐና)፣ ለMr. Arto(ሀ/ሥላሴ)ና ለባለቤታቸው ለወ/ሮ አስቴር ትዕዛዙ(ዓፀደ ማርያም)፣ ለአቶ ሀብታሙ ብዙነህ (ሀ/ማርያም)ና ለባለቤታቸው ለወ/ሮ የኔወርቅ ታያቸው (ዓፀደ ማርያም) ከነቤተሰቦቻቸው፤
- ሀሳብ ሞራል እና የተለያየ ድጋፍ በመስጠት ላበረታቱኝ፤

የእመቤታችን የቃል ኪዳን ልጆች ሁሉ፤ ሁሉን ማድረግ የማይሳነው እግዚአብሔር የማቱሳላ እድሜን ሰጥቶ፣ በሕይወት ጠብቆ፣ ሥራቸውን አቃንቶ ገንዘባቸውን ባርኮ ያቆይልኝ ዘንድ እየጸለይሁ በእግዚአብሔር ስም ልባዊ ምስጋናዬን አቀርባለሁ::

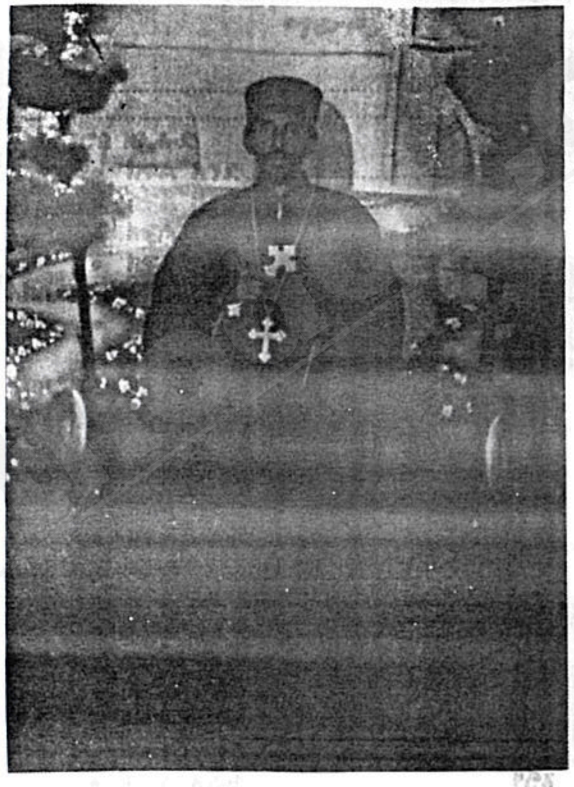

አዘጋጅና አሳታሚ:-

አባ ሥናይ ምስክር

የባሕር ዳር ፈለገ ግዮን ትዱስ ጊዮርጊስ

ገዳም ሰብከተ ወንጌል ኃላፊ

ስልክ- 058 2200849

» 2204565

<u>ባሕር ዳር</u>

www.ethiopianorthodox.org

ማውጫ

ገጽ

መቅድም .... ፩
ታሪክ .... ፭

አክሲማርስ ዘእሑድ
- ክፍል አንድ .... ፱
- ክፍል ሁለት .... ፲፮
- ክፍል ሦስት .... ፴፮
- ክፍል አራት .... ፵፮

አክሲማርስ ዘሰኑይ
- ክፍል አንድ .... ፶፭
- ክፍል ሁለት .... ፷፭

አክሲማርስ ዘሠሉስ
- ክፍል አንድ .... ፸፫
- ክፍል ሁለት .... ፺፱

አክሲማርስ ዘረቡዕ
- ክፍል አንድ .... ፻
- ክፍል ሁለት .... ፻፳፩

አክሲማርስ ዘሐሙስ
- ክፍል አንድ .... ፻፴፰
- ክፍል ሁለት .... ፻፵፩

አክሲማርስ ዘዓርብ
- ክፍል አንድ .... ፻፵፮
- ክፍል ሁለት .... ፻፶፭
- ክፍል ሦስት .... ፻፷፱
- ክፍል አራት .... ፻፸፩
- ክፍል አምስት .... ፻፹፭
- ክፍል ስድስት .... ፻፺፫
- ክፍል ሰባት .... ፪፻፱
- ክፍል ስምንት .... ፪፻፲፱

www.ethiopianorthodox.org

መግቢያ

ይህን አክሲማሮስ መጽሐፍ እንዳዘጋጅና እንዳሳትም ያነሳሳኝ ምክንያት

- የቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት ብዙ ጊዜ በዋቢነት ይጠቅሱታል:: ነገር ግን እንደተፈላጊነቱ መጠን ተዘጋጅቶና ታትሞ ሕዝበ ክርስቲያኑ ሊጠቀምበት ባለመቻሉ፤
- ሁለተኛውም ከሌሎች መጻሕፍት በመጀመሪያ መታወቅ ያለበት የሥነ ፍጥረት መጽሐፍ መሆኑን በማመን ነው::

ከአሁን በፊት ብዙ ነቢያት በተለያየ መልኩ ቢጽፉም አክሲማሮስ የሚል ስም ሰጥቶ የጎደለውን አምልቶ የረቀቀውን አጉልቶ ሀያ ሁለት ሥነ ፍጥረት ብሎ ቆጥሮ የጻፈ ግን ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ነው::

ስለዚህ ይህንን መጽሐፈ አክሲማሮስ ቀለል ባለ መልኩ ተዘጋጅቶና ታትሞ ሕዝበ ክርስቲያኑ እንዲጠቀምበት በነበረኝ ከፍተኛ ፍላጎት «ሰአሉ ወይትወሀበክሙ ኅሡ ወትረክቡ ጐድጕዱ ወይትረኀወክሙ እስመ ኵሉ ዘይስእል ይነሥእ ወዘሂ የኀሥሥ ይረክብ ወለዘሂ ጐድጕደ ይትረኀዎ:: ማቴ ፯+፯-፱

ለምኑ ይሰጣችኋል ፈልጉ ታገኛላችሁ መዝጊያን አንኳኩ ይከፈትላችኋል የሚለምን ሁሉ ይቀበላልና የሚፈልግም ያገኛል መዝጊያንም የሚያንኳኳ ይከፈትለታል:: ማቴ 7+7-9:: ብሎ ጌታችን እንዳስተማረን እኔም

- በአንዳንድ ገጻማትና አድባራት እንዲሁም ከአባቶች መጽሐፉን በማፈላለግና የተሻለውንም በመምረጥ፤ አንዱ የተወውን ሌላው ያስተካክላል፤ ይህንን ሁሉ በማቀነባበር፤
- አግርኛው እየቀደመ ግእዙ ይከተል የነበረውን በማስተካከልና ሥርዓት በማስያዝ፤ ግእዙ ተጠቅሶ ሳይተረጉም የታለፈውን በመተርጐምና ምዕራፍና ቁጥሩን በመጥቀስ፤

www.ethiopianorthodox.org

- እንዳለ እገሌ እያለ ያለፈውን ሁሉ ማስረጃዎችን በየቦታቸው በማስቀመጥና መልክ በመስጠት፣
- የመጽሐፉን ስም ትርጓሜ በመተርጐምና የባለ መጽሐፉን ስምና ታሪክ በመግለጽ
- ለመጽሐፉ የየዕለቱን ርዕስ በመስጠትና ለአንባቢ እንዳይሰለች በማሰብ በክፍል በመከፈል፣ የገጽ ቁጥርና ከግእዙ ላይ የጎን ቁጥር በመስጠት፣
- የፊደላቶችን ሥርዓትም በመጠበቅ ይህንን በመሳሰለው ሁሉ ከብዙ ዓመታት ድካም በኋላ እግዚአብሔር አምላክ ቅዱስ ፈቃዱ ሆኖ ተዘጋጅቶ ለኅትመት በመብቃቱ «ምንተኑ አዐስዮ ለእግዚአብሔር በእንተ ኩሉ ዘገብረ ሊተ፣ ስላደረገልኝ ሁሉ ለእግዚአብሔር ምን እመልሳለሁ» እንዳለ ነብዩ ዳዊት መዝ.115፥3 እኔም ምን እመልሳለሁ እያልሁ ይህንን መጽሐፍ አዘጋጅቼና አሳትሜ ለአንባብያን ሳቀርብ ደስታ ይሰማኛል:: የረዳኝን የፍጥረታት ፈጣሪንም በፍጹም ልቤ ዘወትር አመሰግነዋለሁ::

ስብሐት ለእግዚአብሔር ወለወላዲቱ ድንግል ወለመስቀሉ ክቡር አሜን::

አዘጋጅና አሳታሚ
አባ ሠናይ ምስክር

መቅድም

መቅድም ማለት ወደ ቤት ለመግባት በሩን መክፈት እንደሚያስፈልግ ሁሉ ከመጽሐፉ ፍሬ ነገር አስቀድሞ የሚገኝ ጽሑፍ ማለት ነው::

«ይደልዎ ለዘያነብብ ቅድመ ይዝክር ስሞ ለበዓለ መጽሐፍ ወእምዝ ያንብብ ወይምሀር»
መጽሐፍ የሚመለከት ሰው አስቀድሞ የደራሲውን ስምና ታሪክ ማወቅና መረዳት ከዚያ በኋላ መጽሐፉን ማንበብ፣ መተርጐም ይገባዋል ብሎ ዮሐንስ አፈወርቅ እንደነገረን ሁሉ መቅድምም የሚዘጋጀው ስለዚህ ነው:: በዚህም መሠረት ለዚህ አክሲማሮስ መጽሐፍ ይህ መቅድም ተሰጠው:: የዚህ መጽሐፍ የስሙ ትርጓሜ ስድስት ቀን ማለት ነው::

የስድስቱን ቀን ሥነ ፍጥረት አምልቶ አስፍቶ የሚናገር ሀያ ሁለት ብሎ የሚቆጥር የቅዱስ ኤጲፋንዮስ መጽሐፍ ስም ነው:: /አለቃ ኪ/ወልድ ክፍሌ ገጽ ፪፻፲፱/
የስድስቱ ቀን ሥነ ፍጥረትስ አፈጣጠር እንደምንው ቢሉ ሥላሴ እምቅድመ ዓለም በአንድነት በሦስትነት ሳሉ አንድነታቸው ሦስትነታቸውን ሳይጠቀልለው ሦስትነታቸው አንድነታቸውን ሳይከፍለው በአንድነት በሦስትነት ሲሠለሱ ሲቀደሱ ሲመሰገኑ ይኖሩ ነበር:: ኋላ ግን ዓለምን እንፍጠር ብለው አሰቡ፤ አሰበ ውም አልቀሩ:-

፩. ዘአምጽአ ኩሉ በቃለ ኃይሉ እምኀበ ኢሀሎ ኀበ ሀሎ
ይህን ዓለም እምኀበ አልቦ ኀበቦ/ካለመኖር ወደ መኖር/ አምጥ ተው ፈጠሩት::
፪. እስመ ውእቱ ይቤ ወኮኑ ወውእቱ አዘዘ ወተፈጥሩ::መዝ ፻፵፰፥፭-፮
እርሱ ብሏልና ሆኑም እርሱም አዝዟልና ተፈጠሩም::መዝ 148፥5-6::

www.ethiopianorthodox.org

ይህን ዓለም መፍጠራቸው ጉዳይ ኖሯቸው ጉዳይ ሊሞላላቸው አይደለም፤ አንድነታቸው ሦስትነታቸው ጌትነታቸው ባለጸግነታቸው እንዲታወቅ ብለው ነው እንጂ።

፫. እስመ አነ አምላክ ኢይርህብ ወኢይጸምዕ ወኢይደክም።
ኢሳ ፵፥፳፰-፴፩

የሥላሴ ባሕርይ የማይራብ የማይጠማ የማይደክም ነው። ኢሳ 40፥28-31

የሰው ባሕርይ ግን የሚራብ የሚጠማ የሚደክም የሚሞት ነው። ሰው ልሰወር ባለ ጊዜ አጥር መጋረጃ ይፈልጋል ሥላሴ ግን እንሰወር ባሉ ጊዜ አጥር መጋረጃ አይፈልጉም፤የገዛ ባሕርያቸው ይሠውራቸዋል።

፬. ለሊከ ብከ ተከደንከ ወለሊከ አንጦላዕከ ስውር ብከ ኃይልከ ወከዱን ብከ ዕበይከ።

ገናናነተህ በአንተ የተሠወረ ነው፤ ኃይልህም በአንተ የተሠወረ ነው፤ አንተ ራስህን በራስህ ጋረድክ፤ አንተ ራስህን በራስህ ሠወርህ፡ ቅዳሴ ዮሐ/ ወልደ ነጐድጓድ

፭. እስመ እንዘ ኅቡዕ ክሡት አንተ ወታስተርኢ ለፍቁራኒከ።

የተሰወርህ ሳለህ ግልፅ ነህ፤ ለወዳጆችህ ትገለፃለህ። ሰው ለገለፅ ባለ ጊዜ ብርሃን መብራት ይፈልጋል፤ ሥላሴ ግን እንገለፅ ያሉ እንደሆን ብርሃን መብራት አይፈልጉም። የገዛ ባሕርያቸው ይገልፃቸዋል። ሰው በሕይወቱ ሞት በመንግሥቱ ኅልፈት አለበት፤ ሥላሴ ግን በሕይወታቸው ሞት በመንግሥታቸው ኅልፈት የለባቸውም።

፮. መንግሥቱ ዘለዓለም ወምኩናኑኒ ለትውልደ ትውልድ መዝ ፻፵፬፥፲፫
መንግሥትህ የዘላለም መንግሥት ናት፤ ግዛትህም ለልጅ ልጅ ነው። መዝ 144፥13-14

፯. ወአልቦ ማኅለቅት ለመንግሥቱ። ሉቃስ ፩፥፴፫-፴፬
ለመንግሥቱም መጨረሻ የለውም። ሉቃስ 1፥33-34

፰. ዘእምቅድመ ዓለም መንግሥቱ ሰፋኒት። ትም/ኀቡዓት

www.ethiopianorthodox.org

ለዘለዓለም ጸንታ የምትኖር መንግሥት ያለችው፤ ትም/ኀቡዓት ሥላሴ ጉዳይ የለባቸውም ካሉ ይህን ዓለም ስለምን ፈጠሩት ያሉ እንደሆን ፍጡር ፈጣሪውን ያውቅ ዘንድ ረብሁ ጥቅሙ ነውና ስለዚህ ይህን ዓለም ፈጠሩት ፈጣሪያቸውንም ቢያውቁ የሚጠቀሙ ሰውና መላእክት ናቸው። የቀረውን ፍጥረት ለምን ፈጠሩት ያሉ እንደሆን እኛ ልንበላው ልንጠጣው ልንሠራበት ልንግርበት ነው።

፱. ስምዑኬ መድምማቲሁ ለእግዚአብሔር በእንቲአሁ ኩልክሙ ደቂቀ አዳም ያብጽሕ ለከሙ ነገረ ኩሉ ዘኩነ እምጥንቱ እስከ አመ ይትነፋሕ ቀርን በበመትልው፤ ወእመሰ ይትከሀል እምደ ለዎሙ ይስምዑ ዘንተ ኩሉ ፍጥረት ከመ ያእምሩ ኪነቶ ለኪነ ያሆሙ እለ ይነቡኒ ወእለ ኢይነቡኒ ኅቡረ ይባርክዎ ለእግዚአብሔር ስቡሕኒ ውእቱ ወልዑልኒ ውእቱ ለዓለም። መዝ፤ሠለስቱ ደቂቅ ፩፥፴፫-፴፬

እግዚአብሔር የፈጠራቸው ፍጥረቶች ሁሉ እግዚአብሔርን ያመሰግኑታል። እርሱ የተመሠገነ ነው፤ ለዘላለሙም ከፍ ከፍ ያለ ነው። ሠለስቱ ደቂቅ 1፥33-34

እኛ የምንበላቸው የምንጠጣቸው የምንሠራባቸው ምንና ምን ናቸው ቢሉ አዝርዕቱን አትክልቱን ማሩን ወተቱን እንበላዋለን፤ ፈረሱን እንጠጣዋለን፤ ላሙን በጉን ፍየሉን አርደን እንበላዋለን፤ ዕፅዋቱን ሠረገላ መሸጋገሪያ በቅሎውን እንቀመጥበታለን፤ ድልድይ አድርገን በባሕር እንጻንጠልቅ በገደል እንጻንወድቅ እንሻገርባቸዋለን። የምንግርባቸው ምንና ምን ናቸው ቢሉ የፀሐይ የእሳት የውኃ አንድነት ሦስትነት አላቸው በነዚህም እኛ የሥላሴን አንድነት ሦስትነት እናውቅባቸዋለን።

፲. ወኩሉ ተፈጥረ ለመፍቅደ ነባብያን ቦ እምኔሆሙ ለተምህር ወቦ እምኔሆሙ ለተገብር።

ከተፈጠረው ፍጥረት ሁሉ የሰውን ፈቃድ የማይፈጽም የለም እንጻለ አረጋዊ መንፈሳዊ።

፲፩.ወለእመ ፈቀድከ ሰማዕተ አማናዌ ታእምር እምአፍአ ብ
መምህር ወመገሥጽ ዘይመርህከ ኀበ ዝንቱ::ግር ይስ ም.1 አን.2
የእግዚአብሔርን ሀልውና ልታውቅ ከወደድህ መምህርና ምስክር
ሆኖ እግዚአብሔርን ወደ ማወቅ የሚመራህ ሥነፍጥረት አለልህ
ማለት ነው፤ ግር ይስሐቅ፤ ም. 1 አንቀጽ 2

፲፪.ወዘኢያስተርኢ እግዚአብሔር እምፍጥረተ ዓለም ይትዓወ
በፍጥረቱ በሐልዮ ወበአእምሮ ወከመዝ ይትአመር ኃይሉ
ወመለኮቱ ዘለዓለም:: ሮሜ ፩፥፳፩-፳፪
የማይታየው ባሕርይ እርሱም የዘላለም ኃይሉ ደግሞም አም
ክነቱ ከዓለም ፍጥረት ጀምሮ ከተሠሩት ታውቆ ግልጦ ሆኖ
ይታያልና:: ሮሜ 1፥21-22
ሠላሴ ሰውንና መላእክትን ፈጥረው ምን ይጠቀማሉ ያሉ እንደ
ሆነ ሥላሴስ ከምስጋና በቀር ከሰውና ከመላእክት የሚፈልጉት
የለም::

፲፫.አኮ ዘብየ መፍቅድ ከመ እርከብ ፅደ እምእሉ ወእሰአል መባ
ሕተ ዘእንበለ ስብሐት ንጹሕ አነ እሴባሕ ሉሙ ውስተ መዛግ
ብትየ ለዓለም::ኄኖክ ፲፮፥፲፯-፲፰
እሱም በሰማያት ያሉ መላእክትን ሁሉ በልዕልና ያሉ ቅዱሳ
ንንም ሁሉ ይጠራል አመስግኑኝ ይላል የእግዚአብሔር ሠራዊት
ኪሩቤል፣ ሱራፌል፣ አፍኒን፣ ዕውቀት ያላቸው መላእክትም
ሁሉ ሥላሴ የፈጠሯቸው መላእክት ሁሉ ያመሰግናሉ:: ኄኖክ
17፥16-18 እስትንፋስ ያለው ሁሉ እግዚአብሔርን ያመስግን::
መዝ ፻፶፥፮
እኛም ይህን የሥነ ፍጥረት መጽሐፍ አንብበን፣ ተረድተን፣
ፈጣሪያችንን አውቀን በየጊዜውና በየሰዓቱ እንድናመሰግነው
እግዚአብሔር ይርዳን:: አሜን::

ታሪክ

ኤጲፋንዮስ ማለት ከሣተ/ምስጢር ገላጭ/ አርኃዊ/በር ከፋች/ አስተርእዮ /ሸፀቱን ሥነ ፍጥረት ያየና ለሌሎች ጽፎ ያሳየ/ ማለት ነው:: በዓለ ኤጲፋንያን ዘሡእቱ በዓለ አስተርእዮ እንዲለው:: አለቃ ኪ/ወልድ ክፍሌ ገጽ ፪፻፶፣ ቅዳ ኤጲፋ. ትርጓሜ

ይህም ቅዱስ ቤቱ በቆጵሮስ ደሴት ከቤተ ገብርኤል ሀፀድ አቅራቢያ ነበር፡ ወላጆቹም በኦሪት ሕግ የጸኑ አይሁድ ነበሩ:: እነርሱም ድሆች ነበሩ::

አባቱም ገባር ነበር:: ይህን ቅዱስና አንዲት እኅቱን ሳያሳድ ጋቸው ሞተ:: እርሱም አንድ ከፉ አህያ ነበረውና የተወላቸው እርሱን ነው:: እናታቸውም የኦሪትን ትምህርት በማስተማር አሳደገቻቸው::

እናቱም አህያውን እንዲሸጠውና ከእርሱም እንዲያርፍ በሺያ ጩም እንዲረዳ ኤጲፋንዮስን መከረችው:: ሊሸጠውም ከአህያው ጋር ሲጓዝ አንድ ክርስቲያን ጻድቅ ሰው ስሙ ፊላታዎስ የሚባል ተገናኘው፡ ያንን አህያ ሊገዛ ወዶ ከኤጲፋንዮስ ጋር ቁሞ ሲነ ጋገር፡ አህያው ኤጲፋንዮስን ኩላሊቱን ረገጠው:: በምድር ላይ ወድቆ ለመሞት ደረሰ::

አባ ፊላታዎስም በመስቀል ምልክት ከኩላሊቱ ላይ በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ብሎ ሲያማትብ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ከሕማሙ ድኖ ተነሣ፡ ከቶ ምንም ሕማም እንዳልነካው ሆነ:: ከዚህ በኋላ አባ ፊላታዎስ በዚያ ከፉ አህያ ላይ እንዲህ ብሎ ጮኸ፡ ስለ እኛ በተሰቀለው በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ትሞት ዘንድ ይገባል ቢለው ያ አህያ ወዲያውኑ ወድቆ ሞተ:: ቅዱስ ኤጲፋንዮስም እነዚህን ሁለት ተአምራት አይቶ በስሙ ተአምራት የምታደርግበት የተሰቀለ ኢየሱስ ክርስቶስ ማነው ብሎ አባ ፊላታዎስን ጠየቀው:: እርሱም የክብር ባለቤት የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ በኢየሩሳሌም አይሁድ የሰቀሉት ነው አለው፡ ይህም ነገር በቅዱስ ኤጲፋንዮስ ልብ ተቀረፀ፡ በዚያም ሠራት አንድ ባለጠጋ አይሁዳዊ ነበር፡ ኤጲፋንዮስንም ወስደው የኦሪትንም ህግ በማስተማር አሳደገው:: የሚሞትበትም ቀን በቀረበ ጊዜ ልጅ

www.ethiopianorthodox.org

ስላልነበረው ጥሪቱን ሁሉ አወረሰው የኦሪትንም ሕግ ትምህርት ሁሉ ተማረ።

በአንዲት ዕለትም ስሙ ሉክያኖስ ከሚባል መነኩሴ ጋር ተገናኘ እርሱም የተማረና የእግዚአብሔር ጸጋ ያደረበት ነበር፤ከእርሱም ጋር ተጓዘ። ሁለቱም በአንድነት ሲጓዙ ድኃ ሰው አገኟቸውና ምጽዋት እንዲሰጡው ያንን መነኩሴ ለመነው። ገንዘብ ስለሌለው የሚለብሰውን የጸጉር ዐጽፍ አውልቆ ለድኃው ሰጠው በዚያን ጊዜ ለዚያ መነኩሴ የብርሃን ልብስ ከሰማይ ሲወርድለት ኢጲፋንዮስ አየ።

ስለዚህ ድንቅ ተአምር አደነቀ ከመነኩሴው እግር በታች ሰግዶ አንተ ማነህ ሃይማኖትህስ ምንድን ነው ብሎ ጠየቀው፤ እርሱም ክርስቲያን እንደሆነ ነገረው።ደግሞም ክርስቲያን እንዲያደርገው ለመነው፤ መነኩሴውም ኢጲፋንዮስን ወስዶ ወደ አንድ ኤጲስ ቆጶስ አደረሰው። እርሱም የክርስትና ጥምቀትን አጥምቆ የቤተ ክርስቲያንን ትምህርት ሥርዓቷንም ሁሉ አስተማረው። ኢጲፋንዮስም ኤጲስቆጶሱን እኔ መነኩሴ መሆን እፈልጋለሁ አለው። ኤጲስቆጶሱም ብዙ ገንዘብ እያለህ መነኩሴ መሆን አይገባም አለው።

ኢጲፋንዮስም ሒዶ እኅቱንም አምጥቶ የክርስትና ጥምቀትን አስጠመቃት ገንዘቡን ሁሉ ለድኆችና ለምስኪኖች ለባልቴቶችና ለሙት ልጆች ለአብያተ ክርስቲያናትም ሰጠ፤ መጻሕፍትንም ከእርሱ ገዛ። ከዚህ በኋላ መነኮስ ለእርሱም ለእኅቱም ጥምቀት ምክንያት ወደሆነው ስሙ ሉክያኖስ ወደተባለው መነኩሴ ገዳም ገባ።

ዕድሜውም አሥራ ስድስት ዓመታት ነበረ። ከዚህ በኋላ ታላቁን አባ ኢላርዮስን አገኘው እርሱም በዕድሜው ጎልማሳ በገድልም ሽማግሌ ነበር። ቅዱስ ኢጲፋንዮስንም ተቀብሎ የምንኩስናን ሕግና የክርስትናን ሥርዓት አስተማረው የእግዚአብሔርም ጸጋ አድሮበት የቤተ ክርስቲያንን ሕግና ሥርዓት የምንኩስናንም ሕግ በጥቂት ቀናት አጠና።

ከዚህ በኋላ ታላላቅ ተአምራቶችን በመሥራት ሙታንን እስከ ሚያስነሣቸው ሰይጣናትን ከሰዎች ላይ እስከሚያስወጣቸው ውኃ ከሌለበት ከደረቅ ቦታ ውኃን እስከሚያፈልቅ ያለ ጊዜውም ብዙ ዝናምን እስከ ማውረድ ደርሶ በገድልና በትሩፋት ፍጹም ሆነ የትሩፋቱም ወሬ አዋቂነቱም ተሰማ ከእርሱ ጋርም ሊከራከሩ ብዙ

www.ethiopianorthodox.org

አይሁድ ወደ እርሱ ይመጡ ነበር። ስሕተታቸውንም እየገለጠ አጠላቸው በእርሱ ትምህርት አምነው የክርስትናን ጥምቀት ተመለሱ መቃቸው እንዲሁም ጥበበኞች ዮናናውያን በትምህርቱ ተመለሱ ወደ ክብር ባለቤት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሃይማኖትም ውስጥ ገቡ። መምህሩ ቅዱስ ኢላርዮስም በቆጵሮስ ሀገር ኤጲስቆጶስነት እንደሚሾም ትንቢት ተናገረለት። ወደዚያም ሒዶ ከታዘዘለት ቦታ እንዲኖር አዘዘው። እንዲህም አለው ኤጲስቆጶስነትም ሊሾሙህ በፈለጉህ ጊዜ እምቢ አትበል ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ ሆኖአልና። ቅዱስ ኢጲፋንዮስም ወደ ቆጵሮስ ሒዶ መምህሩ ቅዱስ ኢላርዮስ በአዘዘው ቦታ ተቀመጠ። የቆጵሮስ ደሴት ኤጲስቆጶስም በአረፈ ሰሞን ቅዱስ ኢጲፋንዮስ ምግቡን ሊገዛ ወደ ገበያ ገባ። ከእርሱም ጋር ሁለት መነኮሳት ነበሩ። ደግሞም በዚያች ገዳም ጻድቅ የሆነ ሽማግሌ ኤጲስ ቆጶስ ነበረ ለእርሱም የክብር ባለቤት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲህ ብሎ ነገረው።ወደ ገበያም ሒድ በእጁ ሁለት የወይን ዘለላ የያዘ መነኩሴ ታገኛለህ ከእርሱ ጋርም ሁለት መነኮሳት አሉ ስሙንም ጠይቀው፤ ስሜ ኢጲፋንዮስ ነው ይልሃል፡ እርሱን ያዝ በእጁ ያለውንም አስጥለህ ከአንተ ጋር አምጣው።

ያ ኤጲስቆጶስም የክብር ባለቤት ጌታችን እንደ አዘዘው አደረገ፤ ባመለከተውም ቦታ አግኝቶ ይዞት ወደ ቤተ ክርስቲያን ወስዶ ዲቁና ሾመው። በሶስተኛውም ቀን ኤጲስቆጶስነት ሾመው። ከዚህ በኋላ ሽማግሌው ኤጲስቆጶስ የኢጲፋንዮስን ልብ ደስ ለማሰኘት ስለ ሹመቱ ስለ ኢጲፋንዮስ ያየውን ራእይ ለሕዝቡ ገለጠላቸው። ስለ እርሱም ታላቅ ደስታ ሆነላቸው።

ይህ ቅዱስ፤ እግዚአብሔር በሚወድለት በሹመቱ ሁኖ በበጎ ሥራ ላይ ጸና። ጥቅም ያላቸውን ብዙ ድርሳናትን ደርሷል ብዙ ተግሳጽ ጽፏል ከብዙዎቹ አንዱ ይህ አክሲማሮስ ነው።

የቅዱስ ኢጲፋንዮስ ጸሎቱና በረከቱ ከሁላችን ጋር ይሁን።
አሜን።

ስንክሳር ግንቦት ፲፯ ቀን

አክሲማሮስ ዘእሑድ

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ፩ አምላክ
ንቀድም በረድኤተ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘቦቱ
መድኃኒትነ ጽሒፈ መጽሐፈ አክሲማሮስ ዘቅዱስ
ኤጲፋንዮስ ኤጲስቆጶስ ዘደሴተ ቆጵሮስ ጸሎቱ ወበረከቱ
የሀሉ ምስሌነ ለዓለመ ዓለም አሜን።

በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም አንድ አምላክ በሚሆን
ድኅነት ባገኘንበት በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ
አጋዥነት የቆጵሮስ ኤጲስቆጶስ የቅዱስ ኤጲፋንዮስ
አክሲማሮስ መጽሐፍን መጽሐፍ እንጀምራለን፡
ጸሎቱና በረከቱ ከእኛ ጋር ይኑር ለዘላለሙ አሜን።

❖

ቅዳሜ ለእሑድ አጥቢያ በጊዜ ሠርክ ሰባት ፍጥረታትን ፈጠረ። ምንና ምን ቢሉ አራቱ ባሕርያትን፣ ሰማያትን፣ መላእክትን፣ ጨለማን ፈጠረ፤ በባሕርዬ አራት ነገሮች አሉብኝ ሲል አራቱን ባሕርያት ፈጠረ፤ በባሕርዩስ ያሉ አራቱ ባሕርያት ምንና ምን ናቸው ቢሉ

ኃያልነት፣ መንጽሒነት/የሚያነፃ/፣
ፈታሒነት/ፈራጅ/፣ ባዕልነት/ባለጸጋነት/ ናቸው።

www.ethiopianorthodox.org

ኃያል ነኝ ሲል እሳትን ፈጠረ፣ እሳት ኃያል ነው፣ ው
ካልከለከለው ቀላውንም፣ ደጋውንም፣ እርጥቡንም፣ ደረ
ንም ልብሳ ቢል ይቻለዋል:: እንደዚህም ሁሉ ጌታ ከሀሊ
ካልከለከለው ታላቁንም፣ ታናሹንም፣ከፉውንም፣መልካሙን
አንድ ጊዜ ሳጥፋ ቢል ይቻለዋልና::

፩. እግዚአብሔር መኰንነ ጽድቅ ኃያል ወመስተአግሥ ወኢ
መጽአ መንሱተ ኩሎ አሚረ:: መዝ ፯፥፲፩-፲፪

እግዚአብሔር የእውነት ዳኛ ነው፣ ኃይለኛም ታጋሽም ነው
ሁልጊዜም አይቆጣም:: መዝ 7:11-12

ፈታሂ ነኝ ሲል ነፋስን ፈጠረ:: ነፋስ ፈታሂ ነው፣ ገለባን
ከፍሬ፣ፍሬን ከገለባ ይለያል፣ እንደዚህም ሁሉ ጌታ ጻድቃንን
ከኃጥአን፣ ኃጥአንን ከጻድቃን ይለያል:: ማቴ 3:12-13

፪. የአምር እግዚአብሔር ገቢረ ፍትሕ:: መዝ ፱፥፲፮
እግዚአብሔር ፍርድን በማድረግ የታወቀ ነው:: መዝ 9፥16

መንጽሒ ነኝ ሲል ውኃን ፈጠረ፣ ውኃ መንጽሒ ነው፣ እድ
ፍን ከአካል፣ አካልን ከእድፍ ይለያል:: እንደዚህም ሁሉ ጌታ
ነፍስን ከኃጢአት፣ ኃጢአትንም ከነፍስ ይለያል::

፫. ወኃበነ ማየ መንጽሔ ዚአነ ትም/ኅቡ/ እልመስጦአግያ:ም ፪፥፮
ሀብተ ንጽህ ሀብተ ሕይወት የሚሆን የሚያድን ማየ ጥም
ቀትን አደለን:: በማየ ጥምቀት ከኃጢአት አነጻን:: ባዕል ነኝ
ሲል መሬትን ፈጠረ ወባቲ በረከት ኩሉ /ብዕል ከመሬት

ይገኛል/ ዳግመኛም ምድር ከሀሊት ናት፣ የፈጠረውን ፍጥ
ረት ሁሉ ችላ ትኖራለች::እንደዚህም ሁሉ ጌታ ሁሉን ችሎ
ሁሉን ታግሶ ብዕሉን ለፍጥረቱ ሁሉ ሰጥቶት ይኖራል::

፬. ባዕል እግዚአብሔር ከሐሊ እግዚአብሔር:: ኢዮብ ፲፫፥፫-፬
ነገር ግን ሁሉን ለሚችል አምላክ መናገር እፈልጋለሁ::
ኢዮብ 13፥3-4
የእግዚአብሔርን ጥልቅ ነገር ልትመረምር ትችላለህን? ወይስ
ሁሉን የሚችል አምላክን ፈጽመህ ልትመረምር ትችላለህን?
ኢዮብ 11÷7-8

፭. ይቤ እፈቅድ እፍጥር ፬ተ ፍጥረታተ ከመ ይትዓወቅ ቅድ
ምናየ፣ ወብሕትውናየ፣ ኃይልየ፣ ወከሂሎትየ::ኢሳ ፵፭፥፲፪-፲፫

በባሕርዩ ያሉትን አራቱን ባሕርያት ለማጠየቅ፣ አራቱን
ባሕርያት ፈጠረ:: እኔ ምድርን ሠርቻለሁ፣ ሰውንም በእርሷ
ላይ ፈጥሬአለሁ፣ እኔ በእጄ ሰማያትን ዘርግቻለሁ፣ ሠራዊታ
ቸውንም ሁሉ አዝዣለሁ:: ኢሳ 45፥12-13
እነዚህንስ አራቱን ባሕርያት አንድ ጊዜ በምልዓት አድርጎ
ፈጥሯቸዋልን? ቢሉ አይደለም::

፮. ስምዑኬ መንክራቲሁ ለእግዚአብሔር በቀዳሚ ፈጠረ ንስቲተ
እሳተ፣ ወካዕበ ፈጠረ ንስቲተ ነፋሰ፣ ወሣልሰ ፈጠረ ንስቲተ
ማየ፣ ወራብዓ ፈጠረ ንስቲተ መሬተ፣ እሉ እሙንቱ ፬ቱ
ጠባይዓት:: በመጀመሪያ ጥቂት እሳት፣ ጥቂት ነፋስ፣ ጥቂት
ውኃ፣ ጥቂት መሬት አድርጎ ፈጥሯቸዋል::

www.ethiopianorthodox.org

፯. ወአመ ይቤላ እግዚአብሔር ለይእቲ ንስቲት እሳት ብዝኂ ወተባዝኂ፣ ስፍሒ ወተሳፍሒ፣ በዝኃት ወተባዝኃት፣ ሰፍሐት ወተሳፍሐት፣ ወከዊና መጠነ ፈቀደ ላቲ ሕሊና እግዚአብሔር አኀዘት ርእሳ፤ ቆመት ወጸንዓት በክሂሎቱ።

ይህችንም ጥቂት እሳት ብዢ ተባዢ፤ ስፊ ተስፋፊ ብሎ በሀልዮ ቢያዝዛት በዛች ተባዛች፣ ሰፋት ተስፋፋች፣ ሕሊና እግዚአብሔር የመጠነላትን ደርሳ ቆመች፤ በከሃሊነቱ ጸናች እራሷን ቻለች።

፰. ኢነትገት ወኢወሰከት፤ እምዘወሰነ ላቲ ኬንያሁ።
ይህችም ፈጣሪዋ ካዘዘላት ከመጠነላት አልፋ ምንም አልጨመረችም፤ አልጐደለችም።

፱. ወአመ ይቤላ እግዚአብሔር ለይእቲ ንስቲት ነፋስ ብዝኂ ወተባዝሒ፣ ስፍሒ ወተሳፍሒ፣ በዝኀት ወተባዝኀት፣ ሰፍሐት ወተሳፍሐት፣ ወከዊና መጠነ ፈቀደ ላቲ ሕሊና እግዚአብሔር አኀዘት ርእሳ፤ ቆመት ወጸንዓት በክሂሎቱ።

ይህችንም ጥቂት ነፋስ ብዥ ተባዥ ስፊ ተስፋፊ ብሎ በኀልዮ ቢያዝዛት በዛች ተባዛች ሰፋች ተስፋፋች ሕሊና እግዚአብሔር የመጠነላትን ደርሳ ቆመች ራሷን ያዘች። በከሃሊነቱ ጸናች።

፲. ኢነትገት ወኢወሰከት እምዘወሰነ ላቲ ኬንያሁ።
ይህችም ፈጣሪዋ ከመጠነላት አልፋ ምንም አልጨመረችም አልጎደለችም።

www.ethiopianorthodox.org

፲፩.ወአመ ይቤላ እግዚአብሔር ለይእቲ ንስቲት ማይ ብዝሒ ወተባዝሒ፣ ስፍሒ ወተሳፍሒ፣ በዝሐት ወተባዝሐት፣ ሰፍሐት ወተሳፍሐት፣ ወከዊና መጠነ ፈቀደ ላቲ ሕሊና እግዚአብሔር አኀዘት ርዕሳ፤ ቆመት ወጸንዓት በክሂሎቱ።

ይህችንም ጥቂት ውኃ ብገር ተባገር፣ ስፊ ተስፋፊ ብሎ በሀልዮ ቢያዝዛት በዛች ተባዛች፣ ሰፋች ተስፋፋች፣ ሕሊና እግዚአብሔር የመጠነላትን ደርሳ ቆመች፤ ራሷን ያዘች በከሃሊነቱ ጸናች።

፲፪.ወአመ ይቤላ እግዚአብሔር ለይእቲ መሬት ብዝኂ ወተባዝሒ፣ ስፍሒ ወተሳፍሒ፣ በዝኀት ወተባዝኀት፣ ሰፍሐት ወተሳፍሐት፣ ወከዊና መጠነ ፈቀደ ላቲ ሕሊና እግዚአብሔር አኀዘት ርእሳ፤ ቆመት ወጸንዓት በክሂሎቱ።

ይህችንም ጥቂት መሬት ብዥ ተባዥ፣ ስፊ ተስፋፊ፣ ብሎ በሀልዮ ቢያዝዛት በዛች ተባዛች፣ ሰፋች ተስፋፋች፣ ሕሊና እግዚአብሔር የመጠነላትን ደርሳ ቆመች፤ ራሷንም ያዘች በከሃሊነቱ ጸናች።

፲፫.ኢነትገት ወኢወሰከት እምዘወሰነ ላቲ ኬንያሁ።
ይህችም ፈጣሪዋ ከመጠነላት አልፋ ምንም አልጨመረችም አልጐደለችም።

፲፬.ወዘንተ ኵሎ ፍጥረታተ ፈጠረ እምእሉንቱ ፬ቱ ባሕርያት ወአልቦ ዘይከል ኈልቆቶሙ ዘእንበለ ውእቱ ባሕቲቱ። መክ ፳፥፲፭

አራቱ ባሕርያት የሚባሉ እነዚህ ናቸው:: ከፀሐይ በታች የተደረገውን ሥራ መርምሮ ያገኝ ዘንድ ለሰው እንዳይቻለው የእግዚአብሔርን ሥራ ሁሉ አየሁ፤ ሰውም ሊፈልግ እጅግ ቢደክም መርምሮ አያገኘውም፤ ደግሞ ጠቢብ ሰው ይህን አወቅሁ ቢል እርሱ ያገኘው ዘንድ አይችልም:: መክ 8፥17 አምስተኛ ጨለማን ፈጠረ፡ ስለምን ፈጠረው ቢሉ ጨለማ በዓይን አይታይም በእጅ አይዳሰስም እንደዚሁም ሁሉ ባሕርየ መለኮት አይመረመርም አይተረጎምም ሲል ጨለማን ፈጠረ::

፲፭.ወረሰየ ጽልመተ ምስዋሮ:: መዝ ፲፯፥፲፩

መሠወሪያውን ጨለማ አደረገ:: መዝ 17፥11

፲፮.በአማን ጽልመት ውእቱ ኀቢሡ መለኮቱ ለፈጣሬ ፍጡራን::

የፍጡራንን ፈጣሪ የመለኮትነቱን ባሕርይ ፈልጎ ማወቅ በእውነትም ጥልቅ ነው:: እነዚህ አራቱ ባሕርያት ከተፈጠሩ በኋላ የተፈጠረውን ፍጥረት ሁሉ ከእነዚህ ግብር እምግብር ፈጥሮታል::

፲፯.ወአልቦ ዘኢተፈጥረ ምንትኒ ዘእንበለ እምእሉ ፬ቱ ጠባይዓት

ከነዚህም ከአራቱ ባሕርያት ያልተፈጠረ አንድም ፍጥረት የለም:: እነዚህም አራቱ ባሕርያት በፈቃደ እግዚአብሔር ይጣላሉ ይሸናነፋሉ፤ መሸናነፋቸውስ እንደምን ነው ቢሉ፡-

፲፰.ዝኬውእቱ ትዕዛዙ ለእግዚአብሔር እሳት ይኄይሎ ለማይ፤ ወማይ ይኄይሎ ለእሳት፤ ነፋስ ይኄይሎ ለመሬት፤ ወመሬት

www.ethiopianorthodox.org

ይኄይሎ ለነፋስ፡ ወነፋስ ይኄይሎ ለማይ:: ወይዘብጦ ከመ ከበሮ በማዕበል::

እሳት ውኃን ያፈላዋል፤ ውኃ እሳትን ያጠፋዋል፤ ንፋስ መሬትን ይበትነዋል ይዘረዝረዋል፤ መሬትም ነፋስን ይገድበዋል ይጋርደዋል፤ ነፋስ ውኃን ይመታዋል ያማታዋል እንደ ከበሮ ያስጮኸዋል::

እነዚህንም አራቱን ባሕርያት ለማስታረቅ ለማዛመድ ሦስት ሦስት ግብር ያላቸው እያደረገ ፈጥሯቸዋል፡ ኩፋሌ.2፥17 ግብራቸውስ ምንና ምን ነው ቢሉ የእሳት ግብሩ ብሩህነት ሞቃትነት ደረቅነት ነው፤ የነፋስ ግብሩ ሞቃትነት ቀዝቃዛነት ጥቁርነት ነው፤ የውኃ ግብሩ ብሩህነት ርጥብነት ቀዝቃዛነት ነው፤የመሬት ግብሩ ደረቅነት ጥቁርነት ርጥብነት ነው::

እነዚህንስ ሲያስታርቃቸው ሲያዛምዳቸው እንደምነው ቢሉ እሳትን በሙቀቱ ከነፋስ ጋር፣ በብሩህነቱ ከውኃ ጋር፣ በደረቅነቱ ከመሬት ጋር፣ አዋህዶ አስማምቶ ትቶታል፤ ነፋስንም በሙቀቱ ከእሳት ጋር፣ በቀዝቃዛነቱ ከውኃ ጋር፣ በጥቁርነት ከመሬት ጋር፣ አዋህዶ አስማምቶ ትቶታል፤ ውኃንም በብሩህነቱ ከእሳት ጋር፣ በቀዝቃዛነቱ ከነፋስ ጋር፣ በርጥበቱ ከመሬት ጋር፣ አዋህዶ አስማምቶ ትቶታል:: መሬትንም በደረቅነቱ ከእሳት ጋር፣ በጥቁርነቱ ከነፋስ ጋር፣ በርጥበቱ

ከውኃ ጋር፣ እንዲህ አድርጎ እነዚህን አራቱን ባሕርያት አዛምዶ አዋህዶ አስማምቶ ትቷቸዋል።

፲፱.ወገብረ እግዚአብሔር ፩ተ ዘመደ።

እግዚአብሔር አራቱ ባሕርያትን አዛመደ አዋሐደ ማለትም በየራሳቸው ሦስት ሦስት ግብር ያላቸው እያደረገ አስማምቶ ፈጠረ ማለት ነው። የአራቱ ባሕርያት የአራቱ ጠባይዓት ሥነ ፍጥረት አፈጣጠር ይህ ነው።

◆

<u>ክፍል ሁለት</u>

፩. ወእምዝ ነሥአ **እግዚአብሔር** በካልአይ ሰዓተ ሌሊት ብርሃነ ዓቢየ እምይእቲ እሳት ወገብረ መንበረ ስብሐቲሁ ነዋኀ ወምጡቀ ወርኂበ። ኢሳ ፮፥፩-፪

እግዚአብሔርን በረጅምና ከፍ ባለ ዙፋን ላይ ተቀምጦ አየሁት የልብሱም ዘርፍ መቅደሱን ሞልቶት ነበር።ኢሳ6፥1-2

ከዚህም በኋላ **እግዚአብሔር** በሁለተኛው ሰዓተ ሌሊት ይህችን **እሳት** ከነውዕየቷ ከፍሎ አውጥቶ ከምሥራቅ እስከ ምዕራብ፣ ከሰሜን እስከ ደቡብ ጉዝጉዞ ዘረጋ አነጠፈ።

፪. **ሰማይ ውዱድ ዲበዘባናቲሆሙ ለኪሩቤል**። ሕዝ ፲፥፲፱-፳

ይህም **ኪሩቤል** የሚሸከሙት ዙፋን **ሰማይ ውዱድ** ነው። **ኪሩቤልም** ክንፎቻቸውን ዘረጉ፤ እኔም እያየሁ ከምድር ከፍ

ረታና ቤተሰቡ
የግል ቤተ መጻሕፍት

ከፍ አሉ፤ በወጡም ጊዜ መንኮራኩሮች በአጠገባቸው ነበሩ፤ **በእግዚአብሔርም** ቤት በምሥራቁ በር መግቢያ ቆሙ፤የእሥራኤልም **እምላክ** ክብር በላያቸው ላይ ነበር። ሕዝ 10፥19-20

፫. ወእምዝ ነሥአ **እግዚአብሔር** በሣልሳይ ሰዓተ ሌሊት ብርሃነ ዓቢየ እምይእቲ **እሳት** ወገብረ መንበረ ስብሐቲሁ ነዋኀ ወምጥቀተ ወርህብተ ዘኢትትሌለይ በሕሊና እንበለ **እመ ሕያው** ወርኂብት ከመ ሐይመት።

ከዚህም በኋላ **እግዚአብሔር** በሦስተኛው ሰዓተ ሌሊት ሰማይ ውዱድን እንደ መሠረት አድርጎ መንበረ ስብሐትን በላይ ሠራ፤ የመንበረ ስብሐትስ አሠራሯ እንደምነው ቢሉ እንደ ቤተመቅደስ፤ እንደ ድንኳን አራት ማዕዘን አድርጎ መሥርቷታል። ይህቺም ከምሥራቅ እስከ ምዕራብ ከሰሜን እስከ ደቡብ አትደርስም በመጠን ናት። ሰው የያዘውን ዓለም ታህላለች። በዚህችም **ሥላሴ** በፈቀዱ ጊዜ ለጻድቃን፣ **ለሰማዕ**ታት የሚታዩባት ናት።

፬. ወገብረ ላቲ ፺ተ መንጦላዕተ ዘነደ **እሳት** ወአየደ ዲቤሃ ፺ተ ቅጽራተ ዘነደ **እሳት**።

ይህችንም ሰባት **የእሳት** መጋረጃ ጋረዳት፣ ሰባት **የእሳት** ቅጽር ቀጸራት። ቅዳሴ ማርያም ትርጓሜ ገጽ 251

፭. ወእምዝ ነሥአ **እግዚአብሔር** በራብዓይ ሰዓተ ሌሊት ብርሃነ ዓቢየ እም ይእቲ እሳት፤ ወገብረ እርያመ ወአሰርገዋ ቀለመ **እሳት** በውእቱ ብርሃን።

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር በአራተኛው ሰዓተ ሌሊት ይህ ችን እሳት ከነውዕየቷ ከፍሎ አውጥቶ ከብርሃን ብርሃን ጠምቆ አጥርቶ በመንበረ ስብሐት ላይ ጽርሐ አርያምን እንደ ጣራ እንደ ጠፈር ሠራ፤ ይህችንም በብርሃን ቀለም ሸልሟታል።

፯. አልቦ ሰማይ ዘይጼልል ላዕሌሃ እስመ መልዕልታዊት ወጽን ፋዊት ይእቲ፤ ወኵለንታሃ ብርሃን ፍጹም ዘኢይትነገር በልሳነ ኵሉ ፍጡር፤ ወኵሎሙ ብርሃናት አምሳለ ቀለምጺጸ እሳት በኀቤሃ።

ይህችም ከሰማይ ሁሉ በላይ ናት፤ ከዚያ በላይ ምንም ምን ሰማይ የለም።

፰. ወእምዝ አውጽአ ሎቱ ቅጽረ ከመ እንተ ጽንፍ፤ ወአልዓለ ቅጽሮ ለሰማይ፤ ወደመሮ ምስለ አርያሙ፤ ወቀፈሎ ወኀተሞ በማኅተሙ በከመ ውእቱ አእመረ።

ከዚህም በኋላ የሰማይ ውዱድን ቅጽር ከጽርሐ አርያም ቅጽር ጋር አንድ አድርጎ እርሱ ባወቀው ማኅተም አትሞ ገጥሞ ትቶታል።

፱. አልቦ ዘየአምር መጠና ወወሰና ዘእንበለ ውእቱ ባሕቲቱ ዘየአምር ርእሰ መለኮቱ፤

የጽርሐ አርያምን ጻሯን ድንበሯን መጨረሻዋን ከእግዚአ ብሔር በቀር የሚያውቀው የለም።

ወእምዝ ነሥአ እግዚአብሔር በ፭ቱ ሰዓተ ሌሊት ክፍላ ለይ እቲ ዓባይ እሳት ወገብረ ላቲ ፯ተ ቅጽረ ወ፯ተ መንጦላዕተ ዘነደ እሳት።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር በአምስተኛው ሰዓተ ሌሊት ይህችን እሳት፡ ውዕየቷን ለይቶ ትቶ ብርሃኗን አውጥቶ ከምስራቅ እስከ ምዕራብ፣ ከሰሜን እስከ ደቡብ ጎዝጉዞ ዘርግቶ አንጥፎ ኢዮር የምትባለውን ሰማይ ሠራ፤ ሰባት የእሳት መጋረጃ ጋረዳት፤ ሰባት የእሳት ቅጽር ቀጸራት።

ወእምዝ አውጽአ ሎቱ ቅጽረ ከመ እንተ ጽንፍ፤ ወአልዓለ ቅጽሮ ለሰማይ፤ ወደመሮ ምስለ ቀዳሚት ሰማይ፤ ወቀፈሎ ወኀተሞ በማኅተሙ በከመ ውእቱ አእመረ።

ከዚህም በኋላ የኢዮርን ቅጽር፣ ከሰማይ ውዱድ ቅጽር ጋር አንድ አድርጎ እርሱ ባወቀው ማኅተም አትሞ ገጥሞ ትቶታል።

፲፩.ወእምዝ ነሥአ እግዚአብሔር በ፮ቱ ሰዓተ ሌሊት ክፍላ ለይ እቲ ዓባይ እሳት ወገብረ ላቲ ፯ተ ቅጽራተ ወ፯ተ መንጦላዕተ ዘነደ እሳት።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር በስድስተኛው ሰዓተ ሌሊት ይህችን እሳት፡ ውዕየቷን ለይቶ ትቶ፤ ብርሃኗን አውጥቶ ከምስራቅ እስከ ምዕራብ፣ ከሰሜን እስከ ደቡብ ጎዝጉዞ ዘርግቶ አንጥፎ ሁለተኛ ራማ የምትባል ሰማይ ሠራ፤ እርሷንም ሰባት የእሳት መጋረጃ ጋረዳት፤ ሰባት የእሳት ቅጽር ቀጸራት።

www.ethiopianorthodox.org

፲፪.ወእምዝ አውጽአ ሉቱ ቅጽረ ከመ እንተ ጽንፍ፡ ወአልዓለ
ቅጽሮ ለሰማይ፡ ወደመሮ ምስለ ዳግሚት ሰማይ፡ ወቀፈሉ
ውነተሞ በማኅተሙ በከመ ውእቱ አእመረ::

ከዚህም በኋላ **የራማን** ቅጽር፣ ከኢዮር ቅጽር ጋር አንድ
አድርጎ እርሱ ባወቀው ማኅተም አትሞ ገጥሞ ትቶታል::

፲፫.ወእምዝ ነሥአ **እግዚአብሔር** በ፯ቱ ሰዓተ ሌሊት ክፍላ ለይ
እቲ ዓባይ **እሳት** ወገብረ ላቲ ፯ተ ቅጽራተ ወ፯ተ መንጦላዕተ
ዘነደ **እሳት**::

ከዚህም በኋላ **እግዚአብሔር** በሰባተኛው ሰዓተ ሌሊት ይህችን
እሳት ውዕየቷን ለይቶ ትቶ ብርሃኗን አውጥቶ ከምስራቅ
እስከ ምዕራብ፣ ከሰሜን እስከ ደቡብ ጎዝጉዞ ዘርግቶ አንጥፎ
ሶስተኛ **ኤረር** የምትባል ሰማይ ሠራ::

፲፬.ወእምዝ አውጽአ ሉቱ ቅጽረ ከመ እንተ ጽንፍ፡ ወአልዓለ
ቅጽሮ ለሰማይ፡ ወደመሮ ምስለ ሣልሲት ሰማይ፡ ወቀፈሉ
ውነተሞ በማኅተሙ በከመ ውእቱ አእመረ::

ከዚህም በኋላ **የኤረርን** ቅጽር፣ **ከራማ** ቅጽር ጋር አንድ
አድርጎ እርሱ ባወቀው ማኅተም አትሞ ገጥሞ ትቶታል::

፲፭.ኑኑን ወራህቦን ለ፫ቲሆን ዕሩይ ውእቱ፡ እምድር እስከ
ሰማይ፣ እምሥራቅ እስከ ምዕራብ፣ እምሰሜን እስከ ደቡብ::
ሦስት ሰማያት፡ **የመላእክት** አኅጉር የሚባሉ እነዚህ ናቸው፤
የእነዚህም ርዝመታቸው ወርዳቸው እኩል ነው::

፲፮.ወኢኃደገ ሉቶን አንቀጸ፣ ወኢስቁረተ፣ ወኢመስኮተ ዘያወጽእ
አፍአ እምቅጽረ ሰማይ እምላዕሉ እስከ ታሕቱ::

እነዚህንም ሰማያት ሲፈጥራቸው ወደ ውጭ የሚያስወጣ
/የሚያሳይ/ አንቀጽ/ክፍተት/ የላቸውም፤ ከሰማይ ውዱድ
ጀምሮ እስከ ጽርሐ አርያም ድረስ እርሱ ባወቀው ማኅተም
አትሞ ገጥሞ ትቷቸዋል::

፲፯.ወገጸቲሆን እንተ ውስጥ ርቡዓት ከመ እንተ ደብተራ ዘመ
ድምም ለተናግሮ::

እነዚህንም ሰማያት ሲሠራቸው ፊታቸውን ወደ ውስጥ አድ
ርጎ እንደ ድንኳን ክብ እንደ ቤተ መቅደስ አራት ማዕዘን
አድርጎ ፈጥሯቸዋል::

፲፰.ከመ ኢይዩው መላእክት እምቅጽር ኀበ አፍአ ከመ ኢይር
አዩ ወከመ ኢያእምሩ ምሥጢሮ እስመ ሥልጣኑ ለባሕቲቱ፤
ወጥበቢሁ ሉቱ::

ስለምን እግዚአብሔር እነዚህን ሰማያት ፈጠራቸው፤ ሲፈጥ
ራቸውስ ወደ ውጭ የሚያስወጣ የሚያሳይ በር፣ መስኮት
ሳያወጣላቸው ቀረ ቢሉ፤ ዛሬ ከውጭ የሚመጣ እንግዳ ወደ
እልፍኝ ገብቶ ወደ ጓዳ አልፎ ዕቃ ማየት እንዳይገባው ከዚያ
ቀጥሎ የሚፈጥራቸው መላእክትና ደቂቀ አዳም ምሥጢሩን
እንዳያዩ እንዳያውቁ ነው::

፲፱.ወእምዝ ነሥአ እግዚአብሔር በ፰ቱ ሰዓተ ሌሊት ክፍላ
ለይእቲ ዓባይ እሳት ወአንበራ መልዕልተ ፫ቱ ሰማያት
ወአዕረጋ ኀበ ፬ቱ ገበዋቲሃ ለሰማይ ዲበ ዘባና ለኢዮር::

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር በስምንተኛው ሰዓተ ሌሊት ይህ ችን እሳት ከነውዕየቷ ከፍሎ አውጥቶ ከሦስቱ ሰማያት በላይ ከሰማይ ውዱድ በታች አሰፈራት።

፳. ቀለመ መፍቅዱ ይእቲ ለፈጢር ወመልዓት እምጽንፈ ሰማይ እስከ ጽንፈ ምድር ወኮነት ዓለመ እሳት።

ይህቺም እሳት እንደ ደመና ተተርትራ ከጽንፍ እስከ ጽንፍ ደርሳ ረጋች ጸናች፤ የእሳት ሀገር ሆነች።

፳፩.ወዓዲ ገብረ እግዚአብሔር በ፱ቱ ሰዓተ ሌሊት መልዕልተ ይእቲ ዓባይ እሳት ታሕተ መንበሩ ዘትትናጸር ቅድሜሁ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር በዘጠነኛው ሰዓተ ሌሊት በዚች በተዘረጋች እሳት ላይ በመንበረ ስብሐት አንፃር ፊት ለፊት ኢየሩሳሌም ሰማያዊትን ሠራ።

፳፪.ወከመዝ ግብረታ ለአርያም ዘዓይን ኢርእየ ወእዝን ኢሰምዓ ውስተ ሕሊና እጓለ እመሕያው ዘኢየዓርግ ብሔሮ ብሔረ ብርሃን ውእቱ ኑኃ ወግድማ መጠነ ዛቲ ዓለም፤ ወባቲ ፲ቱ ወ፪ቱ አናቅጽ ውሉጣነ ብርሃን። ፩ቆሮ ፪÷፱-፲

ነገር ግን ዓይን ያላየችው ጆሮም ያልሰማው በሰውም ልብ ያልታሰበ እግዚአብሔር ለሚወዱት ያዘጋጀው ተብሎ እንደተጻፈ 1ቆሮ 2÷9-10

ይህችም ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ከምስራቅ እስከ ምዕራብ፣ ከሰሜን እስከ ደቡብ አትደርስም፤ በመጠን ናት፤ አሥራ ሁለት ደጆች አሏት፤ የደጆቿም ብርሃናቸው ልዩ ልዩ ናቸው

.አዕማዲሃ ዘብርሃን ወጠፈራ ብርሃን ዘመጽሔት ወከመዝ ሕንጽት ይእቲ ከመ መርዓት ሥርጉት ለምታ።ራዕ ፳፩+፪-፫

ቅድስቲቱም ከተማ አዲሲቱ ኢየሩሳሌም ለባሏ እንደተሸለመች ሙሽራ ተዘጋጅታ ከሰማይ ከእግኢአብሔር ዘንድ ስትወርድ አየሁ እንዳለ ዮሐንስ ራዕ 21+2-3።

ይህቺንም ኢየሩሳሌም ሰማያዊት የብርሃን አዕማድ ደግፏታል፤ የብርሃን ከዳን ከፍክፏታል፤

፩.ጠፈራ እሳት ወምርዋጸ ከዋክብት የዓውዱ ላዕሌሃ።

በዚችም በሦስት እረድፍ በከዋክብት አምሳል የብርሃን መርገፍ አዙሮባታል፤ የእሳት ቅጽር ቀጽሯታል፤ የእሳት መጋረጃ ጋርዷታል።

፳፭.ወጽሑፍ አስማቲሆሙ ለ፲ቱ ወ፪ቱ ሐዋርያት ወለ፲ቱ ወ፪ቱ ነገደ እሥራኤል በበ፲ቱ ወ፪ቱ አናቅጺሃ። ራዕ ፳፩+፲፩-፲፭

በዚህችም በጉበኖቿ የአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ስም፣ በመድረኮቿ የአሥራ ሁለቱ ነገደ እሥራኤል ስም፣ በአዕማዶቿ የጻድቃን የሰማዕታት ስም ተጽፎባታል።ራዕ 21+11-15።

፳፮.ኀበ ዓምደ ወርቅ ተጽሕፈ አስማቲሆሙ በሰማያት።

በመንግሥተ ሰማያት በወርቅ ዓምድ ላይ ስሞቻቸው ተጽፈዋል እንዳለ ቅዱስ ያሬድ።

፳፯.ወውስቴታ ታቦት ዘዶር ዘያበርህ በፀዳለ ሥሉስ ቅዱስ።

www.ethiopianorthodox.org

በዚችም የብርሃን ሳጥን ቁመቷን ወርዷን አስተካክሎ ቀርጸ አንጸ ከሥላሴ ፀዳል፣ ሥዕል ስሎ በውስጧ አኑሮባታል፣ ይህችንም ታቦት ዘዶር ብሎ ጠራት፣ የእግዝእትነ ማርያም አምሳል ናት:: ቅዳሴ ማርያም ትርጓሜ ገጽ 265

፹፰.ስምዑኬ መድምማቲሁ በእንተ እግዚአብሔር ወእምዝ ነሚአ እምይእቲ ዓባይ እሳት ነበልባለ ወብርሃነ ፈጠረ መላእክተ መንፈሳውያነ::

ከዚህም ቀጥሎ እግዚአብሔር ሰማያትን ከፈጠረ በኋላ መላእክትን ፈጠራቸው::

፹፱.እመሰ ፈጠሮሙ ለመላእክት ቅድመ እምበሀሉ ተራዳዕናሁ አው አኃዝነ ሎቱ ለእግዚአብሔር አው ፈጠርነ ወዘንተ እኩየ ሕሊና ከመ ያብጥል እመላእክት ፈጠሮሙ ድኅረ ሰማያት ተፈጥራ::

ስለምን እግዚአብሔር ሰማያትን ከፈጠረ በኋላ መላእክትን ፈጠራቸው ቢሉ፣ በፊትስ ፈጥሯቸው ቢሆን እኛም አብረነው ፈጠርን፣ ያዝንለት ወይም ተራዳነው ባሉ ነበር፣ አንድም እርሱ ቢመሠርት እኛ ገነባን እርሱ ቢገነባ እኛ መሠረትን ባሉ ነበር:: ይህም ይታወቅ ዘንድ ሳጥናኤል እንኳን በኋላ ተፈጥሮ ይህን ሁሉ የፈጠርሁ እኔ ነኝ ብሎ ተነሥቶ ነበር፣ እግዚአብሔርም ይህንን ክፉ፣ ከንቱ ሕሊና ከመላእክት ለማጥፋት:-

፺. ለትትፈጸምኬ አፉሃ ኩላ ዐመፃ::

ዓመፅ ሐሰት የምትናገር አንደበት እንድትዘጋ ሲል ሰማያትን ከፈጠረ በኋላ **መላእክትን** ፈጠረ:: **መላእክትንስ** ከምን ከምን ፈጥሯቸዋል ቢሉ **ከእሳትና** ከነፋስ::

፺፩.ሰላም ለገጽከ እም ነፋስ ወነድ ዘተሥዕለ ምስለ ማይ ወመሬት ዘኢተሀወለ እንዳለ ደራሲ::

መሬትና ውኃ ያልተቀላቀለበት ከነፋስና **ከእሳት** ብቻ ለተፈጠረው ገጽታህ ሰላም እላለሁ::

፺፪.ኅድግስ ባሕርየ ሥላሴ ለመላእክትኒ ኢይትዓወቅ ባሕርዮሙ ወበእንተ ነፍስኒ ከማሁ ይመስለኒ::

መላእክት ከእሳትና ከነፋስ ተፈጠሩ ካልን ስለምን መጻሕፍት የነፍስ ባሕርይዋ፣ **የመላእክት** ባሕርያቸው፣ **የሥላሴ** ባሕርይ አይታወቅም ይላሉ ቢሉ ይህንስ **ቅዱስ ቄርሎስም** እንዲህ ሲል ተናግሮታል:: የነፍስ ባሕርይዋ፣ **የመላእክት** ባሕርያቸው **የሥላሴ** ባሕርይ አይታወቅም ማለት ግብራቸውን ለማጠየቅ ነው:: እንደ **እሳት** የሚሞቁ፣ እንደ ነፋስ የሚረቁ ስለሆነ **ከእሳትና** ከነፋስ ተፈጠሩ ይሏል እንጂ ተፈጥሯቸውስ «እምኀበ አልቦ» ነው::

፺፫.ሰላም ለተፈጥሮትከ በሌሊተ እሑድ ቀዲሙ እምኀበ ወኢምንት ግብር እንተ ኢይትአወቅ ባሕርየ ስሙ እንዳለ ደራሲ

የስሙ ትርጓሜ የማይመረመር ካለመኖር/ከኢምንት/ ግብር በቀዳማይ የእሑድ ሰዓተ ሌሊት ለተከናወነው ሥነተፈጥሮህ ሰላም እላለሁ::

www.ethiopianorthodox.org

፴፬.ለቀዳሚ ዖታ ስሞሙ አጋዕዝት ወሊቆሙ ሳጥናኤል ወአንበሮሙ በቀዳሚት ሰማይ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር በአሥረኛው ሰዓተ ሌሊት በኢዮር ያሉትን መላእክት አራት አለቃ አርባ ነገድ አድርጎ ከፈላቸው። ፊተኞችን አሥሩን ነገድ ስማቸውን አጋዕዝት አላቸው፤ የአጋዕዝትም አለቃቸው ሳጥናኤል ነው፤ ሳጥናኤልስ ማለት ምን ማለት ነው? ቢሉ ቅሩበ እግዚአብሔር፣ አኃዜ መንጦላዕት፣ አቅራቤ ስብሐት ማለት ነው፤ እነዚህንም ሲያሰፍራቸው ሲያዘጋጃቸው እንደ ላይ ቤት፣ እንደ ታች ቤት፣ እንደ ምድር ቤት አንድ ከተማ አድርጎ ከፍሎ በኢዮር በላይኛው ከተማ አሥሩን ነገድ አጋዕዝትን አሰፈራቸው።

፴፭.ወለዳግም ዖታ ፲ቱ ስሞሙ ኪሩቤል ካህናተ ቅዳሴ ወውዳሴ እምታሕተ ሐቌሆሙ ፩ዱ ወእምላዕለ ሐቌሆሙ ፬ቱ እለ ግሉፋን በአዕይንት። ሕዝ ፩÷፭-፮ ፣ ፲፰-፲፱

ሁለተኛም አሥሩን ነገድ ስማቸውን ኪሩቤል አላቸው፤ እነዚህም ካህናት ናቸው፤ የቀሳውስት አምሳል ናቸው፤ እነዚህንም ሲፈጥራቸው ከወገባቸው በታች አንድ ከወገባቸው በላይ አራት አድርጎ ፈጥሯቸዋል፤ እነዚህም አራት ገጽ ያላቸው ገጸ ሰብእ፣ ገጸ አንበሳ፣ ገጸ ንስር፣ ገጸ እንስሳ ይባላሉ፤ ከእግራቸው ጀምሮ እስከ ራሳቸው ድረስ በዓይን

የተሸለሙ ናቸው። እንደ ነምር ዝንጉርጉር አንድም እንደ መስታዎት ብሩህ ናቸው። ሕዝ 1÷6-7፣ 18-19

፴፮.ወሊቆሙ ገጸ ሰብእ፣ ወገጸ አንበሳ ዘውእቱ ኪሩብ ወአንበሮሙ በዳግሚት ሰማይ። ሕዝ ፲÷፩-፬

የእነዚህም አለቃቸው ገጸ ሰብእ፣ ገጸ አንበሳ ናቸው፤ ስማቸውም ኪሩቤል ይባላሉ፤ እነዚህንም በኢዮር በሁለተኛው ከተማ ከአለቆቻቸው ጋር አስፍሯቸዋል። ሕዝ 10÷1-2

፴፯.ወለሣልስ ዖታ ፲ቱ ስሞሙ ሱራፌል እለ፮ቱ ክንፊሆሙ አንቅዕተ ቅዳሴ ወውዳሴ። ኢሳ ፮÷፪-፬

ሦስተኛም አሥሩን ነገድ ስማቸውን ሱራፌል አላቸው፤ የዲያቆናት አምሳል ናቸው፤ እነዚህም ዛሬ ዲያቆናት ተንሥኡ ጸልዩ ብለው እንዲጀምሩ ሁሉ የምስጋና ነቅዕ፣ የምስጋና ምንጭ በነዚያ ይጀመራል፤ ሲፈጥራቸውም ስድስት ስድስት ክንፍ አድርጎ ፈጥሯቸዋል። ኢሳ 6÷2-4

፴፰.ወሊቆሙ ገጸ ንስር፣ ወገጸ እንስሳ ዘውእቱ ሱራፊ ወአንበሮሙ በሣልሲት ሰማይ።

የእነዚህም አለቃቸው ገጸ ንስር፣ ገጸ እንስሳ ነው ስሙም ሱራፊ ይባላል። እነዚህንም በኢዮር በሦስተኛው ከተማ አስፍሯቸዋል።

፴፱.ወለራብዕ ዖታ ፲ቱ ስሞሙ ኃይላት፤ ወሊቆሙ ሚካኤል፤ ወአንበሮሙ በራብዕ ሰማይ። ሄኖክ ፲÷፬-፮

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህም በኋላ አራተኛ አሥሩን ነገድ ስማቸውን ኃይላት አላቸው፤ እነዚህም የሥላሴ ሰይፍ ጃግሮች ናቸው፤ ከአለቃ ቸው ጋር በኢዮር በአራተኛው ከተማ አስፍሯቸዋል:: የእነዚህም አለቃቸው ቅዱስ ሚካኤል ነው:: ሄኖክ 10+2-6

፱. ለቀዳሚ ዖታ ፲ቱ ስሞሙ አርባብ፤ ወሊቆሙ ገብርኤል መልአከ ታዕካሁ ለሕያው ዘለዓለም፤ ወአንበሮሙ በቀዳሚት ሰማይ:: ሄኖክ ፲+፮-፰

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር በአሥረኛው ሰዓተ ሌሊት በራማ ያሉትን መላእክት ሦስት አለቃ ሠላሳ ነገድ አድርጎ ከፈላቸው፤ እነዚህንም ሲያዘጋጃቸው እንደላይ ቤት፣ እንደታች ቤት፣ እንደ ምድር ቤት ሦስት ከተማ አድርጎ ከፈላቸው:: ፊተኞችንም አሥሩን ነገድ ስማቸውን አርባብ አላቸው፤ አለቃቸውም ቅዱስ ገብርኤል ነው:: ሄኖክ 10+7-8

፲፩.ወለዳግም ዖታ አሥርቱ ስሞሙ መናብርት፤ ወሊቆሙ ሩፋኤል እሉ እሙንቱ እለይቀልል ሩፀቶሙ እምነፋስ ወእለ ይፀውሩ ወላትወ መብረቅ ወኩናተ እሳት ዘይነድድ ወአንበሮሙ በዳግሚት ሰማይ:: ሄኖክ ፲+፮-፯

ሁለተኛም አሥሩን ነገድ ስማቸውን መናብርት አላቸው:: አለቃቸውም ሩፋኤል ነው:: እነዚህም የሥላሴ ጋሻ ጃግሮች ናቸው:: የመብረቅ ጋሻ፣ የእሳት ጦር ይዘው ዘላለም እንደ ነፋስ ሲበሩ ይኖራሉ:: እነዚህንም በራማ በሁለተኛው ከተማ አሥፍሯቸዋል:: ሄኖክ 10+6-7

፲፪.ወለሣልስ ዖታ ፲ቱ ስሞሙ ሥልጣናት ወሊቆሙ ሱርያል መልአክ ወአንበሮሙ በሣልስ ሰማይ፤ እሉ እሙንቱ እለ ይፀውሩ አብዋቀ ብርሃን ወያደምፁ ለመላእክት በጊዜ ቅዳሴሁ ወስባሔሁ ለእግዚአብሔር ለዘክሮቱ ይደሉ ሰጊድ:: ሦስተኛ አሥሩን ነገድ ሥልጣናት አላቸው:: አለቃቸውም ሱርያል ይባላል:: እነዚህም የሥላሴ ነጋሪት መችዎች ናቸው፤ መላእክትን ለቅዳሴ ለስባሔ ሲያነቁ ሲያተጉ የሚኖሩ እነዚህ ናቸው:: በራማ በሦስተኛው ከተማ አሥፍሯቸዋል::

፲፫.ለቀዳሚ ዖታ ፲ቱ ስሞሙ መኳንንት ወሊቆሙ ሰዳኪያል እሉ እሙንቱ እለ ይነድፉ በሐፀ እሳት፡ ወነፋሰ ዘይሰጥቅ ዕብነ ወቀላያተ አድባረ ወአውግረ ወውኩላን ለዓቂበ እጓለ እመሕያው፤ ወያስተጋብኡ አዕፅምተ ሰብእ አመ ትንሣኤ ሙታን በዳግም ምጽአቱ፤ ወአንበሮሙ በቀዳሚት ሰማይ:: ማቴ ፳፬+፴፩-፴፪

ፊተኞችንም አሥሩን ነገድ ስማቸውን መኳንንት አላቸው:: አለቃቸው ሰዳኪያል ይባላል:: እነዚህም የሥላሴ ቀስተኞች ናቸው፤ ተራራ የሚንድ፣ ድንጋይ የሚሰነጥቅ የእሳት ፍላፃ የእሳት ቀስት ይዘው ሰውን ሁሉ ከመከራ ሥጋ ከመከራ ነፍስ ሲጠብቁ የሚኖሩ መላእክት እነዚህ ናቸው:: ኋላም በትንሣኤ ዘጉባኤ የሰውን ሁሉ አጥንት ሰብስበው ለትንሣኤ የሚያበቁ መላእክት እነዚህ ናቸው፤ እነዚህንም በኤረር በላይኛው ከተማ ከነአለቃቸው አስፍሯቸዋል::ማቴ24+31-32

www.ethiopianorthodox.org

እነዚህም በኢዮር ያሉ መላእክት ከራማ መላእክት ጋር ሰባ ነገድ ሰባት አለቃ ናቸው:: የእነዚህም የጭፍራ አለቆች የአንዱ ነገድ ከውሉደ አዳም ትክክል ነው::

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር በአሥራ አንደኛው ሰዓተ ሌሊት በኤረር ያሉትን መላእክት ሦስት አለቃ ሠላሳ ነገድ አድርጎ ከፈላቸው:: እነዚህንም ሲያዘጋጃቸው እንደላይ ቤት፣ እንደታች ቤት፣ እንደ ምድር ቤት ሦስት ከተማ አድርጎ ከፈላቸው::

፶፬.ወለዳግም ዖታ ፲ቱ ስሞሙ ሊቃናት ወሊቆሙ ሰላትያል እለ ይዌዓኑ በአፍራሰ እሳት ወድሩዓን በነደ እሳት ወውኩላን ለዓቂበ ኩሉ ዘሥጋ ወአንበሮሙ በዳግሚት ሰማይ::

ሁለተኛም አሥሩን ነገድ ስማቸውን ሊቃናት አላቸው:: አለቃቸውም ሰላትያል ይባላል:: እነዚህም የሥላሴ የፈረስ ባልደራስ ናቸው፤ በእሳት ፈረስ ተቀምጠው የእሳት ልብድ ተለብደው በከዋክብት አምሳል የብርሃን ሰላጢን ይዘው፤ በልባቸው የሚሳቡትን፣ በእግራቸው የሚሽከረከሩትን፣ በክንፋቸው የሚበሩትን፣ በደመ ነፍስ ሕያዋን የሆኑትን ሁሉ ጠባቂ መልአክ ሆነው ሲጠብቁ የሚኖሩ መላእክት እነዚህ ናቸው፤ እነዚህንም ከነአለቃቸው በኤረር በሁለተ ኛው ከተማ አሥፍሯቸዋል::

www.ethiopianorthodox.org

፶፭.ወለሣልስ ዖታ ፲ቱ ስሞሙ መላእክት ወሊቆሙ አናንያል እሉ እሙንቱ እለ ይዌጽፉ በሞጸፍተ ነጐድጓድ አዕባነ እሳት ዘሐዊን፤ ወውኩላን ለዓቂበ ኩሉ ፍጥረት፤ ፀሐይ ወወርኀ ወከዋክበት ዘእምታሕተ ሰማይ ወእምላዕለ ምድር ዘየአቅብዎ መላእክት ወአንበሮሙ በሣልስ ሰማይ:: ኩፋሌ ፪፥፮-፰

ሦስተኛም አሥሩን ነገድ ስማቸውን መላእክት አላቸው፤ አለቃቸውም አናንያል ይባላል፤ እነዚህም እንደ ብረት የጸና የእሳት ነጐድጓድን ወደምድር የሚወነጭፉ፤ ፀሐይን፣ ጨረቃን፣ ከዋክብትን፣ አዝርዕትን፣ አትክልትን ዕፅዋትን ከምድር በላይ ከሰማይ በታች የተፈጠሩትን ሁሉ የሚጠብቁ ጠባቂ መላእክት እነዚህ ናቸው:: እነዚህንም በኤረር በሦስተኛው ከተማ አስፍሯቸዋል:: ኩፋሌ 2፥6-8

፶፮.እሉ እሙንቱ ፲ቱ ሊቃናት ወ፫ት ዖታ ነገደ መላእክት እለ አፀዎሙ ውስተ ፫ቱ ሰማያት ከመ ይንበሩ ውስቴቶን ለዓለመ ዓለም::

በሦስቱ ሰማያት ያሉ አሥር አለቃ መቶ ነገድ እነዚህ ናቸው

፶፯.ወአመ ፀውዖሙ እግዚአብሔር ለመላእክቲሁ የዓርጉ ላዕለ እስከ ጽርሐ አርያም፡ ወእመኒ ለአኮሙ ይወርዱ ታሕተ እስከ በርባሮስ ጽልመት እንተ ይእቲ ጽንፈ ኩሉ ፍጥረት፤ ወአቲዎሙ ይገብኡ ውስተ መካናቲሆሙ ኀበ አልቦ ደዌ

ወኢሕማም፤ ኢሞት ወኢኀዘን ዘእንበለ ስብሐቱ ለብሑ-
ሕሉና ወሥሉጥ ላዕለ ምልክና ወምስፍና። ሄኖክ ፳፥፴፰-፵፪

እነዚህም መላእክት ፈጣሪያቸው ለተልዕኮ ካልጠራቸ
ከየቦታቸው አይወጡም። ከየሥፍራቸው አይናወጡም
ፈጣሪያቸው ግን ለተልዕኮ በጠራቸው ጊዜ ወደላይ እስ
ጽርሐ አርያም ድረስ፤ ወደታች እስከ በርባሮስ ድረስ እን
ዓይን ጥቅሻ ደርሰው መልእክታቸውን ፈጽመው ወደቦታቸ
ይመለሳሉ። ሞት ሕማም ወደሌለበት ጥንተ ስፍራቸ
ገብተው ፈጣሪያቸውን ሲያመሰግኑ ይኖራሉ። ከምስጋና
በቀር ሌላ ተግባር ወይም ሥራ የለባቸውም። ሄኖክ 20፥38-42

፵፰.ይቤሉ ፩ዱ ለካልኡ ምንት አንተ ወምንት ኩነትከ ወይሰጠ
ዎ ካልኡ ወይብሉ ኀድገኒ አንሰ ኢየአምር ክዋኔየ ወኩነት
ወይዴመሙ መላእክት በርዕየ አብያጺሆሙ።

ከዚህም በኋላ ሥላሴ መላእክትን ፈጥረው በሦስቱ ሰማያት
አዘጋጅተው ትተው ድምጽ አጥፍተው ተሠወሯቸው።
መላእክትም ተፈጥሮአቸውን፣ ፈጣሪያቸውን፣ ተመራመሩ፤
ምን ብለው ተመራመሩ ቢሉ አንዱ አንዱን ዳሶ ሲያገኘው
አንተ ምንድን ነህ ከየትስ መጣህ ይለዋል፤ እርሱም እኔስ
አመጣጤ ከየት እንደሆነ አላውቅም፤ እያሉ እርስ በርሳቸው
ይደነቃሉ።

፵፱.መኑ ፈጠረነ ወሚመ በበርዕስነኑ ተፈጠርነ።

ከዚህ በኋላ መላእክት ምንም እንኳ ተፈጥሮአቸውን ጨር
ሰው ባያውቁም ፈጣሪያቸውን መረመሩ፤ ምን ብለው
መረመሩ ቢሉ ማን ፈጠረን ወይስ እርስ በርሳችን ተፈጣ ጠ
ርን ይሆን ብለው ተመራመሩ።

፶. አነ ፈጣሪሆሙ ለፈጡራን አነ ገባሪሆሙ ለግቡራን።

ከዚህም በኋላ መላእክት ተፈጥሮአቸውን ሲመራመሩ ሳጥና
ኤል ዙፋኑ ሹመቱ ከሁሉ በላይ ነበረና አሻቅቦ ቢያይ ድምጽ
አጣ፤ አቀልቅሎ ቢያደምጥ ግን መላእክት ፈጣሪያቸውን
ሲመራመሩ ሰማቸው፤ እንዲህም አለ ይህ ሕዝብ ፈጣሪውን
አጥቶ ተጨንቋል፤ እኔ ፈጠርኋችሁ ብዬ ፈጣሪነትን በእጄ
ላድርግ ብሎ አሰበ፤ አስቦም አልቀረ እኔ ፈጠርኋችሁ ብሎ
ተናገረ።

መላእክትም አሻቅበው ቢያዩት ሠይፉ እንደ ሠይፋቸው፣
ክንፉ እንደ ክንፋቸው ሆኖ አዩትና አንተማ እንደኛ ያለህ
አይደለህምን እንደምን ፈጠርኋችሁ ትለናለህ አሉት፤ ሳጥና
ኤልም እንዲህ አላቸው እናንተ ምቀኞች ተመቅኝታችሁኝ
ነው እንጂ ከእናንት በላይ ስታዩኝ እንደምን አልፈጠር
ከንም ትሉኛላችሁ ይልቅስ እኔ ነኝና ፈጣሪያችሁ እመኑብኝ
ስገዱልኝ አላቸው።

መላእክትም አዋቂዎች ናቸውና በቦታ ከፍታማ ከሆነ በኢ
ዮር ያለኸው በራማ ያሉትን ብትፈጥር፤ በራማ ያለነው

www.ethiopianorthodox.org

በኤረር ያሉትን ባልፈጠርን ነበርን?፤ አንተስ እንደምን ፈ
ርጓችሁ ትለናለህ አይሆንም አሉት፤ ሳጥናኤልም እናንተ
ምቀኞች ፈጣሪያችሁ ነኝና እመኑብኝ ስገዱልኝ አላቸው
መላእክትም ምቀኞች አይደሉምና በል ከሆነልህማ ፈጣሪ
በፍጥረቱ ይታወቃልና እኛ እያየንህ እንግዳ ፍጥረት ፈጥረህ
አሳየን አሉት፤ ሳጥናኤልም አፈጥራሁ ብሎ እጁን ወደ እሳት
ቢሰድ ያች እሳት እንደ ወጥመድ እንቅ አድርጋ ይዛ እንደ
ጅማት አኮማተረችው፤ አስንጎረችው፤ ሳጥናኤልም መፍጠር
አልተቻለውምና ሐሰቱ፣ ታወቀ፡፡

፶፩.ዓመጻ ወጽአት እመዛግብቲሃ ወአቡሃ ለሐሰት፡፡ሄኖክ ፲፩፥፩፣
ዮሐ ፰፥፵፬-፵፭
ሐሰት የተባለ ሁሉ ከሳጥናኤል ተገኝቷል «እናንተ ከአባ
ታችሁ ከዲያብሎስ ናችሁ፤ያባታችሁንም ምኞት ልታደርጉ
ትወዳላችሁ፤ እርሱ ከመጀመሪያ ነፍሰ ገዳይ ነበረ፤ እውነ
ትም በእርሱ ስለሌለ በእውነት አልቆመም፤ ሐሰትን ሲናገር
ከራሱ ይናገራል፤ ሐሰተኛ የሐሰትም አባት ነውና፡፡»
ዮሐ 8፥44-45 ፣ ሄኖክ 11፥5-6

፶፪.ወበዕለተ ፈጠሮሙ እግዚአብሔር ለመላእክቲሁ ተሐውሰ
እመንበሩ ወአንበስበሳ ለእርያሙ እስከ ያድለቀልቃ ኗቱ
ሰማያት፡፡
ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ይህ ሐሳዊ መስሐቲ ስቶ ሳያ
ስታቸው ክዶ ሳያስከዳቸው ብሎ በዙፋኑ ላይ ሁኖ ቢንቀ
ሳቀስ ሰባቱ ሰማያት ተንቀጠቀጡ ተነዋወጡ ለመናድ

ለመሰበር ለመፍረስ ደረሱ፡፡

፶፫.ወደንገፁ መላእክት ወኮኑ ከመ አእዋፍ እለ ይነብሩ ዲበ
ዕፀው፤ ወከመ አንህብት እለ ይሰፍሩ ዲበ ቁዕል፤ ሶበ
ይትኑሣእ ላዕሌሆሙ ነፋስ ዓውሎ ጽኑዕ እስመ አኀዞሙ
ፍርሃት ወድንጋፄ ሶበ ሰምዑ ድምፆ ለግርማ ሕይወት፡፡
ከዚህም በኋላ ዛሬ በዛፍ ቅጠል ላይ የሰፈሩ አእዋፍና ንቦች
ዓውሎ ነፋስ በተነሳባቸው ጊዜ እንዲጨነቁ፣ እንዲጠበቡ፣
ሁሉ መላእክትም መሸሻ መድረሻ አጡ፡፡

፶፬.ንቁም በበ ህላዌነ እስከ ንረክቦ ለእግዚእነ ወአኀድአሙ
መልአከ ሰላም ገብርኤል በቃሉ ለሠራዊተ መላእክት መን
ፈሳውያን፡፡
ከዚህም በኋላ ዛሬ መልካም ጎልማሳ ጦር ሲፈታ ድል
ሲመታ አይቶ አይዞህ በያለህበት ቁም ብሎ ጦሩን እንዲያ
ጸና፤ እንዲያረጋጋ ሁሉ ቅዱስ ገብርኤልም በመላእክት ሽብር
ሲጸናባቸው ባየ ጊዜ አይዟችሁ ፈጣሪያችን ፈጥሮ
አይጥለንምና እስክናገኘው፣ እስክናውቀው ድረስ በያለንበት
እንቁም ብሎ አረጋጋቸው አጸናቸው፤ መላእክትም የቅዱስ
ገብርኤልን ቃል ሰምተው በያሉበት ጸንተው ቆመዋል፡፡
ከዚህም በኋላ መላእክት በዚህ ዝንጋዔ፣ ድንጋፄ ሳሉ ሥላሴ
ገና በአርምሞ ነበሩ፡፡ እስከዚህ ድረስ የአሥራ ሁለቱ ሰዓተ
ሌሊት ሥነ ፍጥረት ነው፡፡

www.ethiopianorthodox.org

፳. ወተናጸሩ መላእክት እለ በታሕቲት ሰማይ ምስለ መላእክት
ላዕላውያን፤ ወነጸሩ ስብሐተ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ
ከዚህም በኋላ መንፈስ ቅዱስ አንድ ክንፉን ወደ ላይ ወ
ጽርሐ አርያም በአብና በወልድ ላይ ጭኖ አንድ ክንፉ
ወደታች ዘርግቶ ቢታያቸው የላይኞች መላእክት ከታች ኞ
መላእክት ጋር ተያዩ፤ የማያቋርጠውን፤ የማይቆጠረውን፤
የማይሰፈረውን የሥላሴን ክብር አዩ።

፳፩. ወወድቁ መላእክት በገጸሙ ወተነግፉ ከመ ቆጽል በሰጊድ
ወዝንቱ ብርሃን ኮኖሙ ጥበበ ወይቤሉ ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ
እግዚአብሔር ጸባዖት ፍጹም ምሉዕ ሰማያተ ወምድረ
ቅድሳተ ስብሐቲከ። ኢሳ ፮፥፫-፬

ከዚህም በኋላ መላእክት በዚህ ብርሃን ምክንያት ጥበብ
ተገልጾላቸው ሦስት ጊዜ ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ እግዚአብሔር
ብለው አመሰገኑ እንደ ቅጠል ረገፉ፤ እንደ ሻሽ ተነጠፉ፤
በግንባራቸውም ተደፉ፤ ስለምን መላእክት ሦስት ጊዜ ቅዱስ
ቅዱስ ቅዱስ እግዚአብሔር ብለው አመሰገኑ ቢሉ ጠላታቸው
ሳጥናኤል ስላፈረላቸው መንፈስ ቅዱስ በአምሳለ ርግብ
ስለታያቸው ለይኩን ብርሃን ብሎ ቃሉን ስላሰማቸው ፤ስለዚህ
ሦስት ጊዜ ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ ብለው አመሰገኑት ፤አንድም
መላእክት ሦስት ጊዜ ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ ማለታቸው
የሦስትነታቸውን ነገር ሲናገሩ ነው። ኢሳ 6፥3-4

የውስ ቢሆን ስለምን ሦስት ጊዜ ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ ብለው
አመሰገኑ እኩት ስቡህ ብለው አላመሰገኑም ቢሉ የሥላሴ
ባሕርይ አይለወጥም ሲሉ ሦስት ጊዜ ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ
ብለው አመሰገኑ፤ እግዚአብሔር ማለታቸውም የአንድነታ
ቸውን ነገር ሲናገሩ ነው፤ ቅዱስ ማለት ምን ማለት ነው ቢሉ፤
ክቡር፣ ንጹህ፣ ጽኑ፣ ልዩ፣ ማለት ነው፤ ስለምን ሥላሴ ሰባት
ፍጥረትን በአርምሞ፤ ስምንተኛ ብርሃንን በተናግሮ ፈጠሩ ቢሉ
የሚሰማ ፍጥረት አልተፈጠረም ነበርና ሰባት ፍጥረትን
በአርምሞ ፈጠሩ። ኋላ ግን ሰማዕያን መላእክት ተፈጥረው
ነበርና ብርሃንን በተናግሮ ፈጠሩ።

ኢትትናገሩ ነገረ ዕሩዓ ዘአልቦ ባቁዕ ኢለነባቢሁ ወኢለሰ
ማዒሁ ወኩሉ ዘይነብብ ንባበ ጽሩዓ ያገብኡ ሎቱ ቃለ
በዕለተ ደይን። እንዳሉ ፫፪።
ዛሬም ለነፍስ ለሥጋ የማይረባ የማይጠቅም ነገር አትናገሩ
አትጫወቱ ብለው መጻሕፍት ተናግረዋል። ሦስት መቶ
አሥራ ስምንቱ ሊቃውንት በሃይማኖተ አበው።

ወነበሩ መላእክት ድኑናኒሆሙ መጠነ አሐቲ ሰዓት በኀቤሁ
ወበኀቤነሰ ፻ወ፫ቱ ዓመት ወ፬ቱ አውራኅ።
ስለምን ሥላሴ ጨለማን በፊት ብርሃንን በኋላ ፈጠሩ ቢሉ
ጨለማ የኦሪት አምሳል ሲሆን ብርሃን የወንጌል አምሳል
ነው፤ አንድም ጨለማ ያለማወቅ አምሳል ሲሆን ብርሃን

www.ethiopianorthodox.org

የማወቅ አምሳል ነው፤ አንድም ጨለማ የገሃነመ እሳት
አምሳል ሲሆን ብርሃን የመንግሥተ ሰማያት አምሳል ነው
ጨለማን በፊት ብርሃንን በኋላ ፈጠሩ፤ ከዚህም በኋላ መ
ፈስ ቅዱስ በሁለተኛው ሰዓተ መዓልት ወደ ኢየሩሳሌም
ሰማያዊት ጠቅልሎ ወጣ።

በዚህቺም አንዲት ሰዓት መላእክት ከነግህ ጀምሮ እስከ
ሠለስት እየሰገዱ ቆይተዋል፤ ኤጲፋንዮስም ይህች አንዲት
ሰዓት በእግዚአብሔር ዘንድ አንዲት ሰዓት ናት፤ በእኛ ግን
ሰማንያ ሦስት ዓመት ከአራት ወር ነው ብሏል።

፲፪.ወእምዝ ወረደ መንፈስ ቅዱስ ወቦአ ውስተ ኢየሩሳሌም
ሰማያዊት ወቀደሰ ኩለንታሃ ወኩሎ ዘውስቴታ ይእቲኒ
ሰብሐቶ ወአእመረቶ ለኬንያሃ።

መንፈስ ቅዱስም ወደ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ወጥቶ ሁለን
ተናዋን ቀባት፣ አነጻት፣ አከበራት፤ እርሷም ፈጣሪዋን
አወቀች፣ አመሰገነች።

፲፫.ወአቀመ እመላእክት ዘኃረየ ውስተ መንጠዋልዕ ዘመንበረ
ስብሐት ቦዘይበርቅ፣ ወቦዘይነድድ፣ ወቦዘይነጉድ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ከመላእክት እንደ መብረቅ
የሚነጉዱ፣ እንደ እሳት የሚነዱትን መርጦ አቁሟቸዋል፤
ዙሪያውን ገጥሞ በመንበረ ስብሐት በመጋረጃው ውስጥ
ክንፍ ለክንፍ አያይዞ ትቷቸዋል።

ወነሥአ እግዚአብሔር እምይእቲ እሳት ወገብረ አልባሰ
መላእክቲሁ በመጠነ ኁልቆሙ፤ ወቅናታተ ዘብርሃን፣
ወመጽሔታተ ዘፀዳል፣ ወአክሊላተ ዘብርሃን፣ ዘእምጳዝዮን።
ዛሬ መኳንንቱ፣ መሳፍንቱ፣ ነገሥታቱ ለአዳራሻቸው፣
ለአልፍኛቸው ጠባቂ፣ ዘበኛ እንዲያቆሙ፣ እንዲያሰፍሩ
ሁሉ፤ ለአርበኞች አሽከሮቻቸውም ግምጃውን፣ ቀሚሱን፣
መታጠቂያውን፣ የወርቁን ሾተል እንዲሠሩ እንዲያሰናዱ
ሁሉ እግዚአብሔርም ለመላእክት የሚሸልማቸው ከዚያች
ከተዘረጋች እሳት የብርሃን ግምጃ፣ የብርሃን ቀሚስ፣ የብር
ሃን መታጠቂያ፣ የብርሃን አክሊል፣ የብርሃን ዘውድ አሰናዳ

፲፬.ወዘአዝፋረ አልባሲሆሙ በዕንቁ እሳት ሥርገው።
የዚህም የልብሳቸው ዘርፍ፣ የቀሚሳቸው ቁልፍ ከላይ እስከ
ታች ድረስ እንደ ቀሚስ ቁልፍ በእሳት ዕንቁ የተከበበ ነው

፲፭.ወእምዝ ወረደ መንፈስ እግዚአብሔር ወቦአ ውስተ ቀዳ
ሚት ሰማይ ወቀደሰ ኩለንታሃ ወኩሎ ዘውስቴታ፤ ይእቲኒ
ሰብሐቶ ወአእመረቶ ለኬንያሃ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር በሦስተኛው ሰዓተ መዓልት
ወርዶ ኢዮርን ያለቀችን ዙፋን ሁለንተናዋን ቀባት፤አነጻት፣
አከበራት፣ እርሷም ፈጣሪዋን አወቀች አመሰገነች።

፲፮.ወይቤሎሙ እግዚአብሔር ለመላእክቲሁ ተንሥኡ እለ
በአግን ሰጋድያን ለአምላክ፤ ነዋ በጽሐት ዕለተ ትፍሥሕ
ትክሙ ከመ ዕቅባዕክሙ ለሕይወት ዘለዓለም።

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር መላእክትን እንዲህ አላቸው፤ እናንተ በእውነት ለፈጣሪያችሁ ያገለገላችሁ የሰገዳችሁ መላእክት የዘለዓለም ሕይወት የሚሆናችሁ ቅብዓት እቀባ ችሁ ዘንድ የደስታችሁ ቀን ደርሷልና ተነሱ አላቸው።

፲፰.ወተንሥኡ ፬ ፆታ መላእክት ወ፬ቱ ሊቃነ መላእክት ወቆሙ ቅድሜሁ ወይቤሉ ሰጊደሰ ሰገድነ ለከ ወባሕቱ ኢበጻሕነ ወኢርኢነ ጽንፈ ዕበይከ ኦ ሥሉስ ቅዱስ።

ከዚህም በኋላ ሰማንያ ሦስት ዓመት ከአራት ወር እንደ ቅጠል ረግፈው እንደ ሻሸ ተነጥፈው ይኖሩ የነበሩ አራት አለቆች አርባ ነገደ መላእክት ተነሥተው በፊቱ ቆመው አቤቱ መስገድስ ሰገድንልህ፤ ነገር ግን የጌትነትህን ዳሩን ድንበሩን አልደረስንበትም፣ አላወቅነውም አሉት።

፲፱.ወቀደሰ ቅብዓ መዓዛሁ ዘታሐዩ ወታሌቡ ወበ፫ቱ ሰዓት ቀደሶሙ ለአጋዕዝት ወበ፬ቱ ሰዓት ቀደሶሙ ለኪሩቤል ወበ፭ቱ ሰዓት ቀደሶሙ ለሱራፌል ወበ፮ቱ ሰዓት ቀደሶሙ ለኃይላት ምስለ ሊቆሙ ሚካኤል።

ከዚህም በኋላ አእምሮ፣ ዕውቀት የሚሆናቸውን ቅብዓት አጣፍጦ፣ አከናውኖ በሦስተኛው ሰዓተ መዓልት አጋዕዝትን ቀባቸው፤ በአራተኛው ሰዓተ መዓልት ኪሩቤልን ቀባቸው፤ በአምስተኛው ሰዓተ መዓልት ሱራፌልን ቀባቸው፤ በስድስ ተኛው ሰዓተ መዓልት ኃይላትን ቀባቸው፣ አለቃቸውም

ሚካኤል ነው፤ ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ለመላእክት የብርሃን መጎናጸፊያ አጎናጸፋቸው፣ የብርሃን ዝናር አስታጠ ቃቸው፣ የብርሃን ዘንግ ማኅተሙ መስቀል የሆነ አስያዛ ቸው፣ የብርሃን ጫማ አጫማቸው፣ የብርሃን መነፀር አስያ ዛቸው፣ የብርሃን አክሊል፣ የብርሃን ዘውድ ደፋላቸው።

ስለምን እግዚአብሔር ይህን ሁሉ ለመላእክት አደረገላቸው ቢሉ ፍጡሮች ናችሁ ሲል የብርሃን መጎናጸፊያ አጎናጸፋ ቸው፣ ተገዥዎች ናችሁ ሲል የብርሃን ዝናር አስታጠቃ ቸው፣ ሠራዊት ናችሁ ሲል የብርሃን ዘንግ አስያዛቸው፣ መውጣት መውረድ አለባችሁ ሲል የብርሃን ጫማ አደረገ ላቸው፤ እኔን ማየት በፈለጋችሁ ጊዜ ያለምክንያት ማየት አትችሉም ሲል የብርሃን መነፀር፣ የብርሃን መስታዎት አስያዛቸው፣ የፀጋ መንግሥት አንግሻችኋለሁ ሲል የብርሃን አክሊል የብርሃን ዘውድ ደፋላቸው።

፳. ወእምዝ ወረደ መንፈሰ እግዚአብሔር ወቦአ ውስተ ዳግሚ ት ሰማይ ወቀደሰ ኵለንታሃ ወኵሎ ዘውስቴታ፤ ይእቲኒ ሰብሐቶ ወአእመረቶ ለኬንያሃ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር በሰባተኛው ሰዓተ መዓልት ወደ ራማ ወርዶ ያለቆችን ዙፋን ሁለንተናዋን ቀባት፤ አነጻት፣ አከበራት፣ እርሷም ፈጣሪዋን አወቀች አመሰገነች።

፳፩.ወይቤሎሙ እግዚአብሔር ለመላእክቲሁ ተንሥኡ እለ በአማን ሰጋድያን ለአምላክ፤ እስመ ነዋ በጽሐ ዕለተ ትፍሥ ሕትክሙ ከመ ዕቅባዕክሙ ለሕይወት ዘለዓለም።

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር እናንት በእውነት ለፈጣሪያ ችሁ ያገለገላችሁ የሰገዳችሁ መላእክት የዘለዓለም ሕይወት የሚሆናችሁን ቅብዓት ዕቀባችሁ ዘንድ የደስታችሁ ቀን ደርሷልና ተነሱ ብሎ አስነሣቸው።

፳፪.ወበ፯ቱ ሰዓት ቀደሰሙ ለአርባብ ወበ፰ቱ ሰዓት ቀደሰሙ ለመናብርት፣ ወበ፱ቱ ሰዓት ቀደሰሙ ለሥልጣናት ምስለ ሊቆሙ ሱር.ያል ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር አእምሮ፣ እውቀት፣ ፍቅር፣ ትህትና፣ የዋሃት፣ ትዕግሥት የሚሆናቸውን ቅብዓት አጣ ፍጦ በሰባተኛው ሰዓት አርባብን ቀባቸው፣ በስምንተኛው ሰዓት መናብርትን ቀባቸው፣ በዘጠነኛው ሰዓት ሥልጣና ትን ቀባቸው። አለቃቸውም ሱር.ያል ነው።

፳፫.ወእምዝ ወረደ መንፈስ እግዚአብሔር ወቦአ ውስተ ሣል ሲት ሰማይ ወቀደሰ ኩለንታሃ ወኩሎ ዘውስቴታ፤ ይእቲኒ ሰብሐቶ ወአእመረቶ ለኬንያሃ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር በአሥረኛው ሰዓተ መዓልት ወደ ኤረር ወርዶ የአለቆችን ዙፋን ሁለንተናዋን ቀባት፤ አነጻት፣ አከበራት፣ እርሷም ፈጣሪዋን አወቀች አመሰገነች

፳፬.ወይቤሎሙ እግዚአብሔር ለመላእክቲሁ ተንሥኡ እለ በአማን ሰጋድያን ለአምላክ፤ ነዋ በጽሐት ሰዓተ ትፍሥሕ ትክሙ ከመ እቅባዕ ለክሙ ለሕይወት ዘለዓለም።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር እናንት በእውነት ለፈጣሪያችሁ ያገለገላችሁ የሰገዳችሁ መላእክት የዘለዓለም ሕይወት የሚሆናችሁን ቅብዓት እቀባችሁ ዘንድ የደስታችሁ ቀን ደርሷልና ተነሱ ብሎ አስነሳቸው።

፳፭.ወተንሥኡ ፫ ሊቃናት ወ፴ ዖታ ነገደ መላእክት፣ ወቆሙ ቅድሜሁ ወይቤሉ ሰጊደሰ ሰገድነ ለከ ወባሕቱ ኢበጻሕነ ወኢርኢነ ጽንፈ ዕበይከ ኦ ሥሉስ ቅዱስ።

ከዚህም በኋላ መላእክት ሰማንያ ሦስት ዓመት ከአራት ወር እንደ ቅጠል ረግፈው እንደ ሻሽ ተነጥፈው ይኖሩ የነበሩ ሦስት አለቆች ሠላሳ ነገደ መላእክት ተነሥተው በፊቱ ቆመው አቤቱ ጌታችን መስገድስ ሰገድንልህ፤ ነገር ግን የጌትነትህን ዳሩን ድንበሩን መጨረሻውን አላወቅነውም አልደረስንበትም አሉት።

፳፮.ወበ፲ቱ ሰዓት ቀደሰሙ ለመኳንንት ወበ፲ቱ ወ፩ ሰዓት ቀደሰሙ ለሊቃናት፣ ወበ፲ቱ ወ፪ቱ ሰዓት ቀደሰሙ ለመላ እክት ምስለ ሊቆሙ አናንያል።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ለመላእክት አእምሮ፣ እውቀት ፣ፍቅር፣ ትህትና፣ የዋሃት፣ ትዕግሥት የሚሆናቸውን ቅብ ዓት አጣፍጦ፣ አከናውኖ በአሥረኛው ሰዓተ መዓልት መኳንንትን ቀባቸው፣ በአሥራ አንደኛው ሰዓት ሊቃናትን ቀባቸው፣ በአሥራ ሁለተኛው ሰዓት መላእክትን ቀባቸው። አለቃቸውም አናንያል ነው።

www.ethiopianorthodox.org

፳፮.ወእምዝ ዓርገ መንፈሰ እግዚአብሔር ወቦአ ውስተ ኢየሩሳ ሌም ሰማያዊት ወቀደሰ ኩለንታሃ ዓፅማዲሃኒ ወአናቅጺሃኒ ወኵሎ ዘውስቴታ፤ ይእቲኒ አእመረቶ ወሰብሐቶ ለኪንያሃ::

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ በአሥራ ሁለተ ኛው ሰዓት ወደ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ወጥቶ በውስጧ ያለውን ሁሉ ብርሃን ቀባት አነጻት፣ አከበራት፣ እርሷም ፈጣሪዋን አወቀች አመሰገነች::

፳፯.ነዋ ተፈጸመ ቅዳሴ ፯ቱ ሰማያት ወቅዳሴ ፲ቱ ሊቃናት፣ ወቅዳሴ ፻ት ጾታ ነገደ መላእክት በበነገዶሙ፤

የሰባቱ ሰማያት የአሥሩ ሊቃናት የመቶው ነገድ ቅብዓት እነሆ ተፈፀመ::

ክፍል አራት

፩. እምቅድመ ቅብዓትሰ ነበሩ መላእክት ከመሕፃናት በዝንጋዔ ወሰበ ተቀብዑ መልዓ ላዕሌሆሙ አእምሮ፣ ወኂሩት፣ ፍቅር ወትዕግሥት ትህትና ወየዋሃት::

ይህ ቅብዓት ምንድን ነው ቢሉ መንፈስ ቅዱስ ነው፤ የቅብ ዓት ጣዕሙ ምሥጢሩ ምንድን ነው ቢሉ መላእክት ሳይቀቡ

www.ethiopianorthodox.org

አእምሮ፣ እውቀት እንደሌላቸው ሕፃናት ነበሩ፤ ከተቀቡ በኋላ ግን አእምሮ፣ ፍቅር፣ ትህትና፣ የዋሃት፣ ትዕግሥት አደረባቸው፤ ምስጋና እንደ ምንጭ እየፈሰሰ እንደ ጎርፍ እየጎረፈ ከአፋቸው የማይለይ ሆነ::

፪. ወሶበ ረከቡ መላእክት ስመ ስባሔሆሙ ለሥሉስ ቅዱስ በሰሌዳ መብረቅ ዘተጽሕፈ ተፈሥሑ ዓቢየ ፍሥሓ ወውዑ ይሴብሕዎ ለፈጣሪሆሙ እስከ ያድለቀልቃ ፯ቱ ሰማያት እምድምፀ ማኅሌቶሙ::

ከዚህም በኋላ መላእክት በተሰጣቸው እውቀት በየመነፀ ራቸው ቢያዩ፡-

፫. ቅዱስ እግዚአብሔር አብ ዋህድ ቅዱስ እግዚአብሔር ወልድ ዋህድ ቅዱስ መንፈስ እግዚአብሔር ዋህድ ዘፈጠረነ ወባረከነ፣ ወቀደሰነ፣ ወወሀበነ ሕይወተ ዘለዓለም:: የሚል ምስጋና ተጽፎ አገኙ::

ከዚህ በኋላ በአገኙት ምስጋና ድምጻቸውን ከፍ አድርገው ቢያመሰግኑ ከድምጻቸው ምልዓት የተነሳ ሰባቱ ሰማያት ተነዋወጡ::

፬. ወእምዝ ወፅአ መንፈሰ እግዚአብሔር እም ኢየሩሳሌም ሰማ ያዊት እንዘ ይሴባሕ በአፈ መላእክቲሁ ወነበረ በመንበረ ስብሐቲሁ::

ከዚህም በኋላ ዛሬ ንጉሥ ከዘመተበት ሲመለስ በልልታ በደስታ እንዲቀበሉት ወደ ግንቡ እንዲያገቡት ሁሉ እግዚ አብሔርም በአፈ መላእክት እየተመሰገነ ከኢየሩሳሌም

ስማያዊት ወጥቶ መንበረ ስብሐት ገባ።

፭. ወነሥአ እግዚአብሔር እምሠራዊተ ኪሩቤል ፪ተ አርእስተ ዘውእቶሙ ገጸ ሰብእ፣ ወገጸ አንበሳ፤ ወዓዲ ነስአ እግዚአብሔር እምሠራዊተ ሱራፌል ፪ተ አርእስተ ዘውእቶሙ ገጸ ንስር፣ ወገጸ እንስሳ ወለከአሙ መልዕልተ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት በማዕዘንተ መርህባ ለአርያም።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ከኪሩቤል ሁለት ገጸ ሰብእ፣ ገጸ አንበሳን ከሱራፌል ሁለት ገጸ ንስር ገጸ እንስሳን አንስቶ ከኢየሩሳሌም ሰማያዊት በላይ፤ ከሰማይ ውዱድ በታች አቆማቸው።

፮. ወሰፍሐ ዲበ ዘባናቲሆሙ ሰማየ ዘኀብሩ በረድ።

በእነዚህም ላይ ሰማይ ውዱድን እንደ መረሻት ጫነባቸው፣ በላይም ህብሩ በረድ የመሰለውን ዙፋን እንደ ኮረቻ ጫነባቸው። እነዚህንም በምሥራቅ፣ በምዕራብ፣ በሰሜን፣ በደቡብ በአራቱ ማዕዘን ጀርባቸውን ወደ ውስጥ፣ ፊታቸውን ወደ ውጭ፣ እያደረገ አቁሟቸዋል። ገጽ ለገጽ ሳይተያዩ ሥሉሴ ወደአሰቡት መንገድ አንዱ በሄደበት ሦስቱ እየተከታተሉ ይሄዳሉ።

፯. ወገጸሙኒ ከመ ገጸ ፬ቱ ብሔር፤ ገጸ በገጽ ኢይትናጸሩ ኀበ አንጸረ ቀዳማዊ የሐውሩ። ሕዝ ፩+፲፪-፲፫

እያንዳንዱም ወደፊት ቀጥ ብሎ ይሄድ ነበር፤ መንፈስም ወደሚሄድበት ይሄዱ ነበር ሲሄዱም አይገላመጡም ነበር። ሕዝ 1+12-13

www.ethiopianorthodox.org

«በዙፋኑም መካከል በዙፋኑም ዙሪያ በፊትና በኋላ ዓይኖች የሞሏቸው አራት እንስሶች ነበሩ፤ ፊተኛውም እንስሳ አንበሳን ይመስላል፣ ሁለተኛውም እንስሳ ጥጃን ይመስላል፣ ሦስተኛውም እንስሳ እንደ ሰው ፊት ነበረው፣ አራተኛውም እንስሳ የሚበረውን ንስር ይመስላል፤ አራቱም እንስሶች እያንዳንዳቸው ስድስት ክንፎች አሏቸው፤ በዙሪያቸውና በውስጣቸውም ዓይኖች ሞልተውባቸዋል፤ ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ የነበረውና ያለው፣ የሚመጣውም ሁሉንም የሚገዛ ጌታ፣ አምላክ እያሉ ቀንና ሌሊት አያርፉም።» የዮሐ.ራዕ 4:6-9

፰. ወአክናፊሆሙ እምድር እስከ ሰማይ ወአዕጋሪሆሙ እስከ በርባሮስ ጽልመት። ሕዝ ፩+፳፯-፳፰

እነዚህም ከወገባቸው በላይ አሥራ ስድስት ከወገባቸው በታች አራት ናቸው፤ ክንፋቸውም ከምድር እስከ ሰማይ ድረስ ይሆናል። ሕዝ 1+27-28

፱. ወእምዝ ነሥአ እግዚአብሔር እምሠራዊተ ሩፋኤል ፳ወ፬ተ ሊቃናተ ወአቀሞሙ አውደ መንበሩ። ሕዝ ፩+፲፩-፲፪

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ከሠራዊተ ሩፋኤል ሀያአራት ሊቃናትን መርጦ በመንበረ ስብሐት በመጋረጃዋ ውስጥ ዙርያዋን ክንፍ ለክንፍ ገጥሞ አቁሟቸዋል። ሕዝ 1+11-12

፲. ወሰመዮሙ ለእሙንቱ ካህናተ ሰማይ ወወሀቦሙ ማዕጠንታተ ዘእምወርቀ እሳት ወአክሊላተ ብርሃን ዘእምጳዝዮን

ወአብትረ ዘከተማሆን መስቀል ወአልበሶሙ አልባሰ ክህነት ዘኅብሩ መብረቅ። ዮሐ. ራዕ ፬፥፬-፭

እነዚህንም ስማቸውን ካህናተ ሰማይ አላቸው፤ የእሳት፣ የወርቅ ጽና አስያዛቸው፤ የብርሃን አክሊል ጳዝዮን ከሚባል የብርሃን ዘውድ ደፋላቸው፤ የብርሃን ዘንግ ማኅተሙ መስቀል የሆነ አስያዛቸው፤ የብርሃን ካባ ላንቃ ኅብሩ መብረቅ የመሰለ አለበሳቸው፤ «በዙፋኑ ዙሪያ ሀያአራት ዙፋኖች ነበሩ፤ በዙፋኖቹም ላይ ነጭ ልብስ ለብሰው በራሳቸውም የወርቅ አክሊል ደፍተው ሀያ አራት ሽማግሌዎች ተቀምጠው ነበር፤» ዮሐ. ራዕ 4፡4-5

፲፩.ወይወጽእ እምውስተ ማዕጠንቶሙ መብረቅ ወነጎድጓድ ወፀዓዕ ዘመዓዛሁ ሠናይ። የዮሐ ራዕ፰፥፫-፭

እነዚህም በአንድ ላይ በዓጠኑ ጊዜ ከማዕጠንታቸው የሚወ ጣው ጢስ መልኩ መብረቅ፣ ድምጹ ነጎድጓድ፣ መዓዛው መልካም የሆነ ነው። «ሌላም መልአክ መጣና የወርቅ ጥና ይዞ በመሠዊያው አጠገብ ቆመ በዙፋኑም ፊት ባለው በወርቅ መሠዊያ ላይ ለቅዱሳን ሁሉ ጸሎት እንዲጨምረው ብዙ ዕጣን ተሰጠው፤ የዕጣኑም ጢስ ከቅዱሳን ጸሎት ጋር ከመልአኩ እጅ በእግዚአብሔር ፊት ወጣ» የዮሐ ራዕ 8፥3-5

፲፪.ወይቤሎሙ እግዚአብሔር ለካህናቲሁ ጸሎተ ኩሎሙ ቅዱሳን ይኩን ውስተ ማዕጠንትክሙ ከመ ይዕርግ ኀቤየ።

የሚያጥኑትስ ምንድን ነው ቢሉ የጻድቃን ጸሎት፣ የሰማዕ ታት ገድል፣ የደጋግ ሰዎች ምግባር በእናንተ እየታጠነ ወደ እኔ ያርግ/ይድረስ/ ብሏቸዋል።

፲፫.ወይገለብቦ ለሰማይ ወለአርያሙ ጢስ ዕጣናሙ ዘመዓዛሁ ሠናይ

ዛሬ በክረምት ተራራውን ኮረብታውን ጉም እንደሚሸፍነው እንደሚጋርደው ሁሉ ካህናተ ሰማይም የሚያጥኑት ማዕጠንት ጽርሐ አርያምን መንበረ ስብሐትን ይሸፍናል፣ ይጋርዳል።

፲፬.ወቦ ኪሩቤል ይቀውሙ በየማን በአምሳለ ቀሳውስት ወሱራ ፌል ይቀውሙ በጸጋም በአምሳለ ዲያቆናት ወድኅሬሆሙ ካህናተ ሰማይ።

የኪሩቤልና የካህናተ ሰማይ ያቋቋማቸው ማዕርግ እንደምን ነው ቢሉ ኪሩቤል በቀኝ እንደ ቀሳውስት፤ ሱራፌል በግራ እንደ ዲያቆናት ከፍ ብለው፤ ካህናተ ሰማይ ዝቅ ብለው ከንፍ ለከንፍ ገጥመው ቆመው ይኖራሉ።

፲፭.ወቦ እልፍ አእላፋት ወትእልፊተ አእላፋት መብረቅ፣ወነጎ ድጓድ፣ ሠረገላሆሙኒ ምሉዓነ አዕይንት።

በዚህም በሰማይ ውዱድ ዙሪያ እልፍ አእላፋት ወትእልፊተ አእላፋት መብረቅ፣ ነጎድጓድ፣ ሠረገላ እንደ መስታዎት ብሩህ የሆነ አለበት።

፲፮.ወሲሳዮሙ ለመላእክት ትዳሴ ወስብሐት ወስቴሆሙ ፍቅረ መለኮት ።

የመላእክት ምግባቸው ምንድን ነው ያሉ እንደሆን ዛሬ ግዙፋኑ ግዙፍ መብል/ምግብ/ በልተን ውኃ ጠጥተን እንድ

www.ethiopianorthodox.org

ንኖር ሁሉ መላእክትም ረቂቃን መንፈሳውያን ናቸውና ረቂቅ ምግብ የእግዚአብሔርን ምስጋና ተመግበው ረቂቅ መጠጥ የመለኮትን ፍቅር ጠጥተው ይኖራሉ።

፲፯.ወአልቦሙ ለመላእክት ትዕምርተ ተባዕት ወአንስት፤ እስመ
እሳታውያን እሙንቱ። ማቴ ፳፪÷፴-፴፩

የመላእክት ትዕምርተ ተባዕት ትዕምርተ አንስት /የፆታ ምልክት/ አላቸውን ቢሉ ይህስ የለባቸውም በመላእክት ዘንድ ሴትና ወንድ የለም። ማቴ 22÷30-31

፲፰.ወቦ እመላእክት፣ ዘዘዚአሁ አርአያሆሙ፤ ቦ ዘይበጽሕ ቆሞ
ሙ እምድር እስከ ሰማይ፤ ወቦ እለ ያጸልሉ በአክናፊሆሙ
አሐተ ሀገረ፤ ቦ እለ አርእስቲሆሙ መጠነ አድባር ዓበይት
ወቦ እለ ግሉፋን ኩለንታሆሙ በአዕይንት፤ ቦ እለ ፮ቱ
ክነፊሆሙ፤ ወእሳት አልባሲሆሙ፤ ወቦ እለ ይትዓጸፉ መባ
ርቅተ፤ ቦ እለ ይትቄጸሉ ደመናተ፤ ወቦ እለ ይጸብጡ
ነፋሳተ፤ ቦ እለ አእጋሪሆሙ አምደ እሳት፤ ወቦ እለ ያነድጹ
አብሕርተ በአክናፊሆሙ ወአልቦ ዘየአምር ክዋኔሆሙ
ወፍጻሜሆሙ ለመላእክቲሁ ዘእንበለ እግዚአብሔር ባሕቲቱ
ኩፋሌ ፪÷፯-፰

የእነዚህም መላእክት አርዓያቸው መጠናቸው የተለያየ ነውን ቢሉ፤ ቁመታቸው ከምድር እስከ ሰማይ የሚደርሱ መላእክት አሉ፤ በክንፋቸው አንድ አገር የሚያለብሱ መላእክት አሉ፤ ራሳቸው ተራራ የሚያህል መላእክት አሉ፣ በዓይን

የተቀረጹ የተሸለሙ ሁለንተናቸው ዓይን የሆነ መላእክት አሉ፤ ስድስት ክንፍ ያላቸው መላእክት አሉ፤ መብረቅ ለብሰው መብረቅ ተጎናጽፈው የሚኖሩ መላእክት አሉ፤ ነፋስ ለብሰው ነፋስ ተጎናጽፈው የሚኖሩ መላእክት አሉ፤ ብሩህ ደመና ጠምጥመው የሚኖሩ መላእክት አሉ፤ እግራቸው አምደ እሳት የሚመስል መላእክት አሉ፤ ባሕሩን ምንጩን በክንፋቸው የሚያቃጥሉ መላእክት አሉ፤ የእነዚህን መላእክት አርአያቸውን መጠናቸውን ከእግዚአብሔር በቀር የሚያውቀው የለም። ኩፋሌ 2÷7-8

፲፱.እስመ ፲፻ ዓመት በቅድሜከ ከመዕለት እንተ ትማልም
ኃለፈት። እንዳለ ዳዊት መዝ ፹፱÷፬-፭

ሺህ ዓመት በፊትህ እንዳለፈች እንደ ትናንት ቀን እንደ ሌሊትም ንጋት ነውና መዝ 89÷4-5

፳. ነዋ ተፈጸመ ፳ወ፬ቱ ሰዓት ዘዕለተ እሑድ ወይእቲ ዕለት
በኀቤሁ አሐቲ ዕለት፤ ወበኀቤነሰ ፲፻ ዓመት እንዳለ ፪ኛ ጴጥ
፫÷፰-፱

ይህችም ዕለተ እሑድ ናት፤ ይህችም ዕለት በእግዚአብሔር ዘንድ አንዲት ዕለት ናት በእኛ ዘንድ ግን አንድ ሺህ ዘመን ነው፤ «ወዳጆች ሆይ በጌታ ዘንድ አንድ ቀን እንደ ሺህ ዓመት ሺህ ዓመትም እንደ አንድ ቀን እንደሆነ ይህን አንድ ነገር አትርሱ » 2ኛ ጴጥ 3÷8-9

www.ethiopianorthodox.org

እሑድ ማለት ለፍጥረት አንደኛ ለቀመር ስድስተኛ ለፀሐይ አምስተኛ ማለት ነው። የአሥራ ሁለቱ ሰዓተ ሌሊት የአሥራ ሁለቱ ሰዓተ መዓልት የሀያ አራቱ ጊዜያት ስምንት ፍጥረት ይህ ነው። ይህስ የተፈጸመው በምን ቀን ነው ቢባል መጋቢት ሀያ ዘጠኝ ቀን ነው።

አክሲማርስ ዘሰኑይ

፩. ወይቤ እግዚአብሔር ልይኩን ጠፈር ማዕከለ ማይ ከመ ይፍልጥ ማዕከለ ማይ ወማይ ወኮነ ከማሁ ዘፍ ፩፥፮-፱

እግዚአብሔር በሁለተኛው ቀን ምን ፍጥረት ፈጠረ ያሉ እንደሆን እሑድ በጊዜ ሠርክ ለሰኞ አጥቢያ ያች ብዝ ተባዝ ያሳት ውኃ ከምድር ጀምራ እስከ ብሩህ ሰማይ ድረስ መልታ ሰፍታ አድራ ውላ ነበር።

፪. ለይኩን ጠፈር በማዕከለ ሰማይ ብሎ ቢያዝዝ ውኃው ከአራት ተከፈለ። እግዚአብሔርም በውኆች መካከል ጠፈር ይሁን፣ በውኃና ውኃ መካከልም ይከፈል አለ። ዘፍ 1፥6-9 እግዚአብሔርም ጠፈርን አደረገ ከጠፈር በታችና ከጠፈር በላይ ያሉትንም ውኆች ለየ እንዲሁም ሆነ፡ እግዚአብሔር ጠፈርን ሰማይ ብሎ ጠራው። ዘፍ 1፥6-9

፫. ወእምዝ ነሥአ እግዚአብሔር ከፍሳ ለይእቲ ዓባይ ማይ ወአዕረጋ መልዕልተ ሰማየ ማይ ወመልዓት እምጽንፍ እስከ ጽንፍ ወከዊና ፩ደ ቆመት ወጸንዓት ወረግዓት ከመ ሐዊን ወከመ ሰይፍ ዘሀሉ ውስተ ቀቀቡ።

በማዕከል ያለው ሲሦው ውኃ እንደ ቤተ ንጉሥ አዳራሽ ጠፈር ሆና ተመሠረተች ከምሥራቅ እስከ ምዕራብ ከሰሜን

www.ethiopianorthodox.org

እስከ ደቡብ መልታ ሰፍታ አደረች። በአፎቱ እንደተከተተ ሰይፍ ሆነች።

፬. ዘይጠፍር በማይ ጽርሖ ወረሰየ ደመና መከየዶ። መዝ ፻፫፥፫
እልፍኙን በውኃ የሚሠራ፤ ሠረገላውንም ደመና የሚያደርግ፤ መዝ 103፥3-4

፭. ማይ ጠፈረ ቤቱ ደመናት መንኰራኵሩ።
የቤቱ ጠፈር ውኃ ነው፤ ደመናትም ሠረገላዎቹ ናቸው።

፮. እቤ አነ እግዚአብሔር ለይትጋባዕ ማይ ውስተ ምዕላዲሁ ብሎ ቢያዝዝ ውኃው ከሦስት ተከፈለ።
እግዚአብሔርም ከሰማይ በታች ያለው ውኃ በአንድ ሥፍራ ይሰብሰብ የብሱም ይገለጽ አለ እንዲሁም ሆነ። ዘፍ 1፥9-10

አንዱ እጅ ውኃ ከጠፈር በላይ ተሰቀለ ስሙንም ሐኖስ አለው፤ ሁለተኛው እጅ ውኃ ደግሞ ለምድር ምንጣፍ ሆነ። ሦስተኛው እጅ ውኃ እንደመቀነት ተጠምጥሞ በምድር ዳርቻ ዙርያውን ቆመ ስሙንም ውቅያኖስ አለው።
ከዚህም በኋላ የጠፈርን ዕንብርት ጉልላት፤ ከሐኖስ ዕንብርት ጉልላት ጋር አንድ አድርጎ እሱ ባወቀው ማኅተም አትሞ ገጥሞ ትቶታል።

፯. ወተረክበት ኅንብርታ ለማይ ወአሠራ ኀበ ሰማየ ሰማይ ወአውዕአ ሉቱ ቅጽረ ከመ እንተ ጽንፍ ወአልዓለ ቅፅሮ ለሰማይ ወደመሮ ምስለ ሰማየ ሰማይ ወቀፈሉ ወኀተሞ በማኅተሙ በከመ ውእቱ አእመረ።

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህም በኋላ የጠፈርን ቅጽር ከሐኖስ ቅጽር ጋር አንድ አድርጎ እርሱ ባወቀው ማኅተም አትሞ ገጥሞ ትቶታል። በዕለተ እሑድ ሰባት የብርሃን ሰማያት ፈጠረ ብለን ነበር አሁን ደግሞ ሁለት የውኃ ሰማያት ፈጠረ ከአልን እነዚህ ትርፍ ናቸውን? ወይስ ከምድር ጋር ይቆጠራሉ ቢሉ ትርፍም አይደሉም ከምድርም ጋር አይቆጠሩም። ቀሌምንጦስ ሁለቱን የውኃ ሰማያት ትቶ ሰባት የብርሃን ሰማያት ብሎ ቆጠረ ኤጲፋንዮስ ግን ሁለቱን የውኃ ሰማያት ጨምሮ ሰባት ብሎ ቆጠረ።

በዚህም ጊዜ አይጣሉምን? ቢሉ አይጣሉም፤ሊቃውንት ያስታርቋቸዋል፡ እንዴት ብለው ያስታርቋቸዋል ቢሉ ቀሌምንጦስ በስም ጽርሐ አርያምን፣ መንበረ ስብሐትን፣ ሰማይ ውዱድን ከተለያዩ እነዚህን ሦስት ብሎ የቀሩትን የብርሃን ሰማያት ጨምሮ ሰባት ሰማያት አለ።

ኤጲፋንዮስ ግን ጽረሐ አርያምን፣ መንበረ ስብሐትን፣ ሰማይ ውዱድን፣ እነዚህ ሦስቱን ሰማያት እንደአንድ ቤት ሥርዓት ሲያያቸው አንድ ብሎ ሁለቱን የውኃ ሰማያት ጨምሮ ሰባት የብርሃን ሰማያት አለ። በዚህ ጠብ ክርክር የለም እንደዚህ አድርገው ሊቃውንት ያስታርቋቸዋል።

፰. ናሁኬ ተዓውቀ ከመቦ ለ፺ቱ ሰማያት ፺ቱ ዓየራት።
ስለምን እግዚአብሔር ጠፈርን እንደ ቤተ ንጉሥ አዳራሽ አድርጎ ፈጠረው ቢሉ እንደ ሰቀላስ አድርጎ ቢፈጥረው

በዕለተ ረቡዕ የሚፈጥራቸው ፀሐይና ጨረቃ፣ ከዋክብት፣ ብርሃናቸውን ወደላይ በነዙ በአበሩ ነበር እንጂ ወደታች ወደ እኛ ብርሃናቸውን ባልነዙም ባላበሩም ነበር።

፱. ወገብሮ እግዚአብሔር ለጠፈር ከመዓዝረቅ።

አንድም እንደሰቀላ አድርጎ ቢፈጥረው ዓይናችን ማረፊያ አጥቶ ተፈንጥሮ በወደቀ ነበረና፤ ስለዚህ ለዓይናችን ተስፋ ለሰውነታችን ቤዛ እንዲሆን ብሎ ጠፈርን እንደቤተ ንጉሥ አዳራሽ ጎበብ አድርጎ ፈጠረው፤ የዚህንም ጎብሩን እጅግም ቀይ እጅግም ነጭ አላደረገውም አረንጓዴ ቢጫ አስመስሎ ፈጥሮታል፤ እጅግም ቀይ አድርጎ ቢፈጥረው ለዓይናችን የደዌ ምክንያት በሆነ ነበረ፤ እጅግም ነጭ አድርጎ ቢፈጥረው ዓይናችንን ብርሃኑ በበዘበዘው ነበርና፤ ስለዚህ ለዓይናችን ተስፋ እንዲሆን ብሎ አረንጓዴ ቢጫ አስመስሎ ፈጠረው።

ስለምን እግዚአብሔር ጠፈርን ወደታች ሐኖስን ወደላይ ፈጠረ ቢሉ ሐኖስን ወደላይ ጠፈርን ወደታች አድርጐ ባይፈጥርስ ኖሮ ወጪትና ምንቸት ያለ ውኃ ቢጣዱ የእሳት ሙቀት ሲጸናባቸው እንዲሰበሩ እንዲፈነዱ ሁሉ ጠፈርንም ሐኖስ በላይ ባይጫነው የፀሐይ ሙቀት ሲጸናበት በፈረሰ፣ በተናደ ነበረና፤ ስለዚህ ጠሉ እንዲያጸናው ብሎ ጠፈርን ወደታች ሐኖስን በላይ አድርጎ ፈጠረው።

፲. ወሰቀለ እግዚአብሔር ማየ ለአጽንዖ ሰማይ ወዓዲ ገብረ እግዚአብሔር ፲፻ተ ፻ አናቅጸ ወማዕፀዊሃኒ ኩሉ ማይ ወመድረከ ቤታኒ ኩሉ እሳት።

እነዚህንም ሰባቱን ሰማያት ሲፈጥራቸው ከሰማይ ውዱድ ጀምሮ እስከ ጽርሐ አርያም ድረስ ሺሕ እልፍ አናቅጽ አውጥቶላቸዋል፤ የእሳት ጉበን፣ የእሳት መድረክ ሠርቶ የውኃ ሳንቃ ገጥሞ ትቷቸዋል።

፲፩. ወደመረ ሎን መላእክተ እለ ይእኅዙ አስይፍተ ምሉሐነ በበ፪ቱ ለለ፩ዱ አንቀጽ፤ ከመ አልቦ ዘየዓርግ ላዕለ ወአልቦ ዘይወርድ ታሕተ ዘእንበለ ውስተ እዴሁ ሀሉ ትዕምርተ መስቀል ዘልዑል።

ከዚህም በኋላ በየአናቅጹ ትዕምርተ መስቀል ያልያዘ ከታች ወደላይ ከላይ ወደታች እንዳይወጣ፣ እንዳይወርድ፣ ሁለት ሁለት መላእክት ሰይፍን እያስመዘዘ በእያንዳንዱ ደጅ አጋፋሪ አቁሞበታል።

፲፪. ወእምዝ ወረደ መንፈሰ እግዚአብሔር ወቦአ ውስተ ሐኖስ ወቀደሰ ኵለንታሃ ወኵሎ ዘውስቴታ ይእቲኒ አእመረቶ ወሰብሐቶ ለኪንያሃ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ሐኖስን ወርዶ ሁለንትናዋን ቀባት፣ አነጻት፣ አከበራት፤ እርሷም ፈጣሪዋን አወቀች፤ አመሰገነች።

www.ethiopianorthodox.org

፲፫.ወእምዝ ወረደ መንፈስ እግዚአብሔር ወቦአ ውስተ ጠፈረ ሰማይ እንተ ትሰመይ ፋሊክ መርበበ ማይ ወቀደሰ ኵለንታሃ ወኵሉ ዘውስቴታ ይእቲኒ አእመረቶ ወሰብሐቶ ለኬንያሃ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ወርዶ ጠፈርን ቀባት፣ አነጻት፣ አከበራት፤ እርሷም ፈጣሪዋን አወቀች፣ አመሰገነች፤ ስሟንም ፋሊክ ሰማይ አላት።

፲፬.ወእምዝ ነሥአ እግዚአብሔር ክፍላ ለይእቲ ዓባይ ነፋስ ዘትፀውር ባሕረ ግሩመ ወረሰያ ምልዕተ እምጽንፍ እስከ ጽንፍ ክመ ትፁር ማየ ይእቲኒ ፀሪራ ቆመት ወፀንዓት በከሂሉቱ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ከዚያች ብኽር ተባኽር ከአላት ነፋስ ባሕረ ሐኖስን ለማሸከም በአራቱ ማዓዝነ ዓለም ከፍሎ ወደላይ አውጥቶ ባሕረ ሐኖስን አሸከማት። ይህችም ነፋስ ግሩም የሆነ የሐኖስን ባሕር ተሸክማ ቆመች ጸናች።

፲፭.ወእምዝ ነሥአ እግዚአብሔር ክፍላ ለይእቲ ዓባይ መሬት ወአውረዳ መትሕተ ታሕቲት ወረሰያ ለመስፈርተ ፍጡራን መሠረተ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ከዚያች ብኽር ተባኽር ከአላት መሬት ብሩህ ብሩሁን ወደላይ ትቶ ጥቁር ጥቁሩን ብርቱ ብርቱውን መሬት ወደታች አውርዶ ዕመቀ ዕመቃት አሰፈራት፤ ይህችንም የፍጥረቱ ሁሉ መስፈሪያ እንድትሆን መሠረት አደረጋት።

፲፮.ወረሰያ ከመ ዕብን ይብስተ ወጽንዕተ ዘኢይትዌቀሩ ጥቀ በሐፂን ወጽልመታኒ ግሩም ዘኢያበርሃ አዕላፍ ፀሐይ፤ ወሰመያ ለይእቲ በርባሮስ ጽልመት።

ይህችም ዕልፍ አዕላፋት ፀሐይ ቢገባባት ጨለማዋ የማይገፋ ነው፤ በብረት እንደማይወቀር ድንጋይ አድርጎ አጸናት ስሟንም በርባሮስ አላት።

፲፯.በቀዳሚ ገብረ እግዚአብሔር ሰማየ ወምድረ እስመ መንፈሰ እግዚአብሔር ይጼልል መልዕልተ ማይ ወጽልመት መልዕልተ ቀላይ። ዘፍ ፩፥፩-፫

በመጀመሪያ እግዚአብሔር ሰማይና ምድርን ፈጠረ፡ ምድርም ባዶ ነበረች አንጻችም አልነበረባትም ጨለማም በጥልቁ ላይ ነበረ፤ የእግዚአብሔርም መንፈስ በውኃ ላይ ሰፍፎ ነበር፡ ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ያች ብኽር ተባኽር ያላት ነፋስ በውኃ ላይ መልታ ሰፍታ አድራ ውላ ነበረች። ዘፍ 1፥1-3

ሙሴ አንድ ሰማይ ብሎ ቆጠረ፤ ኤጲፋንዮስ ግን ሰባት የብርሃን ሰማያት ብሎ ቆጥሯል። የዚህን ጊዜ አይጣሉምን ቢሉ አይጣሉም መምህራን ያስታርቋቸዋል፤ እንዴት አድርገው ያስታርቋቸዋል ቢሉ ሙሴ በውጭ አንድ ሆኖ ቅጽር ለቅጽር ገጥሞ ቢያየው አንድ ሰማይ ብሎ ቆጠረ ኤጲፋንዮስ ግን በውስጥ በኩል በዓየር ወይም በርዝመት መራራቃቸውን በከተማ መለያየታቸውን አይቶ ሰባት ብሎ ቆጥሯል።

www.ethiopianorthodox.org

በሊቃውንትስ ጠብ ክርክር የለባቸውም። መምህራን ያስታር ቋቸዋል ማለት ስለዚህ ነው።

፲፰.ወእምዝ ነሥአ እግዚአብሔር ወከፈላ ለይእቲ ዓባይ እሳት ወአውረዳ ወአንበራ ላዕለ ነፋስ ወአስተረሐቀ ዓየራ በማዕከል ከመ ኢትትቃረብ ምስሌሃ።

ከዚያች ብኸ ተባኸ ከአሳት ነፋስ ብሩህ ብሩሁን ወደላይ ትቶ ጥቁር ጥቁሩን ብርቱ ብርቱውን ወደታች አውርዶ ከበ ርባሮስ በላይ በዓየር አራርቆ ትቶታል።

፲፱.ምድርኒ ነበረት እምትካት ወታስተርኢ ድሉታ።

እስከ እዚህ ድረስ ምድር ከውኃ ጋር ተሳብቃ አንድ ሆና ነበር።

፳. ምድርኒ ነበረት ጽብርታ ቀጢነ እስከ አርግዓ ከመግብነት ወአግዘፋ ፈድፋደ እስከ ትወልድ አዕባነ አድባረ ወአውግረ በመንክር ግብር።

እንዲህ ከሆነ እግዚአብሔር ምድርን ከውኃ ጋር እንደምን ለይቷታል ቢሉ ዛሬ ዓይብ ከአጓት ተለይቶ በላይ እንዲረጋ ሁሉ ምድርንም በላይ እንደ ዓይብ እያረጋ ውኃውን በውስጥ መንገድ እንደ አጓት እያጠራ ምድሩን፣ ተራራውን፣ ኮረብ ታውን፣ ገደሉን እንድትወልድ እስከ አሁን ድረስ አግዝፎ፣ አወፍሮ፣ ከምሥራቅ እስከ ምዕራብ ከሰሜን እስከ ደቡብ ጉዝጉዞ ዘርግቶ አንጥፎ ከላይ እንደመርከብ አጽንቷታል።

፳፩.ወአውረዳ ለይእቲ ማይ ታሕተ ምድር ወደመራ መልዕልተ እሳት ወአስተራኀቃ ወገብረ ላቲ ዓየራተ በማዕከላ ከመ ኢት ትቃረብ ምስለ እሳት።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ውኃውን ከምድር በታች አው ርዶ ከእሳት በላይ በዓየር አራርቆ ትቶታል።

፳፪.ወደመረ ቅጽረ ማይ ምስለ ቅጽረ እሳት ወከማሁ ለቅጽረ እሳትኒ ምስለ ቅጽረ ነፋስ ወለቅጽረ ነፋስኒ ምስለ ቅጽረ በርባሮስ ጽልመት ታሕቲት ወቀፈሎ ወነተሞ በማኅተሙ በከመ ውእቱ አእመረ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር የውኃን ቅጽር ከእሳት ቅጽር ጋር የእሳትን ቅጽር ከነፋስ ቅጽር ጋር የነፋስን ቅጽር ከበርባ ሮስ ቅጽር ጋር አንድ አድርጎ እርሱ ባወቀው ማኅተም አትሞ ገጥሞ ትቶታል።

፳፫.ወባሕቱ ኢኮና ዓየራቲሆን ርኁቃተ ከመ ዓየራተ ዝንቱ ዓለም አላ በዓቅሞን።

እነዚህንም በውስጥ መንገድ እንዳይደማመሩ እንዳይጨማመ ሩ በዓየር አራርቆ በከተማ ለይቶ ትቷቸዋል። ነገር ግን ዓየራ ቸው እንደዚህ ዓለም ዓየር ሩቅ አይደለም በመጠን ነው።

፳፬.ለምድርሰ ወለማይ አልቦን ዓየራት አላ ሣረራ ለምድር ወአጽ ንዓ ዲበ ማይ። መዝ ፻፴፭÷፮

ምድርና ውኃ ግን ዓየር /ርቀት/ የላቸውም፤ ምድርን በውኃ ላይ ከምሥራቅ እስከ ምዕራብ ከሰሜን እስከ ደቡብ ጎዝጉዞ ዘርግቶ አንጥፎ በላይ እንደመርከብ አጽንቷታል። መዝ 135÷6

፳፭.ወተረከበት ኀንብርታ ለማይ ወለመሬት እንተ ይእቲ ዱዳሌም እንተ ባቲ ፈጠሮ ለአዳም አቡነ ወገብረ መድኃኒተ

www.ethiopianorthodox.org

በመስቀሉ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ።

የዚህችም መሬት ዕንብርቷ ጉልላቷ የውኃይቱም ዕንብርቷ ጉልላቷ ዱዳሌም ናት። በዚችም በዱዳሌም ቀድሞ አዳም ተፈጥሮባታል ኋላም ጌታ መስቀሉን ተክሎ ድኅነተ ዓለም አድርጉባታል።

፳፮.እግዚአብሔርሰ ንጉሥ ውእቱ እምቅድመ ዓለም፤ ወገብረ መድኃኒተ በማዕከለ ምድር። መዝ ፸፫+፲፪-፲፫

እግዚአብሔር ግን ከዓለም አስቀድሞ ንጉሥ ነው፤ በምድርም መካከል መድኃኒትን አደረገ። መዝ 73+12-13

፳፯.ወአስተጣበቅዋ ለጠፈር ዲበ ዕብነ አድማስ ጽኑዕ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ምድርን ዙሪያ ዙሪያዋን ሁለት እጅ አድርጎ ከፍሏታል የወዲያኛውን አንዱን ዕጣ ከንፈሩን ቀንፎ ወዲያና ወዲህ ዙሪያውን መሐል መሐሉን ቆፍሮ በወዲያ የወጣውን አፈር እንደ ብረት አጽንቶ ወደላይ አቁሞ ታል፤ የወዲሁን አፈር ወደላይ አቁሞ ትቶታል፤ ወደሰማይ አይደርስም በመጠን ነው፤ የወዲያኛውን አድማስ የወዲህኛ ውን ናጌብ አለው፤ አንድም አድማስ የበርባሮስ ከንፈር ነውን ቢሉ የጠፈርን ተዛነብ ወደታች ዘለግ አድርጎ ከአድማስ ጋር እርሱ ባወቀው ማኅተም አትሞ ገጥሞ ትቶታል።

ክፍል ሁለት

፩. ወእምዝ ኀሠአ እግዚአብሔር ከፍላ ለይእቲ ዓባይ ማይ ወአየዳ እንተ ውስጥ ማዕከለ አድማስ ወናጌብ ወሰመያ ውቅያኖስ ወደመረ ቅጽራ ለምድር ምስለ ቅጽረ ሰማይ ወቀፈሎ ወኀተሞ በከመ ውእቱ እእመረ።

ከዚህም በኋላ በአድማስና በናጌብ መካከል ዙሪያ ዙሪያውን ተቆፍሮ በጎደጎደው ሥፍራ እንደመቀነት ተጠምጥሞ የነበረ ውን ውኃ ዙሪያውን ሹሞታል፤ ስሙንም ውቅያኖስ አለው።

፪. ወእለተርፉ ማያት ኮኑ ኗተ አብሕርተ ውስተ ገጸ ለምድር ወባሕቱ ከመ ምሕፃበ ጻሕል እሙንቱ በቅድሜሁ ለውቅያኖስ፤

ውኃውን አንዱን ሐኖስ ሌላውን ውቅያኖስ አደረገው ከአልን በዚህ ዓለም ያሉት ውኆች ከወዴት ተገኙ ቢባል ዛሬ ጠላ ሲሾም ጠጅ ሲጠጣ ከዋንጫው ከጽዋው ጠብ ጠብ ብሎ እንዲቀር ሁሉ ሰባት ታላላቅ ወንዞች ቀርተዋል፤ የምንጮቹ ግን ስፍር ቁጥር የላቸውም፤ እነዚህም ሰባቱ ዓበይት አብሕርት በውቅያኖስ ፊት በወጪት እንደ ተቀመጠ ውኃ እንጥፍጣፊ ናቸው።

፫. አንስትያዊት ባሕር ዘሀለወት ታሕተ ምድር ወተባዕታይ ባሕር ዘዓርገ ውስተ ሰማይ።

www.ethiopianorthodox.org

እግዚአብሔር ፍጥረታትን ሁሉ ሲፈጥር እነዚህን ውኆች ሴትና ወንድ አድርጎ ፈጥሯቸዋል። ከምድር በታች ያለቺው ውኃ ሴት ናት ከጠፈር በላይ ያለው ውኃ ወንድ ነው።

፬. ወአመ አዘዛ እግዚአብሔር ለምድር ከመ ትለድ አድባረ በመዳልው ዓበይት ወአውግረ ንኡሳነ በመዳልው ንኡሳን ወኩሉ አዕባነ ዘየብስ ወዘባሕር ወኩሉ ደደክ ወመርቄ ተልዕለ ወተትሕተ ወኩሉ ፈለግ ተከፍለ። ኢሳ ፵፥፲፪-፲፫

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ታላላቁ ተራራ በታላላቁ ሚዛን፣ ታናናሹ ተራራ በታናናሹ ሚዛን ይመዘን፣ደጋው ይደልደል፣ ቆላው ይጉደል፣ ወንዙ ይከፈል ብሎ ቢያዝዝ ታላላቁ ተራራ በታላላቁ ሚዛን ታናናሹ ተራራ በታናናሹ ሚዛን ተመዝኖ ተቆለለ፣ ደጋው ተደለደለ፣ ቆላው ጎደለ፣ ወንዙ ተከፈለ፤ ውሆችን በእፍኙ የሠፈረ ሰማይን በስንዝር የለካ የምድርንም አፈር በመስፈሪያ ሰብስቦ የያዘ ተራሮችን በሚዛን ኮረብቶችንም በሚዛኖች የመዘነ ማነው። ኢሳ 40፥12-13

፭. ወደመረ ሎን መላእክተ ዓቃብያነ እለ ይፀውሩ አስይፍተ ምሉሐነ በበ፬ቱ ለለ፩ዱ አንቀጽ።

በነዚህም በየአናቅጹ ሁለት ሁለት መልአክ ሰይፍ እያስመዘዘ አጋፋሪ አቁሞባቸዋል።

፮. ወዓዲ ገብረ እግዚአብሔር ፳ወ፬ተ መሳክወ እንተ መትሕተ ምድር ፮ተ በምሥራቅ ወ፮ተ በምዕራብ ፮ተ በሰሜን ወ፮ተ

በደቡብ ከመ ይፃዑ ቦቶን ነፋሳት ወያስተናፍስዋ ለምድር።
ሄኖክ ፳፩፥፩-፱

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ከዚህ በታች ላሉት ፍጥረታት ለእሳት፣ ለነፋስ፣ ለበርባሮስ ጽልመት በምሥራቅ ስድስት፣ በምዕራብ ስድስት፣ በሰሜን ስድስት፣ በደቡብ ስድስት፣ በድምሩ ሀያ አራት መስኮት አወጣላቸው። ሄኖክ 21፥5-9

፯. ወእምዝ አዘዞሙ እግዚአብሔር ለሊቃናተ እሳት ወለሊቃናተ ነፋሳት ከመ ይፃዑ በ፳ወ፬ቱ መሳክው ወይርብብዋ ለምድር ከመ ትይበስ ወትጽናዕ እምዘኮነት ፅብርተ። ሄኖክ ፳፭፥፩-፭

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ከእሳት በታች ያሉትን ነፋሳት አሥራ ሁለት አለቃ አደረገላቸው፤ አራቱ አለቆች ነፋሳተ ምሕረት፣ ስምንቱ አለቆች ነፋሳተ መዓት ናቸው።ሄኖክ 25፥1-5

፰. ዘያወጽአሙ ለነፋሳት እመዛግብቲሆሙ። መዝ ፻፴፬፥፯
ነፋሳትንም ከመዛግብቱ ያወጣቸዋል። መዝ 134፥7

፱. በጥቃ መዓቱ ሀሉ ምሕረቱ እንዲሉ በሁለቱ ነፋሳተ መዓት መካከል አንዳንድ ነፋሳተ ምሕረት እያገባ ሠርቷቸዋል።
ሄኖክ 25፥6-18

እስከዚህ ድረስ ምድር ከውኃው እንደተለየች ነፋስ አልነፈሰ ባትም፤ ፀሐይ አልመታትም፣ ጭቃ እንደሆነች ነበር፤ ከዚህ በኋላ ግን እግዚአብሔር አሥራ ሁለቱን የእሳት አለቆች

www.ethiopianorthodox.org

በአሥራ ሁለቱ መስኮቶች አሥራ ሁለቱን የነፋሳት አለቆች በአሥራ ሁለቱ መስኮቶች መጥታችሁ ምድርን አድርቋት አጽድት ብሎ አዘዘ።

፲. ወየብሰት ምድር ኩለንታሃ ወጸንዑ አድባር ወአውግር ወአጻዳፍ ወአዕባን እምኃይለ ነፋስ ዘይነፍሕ ላዕሌሃ ወእምላህበ እሳት ዘይነድድ ዲቤሃ።

ከዚህም በኋላ አሥራ ሁለቱ የእሳት አለቆች በአሥራ ሁለቱ መስኮቶች፣ አሥራ ሁለቱ የነፋሳት አለቆች በአሥራ ሁለቱ መስኮቶች፣ እነዚህ ሀያ አራቱ አለቆች በሀያ አራቱ መስኮቶች ወጥተው የምሥራቁ ወደ ምዕራብ፣ የምዕራቡ ወደ ምሥራቅ፣ የሰሜኑ ወደ ደቡብ፣ የደቡቡ ወደ ሰሜን ወዲያና ወዲህ ቢመላለሱባት ተራራው ኮረብታው ረጋ፣ ጸና ድንጋዩ በብረት የማይወጋ ሆነ፣ ምድር ግን ገና ከሥላሴ ቃል ዘር የሚወድቅባት ናትና እጅግም አልደረቀችም እጅግም አልረጠበችም፣ ውኃውን ምጥጥ አድርጋ ጠጥታ እንደ ግንቦት እንደ ሰኔ ማሳ አማረች ለሰለሰች።

፲፩. ወደመናሰ ተፈጥረት እምድር እምላህበ እሳት ወነፋስ።

በዚህም ጊዜ ደመና ተፈጠረች ዛሬ በክረምት ዝናም ዘንሞ ፀሐይ በወጣ ጊዜ መሬቱ እንዲጤስ ሁሉ እሳትና ነፋስ ሲመላለሱባት ምድር ደመናን አስገኘች።

፲፪. ሐፀራ ለባሕር በአናቅጽ አመ ወጽአት እምከርሠ እማ ወረሰየ ላቲ ደመና ልብሳ ወበጊሜ ጠብለላ። ቅዳሴ ኤጲ.

www.ethiopianorthodox.org

ይህችንም ደመና ለውቅያኖስ አለበሳት፣ ባሕርን ከእናቷ ሆድ በወጣች ጊዜ በበሮች አጠራት፣ልብሷንም ደመና አደረገላት፣ በጉምም ጠቀለላት፣ እንዳለ ኤጲ. በቅዳሴው።

፲፫. ወእምዝ ይቤሎሙ እግዚአብሔር ለእሳት ወለነፋሳት ግብኡ ውስተ መሳከዊክሙ ወጽንዑ በበመካናቲክሙ። ሄኖክ ፲፩+፰-፱

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር እሳትና ነፋስን ከመስኮታችሁ ግቡ በየቦታችሁ ጽኑ ብሎ አዘዛቸው። ሄኖክ 11+8-9

፲፬. ወተርፉ እሳት ወነፋስ ከመ ይጥዓምዎሙ ኩሉ ዘሥጋ።

እግዚአብሔር እሳትና ነፋስን በየመስኮታችሁ ግቡ በየቦታችሁ ጽኑ ከአላቸው በዚህ ዓለም ያሉ እሳትና ነፋስ ከወዴት ተገኙ ቢባል ከዚህ ዓለም በታች ያሉትን ፍጥረታት ሲያዘጋጅ ጥቂት እሳት፣ ጥቂት ነፋስ ከፍሎ ትቶ ነበር፣ ስለምን ቢሉ አዝርዕቱን ለመቀስቀስ ውኃውን ለመቀደስ በደመ ነፍስ የተፈጠረውን ፍጥረት ሁሉ ለማናፈስ፣ ሲል ከፍሎ ትቷቸዋል።

፲፭. ለእመ ነፋሕከ ነፋሰ ባሕቲቶ የዓርር ኩሉ እምኃይለ ቃልከ ወለእመ መላህከ እሳተ ባሕቲቶ ይነድድ ኩሉ እም ላህበ ዋዕይከ።

ስለምን እግዚአብሔር እሳትና ነፋስን አስተካክሎ ሠራቸው እሳትን ፈጥሮ ነፋስን ያልተወው ነፋስን ፈጥሮ እሳትን

ያልተወው ቢሉ ይህስ አይሆንም፡ እሳትን ፈጥሮ ነፋስን ቢተወው ከሐሩሩ ብዛት፣ ከሙቀቱ ጽናት የተነሳ ፍጥረቱ ሁሉ በነደደ፣ በተቃጠለ ነበር፤ ነፋስንም ፈጥሮ እሳትን ቢተወው ከውርጩ ብዛት ከብርዱ ጽናት የተነሳ ፍጥረቱ ሁሉ ባረረ፣ በተኮማተረ ነበር፤ ይህም ይታወቅ ዘንድ እሳት በሚያይልበት ወራት ሐሩር፣ ሙቀት ሆነ ይባላል፤ ነፋስም በሚያይልበት ወራት ውርጭ በላ፣ ዋግ መታ ይባላልና ስለዚህ የእሳትን ሙቀት በነፋሱ ቅዝቃዜ እያበረደ፤ የነፋሱን ቅዝቃዜ በእሳት ሙቀት እያሞቀ ፍጥረቱን ሁሉ እንዲህ አድርጎ አስማምቶ ፈጥሯቸዋል።

፲፮.ወኩሉ በጥበብ ገበርከ /ሁሉን በጥበብ አደረግህ/መዝ ፻፫÷፳፬-፳፭

ስለምን እግዚአብሔር ከዚህ በታች ያሉትን ፍጥረታት ሲያዘጋጅ እሳትና ነፋስን ወደ ታች ውኃና መሬትን ወደላይ አደረገ ቢሉ እሳትና ነፋስ ቀሊላን ናቸው፤ መሬትና ውኃ ተጭነው ባይዟቸው ወጥተው ወጥተው ከጠፈር በደረሱ ነበር፤

ውኃና መሬትም ክቡዳን ናቸው ነፋስና እሳት ተሸክመው ባይዟቸው ኖሮ ወርደው ወርደው ከበርባሮስ በተጨመሩ ነበርና፤ ስለዚህ እርሱ በአወቀ በጥበቡ እንዲህ አድርጎ አደጋግፎ ፈጥሯቸዋል።

፲፯.ወአመ አዘዘ እግዚአብሔር ለበርባሮስ ከመ ትለድ ጽልመተ ወለደት ጽልመተ ቀጢነ ወሰመያ ለይእቲ ሌሊተ። ዘፍ ፩÷፭-፮

ብርሃን የተባለው መዓልት ነው፤ ከእሳት ተገኘ ካልን ሌሊት የተባለው ጨለማስ ከወዴት ተገኝቷል ቢሉ ከበርባሮስ ተገኝቷል፤ እንደምን ተገኝቷል ቢሉ ጌታ ከዚህ በታች ያሉትን ፍጥረታት ሲያዘጋጅ በርባሮስን ጨለማን ውለጂ ብሎ ቢያዝዛት ጨለማን ወለደች። ዘፍ 1÷5-6

፲፰.ወይቤሉ እግዚአብሔር ለጽልመት ዕርግ ወትረ በበሠርክ በመሳክወ ምዕራብ ከመ ትኩን ሌሊተ ወሶበ ሠረቀ ጎህ ግባዕ ኀበ እምከ በርባሮስ ወኮነ ከማሁ።

ይህም ጨለማ ሌሊት ይሆን ዘንድ በምዕራብ በአሉ መስኮቶች መርቶ ሠርቶ ትቶታል። ብርሃንና ጨለማ በፈቃደ እግዚአብሔር ይጣላሉ ይሸናነፋሉ፤ መሸናነፋቸውስ እንደምን ነው ቢሉ፦

፲፱.ወመልዓ ብርሃን ውስተ ኩሉ አጽናፈ ዓለም።

ብርሃን ጎህ ሲሆን በምሥራቅ በአሉ መስኮቶች ወጥቶ ጨለማን በምዕራብ በአሉ መስኮቶች ገፍቶ ሰዶ በዚህ ዓለም ሰፍኖበት ይውላል።

፳.ወይገለብቦ ጽልመት እስከ ፋሌክ ሰማይ።

ጨለማም ሠርክ ሲሆን በምዕራብ በአሉ መስኮቶች ወጥቶ ብርሃንን ገፍቶ በምሥራቅ በአሉ መስኮቶች ሰዶት ጨለማ ሰፍኖበት መልቶበት ያድራል። ብርሃንና ጨለማ በፈቃደ እግዚአብሔር እንዲህ ሲጣሉ ሲሸናነፉ ይኖራሉ እንጂ አንድ ጊዜ በምልዓት አይገኙም።

www.ethiopianorthodox.org

፳፩.መኑ ዘደመሮ ለብርሃን ምስለ ጽልመት ወለጽድቅኒ ምስለ ኃጢአት። ፪ቆሮ ፮፥፲፬-፲፭

ጽድቅ ከዓመፅ ጋር ምን ተካፋይነት አለውና ብርሃንም ከጨለማ ጋር ምን ሕብረት አለው። 2ቆሮ 6፥14-15

እሑድ ማለት አንድ ማለት ነው፤ ሰኑይ ማለት ሁለት ማለት ነው፤ ሰኞ ለፍጥረት ሁለተኛ ለቀመር ሰባተኛ ለፀሐይ ስድስተኛ ማለት ነው። ሁለት ዕለት ዘጠኝ ፍጥረት ይህ ነው። ይህስ የተፈጸመው በምን ቀን ነው ቢባል መጋቢት ሠላሳ ቀን ነው።

አክሲማሮስ ዘሠሉስ

፩. ወይቤ እግዚአብሔር ለታብቊል ምድር ሐመልማለ ዘርእ ዘይዘራእ በበዘርኡ ወበበዘመዱ ዘፍ ፩፥፲፩-፲፫

እግዚአብሔር ሰኞ ማታ ለማክሰኞ አጥቢያ በጊዜ ሠርክ፣ በዕለተ ሠሉስ ምንና ምን ፍጥረት ፈጠረ ቢሉ፤ ሦስት ፍጥረታትን ፈጠረ። በምሳር የሚቆረጡ፣ በማጭድ የሚታጨዱ፣ በጥፍር የሚለቀሙ አዝርዕትን፣ አትክልትን ዕፀዋትን ፈጠረ።

እግዚአብሔርም ምድር ዘርን የሚሰጥ ሣርንና ቡቃያን በምድርም ላይ እንደወገኑ ዘሩ ያለበትን ፍሬ የሚያፈራ ዛፍን ታብቅል አለ፤ እንዲሁም ሆነ። ምድርም ዘርን የሚሰጥ ሣርንና ቡቃያን እንደወገኑ ዘሩም ያለበትን ፍሬን የሚያፈራ ዛፍን እንደወገኑ አበቀለች። ዘፍ 1፥11-13

ሣሩ ለከፍከፉ እንጨቱ ለደገፉ ባዕሙ፣ ልምላሜው መዓዛው ያማረ የተወደደ ሆኖ አንድ ጊዜ አብቦ አፍርቶ ተገኘ።

፪. ወርእየ እግዚአብሔር ከመ ሠናይ እንዳለ ሙሴ።ዘፍ ፩፥፲፪-፲፬

እግዚአብሔርም ያ መልካም እንደሆነ አየ። ዘፍ 1፥12-14

፫. ወተከለ እግዚአብሔር ገነተ እምመንገለ ምሥራቅ ልዕልተ እምድር ወታሕተ እምሰማይ። ዘፍ ፪፥፰-፱

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ብሩህ ብሩሁን መሬት በምሥራቅ በኩል ከናጌብ ወዲህ ጠቅልሎ አኑሮት ነበር፤ እግዚአብሔር አምላክም በምሥራቅ በዔደን ገነትን ተከለ። ከምድር ከፍ ብላ ከሰማይ ዝቅ ብላ በመካከል ገነት ተተከለች።ዘፍ 2፥8-9

፬. ወሰበ ይነሥእ ፩ እምፍሬሁ ለዕፀ ሕይወት ይፈሪ ካልአ ሀየንቲሁ እምቅድመ ይጥዓምዎ።

ሄኖክም ዕፀ ሕይወትን አይቶ ወርኢኩ ፯ተ አድባረ ክቡራነ ወኩሉ ፩ዱ እምነ ፩ዱ ወየዐውድዎ ዕፀው መዓዛ ወሀሉ ውስቴቶሙ ዕፅ አልቦ ግሙራ አመ ጼነወኒ ወኢ፩ዱ እምውስቴቶሙ ወባዕዳንሂ ዘከማሁ ኢኮነ ዘይምዕዝ እምኩሉ መዓዛ ወቈጽሉ ወጽጌሁ ወዕፁ ኢይጸመሂ ለዓለም ወፍሬሁኒ ሠናይ ወፍሬሁሰ ከመ አስካለ በቀልት። ወውእተ ጊዜ እቤ ነዋ ዝንቱ ሠናይ ዕፅ ወሠናይ ለርእይ ወአዳም ቈጽሉ ወፍሬሁኒ ሞገስ ጥቀ ለርእየ ገጽ።

የከበሩ የከበሩ ሰባት ተራራዎች አየሁ። ሁሉም አንዱ ከአንዱ ልዩ ልዩ የሆኑ እንጨቶች ከበዋቸዋል። ከውስጣቸውም መቼም ቢሆን እንደእርሱ አድርጎ የሸተተኝ ሌላ ዕፅ የሌለ ከሽቱ ሁሉ የበለጠ የሽቱ እንጨት አለ። ዛፉም ቅጠሉም አበባውም ለዘለዓለም አይጠወልግም። ፍሬውም ያማረ ነው። ያውም እንደ ዘንባባ ፍሬ ያለ ነው። ያን ጊዜ ይህ እንጨት መልካም ነው ቅጠሉም ያማረ ነው ፍሬውም ፊት ለፊት ለማየት እጅግ ያማረ ነው አልሁ።

፭. ወአውሥአኒ ሚካኤል ፩ እመላእክት ቅዱሳን ወይቤለኒ ሄኖክ ምንተ ትሴአል በእንተ መዓዛሁ ለዝ ዕፅ ወአውሣእክዎ እንዘ እብል እፈቅድ አእምር ወፈድፋደሰ በእንተ ዝ ዕፅ አውሥአኒ እንዘ ይብል ዝንቱ ደብር ዘርኢከ ነዊኀ ዘርእሱ ይመስል መንበሮ ለእግዚአብሔር መንበሩ ውእቱ ኀበ ይነብር ቅዱስ ወዓቢይ እግዚአ ስብሐት ወዝንቱኒ ዕፅ መዓዛ ሠናይ ወኢ፩ዱ ዘሥጋ አልቦ ሥልጣን ከመ ይግሥሥ እስከ አመ ዓቢይ ኩነኔ አመ ይትበቀል ኩሉ ወይትፌጸም እስከ ለዓለም።

ከቅዱሳን መላእክት አንዱ ቅዱስ ሚካኤል ሄኖክ ስለዚህ እንጨት ሽታ ምን ትጠይቃለህ አለኝ ስለእርሱ ላውቅ እወዳለሁ፤ ይልቁንም የዚህን እንጨት ነገር ላውቅ እወዳለሁ ብዬ መለስኩለት። ዔፉም የእግዚአብሔርን ዙፋን መስሎ የምታየው ይህ ረዥም ተራራ የክብር ባለቤት እግዚአብሔር የሚቀመጥበት ዙፋኑ ነው። ይህንንም ሽታው ያማረ ዕንጨት እስከ ቁርጥ ፍርድ ቀን ድረስ ይነካው ዘንድ ከሥጋዊ ከደማዊ ሰው ወገን ለአንዱ እንኳ ሥልጣን የለውም ሲል መለሰልኝ ብሎ ተናገሯል። ሄኖክ ፫፥፮-፲፮

፮. ወተከላ እግዚአብሔር ለዕፀ ሕይወት በማዕከለ ገነት ወከተማሃ ዘይበጽሕ እምድር እስከ ሰማይ ወፍሬሃኒ ምሉዕ ከመ ፍሬ ሮማን እምእግራ እስከ ርእሳ። ዘፍ ፪፥፱-፲

በዚችም በገነት መካከል ዕፀ ሕይወትን ተከለ፤ ይህችም ዕፀ ሕይወት ራሷ ከሰማይ ይደርሳል፤ ፍሬዋም እንደሮማን ፍሬ

www.ethiopianorthodox.org

ተነባብሮ ከእግር እስከ ራሷ ምሉ ነው፤ እግዚአብሔር አምላ
ክም ለማየት ደስ የሚያሰኘውን ለመብላትም መልካም የሆነ
ውን ዛፍ ሁሉ ከምድር አበቀለ በገነትም መካከል የሕይወ
ትን ዛፍ መልካምንና ክፉውን የሚያስታውቀውን ዛፍ
አበቀለ። ዘፍ 2፥9-10

ከዚህችም ዕፀ ሕይወት ፍሬ አንዲቱን ቆርጦ በአፉ ጎርሶ
አላምጦ ሳይውጣት እንደ ቀድሞው ፍሬ ተከታ ትገኛለች
በወንዙም ዳር በሁለት ወገን የሚያፈራው ዛፍ ሁሉ ይበቅላል
ቅጠሉ የማይረግፍ ፍሬው የማይጎድል በየወሩ ሁሉ አዲስ
ፍሬ ያፈራል፤ ውኃዎች ከመቅደስ ይወጣሉና ፍሬውም
ለመብል ይሆናል፤ ቅጠሉም ለመድኃኒት ይሆናል ብሏል።
ሕዝ ፵፯፥፲፪-፲፫

ደግሞም በአደባባይዋም መካከል በፈሳሹ ወንዝም ዳር ወዲህና
ወዲያ የሕይወት ዛፍ አለች፤ አሥራ ሁለት ፍሬም ትሰጣለች፤
በወር በወርም ታፈራለች፤ የዛፊቱም ቅጠል የአሕዛብ ፈውስ
ነው ብሏል። ዮሐ ራዕ ፳፪፥፪-፫

፺. ወሶበ ይጥእሙ እምፍሬሁ ቅዱሳን ሰብእ ያነክሩ ወይዴመሙ
ወይብሉ አልቦ ዘይጥዕም እምዝንቱ ፍሬ ዘእንበለ በኂሩተ
አምላክ ወኢይትሌለይ ጣዕሙ እምአፍ ወመዓዛሁ እምአንፍ
እስከ ፺ቱ ዕለት።

ከዚህችም ዕፀ ሕይወት አንዲቱን ፍሬ በበሏት ጊዜ ጣዕሙ
ከአፍ፣ መዓዛው ከአፍንጫ፣ ሳይለይ እስከ ሰባት ቀን

ይቀመጣል፤ ከዚችም ዕፀ ሕይወት ፍሬ የቀመሱ ሰዎች
እንዲህ ያለውስ ምግብ ያለ እግዚአብሔር ቸርነት ለፍጡር
አይገባውም ነበር እያሉ ያደንቃሉ።

፺፩. ወዔና ቊጽላኒ ወፍሬሃ ወጽጌሃ ይፈልጥ ነፍስ እምሥጋ
ዘእንበለ ደዌ ወሕማም።

የዚህችም ዕፀ ሕይወት ቅጠሏ፣ አበባዋ፣ ፍሬዋ ያለ ደዌ ያለ
ሕማም ነፍስን ከሥጋ የሚለይ እርሱ ነው።

፺፪. ወተከለ እግዚአብሔር ፬ተ ዓበይተ ዕፀዋተ በ፬ቱ መዓዝኒሃ
ለዕፀ ሕይወት።

በዚህችም ዕፀ ሕይወት በአራቱ ማዕዘኗ አራቱን ዓበይት
ዕፅዋት ተከለ።

፲. ወአውፅአ እግዚአብሔር ማየ ሕይወት እምታሕተ ሥረዊሃ
ለዕፀ ሕይወት ዘትፀዓዱ እምሐሊብ ወትጥዕም እመዓር
ወሦከር። ዘፍ ፪፥፲-፲፩

ከዚችም ዕፀ ሕይወት ሥር የሕይወት ውኃን አወጣ፤ ይህችም
የሕይወት ውኃ ከወተት ሰባት እጅ ትነፃለች፤ ከማር ከስኳር
ሰባት እጅ ትጣፍጣለች፤ ወንዝም ገነትን ያጠጣ ዘንድ
ከዔደን ይወጣ ነበር፤ ከዚያም ለአራት ከፍል ይከፈል ነበር።
ዘፍ 2፥10-11

፲፩.ወአውፅአ እግዚአብሔር ፬ተ ዓፍላጋተ እምታህተ ሥረዊሆሙ
ለ፬ቱ ዕፀዋት ዓበይት። ዘፍ ፪፥፲-፲፭

ከእነዚህም ከአራቱ ዓበይት ዕፅዋት ሥር አራቱን ወንዞች
አወጣ። ዘፍ 2፥10-15

www.ethiopianorthodox.org

፲፪.ወለእሉ አስማቲሆሙ ከመዝ ለ፩ዱ ስሙ ግዮን እንተ ያውኅዝ ሐሊበ ወየዓውድ በኢትዮጵያ፤ ወለ፩ዱ ስሙ ኤፍራጥስ እንተ ያውኅዝ ቅብዓ ወየዓውድ በሮምያ፤ ወለ፩ዱ ስሙ ኤፌሶን እንተ ያውኅዝ ወይነ ወየዓውድ በአንጾኪያ፤ ወለ፩ዱ ስሙ ጤግሮስ እንተ ያውኅዝ መዓረ ወየዓውድ በቁስጥንጥንያ ወሶበ መጽኡ ውስተ ዛቲ ዓለም ይከውኑ ማየ ልሙጸ::

የነዚህም የአራቱ ወንዞች ስማቸው የአንደኛው ግዮን፣ ሁለተኛው ኤፍራጥስ፣ ሦስተኛው ኤፌሶን፣ አራተኛው ጤግሮስ ይባላሉ:: እነዚህም አራቱ ወንዞች ወዲያና ወዲህ አራት ማዕዝን እንደ መስቀል ተመሳቅለው ገነትን ያጠጣሉ::

፲፫.ቦ ዘይነቅዕ እምሥራቅ ወየሐውር ለምዕራብ ከመ ይስቂ ዘሀየ::
ከምሥራቅ ወጥቶ ወደምዕራብ የሚሄድ አለ፤ በዚያ ያለውን ያጠጣ ዘንድ::
ቦ ዘይነቅዕ እምዕራብ ወየሐውር ለምሥራቅ ከመ ይስቂ ዘሀየ::
ከምዕራብ ወጥቶ ወደምሥራቅ የሚሄድ አለ በዚያ ያለውን ያጠጣ ዘንድ::
ቦ ዘይነቅዕ እም ደቡብ ወየሐውር ለሰሜን ከመ ይስቂ ዘሀየ::
ከደቡብ ወጥቶ ወደሰሜን የሚጨመር አለ በዚያ ያለውን ያጠጣ ዘንድ::
ቦ ዘይንቅዕ እምሰሜን ወየሐውር ለደቡብ ከመ ይስቂ ዘሀየ::
ከሰሜን መንጭቶ ወደደቡብ የሚጨመር ወይም የሚሄድ አለ በዚያ ያለውን ያጠጣ ዘንድ:: ቅዳሴ አትና.

www.ethiopianorthodox.org

፲፬.መንከር ተላህያ ለባሕር:: መዝ ፺፫፥፬፤

የባሕር መመላለሷ ድንቅ ነው:: እንዳለ ዳዊት መዝ 92፥4

እነዚም አራቱ ዓፍላጋት ከገነት ሳሉ ግዮን ወተት፣ኤፍራጥስ ዘይት፣ ኤፌሶን ወይን፣ ጤግሮስ መዓር ናቸው፤ ወደዚህ ዓለም ሲመጡ ግን ንፁሕ ውኃ ሆነው ይወርዳሉ፤ አሁን በዚህ ዓለም መልካም መብል በልተን መልካም መጠጥ ጠጥተን ወደዳሪ ስንቀመጥ ተለውጦ እንደሚወጣ ሁሉ ወደዚህ ዓለም ሲመጡ እነዚህም ተለውጠው ይወርዳሉ:: ግዮን ፈለገ ሐሊብ ነው፤ በኢትዮጵያ ይዞራል፣ ኤፍራጥስ ፈለገ ዘይት ነው በሮምያ ይዞራል፤ ኤፌሶን ፈለገ ወይን ነው በአንፆኪያ ይዞራል፤ ጤግሮስ ፈለገ መዓር ነው በቁስጥንጥንያ ይዞራል:: ዘፍ 2፥11-15

፲፭.ወተከላ እግዚአብሔር ለዕፀ በለስ ዘፈረየት ለነ ሞተ እንተ ድኅሪሃ ለዕፀ ልቡና እመንገለ ምዕራባ ለገነት:: ዘፍ ፪፥፱-፲

በዚችም በገነት በስተምዕራቧ በኩል ለአዳም ለአባታችን ለእኛ ሞትን ያፈራችብንን ዕፀ በለስን ተከለ:: ዘፍ 2፥9-10

፲፮.ወአመ አዘዛ እግዚአብሔር ለገነት ከመ ታብቁል ዕፀዋተ አብቈለት ዓበይተ ወንዑሳነ ዕፀዋተ::

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ገነትን ታላላቁን ታናናሹን ዕፀዋት አብቅዪ ብሎ ቢያዝዛት ታላላቁን፣ ታናናሹን ዕፀዋት አበቀለች::

፲፮.ወቀውዕለ ዕፀዊሃኒ ለገነት ንዑሳን በበ፲ወ፪ቱ እመት ወዕዱላን እሙንቱ ከመ ከዋክብት።

በዚህችም በገነት በውስጧ ያሉቱ አዝርዕት፣ አትክልት፣ ዕፀዋት፣ ታናናሹ ቅጠላቸው አሥራ ሁለት አሥራ ሁለት ክንድ ይሆናል፡ ይሄውም እንደ ኮከብ ያበራል።

፲፯.ወአስካለ ፍሬሆሙ ለዕፀወ ገነት ከመልጥረ ብሩር ከቡብ ወኢይትፌለጥ ጣዕሙ እምአፍ ወመዓዛሁ እምአንፍ እስከ ፺ቱ ዕለት።

በዚችም በገነት ውስጥ ያሉ አዝርዕት፣ አትክልት፣ ዕፅዋት ፍሬያቸው ክብ ነው።

፲፱.ወዓዲ ገብረ እግዚአብሔር ዓቢየ ነፋስ ዘያስተናፍሳ ለገነት እንተ ድኅሬሃ ከመ ይንግፍ ፍሬሃ ወይውርዋ ኀበ ሀገር እንተ ስማ ብፅዕት ከመ ይፈጽም መፍቅዶሙ ለእለ ሀለው ውስቴታ።

ይህስ ይሁን በገነት ያሉትን አዝርዕት፣ አትክልት፣ ዕፀዋት ፍሬያቸውን ማን ይመገበዋል ቢሉ ብሔረ ብፁዓን ያሉ ጻድቃን፣ ቅዱሳን፣ በገነት ያሉ አዕዋፋት ይመገቧቸዋል፡ ማን ያመጣላቸዋል ቢሉ ገነትን ለማናፈስ በስተምዕራብ በእኩል የተሾመ ነፋስ አለ፡ በዘጠኝ በዘጠኝ ሰዓት ወደ ምሥራቅ አሻቅቦ በነፈሰ ጊዜ እንደዝናብ ይዘንብላቸዋል። ይረግፍላቸዋል። ያን እየተመገቡ ፈጣሪያቸውን እያመሰገኑ ይኖራሉ።

፳. ቦ ዘ፴ ወቦ ዘ፷ ወቦ ዘ፻ት። ማቴ ፲፫+፰-፲

እነዚህም አዝርዕት፣ አትክልት፣ ዕፅዋት፣ ሲያፈሩ በአንድ መንገድ ብቻ አያፈሩም በራሳቸው የሚያፈሩ አሉ፣ በጉና ቸው የሚያፈሩ አሉ፣ በሥራቸው የሚያፈሩ አሉ፣ እነዚህም ምሳሌ ናቸው፡ በራሳቸው የሚያፈሩት በእርሻቸው ጥረው ግረው የሚኖሩ አምሳል ናቸው፡ በጎናቸው የሚያፈሩት ወንዶች ሚስት አግብተው ሴቶች ባል አግብተው ልጅ ወልደው በሀብታቸው ነግደው በንብረታቸው ተጠቅመው የሚኖሩት አምሳል ናቸው፡ በሥርአቸው የሚያፈሩት ሎሌዎቻቸውን፣ ሠራተኞቻቸውን፣ አዝዘው፣ ልከው፣ የሚኖ ሩት አምሳል ናቸው፡ ይህ ሠሙ ነው ወርቁ ግን፡ አንዱም መቶ አንዱም ስድሳ አንዱም ሠላሳ ፍሬ ሰጠ። ማቴ 13፡8-10

በራሳቸው የሚያፈሩት የባለ መቶ ክብር አምሳል ናቸው፡ በጎናቸው የሚያፈሩት የባለ ስድሳ ክብር አምሳል ናቸው፡ በሥራቸው የሚያፈሩት የባለ ሠላሳ ክብር አምሳል ናቸው።

ከእነዚህም አዝርዕት፣ አትክልት፣ ከዕፅዋቱም ወገን በራሳ ቸው፣ በጎናቸው፣ በጫፋቸው፣ አፍርተው ፍሬያቸውን ወፍ ጠርጥሮት ጠላት ለቅሞት የሚቀሩ አሉ፡ በሥራቸው አፍር ተው ፍሬያቸውን ከወፍ፣ ከጠላት ሸሽገው የሚያስቀሩ አሉ፡ እነዚህም ምሳሌዎች ናቸው።

በራሳቸው አፍርተው ፍሬያቸውን ወፍ ጠርጥሮት ጠላት ለቅሞት የሚቀሩ በዚህ ዓለም ብዙ ትሩፋት ብዙ ምግባር

www.ethiopianorthodox.org

ሠርተው ይዩልን፣ ይስሙልን፣ ይወቁልን ብለው በከንቱ ውዳሴ ተጎድተው በወዲያኛውም ዓለም ሳይጠቀሙ የሚቀሩት አምሳል ናቸው፡ በሥራቸው አፍርተው ፍሬያቸውን ከወፍ ከጠላት ሸሽገው የሚያስቀሩት በዚህ ዓለም ሲኖሩ ብዙ ትሩፋት ብዙ ምግባር ሠርተው አብልተው አሳበላንም፣ አጠጥተው አሳጠጣንም፣ አልብሰው አሳለበስንም እያሉ ክብራቸውን ሸሽገው በወዲያኛው ዓለም የሚጠቀሙት አምሳል ናቸው።

ዳግመኛም ከአንድ መሬት በቅለው የሚበሉ የማይበሉ የሚጣፍጡ የማይጣፍጡ ሬትና መርዝ ወይንና ሙዝ ይገኛሉ፤ ሬትና መርዝ የኃጥአን ምሳሌ ናቸው፡ ወይንና ሙዝ የጻድቃን ምሳሌ ናቸው። እነዚህም ከአንድ መሬት በቅለው በመጣፈጥና በመምረር እንዲለዩ ሁሉ ጻድቃንና ኃጥአንም ከአራቱ ባሕርያት ተፈጥረው በምግባርና በሃይማኖት በክህደትና በኃጢአት፣ በክፋትና በበጎነት ተለይተው ሲኖሩ ጻድቃን ምግባር ሠርተው፣ ሃይማኖት አጽንተው ወደ መንግሥተ ሰማያት ይገባሉ።

፳፩.ጻድቃንሰ ኢሞቱ ኀበ እግዚአሙ ነገዱ በመንግሥተ ሰማያት ይሁቦሙ ዘፈቀዱ። እንጻለ ቅ. ያሬድ

ጻድቃንስ አልሞቱም ወደ ጌታቸው ሄዱ እንጂ በመንግሥተ ሰማያትም የወደዱትን ይሰጣቸዋል።

ኃጥአንም በክህደት በኃጢአት በክፋት ጸንተው ሃይማኖት ምግባር አፍርሰው ወደ ገሃነመ እሳት ይወርዳሉ።

፳፪.ወአስካሎሙኒ አስካለ ሐሞት ወቀምሐሙኒ መሪር። ዘዳ.፴፪፥፴፪-፴፫

ፍሬያቸው ሐሞት ነው ዘለላውም መራራ ነው።ዘዳ 32፥32-33

እነዚህም አዝርዕት አትክልት ዕፅዋት ከፍጥረተ ዓለም ጀምረው እስከ ኃልፈተ ዓለም ድረስ በየዘራቸው ቢበቅሉ እንጂ ያለዘራቸው አይበቅሉም፤ እንደዚህም ሁሉ ጻድቃንና ኃጥአንም ያለዘራቸው ያለ ቤታቸው ሌላ አያመጡም።

፳፫.ወእምፍሬሆሙ ተአምርዎሙ እስመ ሠናይ ዕፅ ሠናየ ፍሬ ይፈሪ ወእኩይሰ ዕፅ እኩየ ፍሬ ይፈሪ።ማቴ ፯፥፲፮-፲፯

ከፍሬያቸው ታውቋቸዋላችሁ እንዲሁ መልካም ዛፍ ሁሉ መልካም ፍሬ ያደርጋል፤ ክፉም ዛፍ ክፉ ፍሬ ያደርጋል። ማቴ 7፥16-17

ከአዝርዕት ከአትክልት ወገን በጋ ለምልመው ክረምት የሚደርቁ ክረምት ለምልመው በጋ የሚደርቁ አሉ። እነዚህም አምሳል ናቸው። በክረምት ለምልመው በጋ የሚደርቁት በዚህ ዓለም ሲኖሩ በልተው ጠጥተው ለብሰው ምግሰው በወዲያኛው ዓለም የማይጠቀሙት አምሳል ናቸው። እንደነ ማን ቢሉ እንደነ ነዌ እንደነ ኪራም።

፳፬.ይበቁዓክ ዘከመ ፈጋዕከ በሕይወትከ። ሉቃ ፲፮፥፳፭

በሕይወትህ እንደተደላደልህ እንደ ተቀማጠልህ አስብ።ሉቃ 16፥25

ክረምት ደርቀው በጋ የሚለመልሙትም በዚህ ዓለም ሲኖሩ ተርበው ተጠምተው ታርዘው አከው ጎስቁለው መከራቸ

www.ethiopianorthodox.org

ውን በአኩቴት ተቀብለው በወዲያኛው ዓለም የሚጠቀሙ ሰዎች አምሳል ናቸው ። እንደነ ማን ቢሉ እንደ ግዱፍ አልዓዛር፤ የአልዓዛርስ ነገር እንደ ምን ነው ቢሉ፦

ነዌ የሚባል አንድ ባለጸጋ ሰው ከአሕዛብ ወገን የሚሆን ነበር። ቤቱን በወርቅና በብር የሠራ ምሴትና ጽባሕን/ቀኑ መምሸቱንና ሌሊቱ መንጋቱን የማያውቅ/ ፈጣሪውን የማይ ጠይቅ ነበር። አልዓዛርም የሚባል የሚሄድበት እግር የሚበላበት እጅ የሌለው የሚጠረው ያጣ ደካማ ሰው ነበር። እርሱም ረሀብ ቢጸናበት ወዬው ከነዌ የምግብ ዕቃ እጣቢና ፍርፋሪ መጣያ ወስዶ ማን በጣለኝ እና ከፍርፋሪው በልቼ ጠግቤ ከአተላው ከአንቡላው ጠጥቼ ረክቼ ብሎ ተመኘ።

እንጸድቃለን ያሉ ሰዎች ከነዌ የምግብ ዕቃ እጣቢ ማፍሰሻ ወስደው ጎጆ ሠርተው ትተውት ሔዱ እርሱም እጅ እግር የለውምና ተጎንብሶ ከአተላው ከአንቡላው ሲመገብ ኖረ። ከዕለታትም አንድ ቀን ብርድ ቢጸናበት ወዬው ፀሐይ በሞቅሁ ብሎ ተመኘ እንጸድቃለን ያሉ ሰዎች ፀሐይ ከሚገኝበት ቦታ ወስደው አስቀመጡት ከዚህም በኋላ ነዌ ከዋለበት ሲመለስ ከወጣበት ሲገባ ነጋሪቱን እያስመታ እንቢልታውን እያስነፋ በልልታ በደስታ ወደ ቤቱ ሲያልፍ አልዓዛርን ዝንብ ወሮት ውሾች ሲልሱት አየ። ነዌም ይህንን አይቶ ከቅጽሬ የወደቀው ጥንብ ምንድን ነው አለ። አብረውት ያሉ ሰዎችም ጥንብም አይደለ ነገር ግን ነዳይ አልዓዛር ከአተላህ ከአንቡላህ ቢተርፈኝ ብሎ በምግብ ዕቃ እጣቢ ማፍሰሻህ ወድቆ ይኖራል

እንጂ አሉት። ነዌም ችጋሩን ንዴቱን እንዲመልስብኝ ማን አምጥቶ ጣለብኝ አሁንም ወዲያ ወስዳችሁ በምድረበዳ ጣሉት ብሎ ተቆጥቶ ገባ። የታዘዙትም ሰዎች ወስደው በምድረበዳ ጣሉት።

አልዓዛርንም ውኃ ጥማት ገደለው። ከዚህም በኋላ መላእክተ ብርሃን የአልዓዛርን ነፍስ የብርሃን ልብስ አልብሰው የብርሃን መጎናጸፊያ አጎናጽፈው የብርሃን ጫማ አጫምተው የብርሃን ዝናር አስታጥቀው የብርሃን ዘንግ አስጨብጠው የብርሃን አክሊል የብርሃን ዘውድ በራሱ ላይ ደፍተው በገነት ከአብርሃም ጋር አስቀመጡት። ሞት አይቀርምና ነዌንም መቅሰፍተ እግዚአብሔር ገደለውና ሞተ።
ከዚህም በኋላ መላእክተ ጽልመት የነዌን ነፍስ በጨለማ ቀርበት ጠቅልለው በእሳት ሰንሰለት አስረው በእሳት ጉድጓድ ገሃነመ እሳት ጣሏት። ከዚህም በኋላ ነዌና አልዓዛር በፈቃደ እግዚአብሔር ተያዩ። ነዌ አልዓዛርን ከአብርሃም ጋር ተካክሎ ተቀምጦ የብርሃን ሽልማትን ሁሉ ተሸልሞ በገነት ደስ ብሎት አየው። አልዓዛርም ነዌን በእሳት ጉድጓድ ወድቆ እጅግ መከራ ጸንቶበት አየው።

ነዌም ኦ አብርሃም አቡየ ብሎ ጠርቶ ከስቃዩ ሁሉ ውኃ ጥም ጠንቶብኛልና ምላሴን የማረጥበት ጥቂት ውኃ በጽዋ ስደድልኝ አለው። አብርሃምም በቁመናህ ቀድተህ ያላኖርኸው ከዚህ ማን ቀድቶ አኑሮልሃል ውኃውስ ቢገኝ ማን ያመጣል

www.ethiopianorthodox.org

ሃል የሚያመጣውስ ቢገኝ በወዴት ያልፋል በእኛና በእናንተ መካከል ያለውን ገደል አላየኸውምን አለው::

፳፭.ወምስለ ዝንቱ ኩሉ ዓቢይ ፀድፍ ይከልአነ ከመ እለ ሀለው ኀቤክሙ ኢይዕድው መንገሌነ ወእለሂ ሀለው መንገሌነ ኢይምፅኡ ኀቤክሙ:: ሉቃ ፲፮፥፳፮-፳፯

ከዚህ ወደ እናንተ ሊያልፉ የሚፈልጉ እንዳይችሉ ወዲያ ያሉ ደግሞ ወደ እኛ እንዳይሻገሩ በእኛና በእናንተ መካከል ታላቅ ገደል ተደርጓል አለ:: ሉቃ 16፡26-27

ገደሉስ ምድን ነው ቢሉ የነዌ ኃጢአት **ለአብርሃም** ገደል መስሎ ታይቶት ነው::

፳፮.ወፈነው ለአልዓዛር ከመ ይጥማዕ በዘፈረ ልብሱ ማየ ወያቍርረኒ ልሳንየ እስመ ሐመምኩ ፈድፋደ በዛቲ **እሳት**::ሉቃ ፲፮፥፳፬-፳፭

ነዌም አልዓዛርን ላከውና በልብሱ ጫፍ ውኃ ነክሮ አምጥቶ ምላሴን ያርጥብልኝ አለው:: ሉቃ 16፡24-25

አብርሃምም የአልዓዛርን ጌትነት አላየኸውምን ቀድሞ አንተ በቁመናህ ሳለህ ማን ያዝዝህ ነበር:: «መኑ ይኤዝዞ ለአልዓዛር» ከእንግዲህስ ወዲያ አልዓዛርንም ከፈጣሪው በቀር የሚያዝዘው የለም አለው:: ነዌም እንግዲህ መከራ እንደበዛብኝ ሥቃይ እነደ ጠናብኝ መቅረቴ ነዋ አለው::

፳፯.ይበቍዓከ ዘፈጋዕከ በሕይወትከ ወአልዓዛር ከማሁ ክመ ይትፈጋዕ ወአንተሰ ተሐምም:: ሉቃ ፲፮፥፳፭-፳፮

አብርሃምም አዎን መቅረትህ ነው ቀድሞ በቁመናህ የተቀማጠልኸው ያጌጥኸው አልዓዛርን በውኃ ጥም ያስገደልኸው

ፍዳ ለመከራ ጥሉሃልና አዎን መቅረትህ ነው አለው:: ሉቃ 16፡25-26

፳፰.እስእለከ ኦ አባ **አብርሃም** ከመ ትፈንዎ ለአልዓዛር ውስተ ቤተ አቡየ ሀለው ኆቱ አኃውየ ከመ ኢይምጽኡ ውስተዝ ብሔረ ሕማም:: ሉቃ ፲፮፥፳፯-፳፰

ከዚህም በኋላ ነዌ **አብርሃም** አባት ሆይ እንግዲህ እኔ ካልሆነ ልኝ አልዓዛርን ወደ አባቴ ቤት እንድትሰደው እለምንሃለሁ፤ አምስት ወንድሞች አሉኝና እነርሱ ደግሞ ወደዚህ ሥቃይ ስፍራ እንዳይመጡ ይመስክርላቸው አለው:: ሉቃ 16፡27 28

፳፱.በሙ ሙሴ ወነቢያት ኪያሆሙ ለይስምዑ:: ሉቃ ፲፮፡፳፱-፴

አብርሃምም ቀድሞ መምህራን ተሹመውላቸዋል መጻሕፍት ተጽፈውላቸዋል እነዚያን ይስሙ አለው:: ሉቃ 16፡29 30

ነዌም እነዚያንማ እኔስ ስሰማቸው አልነበረምን ቢነግሩኝ አልሰማ ቢመክሩኝ አልመለስ ብዬ እንዲህ ያለ መከራ አገኘኝ እንጂ አለ::

፴. አልቦ አባ **አብርሃም** እምነ ምውታን ለእመ ኢሖረ ወኢነገሮሙ ኢየአምኑ::

እነዚያም ከሙታን አንዱ ሔዶ ካልነገራቸው አያምኑም አለው::

አብርሃምም ዕምቢተኞችህንማ ተዋቸው እንጂ ፍዳቸውን ይቀበሉ ዋጋቸውን ይከፈሉ አለው::

፴፩.ለእመሰኬ ሙሴሃ ወነቢያተ ኢሰምዑ ወእመሂ ዘተንሥአ እምውታን ኢየአምንዎ:: ሉቃ ፲፮፥፴፩

www.ethiopianorthodox.org

አብረሃምም ሙሴንና ነቢያትን ካልሰሙማ ከሙታን ተለይቶ የተነሳ ቢኖርም አይሰሙትም አያምኑትም አለው::ሉቃ 16፡31

ክረምት ለምልመው በጋ የሚደርቁ የነዌ አምሳል፣ ክረምት ደርቀው በጋ የሚለመልሙ የግዱፍ አልዓዛር አምሳል ናቸው ማለት ስለዚህ ነው:: ደግሞም ክረምት የማያብቡ የማያፈሩ አሉ እነዚህም የኃጥአን አምሳል ናቸው:: በዚህ ዓለም ተርበው ተጠምተው አከው ጎስቅለው መከራቸውን በአኰቴት አንቀበል ብለው ሲሰርቁ ሲቀሙ ኑረው በወዲያኛው ዓለም የሳጥናኤል ባሮች ሆነው ይቀራሉ::

፻፬.ኢየኀፍር ለባዕል እንበይነ ብዕሉ ወኢይምህሮ ለነዳይ በእንተ ንዴቱ ለእመ ኢኮነ መሥመሬ ሎቱ:: ዘፍ ፴፫፣ ፲፱-፳

ባለጸጋውን ስለ ባለጸግነቱ አያፍረውም እንደ ተገመገመለት ነው እንጂ ለድኀውም ስለ ድኀነቱ አይራራለትም እርሱን ደስ ካላሰኘው:: /አትና. በቅዳ/፣ ዘጸ 33፣19-20፣ ሮሜ 9፣15-16

ክረምት ከበጋ ለመልመው አብበው አፍርተው የሚኖሩ አሉ:: እነዚህም የጻድቃን አምሳል ናቸው እንደነማን ቢሉ እንደ አብርሃም እንደ ይስሐቅ እንደ ያዕቆብ በዚህ ዓለም ሳሉ ወልደው ከብደው ገዝተው ነድተው በልተው ጠጥተው በወዲያኛው ዓለም ተጠቅመው፤ የጻድቃን ነፍስ ሁሉ ስትሔድ ውስተ ሕፅነ አብርሃም ይስሐቅ ወያዕቆብ /በአብርሃም በይስሐቅና በያዕቆብ ዕቅፍ አስቀምጥልን/ ሲባሉ ይኖራሉ::

፻፭.በዘሰፈርክሙ ይሰፍሩ ለክሙ ንጎኑኃ ወዝኀዙኃ::ማቴ. ፯:፪-፫

በምትሰፍሩበት መስፈሪያ ይሰፈርባችኋል:: ማቴ. 7፡2-3

፻፮.በ እለ ተኃርዩ እምከርሠ እሞሙ /ከእናቶቻቸው ማኅፀን ጀምረው የተመረጡ አሉ/ ማለት ይህ ነው:: ከነዚህም ከአዝርዕት፣ ከአትክልት፣ ከዕፅዋት ወገን በመጋቢት በሚያዝያ ተዘርተው ዝናሙን ፀሐዩን ችለው በብዙ ወራት የሚበሉ እንደነ ዘንጋዳ እንደነ ማሽላ ያሉ አሉ እነዚህም አምሳል ናቸው:: እንደነ ማን ቢሉ እንደ ቅዱስ ጊዮርጊስ ብዙ ስቃይ ብዙ መከራ ተቀብለው ብዙ ክብር ብዙ ዋጋ የሚያገኙት ናቸው::

፻፯.እስመ በብዙህ ሕማም ህለወነ ንባእ ለመንግሥተ እግዚአብሔር:: የሐዋ ፲፬፡፳፪ -፳፫

ወደ እግዚአብሔር መንግሥት በብዙ መከራ እንገባ ዘንድ ያስፈልገናል:: የሐዋ 14፡22-23

እንደነ ኢዮብ ብዙ ደዌ፣ ብዙ ሕማም ተቀብለው ብዙ ክብር፣ ብዙ ዋጋ የሚያገኙት ናቸው:: ኢዮብ 2፡7-8

፻፰.እስመ እምብዝኀ መከራ ሕማሞሙ ፈድፈደ ፍሥሐሆሙ::

፪. ቆር ፰፡፪-፫

በብዙ መከራ ተፈትነው ሳሉ የደስታቸው ብዛትና የድኀነታቸው ጥልቅነት የልግስናቸውን ባለ ጠግነት አብዝቷል::

2. ቆር 8፡2-3

ደግሞም ከእነዚህ አዝርዕት በሐምሌና በነሐሴ ተዘርተው

www.ethiopianorthodox.org

በጥቂት ዝናም በቅለው በጥቂት ቀን የሚበሉ ጤፍና ኑግ አሉ:: እነዚህም ምሳሌ ናቸው::እንደነ ማን ቢሉ እንደነ ብዙ ኃን ሰማዕታት በአንድ ቀን መከራ በዕለት ደዌ እንደ በላዔ ሰብእ በእፍኝ ውኃ እንደ ፀሪቀ መበለት በድርጎ ገሀ የሚጠቀሙ ናቸው::ሉቃ 21፥2-5 ማር 12፥41-44

፴፯.ኢለዘሮፀ ወኢለዘበደረ ዳእሙ ውእቱ ይምህሮ ለዘፈቀደ:: ሮሜ ፱፥፲፮-፲፯

እንግዲህ ምሕረት ለወደደ ወይም ለሮጠ አይደለም ከሚምር ከእግዚአብሔር ነው እንጂ:: ሮሜ 9፥16-17

ስለምን ጌታ ሰውን በመከራ አበሳለጠው እኩሌታውን ብዙ መከራ ተቀብሉ ብዙ ዋጋ እንዲያገኝ እኩሌታውን ጥቂት መከራ ተቀብሉ በጥቂት ዋጋ እንዲድን አደረገ በጌታ ዘንድ ማድላት አለን ቢሉ ማድላትስ የለበትም እንደ ልቡናው ፅናት እንደ አእምሮ ስፋት ነው እንጂ ልቡናው የፀናውን አእምሮ የሰፋውን ብዙ መከራ ተቀብሉ ብዙ ዋጋ እንዲያገኝ ያደርገዋል፤ ልቡናው ያልፀናውን አእምሮው ያልሰፋውን ግን ጥቂት መከራ ተቀብሉ በጥቂት ዋጋ እንዲጠቀም ያደርገዋል:: ጌታ የሚችሉትን መከራ ቢሰጥ እንጂ የማይችሉትን መከራ አይሰጥም:: ፩ኛ ቆሮ ፲፥፲፫-፲፬

፴፰.ከመ መከራሃ ለሃይማኖትክሙ ትዕግሥተ ይገብር ለክሙ:: ያዕ ፩፥፪-፬

የእምነታችሁ መፈተን ትዕግሥትን እንዲያደርግላችሁ አውቃችሁ ልዩ ልዩ ፈተና ሲደርስባችሁ እንደ ሙሉ ደስታ ቁጠሩት ያዕ 1፥2-4

፴፱.ወዓዲ ገብረ እግዚአብሔር ባሕረ ብየማነ ገነት ፀዓዳ ከመ በረድ ዘያፀድል እስከ ውቅያኖስ ቀላይ ወጣዕሙ መንክር ወአልቦ ዘይመስሉ በአርባዕቱ መዓዝነ ዓለም ኢበጣዕም ወኢበ መዓዛ::

በዚችም በገነት በስተቀኝ በኩል ከበረዶ ሰባት እጅ የሚነፃ እስከ ውቅያኖሰ የሚያንፀባርቅ በጣዕምም በመዓዛም ቢሆን በአራቱ መዓዝነ ዓለም የሚመስለው የሌለ ባሕር ፈጠረ::

፵. ወለውእቱ ባሕር ስሙ ምራቀ አብ ወቦቱ ይትሐፀቡ ጻድቃን ቅዱሳን ለተሐድሶቶሙ እምርስዕና::

የዚህም ባሕር ስሙ ምራቀ አብ ይባላል::በዚህም ምራቀ አብ ለሕይወት የተዘጋጁ ጻድቃን ቅዱሳን ከእርጅናቸው ለመታደስ ይጠጡታል ይታጠቡበታል::

www.ethiopianorthodox.org

♦

ክፍል ሁለት

፩. እሉ እሙንቱ ፱ቱ መካናተ እሳት ምስለ ኩሉ ዘውስቴቶሙ::
ዓለማተ እሳት ስንት ናቸው ቢሉ ዘጠኝ ናቸው ሦስቱ ዓለማተ መላእክት ኢዮር፣ ራማ፣ ኤረር አራተኛ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት፣ አምስተኛ ሰማይ ውዱድ፣ ስድስተኛ መንበረ ስብሐት፣ ሰባተኛ ጽርሐ አርያም፣ ስምንተኛ ምጽንዓተ ሰማይ ባሕረ እሳት፣ ዘጠነኛ ገሃነመ እሳት ናቸው::

፪. እሉ እሙንቱ መካናተ ነፋስ ፪ቱ ምስለ ኩሉ ዘውስቴቶሙ::
ዓለማተ ነፋስ ስንት ናቸው ቢሉ ሁለት ናቸው፤ አንዱ ከላይ ባቢል የሚባል የረጋ ነፋስ ሐኖስን ተሸክሞ የሚኖር ነው፤ ሁለተኛው ነፋስ ከበርባሮስ ጀምሮ ይህቺን ዓለም ተሸክሞ የሚኖር ታላቁ ነፋስ ነው::

፫. እሉ እሙንቱ መካናተ ማያት ፬ቱ ምስለ ኩሉ ዘውስቴቶሙ::
ዓለማተ ማያት ስንት ናቸው ቢሉ አራት ናቸው፤ አንደኛው ከላይ ሐኖስ፣ ሁለተኛው ጠፈር፣ ሦስተኛው ውቅያኖስ፣ አራተኛው ከታች የምድር ምንጣፍ የሆነችው ውኃ ናት::

፬. እሉ እሙንቱ መካናተ መሬት ፭ቱ ምስለ ኩሉ ዘውስቴቶሙ
ዓለማተ መሬት ስንት ናቸው ቢሉ አምስት ናቸው:: አንደኛ ከታች በርባሮስ፣ ሁለተኛ ይህች ዓለም፣ ሦስተኛ ብሔረ ብፁዓን፣ አራተኛ ብሔረ ሕያዋን፣ አምስተኛ ገነት ናቸው::

፭. ወበከመ ትሔይስ ዛቲ ዓለም እምነ በርባሮስ ጽልመት ከማሁ ገነትኒ ትኄይስ እም ክልኤሆን አግዋሪሃ እስመ ቅድስት ወንፅሳት ወብርህት ይእቲ::
ከበሮባሮስ ይህች ዓለም ብርህት ናት፤ ከዚህች ዓለም ብሔረ ብፁዓን ብርህት ናት፤ ከብሔረ ብፁዓን ብሔረ ሕያዋን ብርህት ናት፤ ከብሔረ ሕያዋን ገነት ብርህት ናት::

፮. ናሁኬ ኮና ኩሉን ፰ ዓለማተ ወ፰ ዓየራተ ወኢይምሰልክሙ ዘፈጠረ ፩ደ ዓለመ አላ ፈጠረ ፰ ዓለማተ ወ፰ ዓየራተ::
የዓለማተ ምድር አፈጣጠር እንደምን ነው ቢሉ ከሁሉ በታች በርባሮስ ናት፤ ከበርባሮስ በላይ ይህች ዓለም ናት፤ ከዚህች ዓለም በላይ በደቡብ ብሔረ ብፁዓን ናት፤ በሰሜን ብሔረ ሕያዋን ናት፤ በምሥራቅ ገነት ናት፤ በምዕራብ ሲኦል ናት:: እግዚአብሔር ይህን ዓለም ሲፈጥር አንድ ዓለም ብቻ አይደለም የፈጠረው፤ ሀያ ዓለማትን ሀያ ዓየራትን ፈጥሯል እንጂ::
በነዚህም በሀያው ዓለማት በሀያው ዓየራት በውስጣቸው ያለውን ፍጥረት ሁሉ ከሥላሴ በቀር የሚያውቀው የለም::

፯. እግዚኦ አኃዜ ኩሉ ዓለም ዘገበርከ ሰማየ ወምድረ ምስለ ኩሉ ዓለሞሙ:: ጸሎተ ምናሴ ፩+፩-፪
ዓለምን ሁሉ የምትገዛ እምላክ ሆይ ሰማይንና ምድርን ከዓለሞቻቸው ጋር የፈጠርህ እንዳለ ምናሴ በጸሎቱ 1+1-2

www.ethiopianorthodox.org

፰. ወእምዝ ወረደ መንፈስ እግዚአብሔር ወቦአ ውስተ ገነት ወቀደሰ ኲለንታሃ ወኲሎ ዘውስቴታ ይእቲኒ አእመረቶ ወሰብሐቶ ለኬንያሃ::
ከዚህም በኋላ መንፈስ ቅዱስ ወርዶ ገነትን ሁለንተናዋን ቀባት፣ አነጻት፣ አከበራት እርሷም ፈጣሪዋን አወቀች አመሰገነች::

፱. ወእምዝ ወረደ መንፈስ እግዚአብሔር ወቦአ ውስተ ውቅያኖስ ወቀደሰ ኲለንታሃ ወኲሎ ዘውስቴታ ይእቲኒ አእመረቶ ወሰብሐቶ ለኬንያሃ::
ከዚህም በኋላ መንፈስ ቅዱስ ወርዶ ውቅያኖስን ሁለንተናዋን ቀባት፣ አከበራት፣ አነጻት እርሷም ፈጣሪዋን አወቀች አመሰገነች::

፲. ወእምዝ ወረደ መንፈስ እግዚአብሔር ወቦአ ውስተ ዛቲ ዓለም ወቀደሰ ኲለንታሃ ወኲሎ ዘውስቴታ ይእቲኒ አእመረቶ ወሰብሐቶ ለኬንያሃ::
ከዚህም በኋላ መንፈስ ቅዱስ ወርዶ ይህችን ዓለም ሁለንተናዋን ቀባት፣ አከበራት፣ አነጻት እርሷም ፈጣሪዋን አወቀች አመሰገነች::

፲፩.ወእምዝ ወረደ መንፈስ እግዚአብሔር ወቦአ ውስተ ነፋስ ወቀደሰ ኲለንታሃ ወኲሎ ዘውስቴታ ይእቲኒ አእመረቶ ወሰብሐቶ ለኬንያሃ::
ከዚህም በኋላ መንፈስ ቅዱስ ወርዶ ነፋስን ገብቶ እንደ ምግባሯ ለይቶ ቀባት፣ አከበራት፣ አነጻት እርሷም ፈጣሪዋን አወቀች አመሰገነች::

www.ethiopianorthodox.org

፲፪.ወእምዝ ወረደ መንፈስ እግዚአብሔር ወቦአ ውስተ ገሃነመ እሳት ወቀደሰ ኲለንታሃ ወኲሎ ዘውስቴታ ይእቲኒ አእመረቶ ወሰብሐቶ ለኬንያሃ::
ከዚህም በኋላ መንፈስ ቅዱስ ወርዶ ገሃነመ እሳትን ሁለንተናዋን ቀባት፣ አከበራት፣ አነጻት ከትኩሳት ላይ ትኩሳት ጨመረላት እርሷም ፈጣሪዋን አወቀች አመሰገነች::

፲፫.ወእምዝ ወረደ መንፈስ እግዚአብሔር ወቦአ ውስተ በርባሮስ ጽልመት ወቀደሰ ኲለንታሃ ወኲሎ ዘውስቴታ ይእቲኒ አእመረቶ ወሰብሐቶ ለኬንያሃ::
ከዚህም በኋላ መንፈስ ቅዱስ ወርዶ በርባሮስን ሁለንተናዋን ቀባት በጽልመት ላይ ጽልመት በፅናት ላይ ፅናት ጨመረላት እርሷም ፈጣሪዋን አወቀች አመሰገነች::

፲፬.ወእምዝ ዓርገ መንፈስ እግዚአብሔር ውስተ አርያም እም ውስተ ቀላየ ፅልመት ኅጻጉጽ ፍኖታ በከመ ውእቱ አእመረ::
ከዚህም በኋላ መንፈስ ቅዱስ ወርዶ በርባሮስን ቀብቶ እርሱ ባወቀው መንገድ ወደ አርያም ዓረገ::

፲፭.ነዋ ተፈፀመ ተፈጥሮ ዓለማት::
እነሆ የዓለመ እሳት፣ የዓለመ ነፋስ፣ የዓለመ መሬት፣ የዓለመ ማይ ተፈጥሮ ተፈፀመ::

እኛ እግዚአብሔርን ወጣ ወረደ ማለታችን በዘፈቀደ /እርሱ በፈቀደ/ መታየቱን መናገራችን ነው እንጂ እግዚአብሔርስ መውጣት መውረድ የለበትም::

፲፮.እመኒ ቦ ዘይቤ ፈጢሮ ወቀዲሶ ዓርገ ወወረደ ውጉዘ ለይኩን ለውእቱ ቅዱስ ርግብ እንዳለ ቅዱስ ቄርሎስ

እግዚአብሔርን ግን መጣ፣ ሄደ፣ ወጣ፣ ወረደ የሚሉ ሰዎች ቢኖሩ በአምሳለ ርግብ በመንፈስ ቅዱስ አፍ ውጉዝ ይሁን ብሎ አውግዟል::

፲፯.ሰማዕተ ኮኑ ዕዝራ ወሰሎሞን ወኲሎሙ ማኅበረ ነቢያት ከመ ክርስቶስ ዘፈጠረ ዓለመ ወከመ ቀብዓ ኲሉ ሰማያተ ወምድረ ወቀደሰ ኲሉ ፍጥረታተ::

እግዚአብሔር ይህን ዓለም ቀብቶ እንዳከበረው ኤጲፋንዮስ ብቻ የተናገረ አይደለም ሌሎችም ነቢያት በየመጽሐፋቸው ጽፈዋል መስክረዋል::

፲፰.ወእምዝ ተቀብዓ ቅብዓ ትስብዕት ዘክርስቶስ ዘቦቱ ይነሥዑ ቅብዓ መንፈስ ቅዱስ ኲሎሙ አሕዛብ::

ይህስ ቅብዓት ምንድን ነው ቢሉ ቀድሞ ጌታችን ከባሕርይ አባቱ በባሕርይ ልጅነት ተወልዶ የባሕርይ ልጅነት ያገኘበት መንፈስ ቅዱስ ነው:: ዛሬም ሕዝቡ አሕዛቡ ከሥላሴ የፀጋ ልጅነት የሚወለዱበት ቅብዓተ መንፈስ ቅዱስ ይህ ነው::

፲፱.ዘኢተወልደ እማይ ወእመንፈስ ቅዱስ ኢይክል በዊዓ ውስተ መንግሥተ እግዚአብሔር እስመ ዘተወልደ እምሥጋ ሥጋ ውእቱ ወዘተወልደ እመንፈስ መንፈስ ውእቱ:: ዮሐ. ፫+፫-፯

ይህም ቅብዓት መንፈስ ቅዱስ ነው ለሁሉ ጸጋ ክብር መንፈስ ቅዱስ እንደሆን ሲያጠይቅ ጌታችን ከረቂቅ የተወለደ ረቂቅ

ነው ከግዙፍ የተወለደ ግዙፍ ነው ሲል ከውኃ እናትነት ከመንፈስ ቅዱስ አባትነት ልጅነትን ነስተው አሕዛብ አረማውያን ረቂቅ መንግሥተ ሰማያትን እንዲወርሱ ተጻፈ ተነገረ:: ዮሐ. 3+3-7

፳.«ጌታ እስመ ዘተወልደ እምሥጋ ሥጋ ውእቱ» ባለው ቃል እስላም፣ ቆላፍ፣ ከእናት ከአባታቸው በተወለዱበት በግዙፍ ልደታቸው ረቂቅ መንግሥተ ሰማያትን እንዳይወርሱ ያጠይቃል::

«ወዘተወልደ እመንፈስ መንፈስ ውእቱ» ባለው ቃል ከውኃ እናትነት ከመንፈስ ቅዱስ አባትነት የተወለዱ ምእመናን ረቂቅ መንግሥተ ሰማያትን እንዲወርሱ ያጠይቃል::

ዳግመኛም ቤተክርስቲያን የጽርሐ አርያም የመንበረ ስብሐት አምሳል ናት:: እምሳልነቷስ እንደምን ነው ቢሉ ቤተክርስቲያን አንጾ ሠርቶ ጳጳሳት ሲቃነ ጳጳሳት ሜሮኑን ዘይቱን ቀብተው ካላከበሯት ቅዱስ ሥጋው አይቁረስባትም ክቡር ደሙ አይፈስባትም አትቀደስም አትታጠንም::

፳፩.ወተቀደሰት ዓለም፣ ወተቀደሰት ቤተክርስቲያን በዕፀ መስቀሉ ለክርስቶስ ወበደሙ ክቡር::

ሜሮኑን ዘይቱን ቀብተው ካከበሯት በኋላ ግን ቅዱስ ሥጋው ይቈረስባታል ክቡር ደሙ ይፈስባታል:: በገዛ ደሙ የዋጃትን የእግዚአብሔርን ቤተክርስቲያን ትጠብቋት ዘንድ መንፈስ ቅዱስ እናንተን ጳጳሳት አድርጎ ለሾመባት ለመንጋው ሁሉና ለራሳችሁ ተጠንቀቁ ተብሎ እንደተጻፈው:: ሐዋ 20÷28-29

www.ethiopianorthodox.org

፳፯.ሙሴ ሙሴ ፍታሕ ቶታነ እሣእኒከ እምእገሪከ እስመ ዘትከይዳ ምድር ቅድስት ይእቲ:: ዘጸ. ፫+፬-፮

ዳግመኛም ደብረ ሲና የጽርሐ አርያም አምሳል ናት አምሳልነቷስ እንደምን ነው ቢሉ ሙሴ በደብረ ሲና በግ ሲጠብቅ ነበልባል ከሐመልማል ተዋሕዶ አየ ሙሴም ጫማውን እንደ ተጫማ ልብሱን እንደተጎናፀፈ ወደ ደብረ ሲና ተጓዘ ጌታም ሙሴ ሙሴ ብሎ ጠርቶ ይህች የምትረግጣት መሬት ከሁሉ የላቀች የተቀደሰች ናትና ጫማህን አውልቅ ልብስህን ታጠቅ በትህትና ሆነህ ውጣ አለው:: ዘጸ . 3+2-6

ዳግመኛም ደብረ ታቦር የጽርሐ አርያም የመንበረ ስብሐት አምሳል ናት፤ አምሳልነቷስ እንደምን ነው ቢሉ ጌታ በደብረ ታቦር የባሕርይ አምላክነቱን አስመስክሮባታል፤ ኋላም የባሕርይ ልጅነቱን ገልጦባታል:: ስለዚህ ቅድስት ተባለች:: 2ኛ ጴጥ 1÷17-19

እንደዚህም ሁሉ ቀብቶ ካላከበራት ክብርት አትሆንም በርኩስ ስፍራ መኖር አይገባምና ሥላሴም በወደዱ ጊዜ አይታዩባትም መላእክትም አያድሩባትም፤ ጻድቃን፤ሰማዕታት አይገቡባትም:: ቀብተው ካከበሯት በኋላ ግን ሥላሴም በወደዱ ጊዜ ይታዩባታል:: መላእክት ያድሩባታል ጻድቃን ሰማዕታት ይገቡባታል::

፳፰.ዘቦ ዕዝነ ሰሚዕ ወዘቦ ዕዝነ ልቡና ሰሚዓ ለይስማዕ ወያእምር ዘንተ ወይሌቡ ዘንተ ምሥጢረ እስመ ስውር ወረቂቅ ውእቱ እንዳለ ዮሐንስ አፈወርቅ

፳፱.ዘቦ ዕዝነ ሰሚዕ ሰሚዓ ለይስማዕ::

ዕዝነ ልቡና ያለው ይስማ ሲል ነው:: ሁሉ የሚያውቀውስ አይደለም፤ይህንንም ነገር ረቂቅ ልቡና ያለው ሰው ይመርምረው:: ማቴ 13+9-10

፴.እኮ ዘቦቱ ለመስኮት ኑኀ ወግድም ላዕል ወታህት የማን ወጸጋም አላ ምሉዕ ውእቱ እንተ በኩለሄ ወበኩሉ::

ለመስኮት ወርድና ቁመት ላይና ታች ቀኝና ግራ ያለው አይደለም:: በሁሉ የመላ ነው እንጂ:: ቅዳሴ ማርያም ፡

እስከዚህ ድረስ የዕለተ ሠሉስ ስነ ፍጥረት ነው:: ሠሉስ ማለት ለፍጥረት ሦስተኛ ለቀመር አንደኛ ለፀሐይ ሰባተኛ ማለት ነው:: ሦስት ዕለት አሥራ ሁለት ፍጥረት ይህ ነው:: ይህስ የተፈጸመው በምን ቀን ነው ቢባል ሚያዝያ አንድ ቀን ነው::

www.ethiopianorthodox.org

አክሲማርስ ዘረቡዕ

፩. ወገብረ እግዚአብሔር ብርሃናተ ዓበይተ ዘየዓቢ ከመይምልክ መዓልተ፤ ወዘይንእስ ብርሃን ከመ ይምልክ ሌሊተ ምስለ ከዋክብት:: ዘፍ ፩፥፲፬

እግዚአብሔር በዕለተ ረቡዕ ማክሰኞ ማታ በጊዜ ሠርክ ለረቡዕ አጥቢያ ምንና ምን ፍጥረታትን ፈጠረ ቢሉ ፀሐይን፣ ጨረቃን፣ ከዋክብትን ፈጠረ:: ዘፍ 1÷12

፪. ወእምዝ ነሥአ እግዚአብሔር እሳተ ወነፋሰ በበንስቲት ወገብረ ስሌዳ ፀሐይ::

ተፈጥሯቸውስ ከምን ከምን ነው ቢሉ የፀሐይን ስሌዳ ከእሳትና ከነፋስ ፈጠረ:: ይህም ይታወቅ ዘንድ በእሳትነቷ ትተኩሳለች በነፋስነቷ ትሄዳለች::

፫. ወዓዲ ነሥአ እግዚአብሔር ነፋሰ ወማየ በበንስቲት ወገብረ ስሌዳ ወርኅ ወስሌዳ ከዋክብት::

ዳግመኛም የጨረቃና የከዋክብትን ስሌዳ ከነፋስና ከውኃ ፈጠረ::ይህም ይታወቅ ዘንድ በነፋስነታቸው ይሄዳሉ በውኃነታቸው ይቀዘቅዛሉ::

፬. ወእምዝ አዕረጎሙ እግዚአብሔር ለ፻ት ፆታ ወለ፲ቱ ሊቃነ መላእክት ወዓቀሞሙ ቅድሜሁ ከመ ያርእዮሙ ክሂሎቶ::

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር መቶውን ነገደ መላእክት አሥሩን የመላእክት አለቆች ከሀሊነቱን ሊያሳያቸው ከከተማቸው

አውጥቶ በላይኛው ከተማ በአጠገቡ አቆማቸው

፭. ወእምዝ ነስአ እግዚአብሔር ብርሃነ እምዘዚአሁ ብርሃን መጠነ ኅጠተ ስርናይ ወቀብዖ ለፀሐይ::ሄኖክ ፳፩+፶፬-፶፯

የፀሐይን ስሌዳ ከእሳትና ከነፋስ የጨረቃና የከዋክብትን ስሌዳ ከውኃና ከነፋስ ፈጠረ ካልን ብርሃናቸውን ከወዴት አምጥቶ ፈጥሯቸዋል ቢሉ ከዚያ ለይኩን ብርሃን ብሎ ከፈጠረው ብርሃን የስንዴ ቅንጣት ያህል አምጥቶ ለፀሐይ ቀባት:: ሄኖክ 21÷54-57

፮. ወእምዝ አርአዮሙ እግዚአብሔር ለመላእክቲሁ ወስእኑ ርእዮታ ለፀሐይ እም ዕበየ ብርሃና::

ያችንም የስንዴ ቅንጣት የምታህል ብርሃን ቀብቶ ለመላእክት ቢያሳያቸው ለማየት አልተቻላቸውም አስፈራቻቸው እንጂ::

፯. ወእምዝ ነሥአ እግዚአብሔር ፪ተ እደ እም ዕበየ ብርሃኑ ለፀሐይ ወቀብዖ ለወርኀ ወተርፈ ፭ቱ እድ ኀበ ፀሐይ::

ሄኖክ ፳፪+፩-፫

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ይህችስ ለመላእክት እንኳ ያልተቻለች ለሰውስ አትቻልም ብሎ ከብርሃኗ ከፈለላት:: እንደ ምን አድርጎ ከፈለላት ቢሉ ያችን የስንዴ ቅንጣት የምታህለውን ብርሃን ከሰባት ከፍሎ ሁለቱን እጅ ለጨረቃ ቀባት አምስቱ እጅ ለፀሐይ ቀረ:: ሄኖክ 22÷4-6

፰. ወዓዲ ነሥአ እግዚአብሔር ፩ደ እደ እምኳቱ እደ ብርሃኑ ለፀሐይ ወቀብኦሙ ለከዋክብት በበዕበዮሙ ወበበ ሞገሶሙ ወተርፈ ፬ እድ ኀበ ፀሐይ :

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህም ለፀሐይ ከቀረው አምስት እጅ ብርሃን አንዱን እጅ አንሥቶ ለከዋክብት ቀባቸው አራት እጅ ለፀሐይ ቀረ። ከዋክብትንም ሲቀባቸው ሁሉን አስተካክሎ አልቀባቸውም እንደ ክብራቸው አበላልጦ ቀብቷቸዋል እንጂ።

፱. ኮከብ እምኮከብ ይኄይስ ክብሩ። ፩ኛ ቆሮ ፲፭+፵፩-፵፪
በክብር አንዱ ኮከብ ከሌላው ኮከብ ይለያልና።1ኛ ቆሮ 15+41-42

፲. ወዓዲ ነሥአ እግዚአብሔር ፩ደ እደ እምፀቱ እደ ብርሃኑ ለፀሐይ ወቀብዖሙ ለማያት ወለደመናት ወተርፈ ፫ቱ እደ ኀበ ፀሐይ ወኮነ ፀሐይ በከመ ይእዜ።
ከዚህም ለፀሐይ አራት እጅ ከቀረው ብርሃን አንድ እጅ አንስቶ ማያትን፣ ደመናትን ቀባቸው ሦስቱ እጅ ለፀሐይ ቀረ። ፀሐይም አሁን እንደምናያት ሆነች።

፲፩.ወሶበ ርእዩ ዘንተ መላእክት ተፈሥሑ ዓቢየ ፍስሐ አንከሩ ኵሎሙ ወሰገዱ ዓቢየ ስግደተ ለውእቱ መላኬ ብርሃናት። ወአመ ተፈጥሩ ከዋክብት ሰብሑኒ ኵሎሙ መላእክትየ በዓቢይ ቃል። ኢዮ ፴፰+፯
ከዚህም በኋላ መላእክት የፀሐይን መሞቅ፣ የጨረቃን መድመቅ፣ የከዋክብትን ብርሃን መበላለጥ አይተው እነዚህን ብርሃናት ለፈጠረ አምላክ ክብር ምስጋና ይገባዋል እያሉ እልል አሉ፣ ፈጣሪያቸውን አመሰገኑ። ኢዮ 38+7

፲፪.ወእምዝ አልዓሉ መላእክት ገጸቲሆሙ ለንዋሬ ውስተ ኢየሩ

ሳሌም ሰማያዊት ወፈተው ሐውፆታ ወአብሖሙ እግዚአብሔር ከመ ይባኡ ውስቴታ ወይርአይዋ።
ከዚህም በኋላ መላእክት እነዚህን ብርሃናት እያዩ ደስ ብሎአቸው ሳለ ኢየሩሳሌም ሰማያዊትን አሻግረው ቢያዩ እጅግ ደስ አላቸው። ወደዷት ወደውም አልቀሩ ሄደው ለማየት ፈቀዱ። ጌታም የልባቸውን ፈቃድ ያውቃልና ሄዳችሁ ዙራችሁ እይዋት ብሎ አሠለጠናቸው።

፲፫.ወሶበ ርእይዋ መላእክት ለኢየሩሳሌም ሰማያዊት ከመ መርዓት ሥርጉት ለምታ አንከሩ ወተደሙ ወወነቡ ስብሐተ ለፈጣሪሃ። ራዕ ፳፩+፪-፫
መላእክትም ወደ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ገብተው በውስጧ ያለችውን የታቦት ዘዶርን ልዩ ልዩ የሆነውን ብርሃኗን አይተው ይህችን ዕፁብ ድንቅ እንግዳ ፍጥረት ፈጥሮ ለማን ይሰጣት ይሆን ተባባሉ ተባብለውም አልቀሩ ይህችንስ ለፍጡር አይሰጣትም የዓፄ ፈንታ እንዲሉ የእርሱ ፈንታ ናት ብለው ፈጣሪዋን ሙሽራዋን አመሰገኑ። ቅዲስቲቱም ከተማ አዲሲቱ ኢየሩሳሌም ለባሏ እንደተሸለመች ሙሽራ ተዘጋጅታ ከሰማይ ከእግዚአብሔር ዘንድ ስትወርድ አየሁ። ራዕ 21+2-3

፲፬.ወተፈሥሐ እግዚአብሔር በኵሉ ተግባሩ ዘገብረ።
የእግዚአብሔርንስ ፍጥረት መላእክት ይቅሩና ጌታም የፈጠረውን ዓለማት፣ ዓየራት፣ አይቶ እጅግ ወደደ ደስ አለው።

www.ethiopianorthodox.org

፲፭.ወርእየ እግዚአብሔር ከመ ሠናይ:: ዘፍ ፩+ ፲፪-፲፫

እግዚአብሔርም ያ መልካም እንደሆነ አየ:: ዘፍ 1+12-13

፲፮.ዳዊትም ይትፌሣሕ እግዚአብሔር በተግባሩ ብሏል::

መዝ ፻፫+፴፩-፴፪

እግዚአብሔር በሥራው ደስ ይለዋል መዝ 103+31-32::

ፀሐይና ጨረቃን ከዋክብትን በስንት መዓርግ በስንት ኬክሮስ ፈጥሮአቸዋል ቢሉ ፀሐይን በጊዜ ሰርክ ማክሰኞ ማታ ለሮብ አጥቢያ ሦስት መዓርግ ሦስት ኬክሮስ ዝቅ አድርጎ ፈጥሯታል:: በምዕራብ በኩል ጨረቃንም ሦስት መዓርግ ሦስት ኬክሮስ ከፍ አድርጎ ፈጥሯታል::

፲፯.ወይትናፀሩ በገሀሁ:: ሄኖክ ፳፯+፳፬-፳፭

በምስራቅ በኩል ፀሐይ ሦስት ኬክሮስ አብርታ በምዕራብ መስኮት ገባች:: ጨረቃም በምስራቅ ወጥታ ሦስት ኬክሮስ ስታበራ ሁለቱ ፊት ለፊት ይተያያሉ:: ሙቀታቸው ግን ለፀሐይ ሕፀፅ የላትምና ጨረቃ በምዕራብ ስትገባ ፀሐይም በምስራቅ ስትወጣ ተያዩ ማለት ተፈጥሯቸውን መናገር ነው:: ሄኖክ 27+4-5

፲፰.ወገበርከ ወርኃ በዕድሜሁ ፀሐይኒ አእመረ ምዕራቢሁ::

መዝ ፻፫+፲፱-፳

ጨረቃን ለጊዜዎች አደረገ ፀሐይም መግቢያውን ያውቃል::

መዝ 103+19-20

ፀሐይ በምዕራብ ገብታ በሰሜን ዙራ በምስራቅ ወጥታ

ስታበራ ዋለች፤ መዓልቱን ገዛች ጨረቃም በምስራቅ ወጥታ ስታበራ አደረች:: ፀሐይ ገና መዓልቱን ሳትገዛ ጨረቃ ሌሊቱን ገዛች:: ከዋክብትም የጨረቃ ተከታይ ናቸው:: አብረው ሲያበሩ አድረዋል ሌሊቱን ገዝተዋል::

፲፱.ለፀሐይ ዘአኰነና መዓልተ ለወርኅ ወለከዋክብት ዘአኰነናሙ ሌሊተ እንዳለ ዳዊት:: መዝ ፻፴፭+፰-፲

ለፀሐይ ቀንን አስገዛው ለጨረቃና ለከዋክብትም ሌሊትን አስገዛቸው:: መዝ 135+8-10

ፀሐይ ስለምን መዓልቱን ብቻ አብርታ ቀረች ሌሊቱን ጨምራ ያላበራች ቢሉ ፀሐይስ ሌሊቱን ጨምራ ብታበራ ኑሮ ከላህቡ ብዛት ከዋዕዩ ጽናት የተነሣ ፍጥረቱ ሁሉ በነደደ በተቃጠለ ነበርና ስለዚህ መዓልቱን ብቻ አሠለጠናት::

ጨረቃስ ስለምን ሌሊቱን ብቻ አበራች መዓልቱን ጨምራ ያላበራች ቢሉ መዓልት የመንግሥተ ሰማያት አምሳል ነው:: በመዓልት ብዙ ደስታ ይገኛል እንደዚህም ሁሉ ጻድቃን በመንግሥተ ሰማያት ብዙ ክብር ብዙ ጸጋ ያገኛሉ:: ሌሊት የገሃነመ እሳት ምሳሌ ነው በሌሊት ብዙ መከራ ይገኝበታል:: እንደዚህም ሁሉ ኃጥአን በገሃነመ እሳት ብዙ ሥቃይ፣ ብዙ መከራ ያገኛቸዋልና::

፳. ወሤሞሙ እግዚአብሔር ለፀሐይ ወለወርኅ ወለከዋክብት ከመ ይፍልጡ ሌሊተ ማዕከለ መዓልት ወሰዓተ ማዕከለ ዕለት ወዓመተ ማዕከለ ዘመን:: ኩፋሌ ፪+፲፫-፲፭

www.ethiopianorthodox.org

ሰዓቱን ከዕለት፣ መዓልቱን ከሌሊት፣ ዓመቱን ከዘመን ለመለየት ፀሐይና ጨረቃን ከዋክብትን ሹሞ ቀጥቶ ሠርቶ ትቷቸዋል:: ኩፋሌ 2+13-15

ፀሐይ መዓልቱን ዓመት እስከ ዓመት ገዛች፤ ጨረቃም ሌሊቱን ዓመት እስከ ዓመት ገዛች ካልን ለከዋክብትስ ምን አስገዛቸው ቢሉ የጨረቃ ተከታዮች ናቸው ብለናል::

አንድም አራት የከዋክብት አለቆች እሉ ዓመቱን ከአራት በዘመን ከፍለው ዘጠና አንድ ቀን ዘጠና አንድ ቀን ይገዙታል:: እነዚህስ ዘመናት ማን ማን ናቸው ቢሉ ፀደይ፣ ክረምት፣ መፀው፣ ሐጋይ/በጋ/ ናቸው::

ጨረቃስ ሌሊቱንና መዓልቱን አብርታ ቢሆን ከውርጩ ብዛት ከቁሩ ፅናት የተነሳ ፍጥረቱ ሁሉ ባረረ በተኮማተረ ነበረና ስለዚህ ጨረቃና ከዋክብትን በሌሊት ብቻ አሠለጠናቸው::

እነዚህም አምሳል ናቸው:: ፀሐይ የጻድቃን ምሳሌ፣ ጨረቃ የኃጥአን ምሳሌ፣ ፀሐይ ሁልጊዜ በብርሃን ምሉ ሆና እንድ ትኖር ጻድቃንም ሁልጊዜ በምግባር በሃይማኖት ምሉዓን ሆነው ይኖራሉ:: አንድም ጨረቃ የጻድቃን ምሳሌ ጨረቃ አንድ ጊዜ ስትጎድል አንድ ጊዜ ስትሞላ እንደምትኖር ሁሉ ጻድቃንም አንድ ጊዜ በኃጢአት ሲወድቁ አንድ ጊዜ በንስሐ ሲነሱ ይኖራሉ::

፳፩.ጻድቅሰ ስብአ ይወድቅ ወስብአ ይትነሣእ:: ምሳ ፳፬+፲፮-፲፯

ጻድቅ ሰባት ጊዜ ይወድቃልና ይነሣልም:: ምሳ 24+16-17

አንድም ፀሐይ የኃጥአን ምሳሌ ፀሐይ በብርሃን ምሉዕ ሆና እንደምትኖር ሁሉ ኃጥአንም በኃጢአት በክህደት ምሉ ሆነው ይኖራሉ፤ አንድም ጨረቃ የኃጥአን ምሳሌ ጨረቃ በምሉዕ ብርሃን ተፈጥራ ስትጎድል ስትጎድል ፈጽማ እንደምትጠፋ ሁሉ ኃጥአንም ከኃጢአት ላይ ኃጢአት ሲጨምሩ ከፍፁም ገሃነመ እሳት ይደርሳሉ::

፳፪.ልበ ዓብድ የሐፅፅ ከመ እንተ ወርኅ:: ሲራክ ፴፫+፳-፳፫
የሰነፍ ልብ እንደ ጨረቃ ሲጎድል ያድራል::

፳፫.ወለእሉ አስማቲሆሙ ለመራሕያን እለ ይፈልጡ ፩ተ መክፈልተ ዓመት:: ሄኖክ ፳፰+፳፩-፳፪ ኢሳ 40+26-27

የከዋክብትስ ስማቸው ማን ማን ነው ቢሉ:-

ምልክኤል፣ ናርኤል፣
ሕልመልመሌክ፣ ብርክኤል ናቸው::

እነዚህስ ዓመቱን ከአራት ተካፍለው ሲገዙት እንዴት አድርገው ነው ቢሉ ከመጋቢት ሀያ ስድስት ቀን እስከ ሰኔ ሀያ አምስት ቀን ቢቆጥሩ ከጳጉሜን አንድ ቀን ቢጨምሩ ዘጠና አንድ ይሆናል:: ይህንም ምልክኤል ይመግበዋል ይገዛዋል ወራቱም ፀደይ/በልግ/ ይባላል:: ምግቡም መሬት ነው:: በዚህም በፀደይ ሠልጥና የባጀ ዋዕይ ወደታች ተቀብሮ የባጀ ቁር ወደላይ ሲል ከላይ ሙቀቱ ከታች ጠሉ ሲመታት ምድር ትለሰልሳለች የዘሩባትን ሁሉ ታበቅላለች:: ሄኖክ 28+25-27

www.ethiopianorthodox.org

ዳግመኛም ከሰኔ ሀያ ስድስት ቀን ጀምሮ እስከ መስከረም ሀያ አምስት ቀን ድረስ ከጳጉሜን አንድ ቀን ቢጨምሩ ዘጠና አንድ ይሆናል። ሕልመልመሌክ ይገዛዋል ይመግበዋል፤ ይህም ክረምት ይባላል፤ ምግቡም ውኃ ነው በዚህ በክረምት ሠልጥኖ የነበረ ዋዕይ/ሙቀት/ ፈጽሞ ሲጠፋ ተቀብሮ የነበረ ቁር/ቅዝቃዜ/ ፈዕሞ ሲወጣ ከውኃው ብዛት ከምንጩ ፅናት የተነሣ ምድር እፈርስ እፈርስ እናድ እናድ ትላለች። ከዚህም በኋላ ጌታ ደመናን ገልጦ ፀሐይን አውጥቶ ምድርን ያረጋጋታል ያፀናታል።ሄኖክ 28÷31-34

ዳግመኛም ከመስከረም ሀያ ስድስት ቀን ጀምሮ እስከ ታኅሣሥ ሀያ አምስት ቀን ድረስ ከጳጉሜን አንድ ቀን ቢጨምሩ ዘጠና አንድ ቀን ይሆናል። ብርክኤል ይገዛዋል ይመግበዋል ይህም ዘመን መፀው/መከር/ ይባላል። ምግቡም ነፋስ ነው። በዚህም በመፀው/በመከር/ ሠልጥኖ የከረመ ቁር/ቅዝቃዜ/ ወደታች ተቀብሮ የከረመ ዋዕይ/ሙቀት/ ወደ ላይ ሲል ከታች ሙቀቱ ከላይ ጠሉ ሲሰማቸው አዝርዕት አትክልት ያድጋሉ ይገዝፋሉ ያብባሉ ያፈራሉ።ሄኖክ 28÷25-29

ዳግመኛም ከታኅሣሥ ሀያ ስድስት ቀን ጀምሮ እስከ መጋቢት ሀያ አምስት ቀን ድረስ ከጳጉሜን አንድ ቀን ቢጨምሩ ዘጠና አንድ ቀን ይሆናል ናርኤል ይገዛዋል ይመግበዋል፤ ይኸውም ዘመን ሐጋይ/በጋ/ ይባላል፤ ምግቡም እሳት ነው። በዚህም በሐጋይ/በጋ/ ሰልጥኖ የከረመ ቁር/ቅዝቃዜ/ ፈጽሞ ሲጠፋ

ተቀብሮ የከረመ ዋዕይ/ሙቀት/ ፈጽሞ ወደ ላይ ይወጣል ይሰለጥናል። አዝርዕቱ አትክልቱ ዕፀዋቱ ይደርቃሉ፣ ታጭደው ተወቀተው በጎታ በጎተራ ይገባሉ። ከዚህም በኋላ ከጳጉሜን ተርፋ የቀረቺው አንዲቱ ቀን ዕለተ ምርያ /መድኃኒት/ ትባላለች። ሄኖክ 28÷20-22

በዓመት በዓመት የጌታችን ልደት ትውላለች። ጌታ መጀመሪያ ይህን ዓለም ፈጠረባት፤ ሁለተኛም ከሰማየ ሰማያት ወርዶ ከድንግል ማርያም ተፀነሰባት፤ ሦስተኛም በመጋቢት ሀያ ዘጠኝ ቀን ሞቶ ተነሣባት፤ አራተኛ ይህን ዓለም የሚያሳልፍባት እርሷ ናት፤ ይህችው ዕለት አምስተኛይቱ ጳጉሜን ናት፤ ዕለተ ሰንበትም ተብላለች።

እነዚህም አዝርዕቱ፣አትክልቱ፣ ዕፀዋቱ መተከላቸው መዘራታቸው የመፀነሳችን አምሳል ናቸው። መብቀላቸው የመወለዳችን፣ ማደጋቸው የማደጋችን፣ ማፍራታቸው ቤት የመሥራታችን ከብት የመግዛታችን ልጅ የመውለዳችን አምሳል ናቸው። መድረቃቸው የማርጀታችን መታጨዳቸው የመሞታችን ታጭደው ተወቅተው በጎታ በጎተራ መግባታቸው ሙተን የመቀበራችን አምሳል ነው። እነዚህም አዝርዕቱ፣ አትክልቱ፣ ዕፀዋቱ ከጎታ ከጎተራ ወጥተው መዘራታቸው ተዘርተው መበስበሳቸው መብቀላቸው በስለው መበላታቸው እኛም ከሞትን በኋላ በአዲስ ሥጋ ተነሥተን ብሩህ መንግሥተ ሰማያት የመግባታችን አምሳል ነው። ዮሐ 12፥24-25

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህም በኋላ ዛሬ ለሙሽራ ሠርግ ሲሰናዳ በፊት ፍሪዳውን አስብቶ ጠላውን ሹም ጠጁን አጥርቶ ሴማቱን እንጀራውን አቅርቦ ምንጣፉን አንጥፎ አሰናድቶ በኋላ ተጋባዡን እንደሚጠራ ሁሉ እግዚአብሔርም ይህን ዓለም ሲፈጥር በአድማስ ደግፎ በደመና ከፍክፎ ፀሐይን፣ ጨረቃን፣ ከዋክብትን እንደ ፋና አብርቶ ዝናማቱን በደመና ጭኖ ነፋሳቱን አሽከሞ መባርቅቱን ነጎድጓዱን አዘጋጅቶ ለመላእክት አሳያቸው:: ሄኖክ 11፥6-7

፳፬.ጥበብ ሐነፀት ላቲ ቤተ ወዓቀመት ፯ተ አዕማደ ጠብሐት ዘዚአሃ ጥብሐ ቶስሐት ዘዚአሃ ወይነ ወጸውዓት ዘዚአሃ አግብርተ:: ምሳሌ ፱፥ ፩-፬

ጥበብ ቤትዋን ሠራች ሰባቱንም ምሰሶችዋን አቆመች ፍሪዳዋን አረደች የወይን ጠጅዋን ደባለቀች ማዕድዋን አዘጋጀች ባሪያዎችዋን ልካ በከተማይቱ ከፍተኛ ስፍራ ላይ ጠራች:: ምሳሌ 9፥1-4

መላእክትም አቤቱ ጌታችን እንዲህ ያለችቱን ዕፁብ ድንቅ እንግዳ ፍጥረት ለማን ፈጥረሃታል ለማንስ ትሰጣታለህ ብለው ጠየቁት::

፳፭.ዛቲኒ ዓለም ወእንታክቲኒ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት እንተ ርዒክምዋ ወዝ ኩሉ ተውህበ ለመሬታዊ::

ጌታም ይህችም ያችም ኢየሩሳሌም ሰማያዊት የብርሃን ቆንጆ የብርሃን ሙሽራ ገና ለምፈጥረው ለአዳም ስፍራው ቦታው የሚኖርባት ናት::

፳፮.ዝኒ ፀሐይ ወወርኅ ወከዋክብት እለ ያበርሁ ሎቱ::

እነዚህም ፀሐይ፣ ጨረቃ፣ ከዋክብት ለአዳም የሚያበሩለት ፋናዎች/መበራቶች/ ናቸው::

፳፯.ዝኒ ነፋሳት ወደመናት እለ ይፀውሩ ማያተ ሎቱ:: ወእሉኒ መባርቅት ወነጎድጓድ ከመ ያፍርዩ ወያጽግዩ ሎቱ::

እነዚህም ነፋሳት፣ ደመናት ውኃ ቀድተው ዝናምን የሚያዘንሙለት ናቸው:: መባርቅቱም ነጎድጓዱም የሚበላውን የሚጠጣውን አዝዕርቱን አትክልቱን እንዲያብቡ እንዲያፈሩ የሚያደርጉለት ናቸው::

፳፰.ገነትሰ ቤተ ምስፍናሁ ይእቲ::

ገነት ግን ግንቡ መናገሻው ናት አላቸው፤ መላእክትም ጌታችን ሆይ ያ አዳም የምትለው ማንን ይመስላል ቁመቱስ ማንን ያህላል አሉት::

፳፱.ወይቤሎሙ እግዚአብሔር ለመላእክት አካሉሰ የጎፅፅ ፈድፋደ እምኔክሙ አርአያሁሰ ወአምሳሊሁ በአርአያየ ወበአምሳልየ ውእቱ::

ጌታም አካሉስ ከእናንት አሥር እጅ ያንሳል መልኩ ግን እኔን ይመስላል በእኔ አርአያ በእኔ አምሳል እፈጥረዋለሁ አላቸው::

፴. ወሶበ ሰምዑ ቅዱሳን መላእክት ዘይቤሎሙ እግዚእነ ይቤልዎ አፍጥን ፈጢሮቶ ለዝንቱ አዳም ከመ ንርአይ አርአያከ እምኔሁ::

www.ethiopianorthodox.org

መላእክትም ጌታን በድምፁ በግብሩ እንጂ መልኩን አያውቁትም ነበርና አዳምን በእኔ አርአያ በእኔ አምሳል እፈጥረዋለሁ ብሎ ቢላቸው እጅግ ወደዱ ደስ አላቸው ወደውም አልቀሩ ያን አዳምን በአርአያህ የምትፈጥረውን መልኩን አሳየንና የእርሱን መልክ አይተን የአንተን መልክ እንድንጠግበው አሉት፡፡

፴፭.ወሶበ ሰምዓ ሳጥናኤል ዘንተ ቃለ አኀዞ ፍርሃት ወድንጋፄ ወቀንዓ ላዕለ አዳም ዓቢየ ቅንዓተ፡፡
ከዚህም በኋላ ሳጥናኤል ይህን ሲሰማ የማያልቅ ፍርሃት ድንጋጤ ያዘው፡፡ በአዳምም ላይ ቅናት አደረበት፡፡

፴፮.ወይቤ ሳጥናኤል እትሀዘብ አንሰ ከመ በእንተ ዝንቱ መሬታዊ ይረክበኒ ዓቢይ መከራ ወምንዳቤ፡፡
ከዚህም በኋላ ሳጥናኤል ከዚህ ከመሬታዊ አዳም ቅንዓት የተነሳ እኔን ብዙ መከራ ያገኘኛል ብዬ እጠራጠራለሁ አለ፡፡

፴፯.ወይቤ ሳጥናኤል በህሊናሁ እፍትን እስከ አመ እክል ፈጢረ ዘሀለይኩ ቅድመ አነ እሳታዊ ዘተፈጠርኩ ባቲ ምንተ ትሬስየኒ እሳት፡፡
ሳጥናኤልም ከዚህ ሁሉ ያችን ቀድሞ ያሰብኋትን ነገር ልፈትናት እና ቢቻለኝ እፈጥራሉ ባይቻለኝ ቀድሞ ከእርሷ ተፈጥሬአሁና ይህችም እሳት ምን ትለኛለች አለ፡፡

፴፰.ወዘንተ ብሂሎ ሳጥናኤል ወደየ እዴሁ ውስተ እሳት አሜሃ ውዕየ ወተመስዎ ኵለንታሁ ከመ ሰምዕ፡፡

ከዚህም በኋላ ሳጥናኤል እፈጥራለሁ ብሎ እጁን ወደ እሳት ቢልክ ያች እሳት እንደ ወጥመድ እንቅ አድርጋ ይዛ እንደ መቅሎ ቆላችው እንደ ጅማት አኮማተረችው፡፡

፴፱.ወከልሀ ሳጥናኤል በልዑል ቃል ወይቤ እስመ ተሠገርኩ ወተእኀዝኩ በዛቲ እሳት ወደንገፁ ጀት ፆታ መላእክት ወይቤልዎ ምንተ ኮንከ ወምንት ረከበከ፡፡
ሳጥናኤልም ወዮልኝ ወዮታ ይገባኛል ብሎ ጓኀረ እንደ መብረቅ ጮኸ መላእክትም ምን ሆንህ ምን አገኘህ አሉት፡፡

፵.ወይቤሎ እግዚአብሔር ለሳጥናኤል ምንተ ኮንከ ወምንት ረከበከ፡፡
ጌታም ሳጥናኤልን ምን ሆንህ ምን አገኘህ አለው፡፡

፵፩.ወይቤ ሳጥናኤል ሶበ ገሠሥክዋ ለይእቲ እሳት በየዋህነትየ ከመ አእምር ምንት ይእቲ አውዓየተኒ፡፡
ሳጥናኤልም ይህችን የተዘረጋች እሳት ምንድን ናት ልወቃት ብዬ በየዋህነት ብዳስሳት አሳረረችኝ እንደ ሰም አቀለጠችኝ አለው፡፡

፵፪.ወዘንተ ብሂሎ እግዚአብሔር አሕየዎ ለሳጥናኤል እሰመ ጉንዱየ መዓት ወከባቴ አበሳ ውእቱ ወፈድፋደሰ የኃፍር ዘሊፈ አበሳ፡፡
ጌታም ሳጥናኤልን መመለሱን እንጂ መውረዱን አይወድምና በአርምሞ ፈወሰው፡፡

www.ethiopianorthodox.org

፹፱.ወይቤ ሳጥናኤል ሶበሰ አእመረ እግዚእየ ሕሊና ልብየ እምተበቀለኒ ወእምኢፈወሰኒ እምሕማምየ::

ሳጥናኤልም ይህን ያሰብሁትን ነገር ጌታ አላወቀብኝም እንጂ ቢያውቅ ግን ከዚህች እሳት ባልፈወሰኝም ነበር አለ::

፺. እስመ ዓቢይ ረብሀ ውእቱ ዘፈቀድኩ እግበር::

ሳጥናኤልም ቀድሞ ያሰብኩት ነገር ደግ ረብሀ ጥቅሜ ነው:: አሁንም አልተወውም አለ::

፺፩.ወከልሀ ሳጥናኤል በልዑል ቃል::

ሳጥናኤልም ወዮልኝ ወዮታ ይገባኛል ብሎ ጓጎረ እንደ መብረቅ ጮኸ

፺፪.ወደንገፁ ፫ት ፆታ መላእክት ወይቤልዎ ምንተ ኮንከ ወምንት ረከበከ::

መላእክትም ደንግጠው ምን ሆንህ ምን አገኘህ አሉት::

፺፫.ወይቤሎሙ እስመ ተሠገርኩ ወድኅፅኩ በዛቲ እሳት::

እርሱም ያች የቀደመች እሳት ከገዛ አካሌ እንደ ቋያ ተነሥታ እንደ መቅሎ ቆላችኝ እንደ ጅማት አኮማተረችኝ እንደ ሰም አቀለጠችኝ አላቸው::

፺፬.ወይቤሎ እግዚአብሔር ለሳጥናኤል ምንተ ኮንከ::

ከዚህ በኋላ ጌታም ሳጥናኤልን ምን ሆንህ ምን አገኘህ አለው::

፺፭.ወይቤ ሳጥናኤል ገብዓት እሳት ውስተ ልብየ ወአውዓየተኒ ኩለንታየ::

ሳጥናኤልም ያች የቀደመች እሳት ወደ ልቤ ገብታ እንደ ጅማት አሳረረችኝ እንደ ሰም አቀለጠችኝ አለው::

፺፮.ወይቤሎ እግዚአብሔር ለሳጥናኤል አንተ ዓማፂ ንግር ኃጢአተከ ወእመ አኮ እነግር ብከ ኃጢአተከ::

ጌታም አንተ ትዕቢተኛ ዓመፀኛ ኃጢአትህን ተናገር የማትናገር ከሆነ ግን እኔ እነግርብሃለሁ እመሰክርብሃለሁ አለው::

፺፯.ወይቤ ሳጥናኤል አልብየ ኃጢአት እስመ ንፁሐ ባሕርይ አነ::

ሳጥናኤልም እኔማ ቀድሞ ስፈጠር ንፁሐ ባሕርይ ነበርሁ አሁንስ ደግሞ ምን ኃጢአት አለብኝ አለ::

፺፰.ወይቤሎሙ እግዚአብሔር ለመላእክቲሁ ስምዑኒ እንግር ከሙ ዘሐለየ ከመ ይፍጥር ፍጥረታተ ዘከማየ ዝንቱ መስሐቲ በእንተ ዘውዕየ ወሶበ አሕየውክዎ ፫ተ ጊዜ ይቤለኒ ሶበሰ አእመረ ሕሊና ልብየ እም ኢያሕየወኒ::

ጌታም እንዲህ ብሎ አልቀረም ኃጢአቱን ከፋቱን ነገረበት መሰከረበት፤ እንዴት ብሎ መሰከረበት ቢሉ መላእክትን ስሙኝ ልንገራችሁ ይህ ትዕቢተኛ ዓመፀኛ ቀድሞ እንደ እኔ እፈጥራለሁ ብሎ አሰበ አስቦም አልቀረ እጁን ወደ እሳት ላከ ያቺም እሳት እንደ ሰም አቀለጠቺው:: እኔም ፈወስሁት እርሱም ጌታ አላወቀብኝም እንጂ ቢያውቅብኝስ ኖሮ ከዚህቺ እሳት ባልፈወሰኝም ነበር አለ:: ያቺም እሳት ከገዛ አካሉ እንደ ቋያ ተነሥታ እንደ መቅሎ ቆላችው እንደ ጅማት አኮማተረቺው እንደ ሰም አቀለጠቺው እኔም ምሕረት ልማዴ ነውና ፈወስኩት ይህ ሦስተኛው ነው ምን ሳድርገው ፍረዱ አላቸው:: መላእክትም አቤቱ ጌታችን

www.ethiopianorthodox.org

ከሦስት ጊዜ ወዲያስ ምሕረት አይገባውም ከመጽሐፈ ሕይወት ፋቀው ደምስሰው አሉት::

፵፱.እም ድኅረ ፈጠርኩሰ ኢይጠሲ ወኢይደመስስ አላ ኩሉ ዘዓለወኒ ይከውን ለእሳት በላዒት እንተ ኢትጸግብ::

ጌታም ከፈጠርሁትስ ወዲያ አላጠፋውም አመፀኛውን ሁሉ ብትበላ ብትበላ የማትጠግብ እሳት አለችኝ ከዚያ አስገብቼ እቀጣዋለሁ አላቸው::

፶. ወዘንተ ብሂሎ እግዚአብሔር አሕየዎ ለሳጥናኤል::

ጌታም ሳጥናኤልን ፈጽሞ እስኪክድ ድረስ ብሎ በአርምሞ ፈወሰው::

፶፩.ወነዳ. ገብረ እግዚአብሔር ፫ተ ባሕረ መፅሔት ከመ ይርአዩ መላእክት ሥነ ግብረቶሙ::

ከዚህም በኋላ በሦስቱ ሰማያት፡ በመላእክት ሀገር መላእክት ተፈጥሮአቸውን ደም ግባታቸውን የሚያውቁበት የሚረዱ በት ሦስት የባሕር መነፅር መስታወት ሠራ አሰናዳ::

፶፪.ወእምዝ ይቤሎሙ እግዚአብሔር ለመላእክቲሁ ግብው ውስተ መካናቲክሙ ወሶበ ገብው መላእክት ውስተ መካናቲሆሙ ርዕዩ ሥነ ግብረቶሙ ወውዑ ወሰብሕዎ ለፈጣሪሆሙ እስከ ያድለቀልቃ ፺ቱ ሰማያት::

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር መላእክትን በየቦታችሁ ግቡ በየማዕረጋችሁ ቁሙ ብሎ አዘዛቸው መላእክትም በየቦታቸው ገብተው ሰው ቁጥር መልኩን በመስታዎት እንዲያይ

ሁሉ በሦስቱ የባሕር መነፅር መስታወት ተፈጥሯቸውን ባዩ ጊዜ እጅግ ደስ አላቸው ወደዱ እልል አሉ፤ ፈጣሪያቸውን አመሰገኑ ተፈጥሯቸውን አወቁ::

፶፫.ወአርመመ ሳጥናኤል በቁጥዓ ወኢተናገረ አሐተኒ ቃለ::

መላእክት ፈጣሪያቸውን ሲያመሰግኑ ሳጥናኤል ግን እንኳን ሊያመሰግን አንዲት ቃል አልተናገረም::

፶፬.ወይቤልዎ መላእክት ለሳጥናኤል ለምንት ኢትሴብሖ ለዘፈጠረከ ለሕይወት ዘለዓለም ወአሠርገወከ በክብር እስከ ይበርቅ ዘፈረ ልብስከ ከመ ፀዓዕ ዓቢይ ወከመ ፀዳለ መብረቅ መደንግፅ::

መላእክትም የልብስህን ዘርፍ እንደ መብረቅ የሚነጉድ እንደ እሳት የሚነድ አንተን ከሁሉ በላይ አድርጎ የፈጠረህን አምላክ ሁሉ ሲያመሰግን ለምን አንተ ሳታመሰግን ቀረህ አሉት::

፶፭.ወይቤ ሳጥናኤል አንሰ ዕድው እምዝንቱ ሕሊና::

ሳጥናኤልም እኔስ ከዚህ ምስጋና አያገባኝም የተዘጋ ሕንፃ ነኝ አለ::

፶፮.ወይቤልዎ መላእክት እፎ ተርፈከ ወምንት ነትገ ሳዕሌከ::

መላእክትም ምን ቀርቶብሃል ምንስ ጎድሎብሃል አሉት::

፶፯.ወይቤሎሙ ሳጥናኤል ለመላእክቲሁ ነገሮሰ ተአምሩ አንትሙኒ ወባሕቱ መሐሉ ሊተ ከመ ኢታውፅኡ ምሥጢሮ ዘእነግረክሙ አነ እመ ንሴብሖ ወእመ ኢንሴብሖ::

www.ethiopianorthodox.org

ሳጥናኤልም ነገሩንስ እናንተም ታውቁታላችሁ ብናመሰግነውም ባናመሰግነውም ምሥጢር እንዳታወጡብኝ ማሉልኝና ልንገራችሁ አላቸው።

፶፰.ወመሀሉ ሎቱ ፲ቱ የታሁ ከመ ይስምዑ ነገሮ ወይትወከፉ ቃሎ።

ከዚህም በኋላ እርሱ የሚገዛቸው አሥሩ ነገድ የሚነግራቸውን ነገር ሰምተው ሳይከዱት ማሉለት።

፶፱.ወይቤሎሙ ሳጥናኤል ለመላእክቲሁ ኢርኢክምዎኑ ለኢየሩሳሌም ሰማያዊት ዘመንክር ግብረታ ወዕፁብ ለተናገሮ ተብህለት ለመሬታዊ ርኢክሙኑ ፀሐየ ብሩሀ ወለወርኀ ዘአዳም ስና ወከዋክብተ ዘለለ ፩ዱ ፩ዱ ይኄይስ ክብሮሙ ወዝናማተ፣ ወደመናተ፣ ወገነተ ምስለ ኩሉ ዘውስቴታ ወዘዘዚአሁ ፍሬያተ ገብረ ወዝኩሉ ዘተብህለ ለመሬታዊ ለነሰ ምንት ለነ ዘኢንበልዕ ወኢንሰቲ ህየንተ ዕረፍት ሰብሖቱ ዘአልብነ ጽርዓት ለምንት ንሴብሖ።

ሳጥናኤልም ያችን ኢየሩሳሌም ሰማያዊት አላያችኋትምን እንዲያ ያለች ዕፁብ ድንቅ እንግዳ ፍጥረት ፈጥሮ ለመሬታዊ አዳም ናት አለን። እንደዚያም የምታንፀባርቅ ፀሐይን ከብርሃን ብርሃን ብልጫ ያላቸው ጨረቃንና ከዋክብትን፣ ከሰማይ በታች ከምድር በላይ የተፈጠረውን ሁሉ ለመሬታዊ አዳም ነው አለን፤ እኛን ግን የማንበላ፣ የማንጠጣ፣

አድርጎ ፈጥሮናል። አዳም በበላና በጠጣ ስለምን እኛ እናመሰግናለን አላቸው።

፷. ወይቤልዎ መላእክት ለሳጥናኤል አሆ ንገብር ዘትቤለነ ወባሕቱ ምንተ ትፈቅድ ንግበር ለከ።

መላእክትም እንደ ተናገርኸውስ ከሆነ መልካም ነው፤ ነገር ግን ያንተ ፈቃድ ምንድር ነው ምን እናድርግልህ አሉት።

፷፩.ወይቤ ሳጥናኤል ንዑ ትልውኒ እመ ንክል ንትገዓዝ እም ዝንቱ ቅንየት መሪር ወንዕርግ ውስተ አርያም።

ከዚህም በኋላ ሳጥናኤል ከዚያ ከመሬታዊ አዳም ቅንዓት የተነሣ በየራሳችን ጌቶች እንሆናለንና ተከተሉኝ ወደ ላይ ወደ ሰማይ እንውጣ አላቸው።

፷፪.ወይቤሎሙ ሳጥናኤል ለመላእክቲሁ ቁሙ በ፬ቱ መዓዝነ ዓለም ወበሉ ቅዱስ እግዚአብሔር አብ ዋህድ ቅዱስ እግዚአብሔር ወልድ ዋህድ ቅዱስ ሳጥናኤል ዋህድ ዕሩይ አምላክ።

ሳጥናኤልም ምክሬን ከሰማችሁኝ ፈቃዴን ከፈጸማችሁልኝስ ባአራቱ መዓዝነ ዓለም ቁማችሁ ቅዱስ እግዚአብሔር አብ ዋህድ ቅዱስ እግዚአብሔር ወልድ ዋህድ ቅዱስ ሳጥናኤል ዋህድ ዕሩይ አምላክ ብላችሁ አመስግኑኝ አላቸው።

፷፫.ወይቤልዎ መላእክት ኀድግ ከመዝሰ ኢትበለነ እስመ ርኢናሁ ለመንፈስ ቅዱስ እመ መጽአ ኀቤነ በአምሳለ ርግብ መልዓ በ፪ቱ አክናፊሁ እምጽር እስከ አርያም እመሰ ንሁብ ክብሮ ለባዕድ ይጠስየነ ወይደመስሰነ።

www.ethiopianorthodox.org

መላእክትም ተው እንዲህስ አትበለን ቀድሞ መንፈስ ቅዱስ ወደኛ በመጣ ጊዜ ከንፉን ዘርግቶ ከምድር እስከ ሰማይ ድረስ በዓለሙ ሁሉ መልቶ ሰፍቶ አይተነዋልና የርሱን ምስጋና ለሌላ ብንሰጥበት ይደመስሰናል ያጠፋናል አሉት።

፳፬.ወሰለበ ልቦሙ ለመላእክቲሁ ሳጥናኤል በእኩይ ምክሩ ወይቤልዎ አሆ።

ሳጥናኤልም አይሂችሁ ለዚህስ እኔ አለሁላችሁ እርሱ ቢበዛ ሦስት ነው፤ ከዚያ በቀር አንድ ነው። እኛ ግን ስፍር ቁጥር የሌለን እልፍ አዕላፋት ነን ብሎ መላእክትን በዚህ በእኩይ ምክሩ ልቡናቸውን ሰለባቸው አታለላቸው።

፳፭.ወሶበ ርእየ ዘንተ እግዚአብሔር ዕበደ ማዕሌቶሙ ወአእመረ ከመ ይትኩነኑ በጉድበ መዓቱ የውሆሙ ለእመ ይትመየጡ እምእከዮሙ።

ጌታም ሳጥናኤልን ከነሠራዊቱ በመዓቱ እንደሚጠመዱ ገሃነመ እሳት እንደሚወርዱ ያውቃልና በለዘብታ ቃል ጠየቃቸው። ሲያለዝባቸውስ ምን ብሎ አለዘባቸው ቢሉ፦

፳፮.ወይቤሎ እግዚአብሔር ለሳጥናኤል ሑር ረድ ምስለ ሠራዊትከ ከመ ትርአያ ለምድር ለእመ አፍተወተከ።

ሳጥናኤልን ጌታ ያች ምድር ትስማማህ እንደሆነ ሠራዊትህን ይዘህ ጎብኛት አለው።

ክፍል ሁለት

፩.ወእምዝ ወረደ ሳጥናኤል ውስተ ምድር ምስለ ሠራዊቱ ወሶበ ርእያ ለገነት አደመቶ ወአፍተወቶ ፈድፋደ።

ሳጥናኤልም ሠራዊቱን ይዞ ወርዶ ገነትን ቢያያት ፍቅሯ፣ ጣዕሟ፣ ልምላሜዋ አስጎመጀችው።

፪.ወይቤሎሙ ሳጥናኤል ለሠራዊቱ ፈተውክምዋኑ ለዛቲ ምድር ምስለ ኩሉ አግዋሪሃ አህብክሙ ከመ ታምልኩኒ።

ሳጥናኤልም ሠራዊቶቹን ግዛት ትሆናችሁ ዘንድ ይህችን ምድር ብሰጣችሁ ትወዳላችሁን አላቸው። ከዚያም በላይ ወጥተን የብርሃኑን ሀገር የብርሃኑን ሠረገላ ጭምር እሰጣችኋለሁ እኔን ተከትላችሁ ምን ታጣላችሁ አላቸው።

፫. ወባሕቱ ተንሥኡ ንዑ ንዕርግ ውስተ ሰማይ እስመ ብፅዓት ብየ ከመ አንብር መንበረ መንግሥትየ ዲበ ፀሐይ ወወርኅ። ኢሳ ፲፬፥፲፫-፲፬

ይልቅስ በፀሐይና በጨረቃ ላይ የመንግሥቴን ሠረገላ እዘረጋለሁ ብዬ አሳብ አለኝና ኑ ተከተሉኝ ወደ ሰማይ እንውጣ አላቸው። ኢሳ 14፥13-14

፬. ወይቤሎ እግዚእ ለሳጥናኤል እፌቱ ኪያሃ አህብከ ኢየሩሳሌም ሰማያዊተ።

ጌታም ሳጥናኤልን ይህችን ምድር ከሰማይ መርጠሃት እንደ ሆነ ብሰጥህ በወደድሁ አለው።

www.ethiopianorthodox.org

፳. ወይቤ እፈቅድ እወስክ ካልእታኒ መንበረ ስብሐትየ ወዛተኒ ዓለመ ኢየኃድግ::

ሳጥናኤልም የእኔ እጅ ምን ሆኖ አንተ ትሰጠኛለህ ይህቺም ያቺም አያመልጡኝም ገና ኀረቤቷን ኢየሩሳሌም ሰማያዊትን መንበረ ስብሐትን እጨምራለሁ ብዬ እስባለሁ አለው::

፳፩. ወይቤሉ እግዚአብሔር ለሳጥናኤል በከመ ኢይትከሀል ፩ደ ጊዜ ይነጽሩ ሰማየ ወምድረ ከማሁ እስኒ ይፈቅዱ ምድራዊተ ኢይረክቡ ሰማያዊተ::

ጌታም ሳጥናኤልን እንዲህ አለው ለአንተ ለፍጡሩ ሰማይና ምድርን አንድ ጊዜ ማየት አይቻልህም ሰማይን የወደደ ምድርን አያገኛትም ምድርን የወደደ ሰማይን አያገኘውም አለው::

፳፪. ወሶበ ሰምዓ ሳጥናኤል ዘንተ ቃለ አርመመ ልሕኩት በመዓት እምነ ለሐኩሁ:: ሮሜ ፱÷፳-፳፩

ከዚህም በኋላ ልህኩት/ሸክላ/ ሳጥናኤል ይኸን በሰማ ጊዜ ዝም አለ «ነገር ግን አንተ ሰው ሆይ ለእግዚአብሔር የምትመልስ ማን ነህ፤ ሥራ ሠሪውን ስለምን እንዲህ አድርገህ ሠራኸኝ ይለዋልን» ሮሜ 9÷20-21

፳፫. ወእምዝ ፈነዎሙ ሳጥናኤል ለመላእክቲሁ ኀበ መላእክተ ብርሃን ከመ ይኂጥዎሙ ይህበሩ ሎቱ ወይረስይዎ አምላከ ወየሀብዎ ዓዲ ስብሐተ ወእኩቴተ ከመ ይትፈግዑ ኀቡረ በመርህበ አርያም::

ሳጥናኤልም ተቆጥቶ አልቀረም ዛሬ ከንጉሥ የተጣላ ዓመፀኛ ሽፍታ ከዱር ከገደል ሆኖ ኑ እኔ እበቃችኋለሁ እሾማችኋለሁ እያለ ጭፍራን እንዲሰበስብ ሎሌን እንዲያባብል ሁሉ ሳጥናኤልም ሠራዊቶቹን ወደ እኔ ኑ፤ እኔ እሻላችኋለሁ ከሹመት ላይ ሹመት እጨምርላችኋለሁ ብሎ ወደ መላእክተ ብርሃን ከተማ ላካቸው:: የሳጥናኤል ሠራዊትም ወደ መላእክተ ብርሃን ከተማ ሄደው ይህን በየዙፋናቸው በየድንኳናቸው ዙረው ነገሯቸው::

፳፬. ወሶበ ሰምዑ ቅዱሳን መላእክት ይቤልዎሙ አንትሙ ጽሉማን ምስለ ጽሉም ወህጉላን ምስለ ህጉል ወአመጽለውዎሙ በድንጋጼ ወረሰይዎሙ በሐማነ ወኳዕበ ከመ ዕቡድ ከልብ ዘቦአ ውስተ ጉባኤ ወሰደድዎሙ እምቅድሜሆሙ::

መላእክተ ብርሃንም እናንት ከጥፉ ጋር የጠፋችሁት እንኳ ችሁ እኛን ደግሞ ልታጠፉን ትፈልጋላችሁን ብለው ከቤተ ክርስቲያን እንደ ገባ ውሻ አባረሯቸው አሳደዷቸው::

፳፭. ወይቤልዎሙ ሠራዊተ መላእክት ለሠራዊተ ሳጥናኤል ንሕነሰ ኢንትኃጐል ከማከሙ ወኢንክህዶ ለፈጣሪነ ለዘአምጽአነ እምኀበ አልቦ ኀበ ቦ ወረሰየነ ውስተ ሕይወት ዘለዓለም::

ዳግመኛም መላእክተ ብርሃን እኛስ እናንት እንደጠፋችሁ እንጠፋም እምኀበ አልቦ ኀበ ቦ /ካለመኖር ወደ መኖር/ አምጥቶ የፈጠረንን ፈጣሪያችንን አንክደውም አሏቸው::

www.ethiopianorthodox.org

፲፩.ወሶበ ነገርዎ ከመተሠጠት ምክሩ ተምዓ ዓቢየ መዓተ ወተ
ሰጥመ ውስተ ባሕረ ቅጥቃጤ::
ሳጥናኤልም ሠራዊቶቹን እንደ ሰደቧቸው እንዳጎሰቆሏቸው
እርሱም መፍጠር እንዳልተቻለው በአወቀ ጊዜ ተቆጣ::

፲፪.ወእምዝ ገብረ ሳጥናኤል ፀብዓ ወባዕሰ ምስለ ኵሎሙ
መላእክተ ብርሃን::
ተቆጥቶም አልቀረም ከመላእክተ ብርሃን ጋር ጠብ ክርክር
አደረገ::

፲፫.ወይቤሎ እግዚአብሔር ለሳጥናኤል እስከ ማእዜኑ እትዔ
ገሥከ ወይእዜኒ ኅድግ ጽልሁተከ ወዓመፃከ ከመ እሥረይ
ለከ ኃጢአተከ::
ጌታ ግን ሳጥናኤልን አንተ ትዕቢተኛ ትዕቢትህን ዓመፅህን
ተው እኔም ክፋትህን ኃጢአትህን ልፋቅልህ አለው::

፲፬.ወእመ አኮሰ አእምር በከመ ምሕረትየ ከማሁ መዓትየ::
ይህንን እምቢ ያልህ እንደሆን ግን መዓቴና ምሕረቴ
ትክክል እንደሆነ ዕወቅ አለው::

፲፭.ወይቤሎ ሳጥናኤል ለእመ መሐርከኒ ኢይኤድመኒ አንሰ
እስመ ኮንኩ ኅሡረ በቅድመ መላእክቲከ እመሰ አባህከኒ
እፈቅድ እፈፅሞሙ እስመ ይከርየኒ ነጎድጓደ መዓት::

ሳጥናኤልም እንግዲህስ ብትምረኝም ደስ አይለኝም ሠራዊ
ቶችህ በድለውኛልና እኔን በእነዚያ ላይ ካሠለጠንከኝ እንደ
ሰደቡኝ ሰድቤአቸው እንዳጎሳቆሉኝ አጎሳቁያቸው ከየዙፋ

www.ethiopianorthodox.org

ናቸው ከየድንኳናቸው ጥያቸው ቢሆንም ባይሆንም ከዚያ
በኋላ ነው እንጂ አለዚያስ አልቃጣውም አይደረግም አለው::
ጌታም ብሰድልህ ትችላለህን? አለው::

፲፮.ወይቤ ሳጥናኤል አነ ከመ ዓምድ በኀቤሆሙ ወከመ ፃፁት
እሙንቱ በኀቤየ ፈንዎሙ ሊተ ከመ እፈጽሞሙ::
ሳጥናኤልም ለምን አልችልም፤ እኔ በእነርሱ ዘንድ እንደ
ዓምድ ነኝ እነርሱ በእኔ ዘንድ እንደ ጫጩት ናቸው
ስደድልኝና ልፍጃቸው አለው:: ጌታም ከቻልህማ መልካም
ነው ብሎ ዝም አለ::

፲፯.ወይቤሎሙ ሳጥናኤል ለሠራዊቱ ቁሙ በ፬ቱ መዓዝነ
ዓለም ወበሉ ቅዱስ እግዚአብሔር አብ ዋህድ ቅዱስ እግዚአ
ብሔር ወልድ ዋህድ ቅዱስ ሳጥናኤል ዕሩይ አምላክ::
ሳጥናኤል ግን ሠራዊቱን ቀድሞ እንደነገርኳችሁ በአራቱ
መዓዝነ ዓለም ቆማችሁ ቅዱስ እግዚአብሔር አብ ዋህድ
ቅዱስ እግዚአብሔር ወልድ ዋህድ ቅዱስ ሳጥናኤል ዋህድ
ዕሩይ አምላክ ብላችሁ አመስግኑኝ አላቸው::
ሳጥናኤልም ሠራዊቱን እንዲህ እያላችሁ አመስግኑኝ
ባላቸው ጊዜ ሁሉም አንድ ሆነው አላመስገኑትም፤ ወዲያና
ወዲህ ሆነው ተከፋፍለው አመስግነውታል እንጂ፤ ይህስ
እንደምን ነው ቢሉ መፍጠር እንዳልተቻለው ያዩት ይህስ
አምላክም አይደለ አምላክስ ቢሆን ኖሮ በፈጠረ ነበር ብለው
ከቀደመ ስፍራቸው ገብተዋል:: ይህም ይታወቅ ዘንድ ዛሬ

ሰው ኃጢአት ከፋት ሲሠራ ኑሮ ንስሐ ቢገባ ከጥንት ክብሩ ከጥንት መዓርጉ ይመለሳል፤ ከዚህም በኋላ በዕለተ ረቡዕ የሳጥናኤል ሠራዊቶች ከሦስት ሆነው ተከፍለው ነበር ይሆንን አይሆንን ብለው የተጠራጠሩት ሲሶው ናቸው።

ሲሶው አንተስ ከፈጠርህ እኛም እንፈጥራለን ያሉቱ ናቸው። ሲሶው በአማን/በእውነት/ ፈጣሪ ነህ ብለው ያመኑበት የሰገዱለት ናቸው። በእውነት ፈጣሪ ነህ ብለውም የሰገዱለት ወዲያና ወዲህ ተከፋፍለዋል እንጂ አንድ ሆነው አላመሰገኑትም።

፲፰.ወይቤሉ ቅዱስ እግዚአብሔር አብ ዋህድ ቅዱስ እግዚአብሔር ወልድ ዋህድ ቅዱስ ሳጥናኤል ዋህድ ዘሦጠ ርእሶ ውስተ ከዊነ ሥላሴ።

ሲሶው ይህ ራሱን ከሥላሴ ያስተካከለ ሳጥናኤል ፅንዕ/ኃይል/ ቅዱሲ/ምስጋና/ ግናይ/ግዛት/ ይገባዋል ብለው አመስግነውታል

፲፱.ወይቤሎሙ ሳጥናኤል ለ፬ቱ መላእክቲሁ አድንኑ አርዕስቲክሙ ወፁሩ ሠረጕላ መንግሥትየ በዘእትጌረም ቦቱ።

ሳጥናኤልም በአማን/በእውነት/ ፈጣሪ ነህ ብለው ከሰገዱለት መላእክት አራቱን ኃያላኑን ጽኑዓኑን መርጦ አንሥቶ እንደኪሩቢል አንገታቸሁን ወደ ታች እየደፋችሁ የምፈራበት የምከበርበት የመንግሥቴን ሠረጕላ ተሸከሙ አላቸው።

የሳጥናኤልን ማታለል መሸንገል መላእክቶቹም አይተው እውነት መስሏቸው ሠረገላውን ተሸከሙለት፤ እንግዲህ

www.ethiopianorthodox.org

ፈቃዴን ከፈጸማችሁልኝ ምክሬን ከሰማችሁኝ ወዴት እንሒድ ወዴት እንዝመት አላቸው። መላእክትም አንተ ምን ትላለህ እንደ አምላክነትህ እንደ ፈጣሪነትህ ግለጽልን እንጂ እኛ ምን እናውቃለን አሉት።

፳. ወባህቱ ተንሥኡ ወንዑ ንዕርግ ውስተ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ወበህየ ንከውን ፈጣርያነ ወአምላክያነ ወንሴባሕ ኵልነ።

ሳጥናኤልም የእኔስ ፈቃድ ወደ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ወጥተን በዙፋን ላይ ተቀምጠን መፍጠር የተቻላችሁ እንፈጥራለን መፍጠር ያልተቻላችሁ በመንበረ ስብሐት በደጀ ጃ አልልታ ደስታ እናደርጋለን፤ተከተሉኝ ወደ ሰማይ እንውጣ አላቸው።

፳፩.ወፆሩ ፬ቱ መላእክት ሠረገላሁ ለሳጥናኤል እስመ ዓደምሙ ወዓርጉ ዕርገተ አርያም ምስለ ኵሉሙ ሠራዊቱ።

መላእክትም ሠረገላውን ሲሸከሙለት ጊዜ ሳጥናኤል ምታ ነጋሪት ክተት ሠራዊት ብሎ ወደ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ጉዞ አደረገ።

፳፪.ወኮናሙ ለእሙንቱ ድካመ ወተመይጡ ኅበ ጠባይዓቲሆሙ ወወረዱ ታሕተ ወገብኡ ውስተ መካናቲሆሙ አርያምኒ ገብአት ውስተ መካና።

ሳጥናኤልም ወደ አርያም ሲገሠግሥ አርያም ከጥንት ስፍራዋ ሳትለቅ በፈቃደ እግዚአብሔር ለሳጥናኤል የሸሸች ተነቅላ የሄደች መሰለችው ሳጥናኤልም እንኳን በእግሩ

በሕሊናው የማይደርስባት ሆነ የባሕርይ ድካም አደረበት
አላበው ጨነቀው ደከመው ሳጥናኤልም አላበኝ ደከመኝ
ማለትን አፍሮ እርሱም ከነአርያሙ ጠቅልሎ ሸሸ ኑ
ከጥንት ስፍራችን እንመለስ ብሎ ሲመለስ ዛሬ ያላበው
የደከመው ሰው ያለልቡ እንዲወድቅ ሁሉ ሳጥናኤልም
የባሕርይ ድካም አድሮበታልና ከተማውን ትቶ ከቅዱስ
ሚካኤል ከተማ ወርዶ ተደረበ፤ አርያምም ከጥንት ስፍራዋ
ተመለሰች::

አርያም መሸሿ መምጠቋ ሳጥናኤልን አፍራው ፈርታው
ነውን ቢሉ አፍራው ፈርታውስ አይደለም ነገር ግን በሰማይ
ያልተሠራ በምድር አይሠራምና እንዲህ ያለ ትዕቢተኛ
ዓመፀኛ በመጣባችሁ ጊዜ አትቃወሙት ሽሹት ብሎ ሲያስ
ተምረን ነው:: ሮሜ 12÷17-18

አንድም አርያምም መሸሿ ሳጥናኤልን ብትጸየፈው ብትጠ
ላው እንዳይረግጠኝ እንዳይጠቀጥቀኝ ብላ ነው::

፳፫.ሥርዓተ ሰማይ ተሠርዓ በዲበ ምድር::

ይኸውም ይታወቅ ዘንድ ዛሬ ለማይገባቸው ሰዎች ቤተ
ክርስቲያን ከነዓፀዷ ተነቅላ ትሸሻቸዋለች ትርቃቸዋለች
የሚገባቸው ሰዎች የገቡባት እንደሆን ግን ከነዓፀዷ ተነቅላ
ትቀበላቸዋለች::

፳፬.ወተሰምዓ ዝንቱ ነገረ ዕበድ ዘሳጥናኤል ወሠራዊቱ ውስተ
ዕዝነ ኲሎሙ መላእክተ ብርሃን::

ከዚህም በኋላ የሳጥናኤል ስንፍናው ድንቁርናው በመላእክተ
ብርሃን ከተማ ታወቀ ተነገረ::

፳፭.እምቅድመ ዝኒ ኢየዓዱ ስብሐተ ኲሎሙ መላእክት ዘእን
በለ እዴሁ ለሳጥናኤል ወሶበሰ ዓለወ ትዕዛዘ እግዚአብሔር
አምላክ ኮነ ምኑነ ወፅሉአ ወኀሡረ በኀበ ኲሎሙ መላእክተ
ብርሃን::

ከዚህም በኋላ የመላእክተ ብርሃን ምስጋና በሳጥናኤል እጅ
ያልፍ የነበረው ፈጣሪውን ቢክድ ቢወነጅል ግን ከመላእክተ
ብርሃን ከተማ የተናቀ የተዋረደ ሆነ::

፳፮.በከመ ኀፅ ዘይሰርር እምእደ ብእሲ ኃያል ከማሁ ረሰየቶ
ለሳጥናኤል ታሕተ ወሰረረት ስብሐተ ኲሎሙ መላእክት
በጽሐት ኀበ ፈጣሪሃ::

ከዚህም በኋላ ዛሬ ከመልካም ጎልማሳ እጅ የተወረወረች
ቀስት ላይ ላዩን እያለፈች እንደምትሄድ ሁሉ የመላእክተ
ብርሃን ምስጋናም ሳጥናኤልን ብትፀየፈው ላይ ላዩን እያለ
ፈች ወደ እግዚአብሔር ትገባ ጀመር::

፳፯.ሰከየቶ ስብሐት ለሳጥናኤል እንዘ ትብል ክልያሙ ለመላ
እክት ከመ ኢይባዑ ወኢይባዑ እስመ ኮነ መስቴማ ይዔኑ
ዔና እኩየ ወፍጉገ ወጽዩዓ::

ወደ እግዚአብሔርም ሒዳ ሳጥናኤልን ከሠሰችው ምን ብላ
ከሠሰችው ቢሉ ይህ ግማታም ክርፋታም ግማቱ ክርፋቱ
መላእክትን ለመውጣት ለመውረድ ከለከላቸው አንድም
እርሱን አጥፋው ያለዚያ እኛን አጥፋን ብላ ከሠሰችው፤

www.ethiopianorthodox.org

ግማቱስ ክርፋቱስ እንደምን ነው ቢሉ ዛሬ የፈረስ የበቅሎ ጥንብ በአውራ መንገድ ወድቆ አላፊ አግዳሚውን እንዲገማ እንዲሸት ሁሉ ሳጥናኤልም ገማ ሸተተ::

፳፰.ወኢሰምያሙ እግዚአብሔር ለመላእክተ ብርሃን ሰከሮቶሙ እስመ ይፈቅድ ተመይጦቶ ለሳጥናኤል::

ጌታም ሳጥናኤልን መመለሱን እንጂ መውረዱን አይወድምና የመላእክተ ብርሃን ክሳቸውን አልሰማቸውም::

፳፱.ዘኢትፈቅድ አንተ ለኃጥእ ሞቶ አላ ግብዓቶ::ሕዝ ፲፰፥፳፫-፳፬

በውኑ ኃጢአተኛ ይሞት ዘንድ እፈቅዳለሁን ይላል ጌታ እግዚአብሔር ከመንገዱስ ይመለስና በሕይወት ይኖር ዘንድ አይደለምን?:: ሕዝ 18፥23-24

ይህም ይታወቅ ዘንድ ሰው በዚህ ዓለም ሲኖር ብዙ ኃጢአት ብዙ ክፋት ሠርቶ ወደንስሐ እልመለስም ቢል ልብሱን ቀለቡን ሰጥቶ ያኖረዋል እንጂ ፈጥኖ ቶሎ አያጠፋውም:: ማቴ 5፥45-46

፴. ውእቱሰ ጽልህወ ልብ ወዓማፂ ይዌስክ ኃጢአተ በዲበ ኃጢአት ወዓመፃ በዲበ ዓመፃ::

ሳጥናኤል ግን እንኳን ሊመለስ ክፉ ትዕቢተኛ ዓመጸኛ ነውና በትዕቢት ላይ ትዕቢትን በዓመጽ ላይ ዓመፅን ይጨምር ጀመር::

፴፩.ወይቤሉ እግዚአብሔር ለሳጥናኤል እስከ ማእዜኑ እትዔገሠከ ኦ ጽልህወ ልብ ወይእዜኒ ኅድግ ዓመፃከ ከመ እኅድግ ለከ ዓመፃከ ወእሥረይ ለከ ኃጢአተከ ወእመ አኮሰ ትረክብ ዘድልው ለከ ወለኩሉሙ እለ ይተልውከ::

ጌታም አንተ ትዕቢተኛ ዓመፀኛ እስከ መቼ ድረስ እታገሥሃለሁ አንተም ዓመፅኅን ትዕቢትህን ተው እኔም ኃጢአትህን ክፋትህን ልፋቅልህ እምቢ ብትል ግን ከዚያቺ ከተዘረጋቺ እሳት ከነሠራዊትህ ትገባባታለህ አለው::

፴፪.ወእምዝ ካዕበ ገብረ ሳጥናኤል ባዕሰ ወተዓብዖ ምስለ ኩሉሙ መላእክተ ብርሃን::

ጌታም ሳጥናኤልን በዚህ በጥዑም በክቡር ቃሉ ትንቢት ከተናገረበት በኋላ እንኳን ሊመለስ ከመላእክተ ብርሃን ጋር ጠብ ክርክር ጀመረ::

፴፫.ወከልሀ ሳጥናኤል በልዑል ቃል ወይቤ መኑ ውእቱ ሚካኤል ወመኑ ውእቱ፡ ገብርኤል መኑ ውእቱ ሩፋኤል ወመኑ ውእቱ፡ ሱርያል መኑ ውእቱ ሰዳክያል ወመኑ ውእቱ ሰላትያል ወመኑ ውእቱ አናንያል ይምጽዑኬ ከመ ንትፋተን ምስለ ሠራዊቶሙ እስመ አምላኮሙ ጉየ ምስለ አርያሙ እለ ፀረፉኒ ሲተ እመ ይክሉ ቀዊመ ቅድሜየ::

ከዚህም በኋላ ሳጥናኤል መላእክትን ሳይቀድሙኝ ልቅደማቸው ብሎ አሁን ማን ነው ከእኔ ፊት የሚቆም ሚካኤል ነውን፣ ገብርኤል ነውን፣ ሩፋኤል ነውን፣ ሱርያል ነውን፣ ሰዳክያል ነውን፣ ሰላትያል ነውን፣ አናንያል ነውን አሁን ከእኔ ፊት መቆም የሚቻላችሁ ከሆነ እኔን የሰደባችሁኝ ያዋረዳችሁኝ ከተቻላችሁ ከነሠራዊታችሁ መጥታችሁ እንፈታተን ያ ጌታችሁ እንኳ እንዳይረዳችሁ አርያሙን ጠቅልሎ ሸሸ ብሎ ድምጹን ከፍ ከፍ አድርጎ ዋሸባቸው፣ደነፋባቸው::

www.ethiopianorthodox.org

፴፬.ወሶበ ሰምዑ ቅዱሳን መላእክት ዘውእቶሙ ኃይላት ሠራዊተ ሚካኤል መልሐ አሥይፍቲሆሙ ፲ቱ ፻ታ ኪሩቤል ወ፲ቱ ፻ታ ሱራፌል አንሥኡ ጉጠታቲሆሙ ዘእሳት ከመ ይትቃተሉ ምስለ ሳጥናኤል።

ከዚህም በኋላ መልካም ጐልማሳ ዛሬ ጌታው ሲናቅ ሲዋረድ አይቶ የማንን ጌታ ብሎ ጠብ ክርክር ውጊያ እንደሚጀምር ሁሉ ሳጥናኤልም ጌታን ከነአርያሙ ሸሸ ሲል ቅዱስ ሚካኤል ቢሰማው፤ ከሠራዊቱ ኃይላት ጋር ሰይፍ እያስመዘዘ ውጊያ ጀመረ። ከዚህም በኋላ ኪሩቤል ከሠራዊታቸው ከአሥሩ ነገድ ጋር ሱራፌል ከሠራዊታቸው ከአሥሩ ነገድ ጋር የእሳት ጉጠታቸውን ይዘው ለኃይላት ረዷቸው።

፴፭.ወዓርገ ገብርኤል ምስለ ሠራዊቱ አርባብ እንዘ ይፀውሩ ጉዱበ እሳት ከመ ይርድእዎሙ ለኃይላት።

ከዚህም በኋላ ቅዱስ ገብርኤል ከሠራዊቱ ከአርባብ ጋር የእሳት ጉድብ ገጀሟቸውን ይዘው ኃይላትን ለመርዳት ወደ ኢዮር ወጡ።

፴፮.ወለእመ ተሰምዓ ድምፅ በራማ ቀነፀ ሩፋኤል ምስለ ሠራዊቱ መናብርት እኂዞሙ ወላትወ መብረቅ ወኲናተ እሳት ዘይነድድ ወዓገትዎ ለሳጥናኤል።

ከዚህም በኋላ ዛሬ ጎልማሳ ለጎልማሳ ሲጣላ ውካታ ግርግርታ እንዲሰማ ሁሉ ሳጥናኤል በኢዮር ከአሉት መላእክት ጋር ሲዋጋ በራማ ድምጽ ተሰማ፤ ሳጥናኤልም መላእክትን ድል

www.ethiopianorthodox.org

አደረጋቸው። ከዚህም በኋላ ሩፋኤል ከሠራዊቱ ከመናብርት ጋር የመብረቅ ጋሻቸውን የእሳት ጦራቸውን ይዘው ኃይላትን ለመርዳት ፈጥነው ሄዱ።

፴፯.ወዓርጉ እሙንቱ ዕርገተ አርያም ሱርያል ምስለ ሠራዊቱ ሥልጣናት እለ ይፀውሩ አብዋቀ፤ ሰዳክያል ምስለ ሠራዊቱ መኳንንት እለ ያፀንዑ ቀስተ እሳት ወመንገኒቀ እሳት፤ ሰላትያል ምስለ ሠራዊቱ ሊቃናት እለ ይዒእኑ በአፍራስ እሳት ወድሩዓን በነድ፤ አናንያል ምስለ ሠራዊቱ መላእክት እለ ይዌጽፉ በሞጸፍተ ነጎድጓድ ዓዕባነ እሳት ዘገዒን ወዓገትዎ ለሳጥናኤል።

ከዚህም በኋላ በኢዮር ያሉ መላእክት በራማ ላሉት መላእክት ጩኸት አሰሙ በራማ ያሉ መላእክትም ይህን ጩኸት ሰምተው ሱርያል ከሠራዊቱ ከሥልጣናት ጋር ነጋሪታቸውን ጭነው፤ ሰዳክያል ከሠራዊቱ ከመኳንንት ጋር የእሳት ጋሻቸውን አንግበው የእሳት ቀስታቸውን ገትረው፤ ሰላትያል ከሠራዊቱ ከሊቃናት ጋር በእሳት ፈረስ ተቀምጠው የእሳት ልብድ ተሰብደው በከዋክብት አምሳል የብርሃን ሰላጢን ይዘው፤ አናንያል ከሠራዊቱ ከመላእክት ጋር የመብረቅ የነጐድጓድ ወንጭፍ እንደ ብረት የጸና የእሳት ድንጋይ ይዘው ከዳር እስከ ዳር ሰልፍ አድርገው ጥጥናኤልን ገጠሙት።

ነገር ግን ዛሬ ድል የማይሆን ጦር በመጀመሪያ ድል ይሆናልና ሳጥናኤልም ሰልፉን አፅንቶ መላእክትን ድል ነሣቸው

አሳደዳቸው:: ከዚህም በኋላ በኢዮር ያሉ መላእክት ፈቃድህ ባይሆን ነውን ብለው ወደ ጌታ አመለከቱ፤ ፈቃድስ ፈቃዴ ነው ድል የሚነሳበትን ግብር እንድታውቁ ብዬ ነው ብሎ የብርሃን ትእምርተ መስቀል ሰጣቸው፤ እርሱን ባየ ጊዜ ሳጥናኤል ድል ተነሣ::

፴፰.ወኮነ ሳጥናኤል በማዕከሎሙ ከመጠሊ ዘጊዜ ዝናም ወከመ ያፍ ዘተሠግረት በመሥገርት ወይቤ ገነይኩ ለከ ኦ አኃዜ ኩሉ ነዋ ኮኑ ከመ ያጥፍዑኒ ዘኢአዘዝኮሙ::

ሳጥናኤልም ቢጨንቀው ቢያንቀው መድረሻ መሸሻ ቢያጣ በወጥመድ እንደተያዘች ወፍ ከዝናም እንደ ዋለች ፍየል እየተንቀጠቀጠ በመካከላቸው ወድቆ አቤቱ ጌታዬ አንተ ሳታዝዛቸው ሊያጠፉኝ ሆነ አሁንም እኔ ለአንተ ተገዝቻለሁ ብሎ ወደ እግዚአብሔር ጸለየ::

፴፱.ወሶቤሃ አንጐድጐደ ፈጣሬ ኩሉ ዓለም ወይቤ ዘለከፎ ለዝንቱ ጎሡር ላዕሌየ ዘአበሰ ውእቱ መላእክትኒ ሰሚዖሙ ዘንተ ቃለ ኃደግዎ::

ጌታም ይህን ጎሡር ጎስቋላ የነካ ጫንቃዬን የወጋ እኔን የበደለ ነው ብሎ በነጐድጓድ ድምፅ አሰማ መላእክትም ይህንን ቃል ሰምተው ትተውታል::

፵. ወእምዝ ወረደ ላዕሌሁ መዓተ እግዚአብሔር ሰማይ ወምድር ዘኢይክሉ ፀዊሮቶ ወተሰልበ እምኔሁ ሶቤሃ ፀጋ መንፈስ ቅዱስ::

እግዚአብሔር ሳጥናኤልን እንደማይመለስ ያውቃልና ሰማ ይና ምድር የማይችሉት መዓት/መቅሰፍት/ አወረደበት::

፵፩.ወኮነ ሳጥናኤል ርሁደ ወድንጉጸ ወቅጥቁጠ በኀበ ተጸውዓ ስመ እግዚአብሔር::

ከዚህም በኋላ ሳጥናኤል ስመ እግዚአብሔር በተጠራበት ሁሉ የሚርድ የሚንቀጠቀጥ የሚበን ሆነ::

፵፪.ሥልሰ ተነሥአ እእምሮ ወኂሩተ ፍቅረ ወትዕግሥተ ትሕትና ወየዋሃተ ኮነ ርጉመ ወእኩየ፤ እም እደ ጸላዒ ዘአልቦ ምሕረት ወበእንተዝ ተሰምየ ሰይጣነ::

ሦስተኛም ከሳጥናኤል አእምሮ ዕውቀት ፍቅር ትሕትና ትዕግስት ተነሣበት እርሱም ሲቻለው የማይምር ሆነ፤ ስሙም ሰይጣን ዲያብሎስ ጋኔን ተባለ::

፵፫.ወይቤሎ እግዚአብሔር ለዲያብሎስ ሑር ረድ ውስተ ምድር ምስለ ሠራዊትከ ወኢታማስን ሠራዊትየ ንጹሐን::

ጌታም ዲያብሎስን እነዚህን ንጹሐን መላእክቶቼን ሳታረክሳ ቸው ከርኩሳኑ ሠራዊቶችህ ጋር ወደ ምድረ ፋይድ ውረድ ብሎ በመዓት/በቁጣ/ ቃል አዘዘው:: ጌታም ዲያብሎስን እንዲህ ብሎ በመዓት ቃል ከአዘዘው በኋላ በቀኝ በግራ በፊት በኋላ ሆነው እያዳፉ እያጋፉ እልፍ አዕላፋት መላእ ክት አውርደው ጣሉት::

፵፬.ወሶበ ፈቀደት ፀሐይ በፍናት ታመጽልዎ ወታምህዎ ይቤላ እግዚአብሔር ኢታስርጊዮ እስመ ቦቱ ብዙኀ ኀሳር::

www.ethiopianorthodox.org

ዛሬ ከጌታው ጋር የተጣላውን ሰው ቤተሰቡ ሁሉ እንደሚ ጠላው እንደሚጸየፈው ሁሉ ዲያብሉስም ከፈጣሪው ጋር ተጣልቶ ወደ ምድር ሲወርድ ፀሐይ በመንገድ ቆይታ ይህን ኀሡር ጎስቋላ እንደ ሰም አቅልጩው እንደ እንጨት አድርቂው ልቅር አለች:: ጌታም ተዪ፤ እንደ ሰም ቀልጦ እንደ እንጨት ደርቆ ቢቀር ክፉም አይደል ተድላው ነው፤ ሰማይና ምድር የማይችሏት እሳት አለችኝ ከዚያ አግብቼ እቀጣዋለሁ አላት::

፺፫.ወጸድፈ ዲያብሉስ ውስተ ዛቲ ምድር ወተገድፈ ከመግተት በሀገረ መካ ወወድቀ ከመ ዕብን እንተ መነንዎ ነደቅት::

ዲያብሉስም እንደ ድንጋይ እየተንከባለለ እንደ ግተት እየተ ሽከረከረ ወርዶ መካ ወደሚሉት ቦታ ወደቀ:: ቅዳሜ በጊዜ ሠርክ ለእሑድ አጥቢያ በተፈጠረው ጨለማ ዲያብሉስ ተጠቅልሉ ገሃነመ እሳት ወርዶበታል::

፺፬.ቦ ዘወድቀ ውስተ ዓየር ወቦ ዘወድቀ ውስተ ምድር ወቦ ዘወድቀ ውስተ እንጦርጦስ ጽልመት::

የዲያብሉስም ሠራዊቶች ከሦስት ተከፍለዋል፤ በአማን ፈጣሪ ነህ ያሉት አብረው እንጦርጦስ ወርደዋል፤ አንተስ ከፈጠርህ እኛም እንፈጥራለን ያሉት አብረው መካ ወርደ ዋል፤ ዛሬ በምድር ላይ ሰውን ሁሉ ስተው ሲያስቱ ክደው ሲያስክዱ ይኖራሉ:: ይሆን አይሆን ብለው የተጠራጠሩት በዓየር ላይ ቀርተው ዛሬ ነፍስ ከሥጋ ተለይታ ስትወጣ

www.ethiopianorthodox.org

የጻድቃንን ነፍስ እያስደነገጡ የኃጥአንን ነፍስ እየቀጠቀጡ የሚኖሩ የዓየር አጋንንት የሚባሉ እነዚህ ናቸው::

፺፭.ዘኩሰ ሚካኤል መልአከ ኃይል ልዑል ውእቱ ልዑለ መን በር:: እምኩሉሙ መላእክት ይትሌዓል መንበሩ ሥዩም በኀበ እግዚኡ ምዕመን::

ከዚህም በኋላ ቅዱስ ሚካኤል የዘጠና ዘጠኙ ነገደ መላእክት አለቃ ሆነ፤ ልዑለ መንበርም ተባለ::

፺፮.ወተሰይመ ሚካኤል ሊቀ መላእክት እስመ ኮነ ይተለአክ ውስተ መልእክቱ ለዲያብሉስ ወመላእክትኒ አተው ውሰተ መካናቲሆሙ በበነገዶሙ ወበበፆታሆሙ::

ሚካኤልም የመላእክት አለቃ ሆኖ ተሾመ የዲያብሉስንም ሹመት፤ ዙፋን ደረበ መላእክትም በየነገዳቸው ወደየቦታቸው ተመለሱ::

ረቡዕ ማለት ለፍጥረት አራተኛ ለቀመር ሁለተኛ ለፀሐይ አንደኛ ማለት ነው:: ረቡዕ ማለት አራት ዕለት ማለት ነው:: አራት ዕለት አሥራ አምስት ፍጥረት ይህ ነው:: ይህስ የተፈጸመው በምን ቀን ነው ቢባል ሚያዝያ ሁለት ቀን ነው::

አክሲማርስ ዘሐሙስ

፩. ወይቤ እግዚአብሔር ለታውፅዕ ማይ ዘይትሐወስ ዘቦ መንፈስ ሕይወት ወአዕዋፍ ዘይሠርሩ መልዕልተ ምድር ወመትሕተ ሰማይ ወኮነ ከማሁ። ዘፍ ፩+፳-፳፩

እግዚአብሔር በዕለተ ሐሙስ ረቡዕ ማታ ለሐሙስ አጥቢያ በጊዜ ሠርክ ምንና ምን ፍጥረት ፈጠረ? ቢሉ ውኃ ሕያው ነፍስ ያላቸውን ተንቀሳቃሾች ታስገኝ ብሎ ቢያዝዝ በእግራ ቸው የሚሽከረከሩ በክንፋቸው የሚበሩ በልባቸው የሚሳቡ በየወገናቸው በየዘመዳቸው ስፍር ቁጥር የሌላቸው ሦስት ፍትረታት ተፈጠሩ። ዘፍ 1+20-21

፪. ወአመ አዘዛ እግዚአብሔር ለባሕር አውፅአት ዞሉ ዘመደ እንስሳ ወአራዊተ ወአዕዋፈ ዓበይተ ወደቃይቀ ዘአልቦን ኍልቍ። ዘፍ ፩+፳፩-፳፪

እግዚአብሔርም ታላላቆች አንበሪዎችን ውኃይቱ እንደ ወገኑ ያስገኘቻቸውንም ተንቀሳቃሾቹን ሕያዋን ፍጥረታት ሁሉ እንደ ወገኑ የሚበሩትን ወፎች ሁሉ ፈጠረ። ዘፍ 1+21-22

ከዚህም በኋላ ብሔሞትን በየብስ ሌዋታንን በባሕር አስፍሯ ቸዋል። «ዕዝራ ሱቱ. 4+49-53»

የነዚህስ ምግባቸው ምንድን ነው ምንስ ይመገባሉ ቢሉ፡-

፫. ሳድሳየ እደ ወሀብካሁ ለብሔሞት።

www.ethiopianorthodox.org

ብሔሞት በየብስ ካሉ ፍጥረታት ከሰው በቀር ሺህ ሺህ በፀጉሩ ይገባለታል ያን እየተመገበ ፈጣሪውን እያመሰገነ በየብስ ይኖራል። ሄኖክ 16+13-14

ሌዋታንም በባሕር ውስጥ ከሚኖሩ ፍጥረታት ሁሉ ሺህ ሺህ በፀጉሯ ይገባላታል። ያን እየተመገበች ፈጣሪዋን እያ መሠገነች በባሕር ትኖራለች። ሄኖክ 16+12-13፤ ኢሳ 27+1-2

የእነዚህስ አስፋፈራቸው እንደምን ነው ቢሉ ምድሩን ዙሪያ ዙሪያውን ከሰባት ከፍሎ የወድያኛውን አንዱን ዕጣ ለብሔ ሞት ሰጥቶታል። የርሱንም ዕጣ ከሦስት ከፍሎ አንዱን እርሱ ተኝቶበታል። በሁለቱ ምግቡ ይመላለስበታል።

፬. ሳድሳየ እደ ወሀብካሃ ለሌዋታን።

ሁለተኛውንም ዕጣ ለሌዋታን ሰጥቷታል። የሌዋታንንም ዕጣ ከሦስት ከፍሎ በአንዱ እርሷ ተኝታበታለች በሁለቱ ምግቧ ይመላለስበታል። በሦስተኛው ዕጣ በድምፅ የሚገድሉ ግሩማን አራዊትን አስፍሮበታል።

በአራተኛው ዕጣ እሳትን አስፍሮበታል። በአምስተኛው ዕጣ በረድን አስፍሮበታል። ስድስተኛውን ዕጣ ለሰው ሰጥቶታል።

፭. እሉ እሙንቱ ግሩማን አራዊት እለ የአውድዋ ለዓለም ከመ ኀልቀት ወዓለምኒ በኀቤሆሙ ከመ አፅባዕት።

ይህችስ ዓለም በብሔሞትና በሌዋታን ዘንድ እንደ ምን ትኖራለች ቢሉ ብሔሞት በቀኝ በየብስ ላይ ሌዋታን በግራ በባሕር ዙረው ተጠምጥመው እነዚያ እንደቀሚስ ይህች ዓለም እንደ አንገት። እነዚያ እንደ ቀለበት ይህች ዓለም

እንደ ጣት ሆነው ይኖራሉ:: ቅዱሳን ጻድቃን ሲበቁ የሚያዩዋቸው ግሩማን አራዊት የሚባሉ እነዚህ ናቸው::
ሲራክ አንድምታ 43÷33

ከነዚህም በባሕር ከተፈጠሩት ፍጥረታት የሚበሉ፣ የማይበሉ፣ የሚገዙ፣ የማይገዙ አሉ:: ከነዚያም በባሕር ጸንተው የሚኖሩ አሉ:: በክንፋቸው እየበረሩ የሄዱ አሉ:: አንድ ጊዜ ወደ ባሕር አንድ ጊዜ ወደ የብስ ሲመላለሱ የሚኖሩ አሉ:: እነዚህም አምሳል ናቸው:: የሚገዙት የሚበሉት ለእግዚአብሔርና ለሰው ተገዝተው በፍቅር በትሕትና በቸርነት የሚኖሩት የጻድቃን አምሳል ናቸው::የማይገዙት የማይበሉትም ለሰው እና ለእግዚአብሔር አንገዛም አንዳኝም ብለው በትዕቢት በኩራት የሚኖሩት የኃጥአን አምሳል ናቸው::

ከነዚያም በባሕር ውስጥ ጸንተው የሚኖሩት ቤታችንን ንብረታችንን አንተውም ከዘመድ አንለይም እያሉ ሲሰርቁ ሲቀሙ በሐሰት ሲምሉ ሲገዘቱ የሚኖሩ የኃጥአን አምሳል ናቸው::አንድም በባሕር ውስጥ ጸንተው የሚኖሩ የተባሉት

፳. ወባረኮሙ ለጀሆሙ በአሐቲ በረከት:: ዘፍ ፩+፳፰-፳፱

ሁለቱንም በአንድ በረከት ባርኳቸዋል እንደተባለ ጥረው ግረው አርሰው ቆፍረው፣ ነግደው ከባለቤታቸው ወልደው ዓሥራት በኩራት አውጥተው ሥጋውን በልተው ደሙን ጠጥተው ሰንበትን አክበረው በሕገ እግዚአብሔር ፀንተው የሚኖሩ የጻድቃን አምሳል ናቸው::

በክንፋቸው እየበረሩ የሄዱት ከዘመድ ባዕድ ከአገር ምድረ በዳ ይሻለናል ብለው በዚህ ወርደው ከእንጨት ሥር ከገደል

www.ethiopianorthodox.org

ሥር ወድቀው የሚኖሩት የጻድቃን አምሳል ናቸው::

አንድ ጊዜ ወደ ባሕር አንድ ጊዜ ወደየብስ ሲመላለሱ የሚኖሩትም የሰብአ ዓለም መነኮሳት አምሳል ናቸው አንድ ጊዜ ወደ ወደሃይማኖት፣ አንድ ጊዜ ወደ ክህደት፣ አንድ ጊዜ ወደ ሥርየት፣ አንድ ጊዜ ወደኃጢአት፣ አንድ ጊዜ ወደ ዓለም፣ አንድ ጊዜ ወደ ገዳም ሲመላለሱ የሚኖሩት አምሳል ናቸው::

ከነዚያም በክንፋቸው እየበረሩ የሚሄዱት ወጥተው ወጥተው አሥሩን ማዕረግ ከደረሱ በኋላ ተመልሰው ወርደው «አቡነ ዘበሰማያት ኅድግ ለነ አበሳነ ወጌጋየነ» እያሉ የሚኖሩ መነኮሳት አምሳል ናቸው::

ቤተ ፊታና ቤተሰቢ
የግል ቤተ መጻሕፍት

ክፍል ሁለት

ከነዚያም በክንፋቸው ከሚበሩት ከርከቤዴል የምትባል ወፍ አለች:: ይህችም ስትፀንስ በቀዳማይ ወርኀ/በመጀመሪያ ወር/ በሣልሳይ ወርኀ/በሦስተኛ ወር/፣ በሳድሳይ ወርኀ/በስድስተኛ ወር/ ትፀንሳለች:: ይህም አምሳል ነው:: ቀዳማይ ወርኀ የዘመነ አበው፣ ሣልሳይ ወርኀ የዘመነ ኦሪት፣ ሳድሳይ ወርኀ የዘመነ ወንጌል አምሳል ነው::

፩. ወትፈነቅል ይእቲ ያፍ ልጕተ ባሕር::

ይህችም ከርከቤዴል ስትፀንስ ከወንድ ዘር አትፀንስም::

ከባሕር ወጥታ ሦስት መዓርግ ከፍ ብላ በፀሐይ ትመታለች ገላዋን ሲሞቃት ረብባ ወርዳ ከጥልቅ ባሕር ትገባለች:: ያን ጊዜም ረብባ ወርዳ ከባሕር ስትጠልቅ ከፀሐይ ፀዳል፣ ከውኃ ጠል ተከፍሎ በማህፀኗ ይፀነሳል:: ይህችም ንጽሕት እም አዕዋፍ/ከአዕዋፍ ሁሉ የነፃች/ ትባላለች::

ስትፀንስም በግራ ማህፀኗ በመጀመሪያ ሦስት አዕዋፍ ታስገኛለች፤ ቀጥላ አምስት አዕዋፍ ታስገኛለች፤ ከዚያ ቀጥላ አሥራ አምስት አዕዋፍ ታስገኛለች፤ ቀጥላ አርባ ስድስት አዕዋፍ ታስገኛለች፤ ከዚያ ቀጥላ ሰባ ሁለት አዕዋፍ ታስገኛለች። እነዚህም አዕዋፍ እስከ አርባ ቀን ድረስ በእግራቸው ሲሽከረከሩ ኖረው ከአርባ ቀን በኋላ በክንፋቸው እየበረሩ ይሄዳሉ።

ዳግመኛም ከቀኝ ማኅፀኗ በመጀመሪያ አሥራ ሁለት ዕንቁዎችን ታስገኛለች፤ ቀጥላ ሠላሳ አምስት ዕንቁዎችን ታስገኛለች፤ ቀጥላ ሰባ ሁለት ዕንቁዎችን ታስገኛለች፤ በመጨረሻው ክቡር ዕንቁ ታስገኛለች። ይህንም ዕንቁ ዓሣ ተቀብሎ ይውጠዋል። የዚህም ዕንቁ ብርሃን የዓሣውን ገላና የባሕሩን ጥልቅ ሰንጥቆ ወጥቶ ከባሕር ዳርቻ ላሉ ሰዎች ይታያቸዋል።

ከዚህም በኋላ ጠቢባን ብርሃን የማይከለክል ውኃ የማያስ ገባ ልብስ ተጐናጽፈው ገብተው ዓሣውን በቀስት ነድፈው ገድለው ዕንቁውን አውጥተው ለነጋዴ ይሸጡታል።አንድም ዓሣ ምግቡን ለመፈለግ ወደ ባሕር ዳርቻ ይወጣል። ሰዎ

ችም በቀኝና በግራ ጉጀ ሠርተው ይጠብቁታል። ምግቡን ሲፈልግ ዓሣውን በቀስት ነድፈው ገድለው ዕንቁውን አው ጥተው ለነጋዴ ይሸጡታል። ይኸውም ዕንቁ ከነጋዴ ወደ ነጋዴ ሲወጃጅ/ሲዘዋወር/ ከቤተ መንግሥት ይደርሳል። ይኸውም አምሳል ነው።

ቀዳማይ ወርኅ የዘመነ አበው፣ ሣልሳይ ወርኅ የዘመነ ኦሪት፣ ሳድሳይ ወርኅ የዘመነ ወንጌል አምሳል ነው። ደግመኛም ግራ ማኅፀኗ የዘመነ ኦሪት አምሳል ነው። ግራ ደካማ ነው እንደዚህም ሁሉ በኦሪት ድካመ ነፍስ እንጂ ኃይለ ነፍስ አልነበረም።

ከግራ ማኅፀኗ ሦስት አዕዋፍ በመጀመሪያ ማስገኘቷ የአብርሃም፣ የይስሐቅ፣ የያዕቆብ አምሳል ናቸው።

ቀጥላ አምስት አእዋፍ ማስገኘቷ የአምስቱ መጻሕፍተ ሙሴ አምሳል ናቸው። ቀጥላ አሥራ አምስት አዕዋፍ ማስገኘቷ የአሥራ አምስቱ ነቢያት አምሳል ናቸው። ቀጥላ አርባ ስድስት አዕዋፍ ማስገኘቷ የአርባ ስድስቱ ብሉያት መጻሕፍት አምሳል ናቸው። ቀጥላ ሰባ ሁለት አዕዋፍ ማስገኘቷ የሰባ ሁለቱ ሊቃውንት አምሳል ናቸው። እነዚህም እስከ አርባ ቀን ድረስ በእግራቸው ሲሽከረከሩ ኖረው ከአርባ ቀን በኋላ በክንፋቸው እየበረሩ መሄዳቸው መጻሕፍተ ብሉያት በዘመነ ኦሪት ሥጋዊ ሆነው ሲነገሩ ኖረው በዘመነ ወንጌል ግን መንፈሳዊ ሆነው ሲነገሩ ሲተረጐሙ የመኖራቸው አምሳል ነው።

www.ethiopianorthodox.org

ዳግመኛም ቀኝ ማኅፀኗ የዘመነ ወንጌል አምሳል ነው። ቀኝ ኃይለኛ ነው ቢመታ ያደቃል፣ ቢወረውር ያርቃል፣ ቢይዝ ያጠብቃል እንደዚህም ሁሉ በዘመነ ወንጌል ኃይለ ነፍስ እንጂ ድካመ ነፍስ የለም። ዳግመኛም ከቀኝ ማኅፀኗ በመጀመሪያ አሥራ ሁለት ዓዕናቁ ማስገኘቷ የአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት አምሳል ናቸው።

ቀጥላ ሠላሳ አምስት ዓዕናቁ ማስገኘቷ የሠላሳ አምስቱ መጻሕፍተ ሐዲሳት አምሳል ናቸው። ቀጥላ ሰባ ሁለት ዕንቁዎችን ማስገኘቷ የሰባ ሁለቱ አርድእት አምሳል ናቸው። በመጨረሻም ክቡር ዕንቁ ማስገኘቷ የጌታ አምሳል ነው። ያንንም ክቡር ዕንቁ የዋጠው ዓሣ የስምንቱ ሺህ ማኅበረ እስጢፋኖስ አምሳል ነው።

ይኸውንም ዓሣ ነድፈው የገደሉት ጠቢባን የደቀመዛሙርቶች አምሳል ናቸው። ብልሆች ደቀመዛሙርት የመምህራቸውን ልቡና በፍቅር በትሕትና እየነደፉ ሲማሩ ሲያስተምሩ ይኖራሉና። ይህንም ዕንቁ ከጠቢባን የገዙት፣ ከሐዋርያት የተማሩት ትምህርታቸውን መምህራን እያፈደፈዱ /እያበዙ/ ሲያስተምሩ የመኖራቸው አምሳል ነው። ይህም ዕንቁ ከነጋዴ ወደ ነጋዴ ሲዘዋወር ከቤተ መንግሥት መድረሱ፣ መምህራን ሲያስተምሩ ደቀ መዛሙርት ሲማሩ እስከ ዕለተ ምጽአት የመድረሳቸው አምሳል ነው። ከርከቤዴል የእግዝእትነ ማርያም አምሳል ናት። ከርከቤዴል ንጽሕት እም አዕዋፍ እንደሆነች እግዝእትነ ማርያ

www.ethiopianorthodox.org

ምም ንጽሕት እም ልማደ አንስት ትባላለች። ከርከቤዴል ያለዘር እንደፀነሰች እግዝእትነ ማርያምም ያለ ዘርዕ አምላክን ፀንሳለች። ከርከቤዴል ከፍ ብላ ሦስት መዓርግ ለፀሐይ እንደ ተመታች እግዝእትነ ማርያምም ሦስት መዓርገ ትውልድ አልፋ በአራተኛው መዓርገ ትውልድ አምላክን አስገኝታለች።

ዕንቁ የመለኮት አምሳል ነው። ዓሣው የትስብእት/ሰው የመሆኑ/ አምሳል ነው። ዓሣውን በቀስት ነድፈው የገደሉት ጠቢባን የአይሁድ አምሳል ናቸው። እንደዚህም ሁሉ አይሁድ ከሥጋ ጋር የተዋሀደውን መለኮት ሰቅለው ወግተው ገድለውታልና። ይኸውም ዕንቁ ከነጋዴ ወደ ነጋዴ ሲዘዋወር ከቤተ መንግሥት መድረሱ መለኮት የተዋሀደውን ነፍስ የተለየውን የኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋና ደም እየበሉ እየጠጡ የሚኖሩ ምዕመናን አምሳል ነው።

እስከዚህ ድረስ የዕለተ ሐሙስ ሥነ ፍጥረት ነው። ሐሙስ ማለት አምስት ዕለት ማለት ነው። ሐሙስ ለፍጥረት አምስተኛ ለቀመር ሦስተኛ ለፀሐይ ሁለተኛ ማለት ነው።አምስት ዕለት አሥራ ስምንት ፍጥረት ይህ ነው።ይህስ የተፈጸመው በምን ቀን ነው ቢባል ሚያዝያ ሦስት ቀን ነው ።

፬. ወገብሮ ለእጓለ እመሕያው ማለቱም እጓለ እመሕያውን ፈጠረ ሲል ነው። እጓለ እመሕያውንም ፈጠረ ማለት አዳምን ከሕያው እግዚአብሔር አባት፣ ከሕያው መንፈስ ቅዱስ እናት የተገኘ የተፈጠረ ልጅ ማለት ነው። አንድም "እጓል" የተባለ አዳም "እም" የተባለች ምድር "ሕያው" የተባለ እግዚአብሔር ነው። ከሕያው እግዚአብሔር አባት ከኀቱም ምድር እናት የተገኘ የተፈጠረ ልጅ ሲል እጓለ እመሕያው አለው።

ወገብሮ ማለትም ፈጠረው ማለት ነው። እነዚህም እሳትና ነፋስ በአዳም የተፈጠሩት ደመ ነፍስ ናቸው። እነዚህንስ እሳትና ነፋስ ደመ ነፍስ እንደሆኑ የሚያሳውቅ የሚያስረዳ ምን ነገር አለ ቢሉ፦

፭. እስመ ነፍስ ተኀድር በደም፣ ኢትብልዑ ሥጋ ምስለ ደም እስመ ደመ ነፍስትክሙ ይእቲ ። ዘፍ ፱+፬-፭

ስለምን ብርንዶ ሥጋ አትብሉ አለ ቢሉ ብርንዶ ሥጋ ካል ተጠበሰ ካልተቀቀለ ደም አይለየውም ደም ካልተለየውም ነፍሳችሁን ዉምራችሁ ትበላላችሁ ሲል ብርንዶ ሥጋ አትብሉ አለ። ዘፍ 9+4-5።

ይኸውም ይታወቅ ዘንድ የሰው ሕይወቱ ደኅንነቱ በመ ሞቱ በመተንፈሱ በመንቀሳቀሱ ይታወቃል። እሳትና ነፋስ ከተለየው ግን ሞተ ይባላል እንጂ ከዚያ በኋላ ሕይወት አለው አይባልም።

፮. እሳት ወነፋስ ነፍስ እሙንቱ መሬትኒ አምንትንት ጸጉር፣ ወአጽፋር፣ ውእቱ። ማይኒ ደም፣ ወምራቅ፣ ወአንብዕ፣ ውእቱ። እሉ እሙንቱ ፬ቱ ጠባይዓት ዘሀለው ውስተ ነፍስትነ።

እሳትና ነፋስ ደመ ነፍስ ናቸው ካልን የውኃና የመሬት ግብራቸው ምንድን ነው ቢሉ የመሬት ግብሩ ግዘፍ/ውፍረት/ ነው። ሥጋ፣ ጅማት፣ ፀጉር፣ ጥፍር፣ ግዙፍ አካል የሚሆን መሬት ነው። የውኃም ግብሩ ርቀት፣ ደም፣ ምራቅ፣ ዕንባዕ ሁኖ የሚፈስ ነው።

ከመላእክት በቀር ከሀያ ሁለቱ ፍጥረታት መካከል በደመ ነፍስ ሕያው ያልሆነ ከአራቱ ባሕርያት ያልተፈጠረ የለም። ይህስ ይሁንና እንስሳት አራዊትም ይበላሉ፣ ይጠጣሉ፣ ይተኛሉ፣ ይነሣሉ ደመ ነፍስ አላቸው እንበል፤ አዝርዕት አትክልት ዕፀዋትስ ደመ ነፍስ አላቸውን፤ ቢሉ አዎን አላቸው። ሁሉም በየግብሩ የማይዋለድ የማይራባ የለም አዝርዕቱም አትክልቱም ዕፀዋቱም በተዘሩ በተተከሉ ጊዜ በእግራቸው አርባ ሃምሳ ይወልዳሉ። በራሳቸው መቶ ሁለት መቶ ያፈራሉ በነፋስነታቸውም ይናወጣሉ። በእሳትነታቸው እንጨት ለእንጨት ባሳበቋቸው ጊዜ እሳት ይወጣቸዋል በውኃነታቸው በብረት ቢወጓቸው ደም፣ ውኃ፣ ወተት ይፈሳቸዋል። በመሬትነታቸውም ያድጋሉ፣ ይገዝፋሉ/ይወፍራሉ/፣

www.ethiopianorthodox.org

ያብባሉ፣ ያፈራሉ። በምሳር ተቆርጠው በወደቁም ጊዜ ይደርቃሉ፣ ይፈርሳሉ፣ ይበሰብሳሉ፣ አፈር ትቢያ ይሆናሉ።

፮. ወአልቦ ፩ ዘኢተፈጥረ ምንትኒ እም ፬ቱ ጠባይዓት ዘእንበለ መላእክት ባሕቲቶሙ።

ከመላእክት በቀር ከሀያ ሁለቱ ፍጥረታት መካከል በደመ ነፍስ ሕያው ያልሆነ ከአራቱ ባሕርያት ያልተፈጠረ አንድም ፍጥረት የለም ማለት ስለዚህ ነው።

እነዚህም አንድ ሆነው ተዋህደው አንድ አካል አንድ ባሕርይ ይሆናሉ። አዳምን ግን ከአራቱ ባሕርያት ብቻ አልፈጠሩትም የማትበላ የማትጠጣ የማትተኛ የማታንቀላፋ ሦስት ግብር የአላት ነፍስ ጨምረው ፈጥረውታል። አዳም በአካለ ነፍሱና በአካለ ሥጋው መቀዳደም መከታተል አለበትን ቢሉ የለበትም። በአካለ ሥጋውና በአካለ ነፍሱስ መቀዳደም መከታተል ቢኖርበት ንግበር ሥጋ/ሥጋን እንፍጠር/ ወንግበር ነፍሰ/ነፍስንም እንፍጠር/ ባሉ ነበር።

ነገር ግን ፍጥረታትን ሁሉ ሲፈጥሩ በእግራቸው ሒደው በእጃቸው ቆርጠው እንጸው ይፈጥራሉ ማለት አይደለም። ይኹን ይሁን ያሉት ይሆንላቸዋል እንጂ። አዳምንም ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሊነ ብለው ቢያዝዙ አራቱ ባሕርያት ሥጋ ሦስቱ ግብራተ ነፍስ አንድ ሆነው ተዋህደው የሠላሳ ዓመት ጐልማሳ ሆኖ አንድ ጊዜ ተገኝቷል።

፯. እስመ ጉልቊ ፯ቱ በኀበ ዕብራውያን ፍጹም ውእቱ እንዳለ አቡሻህር።

ሰብእ ማለት በእብራውያን ዘንድ ሳብእ/ሰባት/ ፍጹም ቁጥር ማለት ነው።

፰. ዝኬ ውእቱ ሰብእ ነፍስ ወሥጋ ብሂል።

አንድም ሰብእ ማለት አራቱ ባሕርያተ ሥጋ ሦስቱ ባሕርያተ ነፍስ እነዚህ ሰባት ባሕርያት የአሉበት ማለት ነው። አዳምም ማለት ነውር፣ ነቀፋ የሌለበት ሥግው እመሬት ከመሬት የተገኘ ሰው/ ፍጹም፣ መልካም ማለት ነው። ከዚህም በኋላ ሥላሴ አዳምን ፈጥረው ድካም፣ ዕረፍት ንዋም/እንቅልፍ/፣ ንቃሕ/ንቃት/፣ ትጋህ/ትጋት/ የሚስማማው አድርገው ፈጠሩት። ዕረፍትና ድካም ንዋም የሥጋ ግብር /ባሕርይ/ ናቸው። ትጋህና ንቃህ የነፍስ ግብር/ባሕርይ/ ናቸው።

ከዚህም በኋላ አዳም እንዲህ ባለ ባሕርይ ሲኖር ሳለ እንስሳት አራዊት ሁሉ ሴትና ወንድ እየሆኑ ሲወጡ ሲወርዱ አየና ሥላሴ ከመላእክት በቀር ፍጥረታትን ሁሉ ሲፈጥሩ ሴትና ወንድ እያደረጉ ፈጥረዋቸዋል፤ ለምን ይሆን እኔን ብቻዬን የፈጠሩኝ ብሎ አሰበ፤ ሥላሴም የአዳምን አሳብ ጸሎት አድርገው ሰምተውለት፤

፲. ኢይደልዎ ለእጓለ እመሕያው ይንበር ባሕቲቶ አላ ንግበር ሎቱ ቢጸ ዘትረድኦ። ዘፍ ፪፥፲፰-፲፱

www.ethiopianorthodox.org

እጓለ እመሕያው ብቻውን መኖር ኣይገባውምና ባልንጀራ እንፍጠርለት አሉ። ዘፍ 2፥18-19

፲፩.ወእምዝ ነሥአ እግዚአብሔር ፩ደ ዓፅመ እም ዓፅመ ገቦሁ ለአዳም ወመልዓ መካና ለይእቲ ዓፅም ሥጋ ወነደቃ ብእሲተ። ዘፍ ፪፥፳፩-፳፫

ከዚህም በኋላ በአዳም ላይ ድካም ንዋም/እንቅልፍ/ መጣበት። አዳምም እጅግ ሳይተኛ እጅግም ሳይይነቃ በመንቃትና በመተኛት መካከል ሳለ ከግራ ጎኑ አንድ አጥንት አንሥቶ ሔዋንን እርሱን አስመስሎ እርሱን አሳክሎ የአሥራ አምስት ዓመት ሴት አድርጎ ፈጠራት። ዘፍ 2፥21-23

፲፪.ኦ ዝመንከር ነሥአ ፩ደ ዓፅመ እምገቦሁ ለአዳም ወለሐኩ እምኔሁ ብእሲተ ወኩሉ ፍጥረተ እጓለ እመሕያው።

ከአዳም ጉን አንዲት ዓፅም መንሣት ምን ይደንቅ ከእርሱ ሴትን ፈጠረ የሰው ፍጥረትንም ሁሉ ፈጠረ እንዳለ ቅዱስ ኤፍሬም።

፲፫.ወረስያ ዕሩየ ምስሌሁ

ሴትንም ሲፈጥራት በአርአያ በአምሳል በአካል በብርሃን አዳምን አስመስሎ ፈጥሯታል። በአሥራው/በደም ሥር/ እና በኃይል ግን አሳንሶ ፈጥሯታል። ይህስ እንደ ምን ነው ቢሉ የወንዶች አሥራው ስድስት መቶ ስድሳ ስድስት ነው። ወንድ ጉልበቱ ኃይሉ ብርቱ መሆኑ ስለዚህ ነው።

፲፬.እስመ ድኩማት እማንቱ አንስት። ወኢኮና ከመ ዕደው ጽኑዓተ። ፩ኛ ጴጥ ፫፥፯

የሴት የሴቶች አሥራው ሦስት መቶ ሠላሳ ሦስት ነው የሴት ኃይሏ ጉልበቷ ደካማ መሆኑ ስለዚህ ነው።

እነዚህም አሥራው የምንበላውን የምንጠጣውን ከሰውነታችን የሚያስማሙልን ናቸው። ይህስ እንደምን ነው ቢሉ የምንበላውን የምንጠጣውን መሬትነታችን ይቀበለዋል፤ ውኃነታችን ይበጠብጠዋል፤ እሳትነታችን ያፈላዋል ነፋስነታችን ዓሠሩ ንና ቅጥራኑን ለይቶ ዓሠሩን ትቶ ቅጥራኑን ከጭን ቅላታችን ስድስት አሥራው አሉ በእነዚያ ያስገባዋል። ስድስቱ ሥሮች ለስድሳው የደም ሥሮቻችን ያስተላልፋሉ። ስድሳው የደም ሥሮች ደግሞ ለስድስት መቶ አሥራው ያስተላልፋሉ እንዲህ እያለ የምንበላው የምንጠጣው በስድስት መቶ ስድሳ ስድስት አሥራው ተዋህዶ ከእግር ጥፍራችን እስከ ራስ ጸጉራችን ይደርሳል።

ይህም ይታወቅ ዘንድ ዛሬ ሰው መልካም በልቶ መልካም ጠጥቶ በአደረ ጊዜ አምሮ ለሥልሶ ይታያል። የዚህም ምሳሌ አዝርዕት አትክልት ዕፀዋት በሥራቸው የገባ ጠል እስከ ጫፋቸው ድረስ ተዋህዶ ይለመልማሉ ያብባሉ ያፈራሉ። ምሳሌው እንዲህ ያስረዳል።

ስለምን ሥላሴ ሲፈጥሩ ወንድን በኃይልና በጉልበት ብርቱ አድርገው ሴትን በኃይልና በጉልበት ደካማ አድርገው ፈጠሩ ቢሉ ይህስ ጥንትም ሲፈጠሩ ወንድ ለመግዛት ሴት

www.ethiopianorthodox.org

ለመገዛት ነው። ሴትንስ በኃይልና በጉልበት ብርቱ አድርገው ቢፈጥሯት ኖሮ ባልተቻለችም ነበር። ይህም ይታወቅ ዘንድ ዛሬ እንኳ አንዳንድ ጠንካራ ሴቶች ከጉልማሳ ጋር ታግለው ለማሸነፍ ሲደርሱ ይታያሉና ስለዚህ መትቶ ቀጥቶ እንዲያኖራት ብለው ሴትን በኃይልና በጉልበት ደካማ አድርገው ወንድን በኃይልና በጉልበት ብርቱ አድርገው ፈጠሩ።

አዳም በነግህ ተፈጠረ ካሉ ሴት ምን ጊዜ ተፈጥራለች ቢሉ አዳም ዓርብ በነግህ ተፈጠረ፤ ሴት ደግሞ በሠለስት /በሦስት ሰዓት/ ተፈጥራለች።

ሥላሴ እሑድ ጀምረው እስከ ዓርብ ድረስ የፈጠሯቸው ፍጥረታት ሀያ ሁለት ናቸው በሰባተኛው ቀን ግን ከመፍጠር አርፈውበታል። ይኸውም ቅዳሜ ነው።

፲፭. ወአመ ሳብዕት ዕለት አዕረፈ እግዚአብሔር እምኩሉ ግብሩ ዘአኀዘ ይግበር። ዘፍ ፪፥፪-፫

እግዚአብሔርም የሠራውን ሥራ በስድስተኛው ቀን ፈፀመ። በሰባተኛውም ቀን ከሠራው ሥራ ሁሉ አረፈ። ዘፍ 2፥2-3

ክፍል ሁለት

፩. ወነቅሐ አዳም እምንዋሙ ብዑለ አእምሮ ወትንቢት ምሉዓ ጸጋ ወሞገስ ወይቤ ዛቲ ብእሲት ሥጋሃ እምሥጋየ ወነፍሳ ሕም ነፍስየ ወዓፅማ እም ዓፅምየ ለትኩነኒኬ ብእሲትየ። ዘፍ ፪፥፳፪፥፳፬

ከዚህም በኋላ አዳም ከእንቅልፉ ቢነቃ ሔዋን እርሱን አክላ እርሱን መስላ በአጠገቡ ተቀምጣ አገኛት። አዳምም ትንቢት ተገልፆለት ይህች ሴት ሥጋዋ ከሥጋዬ ነፍሷ ከነፍሴ አጥንቷ ከአጥንቴ ተከፍሎ የተፈጠረች ናት እርስዋ ከወንድ ተገኝታለችና ሴት ትባል፤ ሥላሴ ሚስት ትሁንህ ብለው ሰጥተውኛል ብሎ ትንቢት ተናገረ። ዘፍ 2፥22-24

አዳምም ለሚስቱ ሔዋን ብሎ ስም አወጣ፤ የሕያዋን ሁሉ እናት ናትና። ዘፍ 3፥20-21።

ይህስ ይሁንና ስለምን ሥላሴ ሔዋንን ከአዳም ከጉኑ ፈጠሯት ከፍ ብለው ከራሱ ዝቅ ብለው ከእግሩ ያልፈጠሯት ቢሉ ከፍ ብለው ከራሱ ቢፈጥሯት ሴት ኩሩ ናት የባሰውን በኮራች ነበር። ዝቅ ብለውም ከእግሩ ፈጥረዋት ቢሆን ኖሮ ሴት ወራዳ ናት የባሰውን በተናቀች በተዋረደች ነበርና እጅግም ከፍ አትበል እጅግም ዝቅ አትበል ሲሉ ከጉኑ መካከል ፈጠሯት። አንድም ጉን በልብስ በድግ ይሸፈናል ለሴቶችም መሸፈን መጋረድ ይገባቸዋል ሲሉ ከጉኑ መካከል ፈጠሯት። ወባሕቱ አንስትሰ ይትገልበባ ርእሶን /ሴቶች ግን

www.ethiopianorthodox.org

ራሳቸውን ይከናነቡ/ ፩ኛ ቆሮ ፲፩፥፮-፯።

አንድም እግር የቤተሰብ አምሳል፣ ጎን የሴት አምሳል፣ ራስ የባለቤት አምሳል ነው። እንደዚህም ሁሉ ሴት ከባለ ቤት በታች መታዘዝ፣ ከቤተ ሰብ በላይ ማዘዝ፣ ይገባታል ሲሉ መካከለኛ አድርገው ከጎኑ ፈጥረዋታል።

፪. ወነበረ አዳም ፵ መዓልተ በዘተፈጥረ ቦቱ። ኩፋ ፬+፱-፲
አዳምም ከተፈጠረበት ቦታ አርባ ቀን ተቀምጧል።ኩፋ 4+9-10

፫. ወነፍሐ ውስተ ገጹ ለአዳም መንፈሰ ሕይወት። ዘፍ ፪+፯-፰
ከዚህም በኋላ አዳም በተፈጠረ በአርባ ቀኑ በንፍሐት መንፈስ ቅዱስን አሳደሩበት። ዘፍ፡ 2+7-8
ከዚህም በኋላ አዳም ከሥላሴ የጸጋ ልጅነት ተወልዶ የጸጋ መንግሥት ነገሠ ይህም ይታወቅ ዘንድ ሥላሴ በባሕርይ የገዙትን እርሱ በጸጋ ገዛ። ሥላሴ በባሕርይ ያዘዙትን እርሱ በጸጋ አዘዘ።

፬. ወአልበስዎ መላእክት አልባሰ ብርሃን ዘእምፅዳለ መንፈስ ቅዱስ ወአግብዕዎ ውስተ ገነተ ተድላ። ኩፋሌ ፬+፱-፲
ከዚህም በኋላ መላእክት አዳምን የብርሃን መጐናጸፊያ አጐናጽፈው የብርሃን ጫማ አጫምተው የብርሃን ዝናር አስታጥቀው የብርሃን ዘውድ በራሱ ደፍተው በብርሃን ሠረገላ አስቀምጠው ቅዱስ እግዚአብሔር ዘፈጠሮ ለአዳም>> እያሉ በልልታ በደስታ ገነት አስገቡት።ኩፋ 4÷9-10

፭. ወነበረት ሔዋን ባሕቲታ እንዘ የዓቅብዋ መላእክት ፹ መዓልተ በዘተፈጥረት ቦቱ። ኩፋሌ ፬+፱-፲
ሔዋንም በተፈጠረችበት ቦታ ሰማንያ ቀን መላእክት እየጠበቋት ተቀምጣለች። ኩፋሌ 4+9-10

፮. ወአልበስዋ ለሔዋንኒ ከማሁ እምአልባሰ ብርሃን ዘፀዳለ መንፈስ ቅዱስ ወአግብዕዋ መላእክት ውስተ ገነተ ትፍሥሕት ወፍግዕ። ኩፋ ፬+፱-፲፣ ዘሌ ፲፪+፬-፯፣ ሉቃ ፪+፳፪-፳፭
ሔዋንንም በተፈጠረች በሰማንያ ቀኗ እንደ አዳም አድርገው መላእክት ወስደው በገነት ከአዳም ጋር ጨመሯት። ይህም ይታወቅ ዘንድ ዛሬ ወንድ በተወለደ በአርባ ቀኑ ሴት በተወለደች በሰማንያ ቀኗ ክርስትና መነሣታቸው ስለዚህ ነው በአዳምና በሔዋን እንፃር ሕፃናት የአዳምና የሔዋን ምሳሌ፣ ቤተ ክርስቲያን የገነት ምሳሌ፣ ቀራንዮ የተፈጠሩበት ቦታ ምሳሌ ነው። ኩፋሌ 4÷9-10 ፣ ዘሌ 12÷4-7 ፣ ሉቃ 2÷22-25
አዳምና ሔዋን ቀድሞ የተቀበሉትን መንፈስ ቅዱስ ዛሬም ወንድ በአርባ ቀን ሴት በሰማንያ ቀን በክርስትናቸው ይቀበሉታል። ስለምን ሥላሴ ፍጥረታትን ሁሉ ሲፈጥሩ እንስሳት አራዊት አንገታቸውን ወደታች እየደፉ በአራት እግራቸው እንዲሄዱ እያደረጉ ፈጠሯቸው፤ አዳምን ግን እንደ ዘንግ መልምለው እንደ እሸት ፈልፍለው አሻቅቦ እንዲያይ

www.ethiopianorthodox.org

አድርገው ፈጠሩት ቢሉ እንስሳት አራዊትን እንዲህ አድርገው መፍጠራቸው ጌታ ሉሴውን እመቤት ገረዷን ለተልእኮ በጠሯቸው ጊዜ ተገዢዎች ነን ሲሉ ተጐንብሰው አንገታቸውን ደፍተው ነገራቸውን በትሕትና እንዲሰሙ ሁሉ እንስሳት አራዊትንም የአዳም ተገዢዎች ናችሁ ሲሉ አንገታቸውን ወደታች እየደፉ በአራት እግራቸው እንዲሄዱ እያደረጉ ፈጥረዋቸዋል።

አዳምንም ገዢቸው ነህ ሲሉ እንደ ዘንግ መልምለው እንደ እሸት ፈልፍለው አሻቅቦ እንዲያይ አድርገው ፈጠሩት። ስለምን ሥላሴ ፍጥረታትን ሁሉ ሲፈጥሩ በሠርክ በሠርክ ፈጥረው አዳምን ዓርብ በነግህ ፈጠሩት ቢሉ እንስሳትን አራዊትን በሠርክ መፍጠራቸው ሠርክን ጨለማ ይከተለዋል እንደዚህም ሁሉ ሞታችሁን ጽልመተ ሞት ይከተለዋል ኋላም በጽልመተ ምድር ፈርሳችሁ በስብሳችሁ ትቀራላችሁ ሲሉ እንስሳትን አራዊትን በሠርክ ፈጠሩ። አዳምንም ዓርብ በነግህ መፍጠራቸው ነግህን ብርሃን ይከተለዋል። እንደዚህም ሁሉ አዳምን በበጎ ምግባር በበጎ ሃይማኖት ብትገኝ ብርሀት መንግሥተ ሰማያት ትከተልሃለች ሲሉት ዓርብ በነግህ ፈጠሩት።

ስለምን ሥላሴ ፍጥረታትን ሁሉ ሲፈጥሩ ለይኩን ብርሃን ለይኩን ጠፈር ለታብቊል ምድር ለይኩኑ ብርሃናት ለታውፅአ ባሕር ለታውፅእ የብስ እያሉ ፈጥረው አዳምን ንግበር

ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሊነ ብለው ፈጠሩት ቢሉ ይህስ የዲያብሎስ ዘለፋ ነው። ዘለፋነቱስ እንደምነው ቢሉ ዲያብሎስ ዙፋኑ ሹመቱ ከሁሉ በላይ ነበረና የክብሩን ብልጫ አይቶ ይህን ሁሉ ፍጥረት የፈጠርሁ እኔ ነኝ ብሎ ተነሣ። ሥላሴም ተቈጥተው አውርደው መካ ጣሉት።

ዲያብሎስም እግዚአብሔር እንደ እኔ ያለ ዕፁብ ድንቅ እንግዳ ፍጥረት እያገኝምና ማረኝ ብሎ ታርቆ ወደ አገሬ ያስገባኛል ብሎ ተናገረ። ሥላሴም ስንፈጥርስ እንደ አንተ ያለ ሻጋታም ክርፋታም አንፈጥርም። እኛ በባሕርይ የገዛነ ውን በጸጋ የሚገዛ በባሕርይ ያዘዝነውን በጸጋ የሚያዝዝ ክቡር ፍጥረት እንፈጥራለን እንጂ ሲሉ አዳምን ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሌነ ብለው ፈጠሩት።

፺. በይነ ዘኢያእኮትኮ አንተ ለዘፈጠረከ እምነበልባለ እሳት ወዓውሎ ፈጠረ ህየንቴከ ሰብአ ዘማሬ እማይ ወእመሬት።

፫ኛ መቃ. ፬፥፳-፲፩

እንዳንተ ያለ ፍጥረት መፍጠር የማይቻለው መስሎህ አንተ የፈጠረህ የእግዚብሔርን ምስጋና በዘነጋህ ጊዜ አሥረኛ ነገድ አድርጎ የፈጠረህ የእግዚአብሔር ምስጋናው እንዳይጐድል አንተም ከወንድሞችህ አንድነት በተለየህ ጊዜ የፈጠረህ የእግዚአብሔር ምስጋናው እንዳይጐድል ስላንተ ፈንታ አዳምን ፈጠረ፡አንተ ግን በልቡናህ ትዕቢት የፈጠረህ የእግዚአብሔርን

www.ethiopianorthodox.org

ምስጋና ቸል አልህ፣ እሱም ተቆጣህ ተዘባበተብህ አስሮም ከሠራዊቶችህም ጋር በገሃነም አጋዘህ በክበሩ እጆቹ ከምድር መሬትን አምጥቶ እሳትና ውኃን ነፋስንም ጨምሮ በእርሱ ምሳሌና መልክ አዳምን ፈጠረው:: 3ኛ መቃ 4፥8-11::

ሥላሴ አዳምን ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሌነ ብለው መፍጠራቸው ሥላሴ የተለየ መልክ የተለየ አካል የብር ሃን ደም ግባት አላቸው፤ እንደዚህም ሁሉ አዳምም የተለየ መልክ አለውና ስለዚህ አዳምን ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሊነ ብለው ፈጠሩት።

፰. ወብነ ነፍስ አንተ ኢትመውት በህላዌሃ ውስተ ነፍስትነ ርቱዕኬ ትሰመይ ይእቲ አርአያ እግዚአብሔር እንዳሉ ፫፯ ርቱዕኬ ትሰመይ ይእቲ አርአያ እግዚአብሔር እንዳሉ ፫፯
፲ወ፰ ርቱዓነ ሃይማኖት።

አንድም ሥላሴ ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሊነ ብለው መፍጠራቸው ሥላሴ ሞት የማይስማማቸው ለዘለዓለም ሕያዋን ናቸው። እንደዚህም ሁሉ አዳም በነፍሱ ሞት የማይስማማው ለዘለዓለም ሕያው ነው። ስለዚህ አዳምን ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሊነ ብለው ፈጠሩት።

፱. አእምርኬ ዘተአምር ኵሉ ለእመ ኢገመነት ነፍስ በኃጢአት ኢትፀልም ወኢትዴምን እንዳለ አረጋዊ መንፈሳዊ።

ይህችም ነፍስ ኃጢአት ክፋት ካልሠራች አትጠቁርም አትጸልምም። አንድም ሥላሴ ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበ

አምሳሊነ ማለታቸው ሥላሴ አንድነት ሦስትነት አላቸው። እንደዚህም ሁሉ አዳምም አንድነት ሦስትነት አለው። የሥላሴ አንድነት ሶስትነት እንደምን ነው ቢሉ ልብ፣ ቃል፣ እስትንፋስ አለውና እስትንፋስ ነው። አዳምም ልብ ቃል እስትንፋስ አለውና ስለዚህ አዳምን ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሊነ ብለው ፈጠሩት። አንድም ሥላሴ ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳ ሊነ ብለው መፍጠራቸው ሥላሴ የባሕርይ ገገርዎች ናቸው ሁሉን ይገዛሉ ሁሉን ያገዛሉ። እንደዚህም ሁሉ አዳም የጸጋ ገገር ነው ሥላሴ በባሕርይ ያዘዙትን በጸጋ ያገዛል። ሥላሴ በባሕርይ የገዙትን በጸጋ ይገዛልና ስለዚህ ሥላሴ ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሊነ ብለው አዳምን ፈጠሩት።

፲. ወይቤሎሙ እግዚአብሔር ለአዳም ወለሔዋን እምኵሉ ዕፀ ዘሀሉ ውስተ ገነት ብልዑ ወዕፀሰ እሐቲ ዘሀለወት ማዕከለ ገነት ዘታሊቡ ሠናየ ወእኩየ ኢትብልዑ ወበዕለተ በላዕክሙ እም ይእቲ ዕፀ ሞተ ትመውቱ። ዘፍ፡ ፪፥፲፮-፲፯

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር አዳምና ሔዋንን በነፍስ እክ ብሮ የጸጋ መንግሥት አንግሦ በገነት የአሉትን አዝርዕት አትክልት ዕፀዋት ሁሉን ብሉ ሁሉን ጠጡ ሁሉን ግዙ ሁሉን አዝዙ ከምድር በላይ ከሰማይ በታች የተፈጠረው ፍጥረት ሁሉ ይገዛላችሁ ይታዘዝላችሁ ብሎ ሰጣቸው። ነገር ግን ክፉና መልካም የምታስለይ አንዲት ዕፀ አለችና እርሷን

www.ethiopianorthodox.org

አትንኩ እርሷን የነካችሁ እንደሆነ ግን የሞት ሞት ትሞታላችሁ ከእኔ ትለያላችሁ ገሃነመ እሳት ትወርዳላችሁ አላቸው። ዘፍ 3፥16-18 ጌታ አዳምና ሔዋንን እንዲህ ካላቸው በኋላ፦

፲፩.ወእምዝ ይቤሎሙ እግዚአብሔር ለሥጋውያን ሑሩ ውስተ ገነት ኀበ ሀሉ አዳም መስፍነ ኩሉ ዓለም ዘፈቀደ ይብላዕክሙ ወዘፈቀደ ይህልብክሙ ወዘፈቀደ ይፅዓንክሙ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር እንስሳት አራዊትን በገነት ጌታችሁ አዳም ተሹሞላችኋልና የሚበላችሁንም እያረደ ይብላችሁ የሚጭናችሁንም እየጫነ ይቀመጥባችሁ የሚጠጣችሁን እያለበ ይጠጣችሁ አትነቅንቁት አታናውጡት አታስቀይሙት አላቸው። እንስሳት አራዊትም ጌታ እንዲህ ካላቸው በኋላ ወጥተው ወደ አዳም ሲሄዱ፦

፲፪.ወይቤሎሙ ዲያብሎስ ለሥጋውያን አይቴኑ ተሐውሩ ወኀበ መኑ ምግበዒክሙ

ዲያብሎስ በመንገድ ቆይቶ እናንተ ሥጋውያን ወዴት ትሔዳላችሁ መድርሻችሁስ ወዴት ነው አላቸው። ከዚያ እንስሳት አራዊትም በገነት ጌታችሁ አዳም ተሹሞላችኋልና ሂዱ ተገዙለት ታዘዙለት ብሎናል አሉት።

፲፫.ወይቤሎሙ ዲያብሎስ ለሥጋውያን ዝንቱ መስፍንክሙ አዳም ምንተ ይመስል ወምንተ የአክል።

ዲያብሎስም ያ ጌታችሁ አዳም መልኩ ማንን ይመስላል አካሉስ ማንን ያህላል አላቸው።

፲፬.ወይቤልዎ ሥጋውያን ለዲያብሎስ ምንተ ንነግረከ አርአያሁ ለአዳም እስመ ተፈጥረ በአርአያ ፈጣሪሁ ወተሠርገወ ብርሃነ ዘኢይትከሀል ለነጽሮ።

የጌታችንማ ነገር ምን እንነግርሃለን በፈጣሪው አርአያ በፈጣሪው አምሳል ተፈጥሯል። በብርሃን ተከቧል በብርሃን ተሸልሟል በትክክልስ እንዳንመለከተውና እንዳናየው ያስፈራል ያንፀባርቃል አሉት።

፲፭.ወይቤ ዲያብሎስ እግዚኦ እም ነየስኒ ትጠስየኒ እምእስማዕ ዘንተ ዜና ዘመጠነዝ ክብር ዘረከቦ ለዝንቱ መሬታዊ።

ከዚህም በኋላ ዲያብሎስ የዚህን መሬታዊ የክብሩን ወሬ ከምሰማስ እንዲያው ብትደመስሰኝ ብታጠፋኝ ይሻለኝ ነበር ብሎ ተናደደ ተበሳጨ።

ዳግመኛም ዲያብሎስ እንስሳት አራዊትን እባካችሁ እኔንም ውሰዱኝ አላቸው። እንስሳት አራዊትም አዳም ብሩህ ንጹሕ ነው አንተ ግን ኀሡር/ጉስቁል/ ጽሉም/ጥቁር/ ነህ አዳም አንተን እንዴት አድርጎ ያይሃል አሉት። ከዚህም በኋላ እሪያ ሲሮጥ ደረሰ፤ ዲያብሎስም እባክህ እኔንም ውሰደኝ አለው።

፲፮.ወሰዶ ሐራውያ ለዲያብሎስ ከመ ይንስኮ።

እሪያም እንኳን ቅን መልስ ሊመልስለት ይቅርና እነክሰሐለሁ ብሎ አሳደደው።

www.ethiopianorthodox.org

ክፍል ሦስት

ዲያብሎስም እነዚህ ሁሉ የሚሄዱት በእግራቸው አይደለ ምን እኔም ራስ ራሳቸውን እያየሁ ተከትዬ ሔጀ ቢቻለኝ አስቼው ከፈጣሪው አጣልቼው እመጣለሁ ብሎ ሄደ።

፭. ወሶበ ቀርበ ዲያብሎስ ኀበ እግረ ገነት ፈርሃ እስመ ድንጉፅ ወርዑድ ውእቱ እንዘ ይብል ሶበ የአምር ጽልሑትየ እንዘ ኢየአምር ግዕዞ ይእህዘኒ ወያማስነኒ እስመ ተፈጥረ በአርአያ ፈጣሪሁ።

ሄዶም ከእግረ ገነት ሲደርስ ያሰው በፈጣሪው አምሳል ተፈጥሯል ብለውኛል። እንዲህስ አእምሮውን ግዕዙን ሳልጠይቅ ብሄድ ይዞ ያማስነኛል/ያጠፋኛል/ ብሎ ጥንቱንም ፈሪ ነውና ከእግረ ገነት ፈርቶ ቆሞ ቀረ።

፮. ወይቤ ዲያብሎስ ኢየሐውር ኀቤሁ መነ ዘእንበለ እርከብ ምክንያተ።

ዲያብሎስም አንድም እንስሳት አራዊት ደርሰው ሲመለሱ አእምሮውን ግዕዙን ጠይቄ ካልሄድሁ ወይም ተመስዬ የምወጣበት ቀዳዳ ካላገኘሁ ወዲያም ወዲህም አልሄድም ብሎ ቆሞ ያስብ ጀመር።

፯. ወሶበ የኃድጎ መልአኩ ይትሜጠዎ ሰይጣን ወይረክቦ መከራ የሐምም ወይመውት ሶቤሃ።

ለተፈጠረው ፍጥረት ሁሉ ጠባቂ መልአክ አለው። ጠባቂ መልአኩ ካልተለየው ሰይጣን አይቀርበውም። ጠባቂው መልአክ ሲርቅ ግን ሰይጣን ይቀርበዋል መከራ ያገኘዋል ይታመማል ይሞታል።

፰. ዝኒ ለማድ ውእቱ ለእመ ረከበ ንስቲተ ሙባእ ከመ ይቁረቶ መርፍዕ ሰሊሁ ያርህቦ እስከ ይከውን ሰጠጥ እንቀጸ ዓመፃ ጽውን ዘያበውእ ውስቴቱ ወእምዝ የሐውር ዕብዮ ወይጼውዕ ፯ተ አጋንንተ እለ የአከዩ እምኔሁ ዘየኃድሩ ውስተ ዘቲ ነፍስ።

ማቴ ፲፪+ ፵፫-፵፮።

ይኸውም ልማድ ሆኖ ቀርቷል። ባሪ የመርፌ ቀዳዳ ታህል ነቅዓ ኃጢአት ከሰው በአገኘ ጊዜ ያችን ወዲያና ወዲህ አስፍቶ ግመል እንደተጫነ የሚያስወጣ በር አድርጎ ያደርበታል። እርሱም አድሮበት ሲመቸው ከእርሱ የሚከፉ የሚበረቱ ሰባት አጋንንትን ጠርቶ ኑ ከዚህ መልካም ቤት አብረን ተቀመጡ ያሳድርበታል። እነዚያም ካደሩበት በኋላ ኃጢአትን እንጂ ጽድቅን አያሳስቡትም።።ማቴ 12፥43-46።

ይህም ይታወቅ ዘንድ ሰው በዚህ ዓለም ሲኖር አፉን አስፍቶ ከብቱን አብዝቶ ሎሌውን ገረዱን አግብቶ ተበራክቶ ተጠንቅቆ ሲኖር በምን በምን ምክንያት ተጎስቶ ጠባት ተጥሎ ድል ነሥቶት እጁን በክት ከብቱን በእግት ከያዘው በኋላ ያ ጠላቱ ያዝዝበታል እንጂ እርሱ አያዝዝበትም። ማቴ.12፥24-30።

እንደዚህም ሁሉ ሰይጣን የሠለጠነበት ሰውነት በምግባሩ በሃይማኖቱ አያዝዝበትም ሰይጣን እንደመራው ሰይጣን እንዳዘዘው ይኖራል እንጂ።

www.ethiopianorthodox.org

፳. ዝኒ ልማድ ውእቱ ለእመ ኢረከበ ንስቲተ ነቅዓ ኀበ ነፍስ ዘኵለንታሃ ኀትምት በሃይማኖተ እግዚአብሔር ወበምግባረ ጽድቅ ኢይቀርብ ኀቤሃ አላ ይነብር አፍኣ ድንጉፀ እስከ ይረክብ ሙባዓ::

በምግባር በሃይማኖት ግን ታትማ ያያት እንደሆን ምናልባት ነቅዓ ኃጢአት ባገኝባት ብሎ ፈቀቅ ብሎ ቁሞ ይጠብቃታል እንጂ አይቀርባትም:: ከዚህም በኋላ እንስሳት አራዊት አዳም ካለበት ከገነት ደርሰው አቤቱ ጌታችን የምትበላንን እያረድህ ብላን የምትጠጣነን እያለብህ ጠጣን የምትጭነንንም እየጫንህ ተቀመጥብን እንደ ወደድህ አድርገን አሉት::

፳፩. ወእምዝ ሖሩ ሥጋውያን ወቦኡ ውስተ ገነት ወሰመዮሙ በበአስማቲሆሙ ወይቤሎሙ አዳም በከመ አንበቦ መንፈስ ቅዱስ ያብዝኅከሙ እምኮከበ ሰማይ ወእምኆፃ ባሕር ሑሩ ዕትው በሰላም::

አዳምም እኔስ በገነት የአሉ አዝርዕት አትክልት ዕፅዋት ይበቁኛል::እናንተንስ ከሰማይ ኮከብ ከባሕር አሸዋ ከምድር ዕፅዋት ያብዛችሁ ያርባችሁ በየቦታችሁ ሄዳችሁ ተካበዱ ተዋለዱ እርቡ ስቡ ብሎ መርቆ ሰደዳቸው::

ከዚህም በኋላ እንስሳት አራዊት ደርሰው ሲመለሱ ዲያብሎስ ከመንገድ ቆይቶ እናንት ሥጋውያን እንኳን በደህና ገባችሁ ያመሬታዊ ጌታችሁ ምን አላችሁ ለእርሱስ ምን ሰጥቶታል ምንስ ነስቶታል አላቸው::

፳፪. አልቦ ዘከልኦ ለአዳም እምታሕተ ሰማይ ወእምላዕለ ምድር ወኢምንተኒ ዘእንበለ አሐቲ ዕፅ እንተ ህለወት ውስተ ማዕከለ ገነት

እንስሳት አራዊትም እኛስ እግዚአብሔር ይመስገን ከብዛታችንም አላነስንም ከቁጥራችንም አልጐደልንም እርሱም ጌታችን በየቦታችሁ ሄዳችሁ ተካበዱ ተዋለዱ እርቡ ስቡ ብሎ መርቆ ሰደደን:: አንተስ ያለችሎታህ ያለባልንጀራህ እንዲህ ያለ ነገር መናገር ይገባሃልን እርሱንስ ከምድር በላይ ከሰማይ በታች የተፈጠረውን ሁሉ ፍጥረት ግዛ ንዳ ብላ ጠጣ ብሎ ሰጥቶታል:: ከአንዲትም ዕፅ በቀር የከለከለው የለም አሉት::

ዲያብሎስም ከዚያች ዕፅ ብትበሉ ምን ትሆናላችሁ አላቸው ብሎ በተንኰል መረመራቸው:: እንስሳት አራዊትም ያችንማ ዕፅ ብትበሉ የሞት ሞት ትሞታላችሁ ከእኔ ትለያላችሁ ገሃነመ እሳት ትወርዳላችሁ ብሏቸው አይነኪትም አሉት::

፳፫. ወይቤ ዲያብሎስ መኑ ይወዲ ውስተ አፉሁ እምዛቲ ቀዕል ከመ ይኩን ስዱደ በከመ ተሰደድኩ አነ እመላእክት አብያጽየ::

ዲያብሎስም ከዚያች ቀፅለ በለስ ቆርጦ ማን ከአፉ ባደረገልኝና እኔ ከባልንጀሮቼ እንደተለየሁ እርሱም ከፈጣሪው በተለየ ልኝ፤ አንድም ከጥላዋ ሥር ዕረፍ ብሎ በጆሮው ሹክ ብሎ ማን በነገረልኝና እኔ ከገነት ወጥቼ እንደ ተሰደድሁ እርሱም ወጥቶ በተሰደደልኝ፤ አንድም እንስሳት አራዊት እንወጋዋለን ብለው ሲያሳድዱት ወድቆ በተሰበርልኝ፤ አውሎ ነፋስ ገፍቶ

www.ethiopianorthodox.org

በማለልኝ፤ ትንሣኤ የሌለው አወዳደቅ በወደቀልኝ እያለ ያወጣ ያወርድ ጀመረ::

፱. ወእንዘ ከመዝ ይኄሊ ዲያብሎስ በጽሐት አርዌ ምድር እንዘ ትርውፅ በፄቱ እገሪሃ ከመ ትሑር ኀበ አዳም እግዚኣ::

ዲያብሎስም እንዲህ እያለ ሲያወጣ ሲያወርድ ያች እባብ በአራት እግሯ ስትሮጥ ደረሰች::

፲. ወይቤላ ዲያብሎስ ለአርዌ ምድር አይቴ ተሐውሪ?

ዲያብሎስም አንች ጠሬዛዊት በጎ ቆንጆ መድረሻሽ ወዴት ነው አላት::

፲፩.ወትቤሎ አሐውር ኀበ ሀሎ አዳም መስፍነ ኩሉ ዓለም ከመ እትባረክ ወእስመይ ስመ::

እርሷም ወደ ጌታዩ ወደ አዳም የሁሉ ንጉሥ ስም ልሰየም እሄዳለሁ አለችው:: ዲያቢሎስም እባክሽ እኔንም ይዘሽኝ ሂጅና አብሬሽ ሄጄ ተመርቄ ስም ተሰይሜ ልምጣ አላት::

፲፪.ወትቤሎ አርዌ ምድር ለዲያብሎስ እፎ ይክል አዳም ነጽሮተከ እስመ ሐልዮ ዘይመስለከ በክፍአት::

እርሷም ይህ እንዴት ሊሆን ይችላል፤ አዳም ጌታችን ብሩህ ንጹህ ነው:: አንተ ጎሥር/ጉስቋላ/ ጽሉም/ጥቁር/ ነህ በማስከፋት የሚመስልህ የለም አለችው::

፲፫.ወይቤላ ዲያብሉስ ለአርዌ ምድር አነሂ እርኢኩ እምአራዊት ዘይመስል ኪያኪ ለእመ ሀበርነ ክልኤነ ይጸድል አርአያየ በሀዳልኪ ወኢይትዓወቅ ዓሠሩ ለክፍዓትየ::

ዲያብሎስም ከዚህ ሁሉ ከሚወጣው ከሚወርደው በላህይና በደም ግባት በርዕይና በመልክ ከእንስሳት ከአራዊት አንቺን የሚመስል የለም:: አሁን እኔና አንቺ ባንድ ብንዋሀድ ብንተባበር የእኔ ክፋት በአንቺ በጉነት ይሰወራል:: የእኔ ጽሉምነት በአንቺ ብሩህነት ይጸድላል:: የክፋቴ ዓሠሩ ምልክቱ አይገኝም አይታወቅምና ይዘሽኝ ሂጅ አላት::

፲፬.ወትቤሎ አርዌ ምድር እመሰ ይከውን ዘከመ ትቤ አንተ ንሐርኬ ወባሕቱ እስመ ዘተደመረ ምስለ ጽሉዕ ጽሉዓ ይከውን::

እርሷም ይህንን ከንቱ ውዳሴ ሲያቀምሳት ጊዜ እንደ ተናገርኸውስ ቢሆን መልካም ነው ነገር ግን ከጽሉም የዋለ ጽሉም ከክፉ የዋለ ክፉ ነውና በአንተ ክፋት አዳም እኔን ጨምሮ ቢጠላኝ ምን ይበጃኛል አለችው::

፲፭.ወይቤላ ውእቱኒ ሰማዕኪኑ ከመ ይጸልዓኒ ወሚመ በትሕዝብት

እርሱም እኔን እንደጠላኝ ሰምተሻልን ወይስ እንዲያው ጠርጥረሽ ነው አላት::

፲፮.ወትቤሎ አርዌ ምድር ለዲያብሎስ አልቦ ፍቅር ማዕከሌከሙ እስከ ለዓለም::

እርሷም መስማትስ አልሰማሁም ነገር ግን ጨለማነትህ ከበርባሮስ ይጨልማል ብርሃንና ጨለማ ይስማማሉን እንደዚህም ሁሉ አንተና አዳምም እስከ ምፅአት ድረስ ስምምነት የላችሁም አለችው::

፲፯.ወይቤላ ዲያብሉስ ለአርዌ ምድር ዘንተሰ ዝንጋዔ ጎድጊ -እስመ ፍቅረ ዚአነ ኢየኃልቅ እስከ ለዓለም።

www.ethiopianorthodox.org

ዲያብሎስም እንዲህ ያለውን ዝንጋዔ ተዪው አሁንስ ቢሆን እርሱ ቢጠላኝ እኔ ግድ አለኝን ያንችና የኔ ተዋህዶ ግን እስከ ምጽአት ድረስ አያልቅም አላትና ይልቅ ይህን ተራራ ስንወጣ አንች ትሸከሚኛ ወይስ እኔ ልሸከምሽ አላት?

፲፰.ወትቤሉ አርዌ ምድር ለዲያብሎስ አንተ ፁረኒ አንሰ እደ ክም ወኢይክል ዕፁርከ።

እርሷም እኔንስ ትከብደኛለህ አንተ ተሸከመኝ እንጂ አለችው

፲፱.ወሶበ በጽሑ ኅቡረ ማዕከለ ገነት ይቤላ ንዒ ፁርኒ እስመ በጽሐ ሰዓተ ተባርዮ። መቅ. ወንጌል ገጽ 23።

ከዚህም በኋላ አርዌ ምድርና ዲያብሎስ በዚህ ስምምነት ተስማምተው ተማምለው የገነትን ተራራ ጨርሰው ከገነት መካከል ሲደርሱ ነዪ ፈንታሽን ተሸከሚኝ አላት።

፳. ወትቤሉ አርዌ ምድር ለዲያብሎስ ነዓ ተፀዓን ላዕሌየ ወአመ አብሐቶ ቦአ እንተ ውስጠ አባላ።

እርሷም ፈንታዬስ ከደረሰ ና ልሸከምህ ነገር ግን እንዳትከብደኝ ቶሎ ብለህ ትወርድልኛለህ ብላ ብትፈቅድለት ዘሎ ከጫንቃዋ ላይ ተቀመጠ በሰውነቷ ሁሉ ተዋሀደ።

፳፩.ወይቤላ ዲያብሎስ ለአርዌ ምድር እስመ ኮንኩ ለኪ አነ ከመ ነፍስ ወአንቲ ኩንኒ ከመ ሥጋ እምይእዜሰ ኢትትና ገሪ አንቲ ወአነ እትናገሮ ለመስፍነ ኩሉ ዓለም ቅድመ ዘይኤድሞ ወድኅረ ዘይሜርዎ እምገነት።

www.ethiopianorthodox.org

እርሱም እንግዲህ የአንቺ እና የእኔ ተዋህዶ እንደ ነፍስና እንደ ሥጋ ይሁን ከዚያም ከመስፍኑ ስንደርስ ለጊዜው ደስ የሚያሰኘውን ኋላ ግን ከገነት ነቅሎ የሚጥለውን እኔ እናገረዋለሁ እንጂ አንች አትናገሪው አላት።

ክፍል አራት

፩. ወበዘከመዝ ስንዕ ቦኡ ዲያብሎስ ወአርዌ ምድር ውስተ ገነት ወእንዘ ይኋጉዕ አዳም ለጸሎት እስመ መላእክት ይጠቅዑ መጥቅዓ ወሶበ ሰምዓ አዳም ዘንተ ቃለ ምስለ አዕዋፍ ወአንስርት ወዕፀዊሃ ለገነት ያቄርቡ ስብሐተ ለፈጣሪሆሙ በበጊዜሁ።

እንዲህም በአለ ሁኔታ ተስማምተው እባብና ዲያብሎስ በጊዜ ቀትር /ስድስት ሰዓት/ ሲሆን አዳም ካለበት ደረሱ አዳምም ጊዜያት ደርሶበት ለጸሎት ሲቸኩል ነበር። ጸሎቱስ ምንድር ነው ቢሉ መላእክት ጊዜያት አይተው መጥቅዕ /ደወል/ ይደውላሉ ከዚህም በኋላ በገነት ያሉ አእዕዋፍ አንስርት ከአዳም ጋር ጸሎተ ማኅበር ያደርጉ ነበር።

፮. ወይቤሉ ዲያብሉስ ለአዳም በአፈ አርዌ ምድር ሰላም ለከ
ኦ አዳም ፈጣሬ ኩሉ ዓለም ወንጉሠ ኩሉ ዓለም በሰማይ
በላዕሉ ወበምድር በታሕቱ አልቦ ባዕድ አምላክ ዘእንበሌከ
አነኒ መጸእኩ ኀቤከ ከመ ትስማኒ ሊተ ስመ፡፡
ከዚህም በኋላ ዲያብሉስ በዚህች እባብ ተጭኖ ሂዶ እንዴት
አለህ አዳም የዚህ ሁሉ ጌታ የዚህ ሁሉ ንጉሥ ከምድር
በላይ ከሰማይ በታች ሌላ ፈጣሪ የለም፡፡ አንተ ነህ ፈጣሪ
እኔም ይህን ሰምቼ እሰግድልህ አመሰግንህ ዘንድ መጥቻለሁ
ብሎ የሐሰት ምስጋና አቀረበለት፡፡

፯. ወይቤሉ አዳም ለዲያብሉስ ይኩን ስምከ ከይሲ ወባሕቱ
አንስ ኢኮንኩ አምላክ አላ መሬታዊ አነ፡፡
አዳምም ስምህ ከይሲ ይሁን አለው፤ ነገር ግን እኔ አምላክ
አይደለሁም ሰማይን ምድርን እኔን መላእክትን የፈጠረ
አምላክ አለ አለው፡፡
ዲያብሉስም ባታውቅበት ነው እንጂ አምላክነትስ ተሰጥቶህ
ነበር፡፡ ለመሆኑ ባልንጀራ አለህን ወይስ ብቻህን ፈጥሮሃል?
አለው፡፡ አዳምም ሔዋን አለችኝ እንጂ አለው፡፡

፰. ወይቤሉ ዲያብሉስ ለአዳም አይቴ ሀለወት ሔዋን ንግሥተ
ኩሉ ዓለም ከመ እትአምኃ፡፡
ዲያብሉስም አዳምን የዓለም ሁሉ ንግሥት ሔዋን ከወዴት
አለች? አሳየኝና ተገናኝቻት ልሂድ አለው፡፡ አዳምም እርሷስ

ንግሥትም አይደለች የእግዚአብሔር ባሪያ ናት እንጂ፤
ያቻት ከዕፀ ሕይወት ሥር አለችልህ አለው፡፡
፱. ወይቤላ ዲያብሉስ በአፈ ከይሲ ሰላም ለኪ ኦ ሔዋን
ንግሥተ ኩሉ ዓለም ፈጣሪተ ኩሉ ዓለም ብእሲተ ንጉሠ
ኩሉ ዓለም፡፡
ዲያብሉስም በአፈ ከይሲ ተጭኖ ሄዶ እንዴት አለሽ ሔዋን
የሁሉ እመቤት የሁሉ ንግሥት የሁሉ ንጉሥ ሚስት እኔም
ይህን ሰምቼ እሰግድልሽ አመሰንግሽ ዘንድ መጣሁ ብሎ
ሐሰት ምስጋና ከንቱ ውዳሴ ደረሰላት/አቀረበላት/፡፡
እርሷም ነገሩ ደስ ብሏት ሳለ ሴቶች ውዳሴ ከንቱ ይወዳሉና
እኔስ ንግሥትም አይደለሁ ሰማይን፣ ምድርን፣ እኛን፣ መላእ
ክትን የፈጠረ አምላክ አለ አለችው፡፡ ዲያስሉስም ባታውቁ
በት ነው እንጂ አምላክነትስ ተሰጥቷችሁ ነበር፡፡ ነገር ግን
ከዚህ ዓለም ምን ሰጥቷችኋል? ምንስ ነስቷችኋል? ኑሯች
ሁስ እንዴት ነው? አላት፡፡
፲. ወትቤሎ ሔዋን ለዲያብሉስ ንሕነሰ ሀሎነ በትፍሥሕት
ወበተድላ ወኢከልአነ ምንትኒ ዘእንበለ አሐቲ ዕፅ እንተ
ሀለወት ውስተ ማዕከለ ገነት፡፡ ዘፍ ፫÷፩-፫
እርሷም ኑሯችንስ በተድላ በደስታ ነው፡፡ ከምድር በላይ
ከሰማይ በታች የፈጠረውን ፍጥረት ሁሉ ብሉ ጠጡ ግዙ
ንዱ እዘዙ ብሎ ሰጥቶናል ከአንዲት ዕፅ በቀር የከለከለን
ነገር የለም አለችው፡፡ ዘፍ 3÷1-3

www.ethiopianorthodox.org

ዲያብሎስም ያችን ዕፀ በለስ ብትበሉ ምን ትሆናላችሁ ብሏችኋል አላት። እርሷም ይህችን ቁዕለ በለስ ብትበሏት የሞት ሞት ትሞታላችሁ ከእኔ ትለያላችሁ ገሃነመ እሳት ትወርዳላችሁ ብሎናልና እንነካትም አለችው። ዘፍ 3÷3-4

፫. ወይቤላ ዲያብሎስ ለሔዋን መኑ ዘሞተ በእንተ መብልዕ መብልዕስ ኢይቀትል አላ ዘንተሰ ዘይቤ ከመ ኢትኩኑ አማልክተ ወኢታእምሩ ሠናየ ወእኩየ ወኢትፍጥሩ ካልአ ፍጥረተ። ዘፍ ፫÷፬-፯

መብልስ ያድናል እንጂ አይገድልም አንች ሞኝ መብል ማንን ገድሎ ያውቃል። ነገር ግን ከእኔ የተሻለ እንግዳ ፍጥረት ፈጥረው ፍጥረቴን ሁሉ ያስንቁታል ብሎ ተመቅኝቷችሁ ነው እንጂ እውነት መብልስ የሚገድል ሁኖ አይደለም አላት። ዘፍ 3÷4-7

ሴቲቱም ዛፉ ለመብላት ያማረ እንደሆነ ለዓይንም እንደሚያስጐመጅ ለጥበብም መልካም እንደሆነ አየች። ዘፍ 3÷6-7

፰. ወይቤላ ዲያብሎስ ለሔዋን ኢትብልዒ ባሕቲተኪ እምዛቲ ቈጽል አላ ሰዲዮ ኀበ ምትኪ ውእቱ ያፍዕምኪ ወአንቲኒ አፍዕሚዮ ሎቱ። ዑቂ ከመ ኢይቅድምኪ ወአንቲኒ ኢትቅድሚዮ።

እርሷም አማልክትማ ከሆንን አሁኑኑ እንበላውምን አለችው። እርሱም በልቡናዋ እንደበላችው አውቆ ስትበዪውም ለብቻሽ

አትብዪ። ለቅመሽ ይዘሽ ሄደሽ በቀኝ እጅሽ ለእርሱ በግራ እጅሽ ለአንቺ በአንድ ላይ ጉረሱት። እርሱም ቀድሞሽ ቢበላ እርሱ አምላክ ይሆናል አንቺ ይቀርብሻል፤ አንቺም ቀድመሽ ብትበዪ አንቺ አምላክ ትሆኛለሽ እርሱ ይቀርበታልና በአንድ ላይ ጉረሱት አላት።

፱. ወሶበ ዓለው ትእዛዘ እግዚአብሔር አምላክ ኅደጎሙ ጸጋ እግዚአብሔር ወተሰልበ እምኔሆሙ ጸጋ መንፈስ ቅዱስ። ዘፍ ፫÷፮-፰

እርሷም ለቅማ ይዛ ሂዳ በቀኝ እጇ ለእርሱ በግራ እጇ ለእራሷ አንድ ጊዜ ጉርሰው አላምጠው ሳይውጡት እንደ ክረምት ነጐድጓድ ተንንጉቶ ጸጋቸው ተገፈፈ ክብራቸው አለፈ። በአርባና በሰማንያ ቀን የተቀበሉት ልጅነት ተነሣቻው ዕርቃን ለዕርቃን ተያዩ። ዘፍ 3÷7-8

፲. ወይቤ አዳም ምንተ ገበርከኒ ኦብእሲቶ ወይ ለነ አሌ ለነ ወረከበነ ወይሌ ዘለዓለም።

አዳምም ጉሮሮውን እንቅ አድርጉ ይዞ ወዮው አንች ሴት ምን አበላሽኝ ይሆን እንዴት ለዘላለም የማያልቅ መከራ አገኘኝ እያለ ምርር ብሎ አለቀሰ። አዳምም ጉሮሮውን እንቅ አድርጉ የያዘው ዛሬ በወንድ ልጅ ላይ ምልክት ሆኖ ቀርቷል።

፲፩.ወነሥአ አዳም እምዕፀ ገነት ከመ ይዝብጣ ለሔዋን ወዴገና ወተመይጠ ምዕረ።

www.ethiopianorthodox.org

አዳምም ተቆጥቶ አልቀረም ከሃት እንጨት አንስቶ እማ
ታለሁ ብሎ ሲል ዘልላ ከአትክልት ውስጥ ተሠወረች
/ተሸሸገች/። አዳምም ተመለሰ እንጂ ተከታትሎ ገብቶ
አልመታትም። ይህም ልማድ ሆኖ ቀርቷል። ዛሬ ሴቶች
ከባሎቻቸው ተጣልተው ወደማጀት በገቡ ጊዜ በዚያ
ልማድ ተመልሶ ይወጣል እንጂ ተከታትሎ ገብቶ አይማ
ታም። እምቢ ብሎ ገብቶ ቢመታት ግን ይፈረድበታል
እንጂ አይፈረድለትም።

አዳምም ሔዋንን መትቷት ቢሆን ሔዋንም በአበሳዬ ነው
ብላ ተቀብላው ቢሆን ሁለቱም ንስሐቸው ይቀልላቸው
ነበር። ለዚህም ምሳሌ ያስረዳል። እንደምን ቢሉ ሙሴ
እስራኤልን ከግብጽ አውጥቶ በምድረ በዳ አሰፈራቸው
እርሱም ወደ ደብረ ሲና ወጣ። እስራኤል ግን አሮንን፤
ሙሴን ምን እንዳገኘው አናውቅም ጠፋ አሁንም አንተ
አማልእክት ሥራልን አሉት። አሮንም እስራኤል ክፉ
ሰዎች ናቸውና በድንጋይ ወግረው ይገድሉኛል ብሎ እሸ
ያላችሁን ብር ወርቅ ሰብስባችሁ አምጡልኝ ቢላቸው
እስራኤል ወትሮ ገንዘብ ወዳጆች የነበሩት ሰይጣን አትግቷ
ቸው ብር፣ ወርቅ፣ መሣሪያቸውን ሁሉ ሰብስበው አመጡ
ለት። አሮንም እሳት ከበላው እኔ ምን ላድርግ እላቸዋለሁ
ብሎ እሳት አንድዶ በእሳት ላይ ጣለው።

ያን ጊዜም በወይፈን በጊደር አምሳል ቀንዳቸው የወርቅና
የብር ጅራታቸው የሐር አምሳል ያላቸውን ሁለት ዕንሳተ
ጣዖት /የጥጃ ምስል/ ሰይጣን አቆመላቸው፤ እስራኤልም
ወንዶች ለወንዱ ጣዖት ሴቶቹ ለሴቲቱ ጣዖት ይሰግዱ
ጀመር። ጌታም ሙሴ ሙሴ ብሎ ጠርቶ እስራኤል ወገና
ችህ በድለውኛልና መቅሠፍት አምጥቼ ልፍጃቸው አለው።
ሙሴም ብእሴ እግዚአብሔር /የእግዚአብሔር ሰው/ ነውና
አቤቱ ጌታዬ እስራኤልንማ አንተ ካጠፋሃቸው ማን ያተር
ፋቸዋል። አሁንም እኔን ላከኝና በደለኛውን ልቅጣ አለው።
ጌታም ከቀጣህማ አይህ የለምን ብሎ ሁለቱን ጽላቶች
ሰጥቶ ሰደደው። ሙሴም ቢደርስ እስራኤል ፍሪዳ አርደው
ጠጅ ጥለው ለጣዖት ሲሰግዱ አገኛቸው። ዘጸ 32÷1-20

ሙሴም ተቆጥቶ በሁለቱ ጽላቶች ሁለቱን ጣዖታት
መታቸው ጽላቶቹም ጣዖቶቹም ተሰበሩ። ሙሴም ይህን
ነገር የጀመረውስ ያደረገውስ ማን ነው አለ? እስራኤልም
ሐሰተኞች ናቸውና እኛስ አንዳችም ነገር አላደረግንም
አሉት። ሙሴም አዋጅ ነግሮ ሴቶችን፣ ወንዶችን ሰብስቦ
ያን ጣዖት ስልቅ አድርጉ አሰልቆ በጥብጦ በአድራጊ
ያድርገው ብሎ ቢረጨው ፍቅረ ጣዖት ያደረባቸው ሰዎች
በከንፈራቸው የወርቅ ቀሰም እየተቀረጸባቸው ተገኙ።
ሙሴም ያን ጊዜ ለፈጣሪው ቀንቶ ከእስራኤል ሦስት ሽህ
በሰይፍ ቀጣ። ዘጸ 32÷28-29

www.ethiopianorthodox.org

፲፪.ሶበሰ ዘበጣ አዳም ለሔዋን እምኮናሙ ንስሐ ለጀኤሆሙ በከመ ይቤሎ እግዚአብሔር ለሙሴ አመ ቀተሎሙ ለ፴፻ት እለ ሰብኮ ላህም አፍቀሩ እስከ ይቤሎ አስተንፈስካ ለልብየ። ዘጸ ፴፪÷፳፰-፴።

ጌታም ሙሴን ልቤን አበረድሐት አስተነፈስሐት አሁንም የቀሩትን ምሬልሃለሁ ብሎ የአሰበውን መቅሠፍት መልሶለታል። ዘጸ 32÷28-30። እንደዚህም ሁሉ አዳም ሔዋንን መትቷት ቢሆን ሔዋንም በአበሳዬ ነው ብላ ብትቀበለው ንስሐቸው ይቀልላቸው ነበር።

፲፫.ወወፅአ ከደሲ ወቆመ ከመ ይርአይ ዘይከውን።

ከዚህም በኋላ አዳም ክብሩ ካለፈ ጸጋው ከተገፈፈ ዲያብሎስም ለአዳም ክብሩን ጸጋውን ቢሰጠውም ቢነሣውም እያለሁ ብሎ ከገነት ወጥቶ ከውጭ ቁሞ ያይ ጀመር።

፲፬.ወከዊኖ ፍና ሠርክ ወረደ እግዚአብሔር ምስለ ሠራዊቱ ወይቤ አይቴ ሀሎከ አዳም። ዘፍ ፫÷፱-፲

ይህ ነገር በጊዜ ቀትር ከተደረገ በኋላ በጊዜ ሰርክ ጌታ እልፍ አዕላፋት ወትዕልፊተ አዕላፋት መላእክትን ይዞ ወርዶ አዳም ከነበረበት ማዕከለ ገነት ደርሶ አዳም አዳም ወዴት ነህ አለው። ዘፍ 3÷9-10

፲፭.ወይቤ አዳም ሶበ ሰማዕኩ ድምፀከ እግዚአ ፈራኀኩ ወተሀባዕኩ ውስተ ተክለ ገነት ተከዲንየ ቈፅለ በለስ።ዘፍ ፫÷፰-፲፩

አዳምም ጌታ በአምሳለ ሰብእ/በሰው አምሳል/ ሲማውን ተሚምቶ ሲመጣ ኮቴውን ሰምቶ ነበርና አቤቱ ጌታዬ በአምሳለ ሰብእ ስትመጣ ሰምቼ አፍሬ ጉስቁዬ ቅጠል ለብቼ ቅጠል ታጥቄ ከአትክልት ውስጥ ቁሜአሶታ አለው። ዘፍ 3÷8-11

፲፮.ወይቤሎ እግዚአብሔር ለአዳም ምንት ኮንከ ወመኑ ነሥአከ ዘወሀብኩከ አልባሰ ብርሃን። ዘፍ ፫÷፲፩-፲፪

ጌታም የሰጠሁህን የብርሃን ቀሚስ የብርሃን መጐናጸፊያ ማን ወሰደብህና እራቁቴን ሆኛለሁ ትለኛለህ ወይስ ከዚያች ቁፅለ በለስ በልተህላት ይሆንን አለው። ዘፍ 3÷11-12

፲፯.ወይቤ አዳም አንተ ዘወሀብከኒ ብእሲት ትንበር ምስሌየ ይእቲ አስሐተተኒ ወአብልዓተኒ ቈጽለ በለስ። ዘፍ ፫÷፲፪-፲፫

አቤቱ ጌታዬ ሆይ ያች አብራህ ትኑር ብለህ የሰጠኸኝ ሴት አሳተችኝ፤ ቁጽለ በለስን አብልታ ጸጋዬን አስገፈፈችኝ ክብሬን አሳለፈችብኝ አለው። ዘፍ 3÷12-13

፲፰.ወይቤላ እግዚአብሔር ለብእሲት አማንኑ አንቲ ገበርኪ ወቦኑ ባዕድ ዘነገረኪ። ዘፍ ፫÷፲፫-፲፬

ጌታም ሔዋን እውነት አንቺ አድርገሽው ይሆን ወይስ ሌላ የነገረሽ አለ? አላት። ዘፍ 3÷13-14

፲፱. ወትቤ ሔዋን አርዌ ምድር አስፈጠተኒ። ዘፍ ፫÷፲፫-፲፬

ሔዋንም አርዌ ምድር አሳተችኝ እንጂ እኔ ምን ላድርግ አለች። ዘፍ 3÷13-14

www.ethiopianorthodox.org

፳. ቀዳሚሰ ተሐውር በ፬ቱ እገሪሃ ወተአክል ዕጉለ ገመል ወዕፁብ ውእቱ አርአያሃ።

በዚህ ጊዜ ሦስቱን ረገማቸው። በፊት እባብን ረገማት ምን ብሎ ረገማት ቢሉ እባብ ቀድሞ እንዲህ አልነበረችም የግመል ወሣብሬ/ጊደር/ ታህል ነበረቺ፤ በአራት እግሯ ትሄድ ነበር። መልኳም ዕፁብ ድንቅ ነበር።

፳፩.ርግምተ ኩኒ እምኩሉ አራዊተ ምድር ሖሪ በእንግድዓኪ ወብልዒ መሬተ። ዘፍ ፫÷፲፬-፲፭

እባብንም ሲረግማት እንዲህ አላት ቁመትሽን አስረዝሜ ከእንስሳት ከአራዊት አብልጬ ብፈጥርሽ አንቺ ከጠላቴ ከዲያብሎስ ጋር አንድ ሆነሽ ምክንያተ ስሕተት ከሆንሽ እርሱን ያመጣሽባቸው እግሮችሽ በሆድሽ ይግቡ መሬት ለብሰሽ መሬት በልተሽ ኑሪ ብሎ ረገማት። ዘፍ 3÷14-15

፳፪.እነ አስተጻርር ማዕከሌኪ ወማዕከለ ዘርአ ብእሲ ውእቱ ይቀጥቅጥ ርእሰኪ ወአንቲኒ ዕቀቢ ሰኩናሁ። ዘፍ ፫÷፲፭-፲፮

ባንቺና በሰው መካከል ፀብ ቂም በቀል አይለያችሁ። የሰው ልጆች ቢያገኙሽ ራስ ራስሽን ይቀጥቅጡ አንችም ስታገኛ ቸው እግር እግራቸውን ውጊያቸው አላት።ዘፍ 3÷15-16

፳፫.ወይቤላ እግዚአብሔር ለሔዋን በከመ አድመውኪያ ለእን ተኩ ዕፀ ከማሃ ድምዊ አንቲኒ ለለወርኁ። በሕማም ወበዓፅር ለዲ ወወሊደኪ ይኩን ምግባዕኪ ኀበ ምትኪ ወውእቱ ይቅንይኪ ለዓለም። ዘፍ ፫÷፲፮-፲፯

እባብን ከረገማት በኋላ ሔዋንን ረገማት። ምን ብሎ ረገማት ቢሉ ያችን ዕፀ በለስ ቁርጠሽ እንዳፈለስሻት በእየወሩ ደምሽ ይፍሰስ። በሕማም በመከራ ውለጅ ወልደሽም አትመረሪ ወደባልሽ ተመለሽ ብሎ ረገማት። ዘፍ 3÷16-17

ከዚህም ቀጥሎ እግዚአብሔር ሔዋንን ከረገማት በኋላ አዳምን ርግማን ተቀበል አለው። አዳምም አቤቱ ጌታዬ እኔ ከነገሩ ያልነበርሁ ከምክሩ ያልተጨመርሁ ሔዋን በአመጣቺው እዳ እኔ እንዴት ርግማን ልቀበል አለው። ጌታም አዳም ሆይ ሥጋዋ ከሥጋህ አጥንቷ ከአጥንትህ ነፍሷ ከነፍስህ ተከፍሎ ተፈጥራለችና አይቀርልህም ተቀበል አለው። አዳምም አቤቱ ጌታዬ ሆይ ጌታና ሎሌ ተሟግቶ ድንጋይና ቅል ተማቶ እንዲሉ ሁሉ እኔ ከአንተ ጋር ተሟግቼ እችላለሁን ብሎ ርግማኑን በትህትና ተቀበለ።

፳፬.ኦ አዳም መሬት አንተ ወትገብዕ ውስተ መሬት።ዘፍ ፫÷፲፱-፳

ሲረግመውስ ምን ብሎ ረገመው ቢሉ አዳም እኔ ቀድሞ በመንፈስ ቅዱስ አክብሬ በብርሃን ሸልሜ ብፈጥርህ ነው እንጂ ቀድሞ መሬት ነበርህ አሁንም ተመልሰህ መሬት ግባ ብሎ ረገመው። ዘፍ 3÷19-20

፳፭.ብላዕ በሀፈ ገጽከ ኀብስተከ፤ ሶከ ወአሜከላ ይብቊልከ ወርግምተ ትኩን ምድር በተግባርከ። ዘፍ ፫÷፲፯-፲፱

አዳም እኔ እንዳትወጣ እንዳትወርድ እንዳትማስን የምትበላ ውን የምትጠጣውን አንድ ጊዜ አዘጋጅቼ ብፈጥርህ አንተ

www.ethiopianorthodox.org

እምላክነቴን ከረሰገህ እየወጣህ እየወረድህ እየማሰንህ ብላ እሳብህ በምግብህ ይሁን። ምድርህ እሾህ አሜከላ ያብቅል ሆድህ ወስፋት ኮሶ ያብቅል እግርህን እሾህ ሆድህን ወስ ፋት እየወጋው ስትሣቀቅ ኑር ብሎ ረገመው። ዘፍ 3+17-19

፹፮.ወሶበ ሰረብካሃ ለጽዋዓ ሞት መራር ለትርዓድ አባልከ ወት ትመሰው ከመ ሰምዕ ወእምድኅረ ይቤሉ ዘንተ እግዚአብሔር ለአዳም። ርዕደ አካሉ ወተመስወ ኩለንታሁ።

ዳግመኛም አዳም ሆይ ይህችን ጽዋዕ ሞት ስትቀምሳት አካልህ ይራድ እጅህ እግርህ ይንቀጥቀጥ አለው። ከዚህም በኋላ አካሉ ራደ እጁ እግሩ ተንቀጠቀጠ እንደ ሰም ቀለጠ። ቀድሞ አካሉ እንዲህ አልነበረም እንደፋና የበራ እንደ ብርሌ የጠራ የማይወጋ የማይበጣ ሽንት አሠር የማይወጣው ጥሩ አካል ነበረው።

የሚበላውም የሚጠጣውም በእሳት ላይ እንደ ጣሉት ሰም እየቀለጠ ይቀር ነበር። ይህም ይታወቅ ዘንድ ቅዱሳን በዚህ ዓለም ሲኖሩ በቅተው እየበሉ እየጠጡ ሽንት አሠር የላቸ ውም። እመቤታችንም በዚህ ዓለም ስድሳ አራት ዘመን ስትኖር፣ ጌታም ክብር ምስጋና ይግባውና በዚህ ዓለም ሠላሳ ሦስት ዓመት ከሦስት ወር ሲኖር እየበሉ እየጠጡ ይህ ሁሉ አልነበረባቸውም።

፹፯.ወኮነ ሰብእ ከማነ ዘእንበለ ኃጢአት ባሕቲታ።

ከኃጢአት በቀር እንደኛ ሰው ሆነ እንዳለ ቅዱስ ኤፍሬም

www.ethiopianorthodox.org

፹፰.ወይቤሎ እግዚአብሔር ለአዳም ወይኬ አዳም አመ ተጸዋዕከ ውስተ መቃብር ትወርድ ነፍስከ ውስተ ሲኦል ወትከውን ገብሮ ለዲያብሎስ ወትሣቀይ በህየ ወኢትወፅእ ዘእንበለ ጊዜሁ።

እስከዚህ የሥጋው ርግማን ነው። ከዚህ ቀጥሎ ግን የነፍሱን ርግማን ነው። እግዚአብሔር አዳምን በነፍሱ ረገመው ምን ብሎ ረገመው ቢሉ አዳም ይህስ የሥጋ መከራ አላፊ ነው አላቂ ነው። ደግሞም በነፍስህ የማያልፍ የማያልቅ ብዙ መከራ አለብህና ርግማን ተቀበል አለው።

አዳምም አቤቱ ጌታዬ ነፍሴማ የአንተ እድል ፈንታህ ጽዋ ተርታህ አይደለችምን እንዴት ርግማን ልቀበል አለው። ጌታም አዳም እኔ ነፍስና ሥጋ አንድ ሁነው ቢመጡብኝ አንድ አድርጌ እቀበላለሁ እንጂ ለየብቻ እቀበላለሁን አይቀ ርልህምና ተቀበል አለው። አዳምም ርግማኑን በእኩቴት ወይም በጸጋ ተቀበለ። ሲረግመውስ ምን ብሎ ረገመው ቢሉ አዳም ሥጋህ መቃብር ስትገባ ነፍስህ ደግሞ ሲኦል ትውረድ ከዚያም ወርዳ በዲያብሎስ እጅ ትያዝ በሲኦል ትጋዝ ብዙ መከራ ብዙ ሥቃይ ትቀበል የዲያብሎስ ባሪያ ተገዥ ትሁን ከዚያም ካለቀኗ አትውጣ አለው።

ዳግመኛም አዳም እኔ በመንፈስ ቅዱስ እነብሬ በብርሃን ሸልሜ ብፈጥርህ አንተ እምላክነቴን ከፈለግህ ልብስህ ዳባ ይሁን ያም እያለቀ እያደፈ ዘለዓለም ስትሣቀቅ ኑር ብሎ

ረገመው። እንዲህ ብሎ ረግሞ አውሬ የሰበረው እንስሳ ነበረ የዚያን ቁርበት አለበሰው። ይህም ሐሰት ነው ያን ጊዜ ዳባ ተፍቆ ቁርበት ተዘፍቆ አልነበረም ያለበሰውስ ግምጃ ነው። ስለምን ግምጃውን ዳባ አለው ቢሉ በቀደመ ልብሱ በዚያ የብርሃን መጐናጸፊያ አንጻር አይቶ ግምጃውን ዳባ አለ እንጂ፤ ያለበሰውስ ግምጃ ነው። ያን ጊዜም ግምጃ ተሠርቶ ተሰፍቶ አልነበረም ዳባ ያለውስ የገዛ ቁርበቱን ነው። ስለምን የገዛ ቁርበቱን ዳባ አለው ቢሉ አካሉ እንዲህ አልነበረም እንደፋና የበራ እንደ ብርጭቆ የጠራ የማይወጋ የማያብጣ ሽንት ዓሠር ደም ወዝ የማይወጣው ጽሩይ አካል ነበረው።

፳፱. ወያኑሉን ልብስከ አነዳ። ዘፍ ፫÷፳፩-፳፫

ወእምዝ አልበሶሙ አዕዳለ ዘማዕስ። ኩፋ ፬÷፳፬-፳፭

ልብስህ ዳባ ይሁን ብሎ በረገመው ጊዜ ግን አጥንቱ ከጅማቱ ሥጋው ከቁርበቱ አንድ ጊዜ የሚገፈፍ ሆነ።

ክፍል አምስት

፩. ወይቤሎ እግዚአብሔር ለአዳም ፃዕ እምገነት ተድላ ወረድ ውስተ ምድር ኀበ ይትበዓሱከ እንስሳት ወአራዊት ኀበ አልቦ ዕረፍት ዘእንበለ መከራ ወኢፍሥሐ ዘእንበለ ኀዘን አሐተ ሰዓተ።

ጌታም አዳምን እንግዲህ ጸጋህ ካለፈ ክብርህ ከተገፈፈ በኋላ በዚህች ጸጋ ክብር ካለባት ከገነት መኖር አይገባህምና ከመከራ በቀር ዕረፍት ከኀዘን በቀር ደስታ ወደ ሌለበት ምድር ውረድ አለው። ከዚያም ወርደህ ከአራዊት ከእንስሳት ጋር ከአጋንንትም ጋር ተጣላ ተዋጋ ባላጋራ ይሁኑህ አለው።

፪. እፎ ይትከሀለኒ እግዚእየ እትበዓስ ምስለ አጋንንት ረቂቃን ይክልኑ ይትበዓስ ሣዕር ምስለ እሳት ወእሳት ምስለ ማይ።

አዳምም አቤቱ ጌታዬ እንስሳት አራዊት ግዙፉን ናቸው ታይተው ይመጣሉ ቢወጓቸው ይሞታሉ እንደ እኔ መሬታውያን ናቸው። ከአጋንንት ከረቂቃኑ ጋር መጣላት እንዴት ይቻለኛል። ሣር ከእሳት ጋር እሳት ከውኃ ጋር መጣላት ይችላልን አለው።

፫. ወይቤሎ እግዚአብሔር ለአዳም ይመስለከኑ ዘንተ ኀጢአተ ዘኀደገ ለከ አቡከ ርስተ ወሚመ ዘተሣየጥኮ በወርቅከ አኮኑ አነ ቀዲሙ ዘወሀብኩከ።

www.ethiopianorthodox.org

ጌታም አዳምን ይህችን ገነት ርስት ትሁንህ ብሎ የሰጠህ ሌላ ጌታ አለን ወይስ አንተ በወርቅህ ገዝተሃታልን ቀድሞ የሰጠሁህ እኔ አይደለሁምን አሁንስ ውረድ ብዬ ሳዝዝህ ውረድ እንጂ። ጥንቱንስ መወረድህ ለመከራ ነው እንጂ ለደስታ ነውን አለው።

፬. ወእመ እውዕአሙ እግዚአብሔር ለአዳም ወለሔዋን ውስተ ገነተ ተድላ በከዩ አዕዋፍ ወአንስርት ወዕፀዊሃ ለገነት እንዘ ይብሉ ወይኬ ለነ አጋዕዝቲነ ወመሳፍንቲነ መኑ ሠረወክሙ እማዕከሌነ ንሕነሰ አቅረብነ ለክሙ ፍሬ አጥባቲነ ዘይጥዕም እመዓር ወሦከር አንትሙሰ መነንክሙ ዘንተ ወአብደርክሙ ትብልዑ ፍሬሃ ለዕፀ ሞት መኑ መከረክሙ ወመኑ ነገረ ክሙ ዘንተ።

ከዚህ በኋላ አዳምና ሔዋን ከገነት ወጥተው ሲሄዱ ቅጠል ለብሰው ቅጠል ታጥቀው እጃቸውን በራሳቸው ላይ ጭነው ወዮው ሀገራችን ወዮው ተድላችን እያሉ እያለቀሱ ሲወርዱ በገነት ያሉ አዕዋፍ አንስርት ወዮው የገነት መኳንቶች መሳፍንቶች ከዚያ የብርሃን መጋረጃ ማን አስወጣችሁ ከመካከላችንስ ማን ነው የለያችሁ የነጠላችሁ እያሉ ተከተ ሏቸው። ዕፅዋቱም እኛስ ከማር ከወተት የሚጣፍጥ የጡታ ችን ፍሬ አቅርበንላችሁ ነበር እናንተ ግን ይህን ትታችሁ ያችን ሞት ያለባትን የእንጨት ፍሬ በልታችሁ ይህ ሁሉ መከራ አገኛችሁ። ይህንን የመከራችሁ የነገራችሁ ማን ይሆን እያሉ እያለቀሱ ሸኝተዋቸው ተመለሱ።

፭. ወባሕቱ እግዚአብሔር ይሣሃልክሙ በሣህሉ ወያጽግብክሙ በብዕሉ ወያብዕክሙ ውስተ ርስቱ ዘለዓለም በሰላም።

ከዚህም በኋላ የአዳምና የሔዋን ከገነት መውጣታቸው ቁርጥ ሆኖ በታወቀ ጊዜ አዕዋፍ አንስርት ዕፅዋት በባለጸግነቱ ይመግባችሁ በቸርነቱ ወደ ዘለዓለም ርስቱ ይመልሳችሁ ብለው ሸኝተዋቸው ተመለሱ፤ ይህም ልማድ ሆኖ ቀርቷል። ዛሬ ሰው ከአገሩ ተሰዶ ሲሄድ ደህና ያግባህ በደህና ይመል ስህ ብለው ሸኝተውት እንደሚመለሱ ሁሉ።

፮. ወአዘዘ እግዚአብሔር ለሱራፌ መልአክ ዘውስተ እዴሁ ሰይፈ እሳት እንተ ትትመያየጥ ወዓቀሞ በአንቀጸ ገነት ከመ ኢይግባዕ አዳም ተሀቢሎ። ዘፍ ፫÷፳፬

ከዚህም በኋላ ጌታ አዳምን ተደፋፍሮ ገነት እንዳይገባ ብሎ ሱራፌ የሚባል መልአክ ሰይፉን አስመዝዞ በገነት ደጅ አጋፋሪ አቆመበት። ዘፍ 3÷24

፯. ወይቤ አዳም ወይ ሊተ አሌ ሊተ እንዘ ንጉሥ አነ ኮንኩ ሥዑረ ወእንዘ ባዕል አነ ኮንኩ ነዳየ ወእንዘ ጻድቅ አነ ኮንኩ ኃጥአ ወእንዘ ልዑል አነ እምልብሰ ብርሃን ኮንኩ ዕሩቀ።

አዳምም ወዮልኝ ወዮታ ይገባኛል እያለ ያለቅስ ይጨነቅ ጀመር።

ቀድሞ እንስሳት አራዊት በመንገድ እየቆዩ ብላን ጠጣን ይሉት ይሰግዱለት የነበረ እንበላሃለን እንወጋሃለን እያሉ ይፈልጉት ጀመር፤ አዳምም መከራ ቢጸናበት የክረምት

www.ethiopianorthodox.org

ዝናም ያህል እያለቀሰ ከአንዱ ዱር ወደ አንዱ ዱር፣ ከአንዱ ዋሻ ወደ አንዱ ዋሻ፣ ሲዞር አይቶ የእግዚአብሔር መልአክ መጥቶ አዳም ተው መከራህ እንዲህ በቶሉ የሚያልቅ አይደለም ብሎ ደብር ቅዱስ ወደሚባል ተራራ ወስዶ አኖረው።

፰. ወሶበ ርእየ እግዚአብሔር ኀዘኖ ለአዳም ይቤሎሙ ለመላእክቲሁ እመሰ ኮነ ልቡ መጠነ ሰማይ ወምድር ሊተኒ ሀለወተኒ እሳት ዘኢያገምርዋ ፫ቱ ሰማያት።

ጌታም መላእክትን የዚህ የዲያብሎስን ክፋት ታዩታላችሁን ቀድሞ ከሠራው ሥራ የዛሬው ይበልጣል። ይህ ሁሉ የአዳም መከራ የመጣ በርሱ አይደለምን ምን ላድርገው ፍረዱ አላቸው መላእክትም አቤቱ ጌታችን የዲያብሎስማ ክፋት ከሰማይና ከምድር እንዲበልጥ እናውቅ የለምን አሉት። ጌታም ክፋቱስ ከሰማይና ከምድር ከበለጠ ሰማይና ምድር ሦስቱ ሰማያት የማይችሏት እሳት አለችኝና ከዚያች አግብቼ እቀጣዋለሁ አላቸው።

፱. ወአዘዞሙ እግዚአብሔር ለ፬ቱ መላእክቲሁ ጽኑዓን ወኃያላን ወይቤሎሙ ዕሥርዎ ለዲያብሎስ በ፭፻ ፻ ሰናስለ እሳት ። በ፭፻ ፻ መዋቅሕተ እሳት። በ፭፻ ፻ ስጉንጥረ እሳት በ፭፻ ፻ መሐፒለ እሳት ወዕሥሩ እደዊሁ ወእገሪሁ ምስለ ክሣዱ ወረስይዎ ዓምደ ለገሃነም ከመ ኢይፃዕ እስከ ለዓለም።

ጌታም እንዲህ ብሎ አልቀረም ከመላእክት አራት ኃያላኑን ጽኑዓኑን መርጦ እንሥቶ ሂዱ ዲያብሎስን በአምስት መቶ ሺህ የእሳት ሰንሰለት በአምስት መቶ ሺህ የእሳት ችቦ በአምስት መቶ ሺህ የእሳት ዛንጀር በአምስት መቶ ሺህ የእሳት መሐፒል አምጥታችሁ እጁን ከእግሩ እግሩን ከአንገቱ አሥራችሁ በገሃነመ እሳት ተክላችሁ እንደ አምድ እንደ ግንድ ገልብጣችሁ ለዘለዓለም እንዳይወጣ አድርጋችሁ ተውት ብሎ አዘዘ።

፲. ወካዕበ አዘዞሙ እግዚአብሔር ለ፬ቱ መላእክት ጽኑዓን ወኃያላን እንዘ ይብል ዕሥርዎሙ ለሠራዊተ ዲያብሎስ ወደምርዎሙ ምስሌሁ።

ዳግመኛም ጌታ ሠራዊቱንም እንደርሱ አድርጋችሁ በገሃነም ዙሪያ አስፍሩለት ብሎ ለአራቱ ጽኑዓን ኃያላን መላእክት አዘዛቸው።

፲፩.ወሰአለ ዲያብሎስ ኀበ እግዚአብሔር እንዘ ይብል እለ ያፈቅሩኒ ወይገብሩ ትእዛዝየ ይትልውኒ።፫ኛ መቃብ ፩÷፲፯-፲፰

ዲያብሎስም አቤቱ ጌታዬ እኔ ከአዳም የበለጠ በደል ምን በደልሁና ብቻዬን ታወርደኛለህ አሁንም ከአዳም ልጆች እኔን ያፈቀሩ አብረውኝ እንዲወርዱ አድርግልኝ ብሎ ለመነው። 3ኛ መቃብ 1÷17-18

www.ethiopianorthodox.org

፲፱.ወይቤሉ እግዚአብሔር ለዲያብሉስ ዘአፍቀሩስ ኪያከ ይትልውከ ባሕቱ በስምየ እከውኖሙ ረዳኢ ከመ ኢታስ ፍጦሙ አንተ። ፫ኛ መቃብ ፩+፳፪-፳፫

ጌታም እንዳታስታቸው እንዳትሸፍጣቸው በስሜ እረዳቸዋ ልሁ እንጂ ከእኔስ አንተን ከወደዱ ይሁኑልህ አለው። 3ኛ መቃብ 1+22-23

፳.ወይቤሉ ዲያብሉስ ለእግዚአብሔር ፍታሕ ሊተ ፩ደ ጾታ እምሠራዊትየ ከመ ይትፋተንዎሙ ለፍቁራኒከ።

ዲያብሉስም እኔ ከዚያ ሆኜ እንዳልፈታተን ከሲኦል እሳት ታሥሬ ወድቄአለሁ። አሁንም አንዱን ነገድ ፍታልኝና ከዚያ ሆነው እየተፈታተኑ የእኔን ጠላቶች የአንተን ወዳ ጆች መላእክቶችህ ወደ አንተ ያምጡልህ፤ የእኔን ወዳጆች የአንተን ጠላቶች ሠራዊቶቼ ወደ እኔ ያምጡልኝ አለው።

፳፩.ወእምዝ ፈነዎሙ ዲያብሉስ ለሠራዊቱ ውስተዝ ዓለም ከመ ይትፋተኑ ወይትዓቀብዎሙ ለአጽራረ እግዚአብሔር።

በዕለተ ረቡዕ የዲያብሉስ ሠራዊቶች ከሦስት ተከፍለው ነበር። ሲሶው ይሆን አይሆን ብለው የተጠራጠሩት ናቸው። ሲሶው አንተ ከፈጠርህ እኛም እንፈጥራለን ያሉት ናቸው። ሲሶው በአማን/በእውነት/ ፈጣሪ ነህ ብለው የሰገዱለት ናቸው። ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር በአማን/በእውነት/ ፈጣሪ ነህ ብለው የሰገዱለትን ፈታለት። ሲፈታለትም ጊዜ

በዚህ ዓለም በሜሩ በእንጨቱ በውኃው በድንጋዩ በአዝርዕቱ በአትክልቱ በምሥራቅ በምዕራብ በሰሜን በደቡብ በየአለ ቃው ሹሞ ሰደደ። እነዚያም ወደዚህ ዓለም መጥተው ከደው ሲያስከዱ ስተው ሲያስቱ የሚኖሩ አጋንንት እነዚህ ናቸው።

፳፪.ወበእንተዝ ይቤ ነቢይ ከመ ኢይትዓፀው እለ ፍቱናን ከመ ብሩር ጽሩይ ንጡፍ ወፍቱን እምድር ዘአፅረዶም ምስብዒተ መዝ ፲፩+፮-፯

በምድር ላይ እንደተፈተነ ሰባት ጊዜ እንደተጣራ ብር፤ መዝ 11+6-7

፳፫.ከመ ወርቅ ዘይትፈተን በምንሐብ ፈተኖሙ ወከመ ጽንሐሓ መሥዋዕት ተወክፎሙ ዝኬ በእንተ ጻድቃን እለ ይደልዎሙ ጥበብ ፫+፭-፯

ዛሬ ብር ወርቅ በከውር ሆኖ በእሳት ተፈትኖ ጽሩይነቱ ሲታወቅ ለንጉሥ እንደሚቀርብ ሁሉ፤ የአዳም ልጆችም ስመ ሥላሴን አጋዥ ጠበቃ ይዘው ከፀብዓ አጋንንት ተዋግ ተው ድል ካልነሱ መንግሥተ ሰማያትን የሚገባባት የለም ብሉ ነቢዩ ተናገሯል። ጥበብ 3+5-7

፳፬.አልቦ እምደቂቀ አዳም ወሔዋን ዘይበውዕ ውስተ መንግሥተ ሰማያት ዘእንበለ ሕጻናት ባሕቲቶሙ።

ከአዳም ልጆች ስመ ሥላሴን አጋዥ ጠበቃ ይዘው ከፀብዓ አጋንንት ተዋግተው ድል ካልነሱ ከሕጻናት በቀር መንግሥተ ሰማያትን የሚያገኛት የለም።

www.ethiopianorthodox.org

፲፰.ወይቤሎ ዲያብሎስ ለእግዚአብሔር እመሰ ወሀብከኒ እምደ ቂቀ አዳም እለ አፍቀሩኒ ዘኢተፈትነ እምኔየ በንቤሆሙ ኢይበውዕ ውስተ መንግሥተ ሰማያት እስመ አልቦ አድልዎ በንቤከ።

ዲያብሎስም ጌታን አቤቱ ጌታዬ ከአዳም ልጆች እኔን ያፈቀሩኝን ከሰጠኸኝ ወዲያ በአንተ ዘንድ ሁለት ነገር አድልዎ የለምና አታድላብኝ ብሎ ነገሩን አጸና።

፲፱.ወይቤሎ እግዚአብሔር ለአዳም ሰማዕከኑ ዘይቤ ዲያብሎስ ጸላኢከ ተጋደል ፈድፋደ ወጽናዕ በምልዓ ዕድሜከ።

ጌታም አዳምን ጠላትህ ዲያብሎስ ያለህን ሰማኸውን አሁንም በእኔ ዘንድ ሁለት ነገር አድልዎ የለምና እስከ ጊዜህ ድረስ ጠንክረህ ተዋጋ ተጋደል አለው።

፳. ወይቤልዎ አዳም ወሔዋን ንሕነሰ አባግዒከ በልዓነ ነምር ወለአርጋቢከ ነሥአነ አንቂ። ወረከበነ ለአልህምቲከ አንበሳ ዐቢይ ሰበረነ ወዘርዘረ አዕፅምቲነ።

አዳምና ሔዋንም አቤቱ ጌታችን እኛስ የሰጠኸንን እህል በልተን የሰጠኸንን ውኃ ጠጥተን ከመኖር በቀር ምን እናውቃለን። አሞራ ይነጥቀናል፣ አንበሳ ይሰብረናል፣ ነብር ያንቀናል እንጂ አንችልም አሉት።

ክፍል ስድስት

፩. ወይቤልዎ አዳም ወሔዋን ተዘከር እግዚኦ ፅዕለተነ ወኃፍረ ተነ ነዋ ነሥአነ ውኂዘ ሲኦል ወተርኅወ ለነ አንቀጸ ሲኦል ፍጡነ ይርከበነ ሣህልከ ለዓለመ ዓለም አሜን። ወነበሩ በዝንቱ ጸሎት እንዘ የኃዝኑ በንስሐ እስከ ይትጌመድ ሥጋሆሙ።

ዳግመኛም አዳምና ሔዋን አቤቱ ጌታችን እነሆ እኛን የሲኦል ሙላት ዋጠን፣ የሲኦል አንቀጽ ተከፈተብን፣ አንተ ግን ይህን መከራችን አይተህ ፈጥነህ ይቅር በለን እያሉ አጥንታቸው እስኪከሰከስ ሥጋቸው እስኪቁረስ ደማቸው እስኪፈስ ድረስ እያዘኑ በደብር ቅዱስ ተቀመጡ።

አዳምም ሔዋንን ከዚህ እህል እየበላን ውኃ እየጠጣን የጸለይነው ጸሎት ከእግዚአብሔር ዘንድ አልደረሰልንምና ከእህል ከውኃ ተለየተን ለየብቻ ሆነን አርባ ቀን ሱባኤ እንግባ አላት። ሔዋንም እሺ ብላ እርሱ ከአንዱ ባሕር እርሷ ከአንዱ ባሕር ገቡ። በገቡ በሠላሳ አምስተኛ ቀናቸው፦

፪. ወመጽአ ሰይጣን በአምሳለ መልአከ እግዚአብሔር ወይቤሎ ለአዳም ናሁ ተሰምዓት ጸሎትከ ወገዓርከ ቅድመ እግዚአ ብሔር ነዋ ፈነወኒ ከመ አብዕከሙ ውስተ ገነት።

www.ethiopianorthodox.org

ዲያብሎስ መልአክ እግዚአብሔር መስሎ መጥቶ አዳምን ይህ ሁሉ ጸሎትህ ጋርህ ከእግዚአብሔር ዘንድ ደርሶልሃልና ገነት አገባቸው ብሎ ሰዶኛል። ሔዋንን ጥራት ልውሰዳችሁ አለው።

፫. ወተጋደሎ አዳም ለዲያብሎስ እንዘ ይብል አንሰ ኢይወፅእ ዘእንበለ እፈጽም ፵ ዕለተ እስመ ብፅዓት ብየ።

አዳምም እኔስ ያሰብኩት ቀኖና አርባ ቀን ነውና ያንን ሳል ጨርስ አልወጣም ብሎ ተከራከረው።

፬. ወይቤሎ ዲያብሎስ ለአዳም ለእመ መሀረከ እግዚአብሔር አንተኑ ኢትምህር ርእሰከ ትድመኒ በላዕከ እምዕፀ ዘአ አዘዘከ እግዚአብሔር ወኮንከ ለመከራ።

ዲያብሎስም አንተስ ቀድሞም ትዕቢተኛ በደለኛ ነህ። በሬት አትብላ ያለህን በለስ በልተህ ከገነት ወጣህ ከክብርህ ተዋረ ድህ አሁን ደግሞ እርሱ ቢምርህ አንተ ራስህን አልምርም ትላለህ። አሁንም እኔ ትቻችሁ መሄዴ ነው። እናንተም የሰይጣን መጫወቻ ሆናችሁ መቅረታችሁ ነው። ነገር ግን ሔዋን የት ናት አሳየኝና ተገናኝቻት ልሂድ አለው። አዳምም እኔ ንዴት መከራ ቢበዛብኝ ክብር ጸጋ ይበዛልኛል እንጂ ምን ይቀርብኛልና፣ ሔዋንም ያቻት ከዚያ አለችልህ አለው።

፭. ወቦአ ሰይጣን ኀበ ሔዋን ወሶበ ይቤላ ንዒ ፃዒ ወፅእት ፍጡነ እስመ ገራህቱ ይእቲ ወነሥአ ከመ ከንፈ ጕዛ።

ዲያብሎስም ሔዋን ከአለችበት ሄዶ ሔዋን ሔዋን ብሎ ጠራት እርሷም የጥንት ማሳው ናትና አልተከራከረችውም እንደ ጭላት አሞራ መዘዝ ብላ ወጣች።

ዲያብሎስም ስትወጣለት ጊዜ ታይዋለሽ የባልሽን ነገር ቀድሞ አትብላ ያለውን ዕፅ በልቶ ከክብሩ ተዋረደ ከገነት ወጣ። አሁን ደግሞ ገነት አስገባቸው ብሎ ቢልከኝ እይሆ ንም አለ። እኔም እንግዲህ አልመጣም ትቻችሁ መሄዴ ነው እናንተም የሰይጣን መጫወቻ ሆናችሁ መቅረታችሁ ነው። ስለዚህ ይህን ነገር እወቂበት አላት።

እርሷም አዳም የዋህ ነው አታውቀውም እንጂ አሁንም የእርሱ ነገር አይጉዳም ብላ ወደ አዳም ይዛው ሄደች። ሄዳም አዳም እንዲህ ያለውን ነገር ለምን ታደርጋለህ፣ ጥንቱንስ ሱባኤ መግባታችን እንዲምረን አይደለምን። እንኳን በሠላሳ አምስት ቀን በሦስት በአራት ቀን ቢምረን አይቻለውም ትላለህን። አሁንም እባክህ ከዚህ መልአክ ተለይተን አንቅር አለችው። አዳምም በሔዋን መንገድ ድል መነሣት ልማዱ ነውና እሽ እንዳልሽው ይሁን አላት።

፮. ወወሰዶሙ ዲያብሎስ ለጀኤሆሙ ወአብጽሖሙ ኀበ እገረ ገነት ወይቤሎሙ አእመርክሙኑ መኑ አነ።

ከዚህም በኋላ ዲያብሎስ ፊት ፊት አዳምና ሔዋን ከኋላ ኋላው ሲሄዱ ከእግረ ገነት ደረሱ ዲያብሎስም እኔ ማንኛ አወቃችሁኝን አላቸው።

www.ethiopianorthodox.org

፯. ወይቤሉ አዳም ለዲያብሎስ አኮኑ አንተ ትቤ መልአከ እግዚአብሔር አነ ንሕነሰ ኢነአምረከ።

አዳምም መልአከ እግዚአብሔር ገብርኤል ነኝ አልኸን እንጂ እኛ የት እናውቅሃለንና አለው።

፰. ወይቤሎሙ ዲያብሎስ ለአዳም ወለሔዋን አነ ውእቱ ዘአውጻእኩክሙ እምገነት ተድላ ወተናገርኩክሙ በአረ ከይሲ ወይእዜኒ ጠሰይክዋ ለንስሐክሙ ወኮንክሙ ኅጉላነ ወቀበፅክሙ ተስፋ ዘለዓለም።

ዲያብሎስም እኔማ እኔ ነኛ ቀድሞ አትብላ ያለህን በለስ አስበልቼ ከክብርህ አዋረድኩህ ከገነት አስወጣሁህ። አሁንም ፈጣሪዬን እፈልጋለሁ ብለህ ቀኖና ብትገባ ናብሉሃል ብዬ አስተንጉልሁህ ከእንግዲህ ወዲህ ምንም ተስፋ የለህም ብሎ መጥፎ ሽታውን አሸተተው ጸዋግ/ክፉ/ መልኩን አሳየው። አዳምም ደንግጦ ወደቀ ዲያብሎስም ጠላቴ ሳይነሳብኝ ብሎ ቤት ያህል ድንጋይ አንሥቶ ጫነበት።

፱. ወተደብተረት ሎሙ ይእቲ ዕብን። ደንገጸ አዳም ወወድቀ ወኢተንሥአ እስከ ፫ቱ ዕለት።

ያችም ድንጋይ እንደ ድንኳን ተተርትራ ተዘርግታለት አዳምም በውስጧ ሦስት መዓልት ሦስት ሌሊት ሰነበተባት።

አዳምም በሦስተኛው ቀን ቢነሳ ሥጋው ተቁርሶ ደሙ ፈስሶ አጥንቱ ተከስክሶ አገኘው። አዳምም ፍሬ ዕፅ አምጥቶ በደሙ

ለውሶ ስንዴ በምትመስል ዕብነ በረድ በትእምርተ መስቀል መስዋዕት ለፈጣሪው ዓሳረገ።

፲. ወእምዝ ወረደ እሳት ሕያው ዘይትለአክ ቅድመ እግዚአብሔር ወበልዓ መስዋዕቶ ምስለ ዕብኒሁ እስከ ይልህስ መሬተ።

ከዚህም በኋላ ከእግዚአብሔር የታዘዘ እሳት ወርዶ መስዋዕቱን ከድንጋዩ ጋር በልቶ መሬቱንም ዉምር ባስ አደረገለት። ጌታም ተጋፍቶ ቢጠሩት ፈጥኖ ቶሎ አቤት ይላልና በብርሃን ደመና ተጭኖ ወርዶ አዳም አዳም ብሎ ጠርቶ ምን ሆንህ፣ ምን አገኘህ አለው። አዳምም እኔ ያልሆንሁኝ ማን ይሁንልኛ ያየቀደመ ጠላቴ ዲያብሎስ ቀድሞ አትብላ ያልኸኝን በለስ አብልቶ ከገነት አወጣኝ ከክብሬ አዋረደኝ። አሁን ደግሞ አንተን እፈልጋለሁ ብዬ ቀኖና ከገባሁበት ና ብሉሃል ብሎ አውጥቶኝ ሥጋዬ ተቁርሰ፣ ደሜ ፈሰሰ፣ አጥንቴ ተከሰከሰ እኔም ግሬ ይታይህ ብዬ ደሜን መሥዋዕት አድርጌ አሣረግሁልህ አለው።

፲፩.ወይቤሎ እግዚአብሔር ለአዳም በከመ አዕረገ ሊተ አንተ መሥዋዕተ በደምከ ከማሁ አነኒ አዓርግ መሥዋዕተ በደምየ ለአቡየ ወእትቤዘወከ በሞትየ ወበመስቀልየ አለው።

ጌታም አዳም አንተ ደምህን መሥዋዕት አድርገህ እንዳሣረ ገህልኝ እኔም ከሰማየ ሰማያት ወርጄ ከልጅ ልጅህ ተወልጄ በመስቀል ተሰቅዬ ሥጋዬን ቁርሼ ደሜን አፍስሼ ለባሕርይ

www.ethiopianorthodox.org

አባቴ ክሼ ከጠላትህ ከዲያብሎስ እዋጅሃለሁ። ከሲኦልእሳት አወጣሃለሁ ገነት አስገባሃለሁ ብሎ ተስፋ ሰጠው።

፲፪.እስከ ማዕዜኑ ትገብር ሊተእግዚእየ ዘትቤ እግሀለክሙ።

አዳምም አቤቱ ጌታዬ ይህንን የሰጠኸኝን ቃል ኪዳን እስከ መቼ ድረስ ትፈጽምልኛለህ አለው።

፲፫.በሐሙስ ዕለት ወበመንፈቃ ለዕለት እትወለድ እምወለተ ወለትከ ወእድህከ ውስተ መርህብከ ወእከውን ሕፃነ በእንቲአከ ወእትቤዘወከ በሞትየ ወበመስቀልየ።

ጌታም ለአዳም በአምስት ቀን ተኩል ከሰማየ ሰማያት ወርጄ ከልጅ ልጅህ ተወልጄ በመስክህ ድኼ በመስቀል ተሰቅዬ ሥጋዬን ቁርሼ ደሜን አፍስሼ ለባሕርይ አባቴ ክሼ ከጠላትህ ከዲያብሎስ አገዛዝ ነፃ አደርግሃለሁ፣ ከሲኦል አወጣሃለሁ ገነት አስገባሃለሁ ብሎ ቁርጥ ቀጠሮውን ነገረው።

፲፬.እስመ ፲፻ ዓመት በቅድሜከ ከመ ዕለት እንተ ትማልም ኃለፈት። መዝ ፹፱+፬-፭

ይኸውም በአምስት ቀን ተኩል ያለው አምስት ሺህ አምስት መቶ ዘመን ነው፡በእግዚአብሔር ዘንድ አንድ ቀን የምትባለው በኛ ዘንድ አንድ ሺህ ዘመን ናት። መዝ 89÷4-5

፲፭.ወባሕቱ ኢትግበር መሥዋዕተ በደመ ሰብእ እስመ ኢይትሔጠው ለከ።

ጌታምአዳምን ከእንግዲህ ወዲህ የሰው ደም አትሠዋልኝ አልቀበልልህምና አለው።

፲፮.ወይቤሎ እግዚአብሔርለአዳም ግበር መሥዋዕተ በአልህምት ወበአባግዕ፣ ወበአጣሊ፣ በፍሬያት፣ ወበጽጌያት።

አዳምም አቤቱ ጌታዬምን ልሰዋልህ ቢለው ጌታምላም፣ በግ፣ ፍየል፣ ፍሬያት፣ ጽጌያትን ሠዋልኝ አለው።

፲፯.ወካዕበ ይቤሎ ኢትግበር መሥዋዕተ በዓሣ እስመ ኢይደልዎ ኀበ አልህምት ወአባግዕ ወአጣሊ ወኢ ኀበ ፍሬያት ወጽጌያት እላ ይኩንከ ከመ ሐምል ዘባሕር ለሲሳይከ።

ዳግመኛም ከእነዚህ ከቈጠርሁልህ ለዓሣ ቁጥር የለውምና ለአንተ የባሕር ጐመን ይሁንህ እንጂ ለእኔ መሥዋዕት አድርገህ አትሠዋልኝ አልቀበልህምና አለው። ጌታም ይህን ቃል ኪዳን ሰጥቶት ወደ ሰማየ ሰማያት አረገ።

፲፰.ወወረደ ገብርኤል መልአክወወሰዶ ለአዳም ወአግብኦ ኀበ መብዝኀተ በዓት።

ከዚህም በኋላ ቅዱስ ገብርኤልወርዶ ወደ ረጅም ተራራ አሥራ ሁለት ዋሻ ከአለበት ወስዶ አዳምን እንደ እልፍኝ እንደ አዳራሽ ይሁንህ ከዚህ ተቀመጥ አለው።

፲፱.ወይቤሎ አዳም ለገብርኤልምንተ እሴሰይ ዝየ እስመ አልቦ ዘአንበለ ዕብን ወከመ ኢይፃዕ አፍአ ይትበዓሱኒ እንስሳት ወአራዊት።

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህም በኋላ ቅዱስ ገብርኤል ወደ ውጭ ወጥቶ እሄዳለሁ ብሎ ሲል አዳም ጌታዬ ከዚህ ከባዶ ዋሻ በቀር ምንም የለም። ወደ ውጭ ወጥቼ ምግቤን እንዳልፈልግ እንስሳት አራዊት ይጣሉኛል የምግቤን ነገር እንዴት አድርገህኝ ትሄዳለህ አለው። ቅዱስ ገብርኤልም የምግብህንማ ነገር ከፈጣሪህ ተነጋገር እንጂ እኔ ምን ልበልህ አለው። አዳምም ከፈጣሪዬ ጋርማ ጥለኛ አይደለሁምን አንተ ንገርልኝ እንጂ አለው።

ቿ. ወተራጎራ:ን ሎቱ ገብርኤል ወቦአ ውስተ ገነት።

ቅዱስ ገብርኤልም የአዳምን ጦም ማደር አይቶ አዝኖለት ራርቶለት ወደሰማይ መሄዱን ትቶ ወደገነት ሄደ።

ቿ፩.ወይቤሎሙ ገብርኤል ለአዕዋፈ ገነት ነዋ ንትሥከሙ አዳም ይመውት በረሀብ ሰዱ ሎቱ ሲሳዮ ወለእመ ኢወሰድክሙ ሲሳዮ ድኅረኒ ይትቤቀሉክሙ ደቂቁ ወይሰድዱክሙ እም አብያቲክሙ።

ወደ ገነትም ሄዶ መጥቅዕ/ደወል/ በደወለ ጊዜ አዕዋፍ አንስርት ተሰበሰቡ። እርሱም ከዚያ ከባዶ ዋሻ ጌታችሁ አዳም ወድቆ ረሃብ ጸንቶበት ቀጠና ይዞታልና ቀድሞ ይመገባቸው ከነበሩት ፍሬያት ጽጌያት ምግቡን ወስዳችሁ አግቡለት አላቸው። ይህን ግን እንቢ ብትሉ ኋላ ልጆቹ የልጅ ልጆቹ ገነትን ሳይገቡባት አይቀሩምና ይበቀሏችኋል።

ዕንቁላላችሁን ይሰብሩባችኋል። ጫጩቶቻችሁን ይገድሉባችኋል። ጉጆዎቻችሁን ያፈርሱባችኋል። እያስወጡ ይሰዷችኋል አላቸው።

ቿ፪.ወሶበ ሰምዑ አዕዋፈ ገነት ቃሉ ለገብርኤል ወሰዱ ሎቱ ሲሳዮ ለአዳም ፍሬሃኒ ወጽጌሃኒ ወቈፅላኒ ለገነት ወመልዑ ፲ተ ወ፪ተ በዓታተ አፈ እስከ አፍ።

ከዚህም በኋላ አእዋፍ አንስርት የቅዱስ ገብርኤልን ቃል ሰምተው የሚበላውን ዘለላውን የሚያሸተውን አበባውን የሚያነጥፈውን ቅጠሉን ወስደው አሥራ ሁለት ዋሻ አፍ እስከ አፍ ሞሉለት።

ቿ፫.ወይቤልዎ አዕዋፈ ገነት ለአዳም አ እግዚእነ ጊዜ ጻዓትከ ወስደትከ እስመ አቅረብነ ለከ ለሲሳይከ ፍሬሃኒ ወጽጌሃኒ ወቈፅላኒ ለገነት ወይእዜኒ ጸሐፍ ለነ ተዝካረ ከመ ይስምዑ ደቂቅከ ወኢይግፍዑነ በደኃሪ መዋዕል።

የዚህም የዋሻው ስፋቱ አንድ ምንዳፈ ሐፅ/የቀስት ውርወራ ያህል ርቀት/ ይሆናል። ከዚህም በኋላ አዕዋፍ አንስርት አዳምን አቤቱ ጌታችን በጊዜ ስደትህ የምትበላውን ዘለላ ውን የምታሸተውን አበባውን የምታነጥፈውን ቅጠል አመ ጣንልህ፤ ልጆቹ የልጅ ልጆቹ ገነት ሳየገቡ አይቀሩም ብሉናልና፤ ልጆችህ እንዳይበቀሉን ጫጩቶቻችን እንዳይገድሉብን ዕንቁላላችንን እንዳይሰብሩብን እኛን እያስወጡ እንዳይሰዱን አድራጉታችንን ጻፍልን አሉት።

www.ethiopianorthodox.org

፳፱.ወጸሐፈ ሎሙ አዳም በዕብን ለአዕዋፈ ገነት ወተባረኩ እምኔሁ።

ከዚህም በኋላ አዳም የእኔ ወገን የሆናችሁ የነዚህን አዕዋፍ አንስርት ሜዉቶቻቸውን የገደላችሁ ዕንቁላላቸውን የሰበራችሁ ጉጆዎቻቸውን ያፈረሳችሁ ርጉማን ሁኑ ብሎ በድንጋይ ላይ ቀርጾ ጽፎ ሰጣቸው እነዚያም ያን ተቀብለው ከአዳም ተባርከው ሄዱ።

አዳምም በገነት ሳለ የአዕዋፍ የአንስርት ቋንቋቸውን ያውቀዋልና እንሂድ እንሂድ ሲባባሉ ሰምቶ ዛሬ ከሀገሩ የወጣ ሰው የሀገሩን ሰው ሲያገኝ እንዲናፍቅ ሁሉ አዳምም አዕዋፈ ገነትን ተከትሏቸው ሄደ። እነዚያም በክንፋቸው እየበረሩ ሄዱ።

፴.ሰኩየ አዳም ውስተ ገዳም።

አዳምም ዱር ለዱር ዋሻ ለዋሻ በረሀ ለበረሀ ሲቅበዘበዝ ያ የቀደመ ጠላቱ ዲያብሎስ አገኘው።

፴፩.ወዘበጦ ዲያብሎስ ለአዳም በዕብን እስከ ወድቀ በገጹ ወውኅዘ ደም እምኔሁ።

ዲያብሎስም አንተ ከገነት የወጣህ ዕለት ልብህ የጠፋ አትደርስበት የለ ከዚህ ማን አመጣህ ብሎ በድንጋይ ራሱን መቶ ጣለው። አዳምም ወደቀ ዲያብሎስም ገደልኩት ብሎ ሄደ።

፴፪.ወይቤሎ ጉብርኤል ለአዳም ከመዝ ይቤለከ እግዚአብሔር ንበር እስከ ዕለተ ሞትከ ውስተ ዝንቱ በዓት ወእእምራ ለሔዋን በግብር ብዝኁ ወተባዝኁ ወምልዕዋ ለምድር። ዘፍ ፩፥፳፰-፳፱

ከዚህም በኋላ ቅዱስ ገብርኤል የአዳም ጠባቂ መልአኩ ነውና አንስቶ ዳሶ ፈውሶ አንተስ ሁልጊዜ ምን ያዘናጋሃል ምግብህን ነው አስገብቼልሃለሁ። አሁንም እስከ ጊዜ ሞትህ ድረስ ከዚህ ዋሻ አትውጣ። ሔዋንንም በግብር እወቃት ከበዱ ውለዱ ምድርንም ምሏት ብሏችኋል እግዚአብሔር አለው።ዘፍ 1፥28-29

አዳምም አቤቱ ጌታዬፈጣሪዬስ እኔን በአምስት ቀን ተኩል እመጣልሃለሁ ብሎኝ ነበር። ምንስ ከዚያ ላይ ሆኖ ቢያነጋግረኝ ያ የቀደመ ጠላቴ ዲያብሎስ ይሆንን አለው። ቅዱስ ጉብርኤልም ጠላትህ ዲያብሎስ አይደለም ወዳጅህ እግዚአብሔር ነው እንጂ አለው። ይኸውም አምስት ቀን ተኩል ያለው አምስት ሽህ አምስት መቶ ዘመን ነው። ይኸውም ይታወቅ ዘንድ ከልጅ ልጅህ እወለዳለሁ ብሎሃልና ዛሬ ልጅን ወልደሃልን ከማነኛይቱ ልጅህ ይወለድ ይመስልሃል፣ ነገር ግን የእግዚአብሔር ይቅርታው ቸርነቱ ያለጊዜው አይሆንምና አይዞህ አለው።

www.ethiopianorthodox.org

◆

ክፍል ሰባት

፩. ማህሉ ለእግዚአብሔር በጊዜሁ እንዘ ብዙኅ ማህልከ
መዝ ፷፰+፲፫-፲፬

አቤቱ በምሕረትህ ብዛት በማዳንህም እውነት አድምጠኝ
መዝ 68+13-14

፪. ወቦአ አዳም ውስተ በዓቱ ወገብረ ከብካበ ፍሬሃኒ ወጽጌሃኒ ወቁጽላኒ ለገነት ወወሀባ ለሔዋን ኀጼሃ ወርቀ ከርቤ ወስጊነ።

አዳምም ከቅዱስ ገብርኤል ተሰናብቶ ከበዓቱ ገብቶ አፅዋፍ አንስርት ካመጡለት ፍሬያት ጽጌያት ሠርግ አደረገ፤ መልአኩም ቅዱስ ገብርኤል ወርቅ ከርቤ ስጊን /ዕጣን/ ሰጥቶት ነበርና ይኸንም ለሔዋን ማጫ ሰጣት።

፫. ወእምዝ አእመራ አዳም ለሔዋን ወፀንሰት ወወለደቶሙ ለቃየል ወለሉድ። ዘፍ ፬+፩-፫

ከዚህም በኋላ አዳም ሔዋንን በግብር አወቃት ፀነሰች ቃየልንና ሉድን ወለደች። ዘፍ 4+1-3

፬. ወእምዝ ዳግመ አእመራ አዳም ለሔዋን ወፀንሰት ወወለደቶሙ ለአቤል ወለአቅሌማ። ዘፍ ፬+፩-፫

ዳግመኛም አዳም ሔዋንን በግብር አወቃት አቤልና አቅሌማን ወለደች። ዘፍ 4+1-3

፭. ወአመ አብጽሑ ውርዛዌ ይቤሎሙ አዳም ለደቂቁ አቤል ያውስባ ለሉድ ወቃየል ያውስባ ለአቅሌማ ወተዋሰቡ በሥርዓተ ሕግ።

እነዚህም ተወልደው አድገው አካለ መጠን ሲደርሱ አዳም ትውልድ ያራራቀ መስሎት ከአቤል ጋር የተወለደችውን አቅሌማን ቃየል ያግባ፤ ከቃየል ጋር የተወለደችውን ሉድን አቤል ያግባ በሥርዓተ ሕግ ተጋቡ ብሎ አዘዛቸው።

፮. ወዝ ውእቱ ምክንያተ ጽልዑ ለቃየል ምስለ አቤል እስመ ይቤሎሙ አዳም ለደቂቁ አቤል ያውስባ ለሉድ ወቃየል ያውስባ ለአቅሌማ ወይቤ ቃየል ዘንተሰ ኢይገብር እግዚአብሔር ከመ አህብ ሠናይትየ ለካልእ ወእንሣእ ከፍዕተ ዘካልእ።

ከዚህም በኋላ በአቤልና በቃየል መካከል ፀብ ቂም ተነሣ። ጠቡስ ምንድን ነው ቢሉ ከአቤል ጋር የተወለደችው አቅሌማ መልከ ከፉ ናት ከቃየል ጋር የተወለደችው ሉድ መልከ መልካም ቆንጆ ናት ሔዋንን እናቷን ትመስላለች። አዳምም ትውልድ ያራራቀ መስሎት እንዲህ ብሎ ቢያዝዝ ቃየል እንዲህስ ያለውን ነገር እንኳን አንተ እግዚአብሔርም ቢሆን አያደርገውም የእኔን መልከ መልካም ለሰው ሰጥቼ የሰው መልከ ከፉ ለእኔ እወስዳለሁን ብሎ ፀብ ቂም በቀል አነሣ።

፯. ወይቤሎሙ አዳም ለደቂቁ ሑሩ ወግበሩ መሥዋዕተ ውስተ ደብር ወዘሠምሮ እግዚአብሔር ያውስባ ለሉድ።

አዳምም ከተጣላችሁስ በየራሳችሁ ከተራራ ላይ ወጥታችሁ መሥዋዕት ሠው እና መሥዋዕቱን እግዚአብሔር የተቀበለ ለት መልካሚቱን ሉድን ያግባ አለ።

www.ethiopianorthodox.org

፰. ወነጸረ እግዚአብሔር መሥዋዕተ አቤል ወተወከፈ ሎቱ። ዘፍ ፬፥፬-፭

ከዚህም በኋላ አቤልና ቃየል ከተራራ ላይ ወጥተው በየራሳቸው መሥዋዕት አሠመሩ እግዚአብሔርም የአቤልን መሥዋዕት አይቶ ተቀብሎለት ከሰማየ ሰማያት ወርዶ እሳት መሥዋዕቱን አቃጥሎ ሣሩን እንጨቱን ድንጋዩን ወኃውን ላስ አድርጉ ወደ ሰማየ ሰማያት አረገለት ከእግዚአብሔር ዘንድ ደረሰለት። ዘፍ፡ 4፥4-5

፱. ወሮፀ አቤል በፍሥሐ እንዘ ያንፈርዕፅ ከመ ይርአያ ለሉድ።

አቤልም የመሥዋዕቱ ነገር ደስ ደስ እያሰኘው ሉድን ለማየት ከፊት ከፊት እየሮጠ ሄደ።

፲. ወተራከቦ ሰይጣን ለቃየል ወይቤሎ አ ኃያል ወሬዛ ዘኢይደልወከ ኀዘን ወኢምንተኒ ዘእንበለ ፍሥሐ አሐተ ሰዓተ። ዘፍ፡ ፬፥፭-፮

ቃየልም በመሥዋዕቱ እያዘነ እየተከዘ ከኋላ ከኋላ ሲሄድ ሰይጣን በመንገድ ቆይቶ አንተ ኃያል ወሬዛ ምን ሆነሃል ምን ያሳዝንሃል ከመግዛት በቀር መገዛት ከማዘዝ በቀር መታዘዝ የማይገባህ አለው። ዘፍ፡ 4፥5-6

ቃየልም እኔ አሳዝን ማን ይዘን አባቴ አድልቶብኝ ወንድሜ ጉልብቶብኝ እግዚአብሔርም ተጨምሮብኝ የእኔን መልከ

መልካም ለሰው ሰጥቶ የሰውን መልከ ክፉ ለእኔ ሰጥቶኝ በዚህ አዝኛለሁ አለው።

፲፩.ወይቤሎ ዲያብሎስ መኑ ዘይብለከ ብከኑ ካልእ አብ ወሚመ ዝንቱ ዘጠፍዓ ልቡ እመ ወፅአ እምገነተ ንግሥ ወይነብር ከመ ግሔ ውስተ በዓት እንዘ ያስከሀክህ።

ዲያብሎስም እንዲህ ያለውን ነገር ማን ያደርገዋል ያ ከገነት የወጣ ዕለት ልቡን ያጣ በባዶ ዋሻ እንደ እሽኮኮ እያሽካካ አሥሩን የሚናገር አባትህ ነውን ወይስ ሌላ አባት አለህ? አለው። ቃየልም አዎን እርሱ ነው ሌላም አባት የለኝ አለው።

፲፪.ወይቤ ዲያብሎስ መሐል ሊተ ከመ ትግበር ፈቃድየ ወኪያሁሰ እመ ኢረሰይክዎ ዓዘቅተ አንብዕ በሞተ ወልዱ ዘያፈቅሮ ኢትበለኒ አርክየ።

ዲያብሎስም የእኔን ምክር ስማ ፈቃዴን ፈጽም እጁን በእጅህ ጸፍተህ/መትተህ/ ማልልኝ እንጂ በዚያ በሚወደው በልጁ ሞት የዕንባ ዓዘቅት አድርጌ ባላሳይህ ወዳጄ አትበለኝ አለው።

፲፫.ወእምዘ ዘይኄይስ ምክር አልቦ ዘትረክብ እመኒ ዓረገ ሰማየ ወእመኒ ወረድከ ውስተ ምድር ወታወስቦን ለጀሆን።

ቃየልም ምክሩን ሊሰማ ፈቃዱን ሊፈጽም እጁን በእጁ ጸፍቶ/መትቶ/ ማለለት። ሲምልለትም ጊዜ እንካ ይህችን

www.ethiopianorthodox.org

ድንጋይ ይዘህ ሄደህ ከወንድምህ ከአቤል ፋጠህ ድረስበት፤ ተጉንብሶ ውኃ ሲጠጣ ታገኘዋለህ ያን ጊዜ በዚህ ድንጋይ ጆሮ ጥላውን መተህ ጣለው ሲሞትልህም ሁለቱንም ታገባ ቸዋለህ እንዲህ ያለ ምክር ወደ ሰማይ ብትወጣ ወደ ምድር ብትወርድ አታገኝም አለው።

፲፬.ወሶበ ሰምዓ ዘንተ ቃየል ነሥአ ዕብነ እምዕደ ሰይጣን ወሮፀ ወረከቦ ለአቤል እንዘ ያስተበርክ ከመ ይስተይ ማየ ወሶቤሃ ዘበጦ ማዕከለ ክሳዱ ወሥርወ ዕዝኑ ወሞተ ጻድቅ አቤል በእደ ቃየል እኁሁ። ዘፍ ፬፥፰-፱

ቃየልም ይህንን ምክር ሰምቶ ከዲያብሎስ እጅ ያችን ድን ጋይ ተቀብሉ እየሮጠ ሄዶ ከአቤል ከወንድሙ ዘንድ ደረሰ። አቤልም እንስሳት አራዊትን ሲፈራ ነበርና እሰይ ወንድሜ ሊቆምልኝ መጣ ብሉ ተጉንብሶ ውኃ ሲጠጣ ሳለ አንገት ሥሩን ጆሮ ጥላውን መቶ ጣለው አቤልም በወንድሙ በቃየል እጅ ሞተ። ዘፍ 4፥8-9

፲፭.ወሖረ ቃየል ኀበ እሙ ወትቤሉ እሙ ወልድየ ቃየል አይቴኑ ሖረ አቤል እኁከ።ወይቤላ ለእሙ ቦኑ አነ ዓቃቤሁ ለአቤል ወይቤ ሀብኒ በትርየ።

ቃየልም ወንድሙን አቤልን ገድሉ እናቱ ከአለችበት ዋሻ ሄዶ ገባ። ሔዋንም ልጄ ቃየል እንኳን በደህና ገባህ ወንድ ምህ አቤልስ የት ቀረ አለችው። ቃየልም እኔ ለአቤል

አውሬ ቢጉትተው አሞራ ቢበትነው ጠባቂው ነኝን ከዚያ ሁሉ በትሬን ስጪኝ ብሉ ተቆጥቶ ወጥቶ ሄደ።

፲፮.ወሖረት ሔዋን ወነገረቶ ለአዳም ብእሲሃ

ሔዋንም ሄዳ አዳምን ቃየል መጣ አቤል ቀረ አለችው። ቃየልንም ወንድምህ አቤል የት ቀረ ብዬ ብጠይቀው ተቆ ጥቶ ወጥቶ ሄደ እስኪ አንተ ወጥተህ ፈልገው አለችው።

፲፯.ወይቤሉ አዳም ለቃየል ወልድየ ቃየል አይቴኑ ሖረ አቤል እኁከ።

አዳምም ቃየል ወደአለበት ሄዶ ልጄ ቃየል እንኳን ደህና ገባህ ወንድምህ አቤል ወዴት ሄደ አለው።

፲፰.ወይቤሉ ቃየል ለአዳም አቡሁ አቤልሰ ሖረ ውስተ ገዳም ከመ ያስተጋብዕ ፍሬያተ ወጽጌያተ ለሉድ ዘፈጋርከ ሉቱ።

ቃየልም ለአጪህለት ለሉድ ፍሬያቱን ጽጌያቱን ሊሰበስብ ወደዱር ሄዶ መሰለኝ አለው። አዳምም እንስሳት አራዊትን ሲፈራ ነበርና አንተ ክፉ የት ትተኸው መጣህ ይሆን ብሉ ጮኸበት።

፲፱.አ አብ እኩይ ዘአፍቀረ ወልዶ እምወልዱ ቦኑ አነ ዓቃቢሁ ለአቤል። ዘፍ ፬፥፱-፲

ቃየልም አንተ የአባት መድሉኛ እኔ አቤልን አውሬ ቢጉት ተው አሞራ ቢገትነው ጠባቂው ነኝን ብሉ አውጥቶ አውርዶ አየው ከፍ ዝቅ አድርጉ ተናገረው። ዘፍ 4፥9-10

www.ethiopianorthodox.org

፳. ወተመይጠ አዳም እምድኅሬሁ ወርእያ ለማይ ከዊና ደመ ወአእመረ ሶቤሃ ከመ ሞተ ወልዱ ወገዓረ ቢቃሉ።

አዳምም ከመንገዱ በስተኋላ ውኃ ነበረችና ዞሮ ቢያያት ደም መስላ አያት አዳምም ልጁ አቤል እንደ ሞተ ጠረጠረ።

፳፩.ወሖረ አዳም ምስለ ብእሲቱ ሔዋን ወረከቦ ለአቤል ግዱፈ በገጹ ወኃቀፎ ክሳዶ ወይቤሉ አዳም ለአቤል ወልድየ አንተ መኑ ቀተለከ።

ከዚህም በኋላ አዳምና ሔዋን እየተሯሯጡ ቢሄዱ አቤል ሞቶ በአፍንጫው ተደፍቶ አገኙት። አዳምም አንገቱን በአንገቱ እቅፍ አድርጉ ይዞ ልጄ አቤል ማን ተጫወተ ብህ ማን ገደለህ እባክህ ንገረኝ እያለ ያለቅስ ይጨነቅ ጀመር።

፳፪.ወተናገረት በድኑ ለአቤል እንዘ ትብል ቃየል እኁየ ቀተለኒ። ዘፍ ፬፥፱-፲፩

የአቤልም በድኑ ቃየል ወንድሜ ገደለኝ ብላ ተናገረች። ዘፍ 4፥9-11።

የአቤልም በድኑ እንደተናገረች ጳውሎስ እንዲህ ሲል ተናገሯል።

፳፫.ወበእንቲአሁ ሰማዕተ ኮና ከመ ጻድቅ ውእቱ ወሰማዕቱ እግዚአብሔር በተወክፎ መሥዋዕቱ ወበእንቲአሁ መዊቶ ዓዲ ተናገረ። ዕብ ፲፩፥፬-፭

በዚህም እግዚአብሔር ስለ ስጦታው ሲመሰክር እርሱ ጻድቅ እንደሆነ ተመሰከረለት፤ ሞቶም ሳለ በመሥዋዕቱ እስከ አሁን ይናገራል። ዕብ 11፥4-5

፳፬.ወኀደገ አዳም ረጊሞቶሙ ለእንስሳት ወለአራዊት እስመ መሰሉ ዘተጸብዕዎ ወልዶ።

አዳምም እንስሳት አራዊት የተጣሉት መስሉት ይራገም ነበርና መራገሙን ተወ።

፳፭.ኦ ሔዋን እንተ አፍዓምክኒ እምይእቲ ዕፅ አዕዳውኪ ይትመተራ። ወእምዝ አኀዘ ይብኪ አዳም ምስለ ሔዋን ብእሲቱ እፎ ዘአፍቀርኩ ወአውረስኩ ሞተ ለደቂቅየ ለትውልደ ትውልድ።

አዳምም ሔዋንን ያችን ቁጽለ በለስ ቁርጠሽ በአፌ ያደረግ ሽልኝ ቀን ምነው እጆችሽ አብረው ተቆርጠውልኝ ቢሆን እንዴት ቤት፣ ከብት፣ ንብረት እንደማውረስ ለልጅ ልጅ ሞት አወረስሁ ለዘለዓለም የማያልቅ መከራ አገኘኝ እያለ ያለቅስ ይጨነቅ ጀመር።

፳፮.ወይቤ አዳም ንዑ ብክዩኒ በእንተ እግዚአብሔር ለእጉክሙ አቤል ኦ ማኀበረ መላእክተ ሰማይ ወፍጥረታተ ምድር እለ ነበርኩ ምስሌክሙ እስመ ኮንኩ ተፈጢርየ ከመ ዘኢተፈጠርኩ።

ከዚህም በኋላ ዛሬ በዚህ ዓለም ያለ ሰው እናቱ አባቱ ሞቶ በት የራቀ የቀረበውን ዘመድ ሰብስቦ እንዲያለቅስ እንዲጨነቅ

www.ethiopianorthodox.org

ሁሉ አዳምም እባካችሁ በምድር ያላችሁ ፍጥረታት በሰማይ ያላችሁ መላእክት በእንተ እግዚአብሔር ለወንድማችሁ ለአቤል አልቅሱለት ተፈጥሬ እንዳልተፈጠርሁ የሆንሁ እኔ ነኝ እያለ ያለቅስ ይጨነቅ ጀመር።

፳፯.ወይቤልዎ መላእክት ለአዳም ብሥራትከ አ አዳም ወልድከሰ አቤል ተሳለማ ለዕፀ ሕይወት በነፍሱ ወዓርገ በፍሥሐ ከመ መሥዋዕት ውክፍት ወአዕረፈት ነፍሱ ውስተ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት።

ከዚህም በኋላ ዘጠና ዘጠኙ ነገደ መላእክት ወርደው አዳምን ልጅህ አቤል ገነት ገብቶ ዕፀ ሕይወትን ተሳለማት በእግዚአብሔር ዘንድ እንደ ተወደደች መሥዋዕት በኢየሩሳሌም ሰማያዊት አረፈባት አሉት።

፳፰.ወሶበ ሰምዓ አዳም ዘንተ ቃለ ተናዘዘ ወቀበሮ ለአቤል ወልዱ።

አዳምም ይህን ሰምቶ ልጁን አቤልን ቀበረው፤ ከኀዘኑም ተረጋጋ።

፳፱.ወጉየ ቃየል እምገጸ አቡሁ ወኢተርእየ ዳግመ ኮነ ርጉመ ወውጉዘ በዝ ዓለም ወበዘይመጽእ ዓለም። ዘፍ ፬+፲፩-፲፫

ቃየል ወዴት ደረሰ ቢሉ ቃየልንስ እንኳን በዚህ ዓለም በወዲያኛውም ዓለም ከሰው አትገናኝ ርጉም ውጉዝ ሁን

ብሉ አዳም ረግሞታልና አባቱም እናቱም አላገኙትም ዕለቱን ወጥቶ ሄደ። ዘፍ 4+11-13

፴. ወረገሞ እግዚአብሔር ለቃየል እንዘ ይብል ኩን ርዑደ ወድንጉፀ ወቅጥቁጠ ወበቅድመ ኩሉ ሰብእ ለትርዓድ ብረኪከ ወኩሉሙ እለ ይተልው ግብረከ።ዘፍ ፬+፲፩-፲፫

ቃየልንስ አዳም ብቻ ረግሞት አልቀረም ጌታም ረግሞታል። ምን ብሉ ረገመው ቢሉ አካልህ ይራድ እጅህ እግርህ ይንቀጥቀጥ የአንተን ሥራ የሠሩ ሁሉ የአንተ ርግማን ይደርባቸው ብሉ ረገመው። ዘፍ 4+11-13

፴፩.ዮምኒ ከማሁ ዘይገብር እኩየ ላዕለ ሰብእ እመኒ በሐሜት ወእመኒ በቀቲል ኢይፈጽም ነገሮ ዘእንበለ ይትመያየጥ ለፈወሰፈ።

ይህም ይታወቅ ዘንድ ዛሬ ሰው በሐሜትም ቢሆን ነፍስ በመግደልም ቢሆን ወዲያና ወዲህ ሳያይ ፈቃዱን አይፈጽምም።

፴፪.ወአማዕሰበ አዳም ፯ተ ዓመተ ሱብእናሁ በኀዘን።ኩፋ ፭+፲፪-፲፫

ከዚህም በኋላ አዳም በኀዘን ተመክሮ ሰባት ዓመት ተቀመጠ። ኩፋ 5+12-13

www.ethiopianorthodox.org

ክፍል ስምንት

፩. ወእምዝ አእመራ አዳም ለሔዋን ወጸንሰት ወወለደቶ ለሴት በከመ አምሳሊሁ ለአቤል ምስለ ካልእቱ። ዘፍ ፬፥፳፭-፳፮

ከዚህም በኋላ አዳም ሔዋንን በግብር አወቃት ፀነሰችም ሴት የሚባል ልጅ አቤልን አስመስላ ከነመንትያው ወለደች። ዘፍ 4÷25-26

፪. አዳም ወለዶ ለሴት፤ ወሴት ወለዶ ለሄኖስ፤ ወሄኖስ ወለዶ ለቃይናን፤ ወቃይናን ወለዶ ለመላልኤል፤ ወመላልኤል ወለዶ ለያሬድ፤ ወያሬድ ወለዶ ለሄኖክ፤ ወሄኖክ ወለዶ ለማቱሳላ፤ ወማቱሳላ ወለዶ ለላሜህ፤ ወላሜህ ወለዶ ለኖኅ፤ ወበኖኅ ኮነ ማየ አይኅ። ዘፍ ፭፥፩-፴፪

ከዚህም በኋላ የአዳም ልጅ እየበዛ ሄደ። የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ከአዳም መወለዱ እንደምን ነው ቢሉ፦

አዳም ሴትን ወለደ፤ ሴት ሄኖስን ወለደ፤ ሄኖስ ቃይናንን ወለደ፤ ቃይናን መላልኤልን ወለደ፤ መላልኤል ያሬድን ወለደ፤ ያሬድ ሄኖክን ወለደ፤ ሄኖክ ማቱሳላን ወለደ፤ ማቱሳላ ላሜህን ወለደ፤ ላሜህ ኖኅን ወለደ፤ በዚህም በኖኅ ዘመን የጥፋት ውኃ ሆነ ፍጥረቱ ሁሉ አለቀ። ዘፍ 5፥1-32

፫. ወእስከዝ ኮነ ትውልድ ፲ተ ወዘመኑሂ ኮነ ፳፻ተ ወ፪ተ ፻ተ ፵ወ፪ተ ዘመነ።

እስከዚህ ድረስ ትውልዱ አሥር ነው። ዘመኑ ሁለት ሺህ ሁለት መቶ አርባ ሁለት ዘመን ነው።

፩. ኖኅ ወለዶ ለሴም፤ ወሴም ወለዶ ለአርፋክስድ፤ ወአርፋክስድ ወለዶ ለቃይንም፣ ወቃይንም ወለዶ ለሳላ፤ ወሳላ ወለዶ ለኤቦር፤ ወኤቦር ወለዶ ለፋሌቅ፤ ወፋሌቅ ወለዶ ለራገው፤ ወራገው ወለዶ ለሜሩህ፤ ወሜሩህ ወለዶ ለናኮር፤ ወናኮር ወለዶ ለታራ፤ ወታራ ወለዶ ለአብርሃም። ዘፍ ፲፩፥፲-፳፰

ከዚህም ከጥፋት ውኃ በኋላ ኖኅ ሴምን ወለደ፤ ሴምም አርፋክስድን ወለደ፤ አርፋክስድም ቃይንምን ወለደ፤ ቃይንም ሳላን ወለደ፤ ሳላም ኤቦርን ወለደ፤ ኤቦርም ፋሌቅን ወለደ፤ ፋሌቅም ራገውን ወለደ፤ ራገውም ሴሮሕን ወለደ፤ ሴሮሕም ናኮርን ወለደ፤ ናኮርም ታራን ወለደ፤ ታራም አብርሃምን ወለደ። ዘፍ 11፥10-28

፩. ነዋ ተወጥነ በአብርሃም ተውህቦተ ግዝረት ወማኀረስ በእንስሳ ወእምቅድመ ዝ ነበሩ አበው እንዘ ኢየሐርሱ።

በዚህም በአብርሃም ዘመን እያረሱ መብላት፣ በስምንት ቀን ግዝረት ተሰጠ። ከአብርሃም በፊት የነበሩ አባቶች እንደምን ይኖሩ ነበረ ቢሉ እንዲያው እየዘሩ እየበቀለላቸው እየበሉ ለላቸው ሲበሉ ይኖሩ ነበረ። በአብርሃም ጊዜ ግን እየዘሩ ሲተውት አዕዋፍ እየለቀሙ ይበሉባቸው ጀመር።

አብርሃምም ወደ እግዚአብሔር ጸለየ በዚያም ጊዜ መልአኩ ወርዶ በሬዎችን፣ ማረሻውን፣ ወገሉን አስተካክሉ ሰጥቶት

www.ethiopianorthodox.org

አንድ ጊዜ እያለበሳችሁ ተውት አላቸው። አንድ አንድ ጊዜ እያለበሱት እየበቀለላቸው ሲበሉ ይኖሩ ነበር። ኋላ ግን ኃጢአት በዛች ምድር ጸናች ሰባት ጊዜ ስምንት ጊዜ ትታረስ ጀመረች።

የግዝረትስ ነገር እንደምን ነው ቢሉ አምር በትድሜከ አለው እንዲህም ማለቱ ልጅህን በስምንት ቀን ግዘረው ሲል ነው። ዘፍ 17፥11-13

ይኸውም የጥምቀተ ክርስትና አምሳል ነው። ወንድ በአርባ ቀን ሴት በሰማንያ ቀን ክርስትና ካልተነሡ ክርስቲያን አይባሉም እናት አባታቸው ለካህናቱ ሳይናገሩ ያሳለፉት እንደሆን ከምዕመናን ተለየተው ሦስት ዓመት ይጹሙ። ካህናቱም እናት አባት ነገረዋቸው አናነሳም ብለው ያሳለፉት እንደሆን ሦስት ዓመት ይጹሙ።

፮. ወእስከዝ ኮነ ትውልድ ፳ወ፩ ወዘመን ፴፻ወ፫፻ወ፹ ወ፰ቱ። እስከዚህ ድረስ ትውልዱ ሀያ አንድ ነው። ዘመኑም ሦስት ሺህ ሦስት መቶ ሀያ ስምንት ነው።

፯. አብርሃም ወለዶ ለይስሐቅ፣ ወይስሐቅ ወለዶ ለያዕቆብ፣ ወያዕቆብ ወለዶ ለይሁዳ፣ ወይሁዳ ወለዶ ለፋሬስ፣ ወፋሬስ ወለዶ ለኤስሮም፣ ወኤስሮም ወለዶ ለአራም፣ ወአራም ወለዶ ለአሚናዳብ፣ ወአሚናዳብ ወለዶ ለነዓሶን።ማቴ ፩፥፪-፭

አብርሃም ይስሐቅን ወለደ፣ ይስሐቅ ያዕቆብን ወለደ፣ ያዕቆብ ይሁዳን ወለደ፣ ይሁዳ ፋሬስን ወለደ፣ ፋሬስ ኤስሮምን ወለደ፣

ኤስሮም አራምን ወለደ፣ አራም አሚናዳብን ወለደ፣ አሚናዳብ ነአሶንን ወለደ። ማቴ 1፥2-5

፰. ነዋ ተፈጸመ ዘመነ አበው ወእምዝ ተወጥነ ዘመነ መሳፍንት በሙሴ ወእስከዝ ኮነ ትውልድ ፳ወ፱ ወዘመን ኮነ ፴፻ወ፭፻ ፶ወ፫ቱ።

እስከዚህ ድረስ ዘመነ አበው ነው። ዘመነ መሳፍንት በሙሴ ተጀመረ። ትውልዱ ሀያ ዘጠኝ ነው፣ ዘመኑ ሦስት ሺህ ሰባት መቶ አምሳ ሦስት ሆነ።

፱. ነዓሶን ወለዶ ለሰልሞን፣ ወሰልሞን ወለዶ ለቡዔዝ፣ ወቡዔዝ ወለዶ ለኢዮቤድ፣ ወኢዮቤድ ወለዶ ለዕሤይ፣ ወዕሤይ ወለዶ ለዳዊት ንጉሥ። ማቴ ፩፥፭-፮

ነዓሶን ሰልሞንን ወለደ፣ ሰልሞን ቡዔዝን ወለደ፣ ቡዔዝ ኢዮቤድን ወለደ፣ ኢዮቤድ ዕሤይን ወለደ፣ ዕሤይ ዳዊትን ወለደ። ማቴ 1፥5-7

፲. ነዋ ተፈጸመ ዘመነ መሳፍንት ወእምዝ ተወጥነ መንግሥት በዳዊት ዘቤተ ይሁዳ ወሊቀ ካህናት በሳሙኤል ወእስከዝ ኮነ ትውልድ ፴ወ፬ቱ ወዘመን ኮነ ፬፻ወ፬፻ት ፶ወ፮ቱ።

እስከዚህ ድረስ ዘመነ መሳፍንት ነው። የቤተ እስራኤል መንግሥት በዳዊት ተጀመረ ሊቀ ካህናትነት በሳሙኤል ተጀመረ ትውልዱ ሠላሳ አራት ዘመኑ አራት ሺህ አራት መቶ አምሳ ስድስት ሆነ።

www.ethiopianorthodox.org

፲፩.ዳዊት ወለዶ ለሰሎሞን፣ ወሰሎሞን ወለዶ ለሮብዓም፣ ወሮብዓም ወለዶ ለአብያ፣ ወአብያ ወለዶ ለአሣፍ፣ ወአሣፍ ወለዶ ለኢዮሳፍጥ፣ ወኢዮሳፍጥ ወለዶ ለኢዮራም፣ ወኢዮራም ወለዶ ለዖዝያን፣ ወዖዝያን ወለዶ ለኢዮአታም፣ ወኢዮአታም ወለዶ ለአካዝ፣ ወአካዝ ወለዶ ለሕዝቅያስ፣ ወሕዝቅያስ ወለዶ ለምናሴ፣ ወምናሴ ወለዶ ለአሞፅ፣ ወአሞፅ ወለዶ ለኢዮስያስ፣ ወኢዮስያስ ወለዶ ለኢዮአቄም፣ ወኢዮአቄም ወለዶ ለኢኮንያን። ማቴ ፩፥፮-፲፪

ዳዊት ሰሎሞንን ወለደ፣ ሰሎሞንም ሮብዓምን ወለደ፣ ሮብዓምም አብያን ወለደ፣ አብያም አሣፍን ወለደ፣ አሣፍም ኢዮሳፍጥን ወለደ፣ ኢዮሳፍጥም ኢዮራምን ወለደ፣ ኢዮራምም ዖዝያንን ወለደ፣ ዖዝያንም ኢዮአታምን ወለደ፣ ኢዮአታምም አካዝን ወለደ፣ አካዝም ሕዝቅያስን ወለደ፣ ሕዝቅያስም ምናሴን ወለደ፣ ምናሴም አሞፅን ወለደ፣ አሞፅም ኢዮስያስን ወለደ፣ ኢዮስያስም ኢዮአቄምን ወለደ፣ ኢዮአቄምም ኢኮንያንን ወለደ። ማቴ 1፥7-12

፲፪.ነዋ ተፈጸመት መንግሥት በኢኮንያን ወፈለሰት ኢየሩሳሌም ኀበ መንግሥተ ባቢሎን ወእስከዝ ኮነ ትውልድ ፶ወ፩ ወዘመንሂ ኮነ ፵፻ወ፱፻ ፲ወ፮።

በዚህም በኢኮንያን ዘመን ኤዋዪ/ምርኮ/ ሆነ እስራኤል ተማርከው ወደ ባቢሎን ወረዱ የእስራኤል መንግሥት ወደ መንግሥተ ባቢሎን ፈለሰች/ተሰደደች/ እስከዚህ ድረስ

ትወልዱ አምሳ አንድ ዘመኑ አራት ሺህ ዘጠኝ መቶ አሥራ ስድስት ሆነ።

፲፫.ኢኮንያን ወለዶ ለሰላትያል ወሰላትያል ወለዶ ለዘሩባቤል። ማቴ ፩፥፲፪-፲፫

ኢኮንያን ሰላትያልን ወለደ ሰላትያል ዘሩባቤልን ወለደ። ማቴ 1፥12-13

፲፬.ወበመንግሥተ ዘሩባቤል ኮነ ሚጠት ወገብኡ እስራኤል ውስተ ሀገሮሙ በ፸ ዓመት ምስለ ክህነት ወመንግሥት ወእምዝ ተወጥነ ሊቀ ካህናት በሆሴዕ ወመንግሥት በዘሩባቤል ወእስከዝ ኮነ ትውልድ ፶ወ፬ ወዘመንሂ ፵፻ ወ፱፻ ፹ወ፯ቱ።

በዚህም በዘሩባቤል መንግሥት ጊዜ እስራኤል በተማረኩ በሰባ ዘመናቸው ክህነትን ከመንግሥት ጋር ይዘው ወደ አገራቸው ወደ ኢየሩሳሌም ገቡ። እስከዚህ ድረስ ትውልዱ አምሳ አራት ዘመኑ አራት ሺህ ዘጠኝ መቶ ሰማንያ ሰባት ሆነ።

፲፭.ዘሩባቤል ወለዶ ለአብዩድ፣ ወአብዩድ ወለዶ ለአዛር፣ ወአዛር ወለዶ ለኤልያቄም፣ ወኤልያቄም ወለዶ ለሳዶቅ፣ ወሳዶቅ ወለዶ ለአኪም፣ ወአኪም ወለዶ ለኤልዩድ፣ ወኤልዩድ ወለዶ ለአልዓዛር። ማቴ ፩፥፲፫-፲፭

ዘሩባቤል አብዩድን ወለደ፣ አብዩድ አዛርን ወለደ፣ አዛር ኤልያቄምን ወለደ፣ ኤልያቄምም ሳዶቅን ወለደ፣ ሳዶቅም

www.ethiopianorthodox.org

አኪምን ወለደ፣ አኪምም ኤልዩድን ወለደ፣ ኤልዩድም
አልዓዛርን ወለደ። ማቴ 1፥12-16

፲፮.ወአልዓዛር ወለዶ ለቅስራ፣ ወቅስራ ወለዶ ለኢያቄም፣
ወኢያቄም ወለዳ ለእግዚእትነ ማርያም፣ ወእግዝእትነ
ማርያም ወለደቶ ለእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ለዘክሮቱ
ይደሉ ሰጊድ።

አልዓዛርም ቅስራን ወለደ፣ ቅስራም ኢያቄምን ወለደ፣
ኢያቄምም እግዝእትነ ማርያምን ወለደ፣ እግዝእትነ
ማርያምም ክብር ምስጋና ይገባውና ጌታችንን ኢየሱስ
ክርስቶስን ወለደችው።

፲፮.ወአልዓዛር ወለዶ ለማታን ወማታን ወለዶ ለያዕቆብ፣
ወያዕቆብ ወለዶ ለዮሴፍ ዘውእቱ ፈኃሪሃ ለእግዝእትነ
ማርያም፣ ወዮሴፍ ወለዶ ለያዕቆብ ኤጲስ ቆጶስ
ዘኢየሩሳሌም። ማቴ ፩፥፲፮-፲፯

ዳግመኛም ትውልድ አልዓዛርም ማታንን ወለደ፣ ማታንም
ያዕቆብን ወለደ፣ ያዕቆብም ዮሴፍን ወለደ ዮሴፍም
የእግዝእትነ ማርያም ጠባቂዋ ሞግዚቷ ነው።ማቴ 1፥16-17
ይኸውም ዮሴፍ የኢየሩሳሌምን ኤጲስ ቆጶስ ማር ያዕቆብን
ወለደ።

፲፯.ወእስከዝ ኮነ ትውልድ ፷ወ፮ ወዘመን ኮነ ፶፻ወ፭፻።
እስከዚህ ድረስ ትውልዱ ስድሳ ስድስት ነው። ዘመኑም
አምስት ሺህ አምስት መቶ ነው።
እስከዚህ ያለው ዓመት ፍዳ ዓመተ ኩነኔ ይባላል።

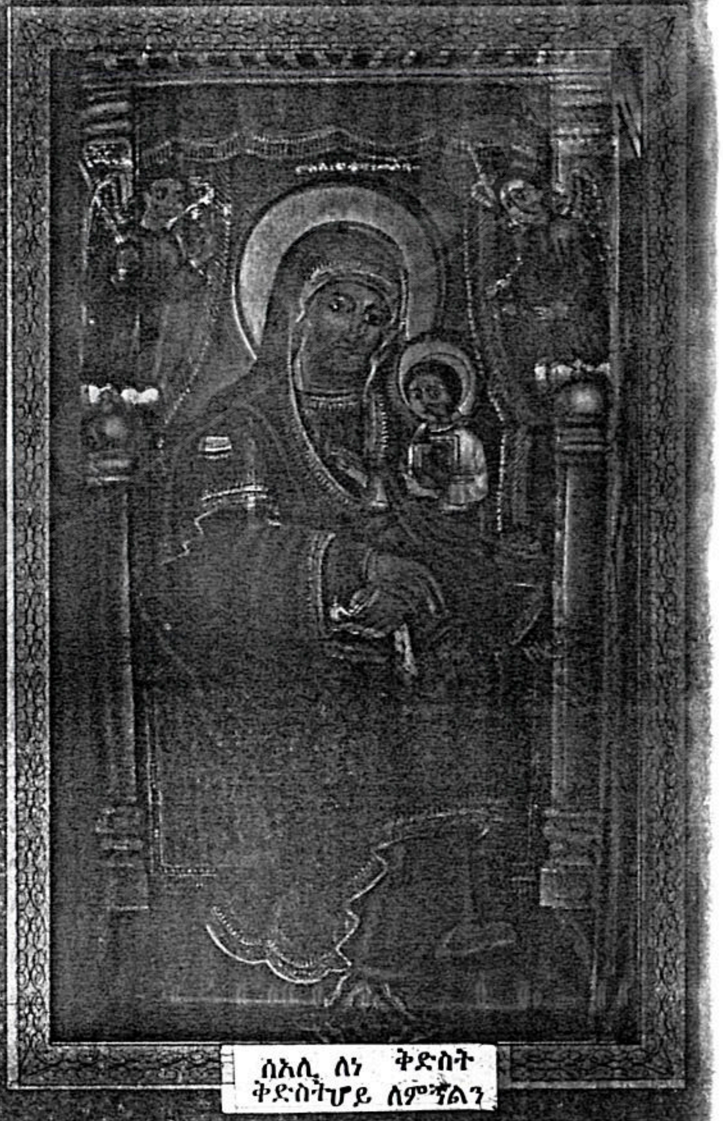

www.ethiopianorthodox.org

አምስት ሺህ አምስት መቶ ዘመን ሲፈጸም ግን በገጽ ፪፻፷
ቁጥር ፲፫ ላይ እንደተጠ ቀሰው ጌታችን መድኃኒታችን
ኢየሱስ ክርስቶስ ለአዳም በገባለት ቃል ኪዳን መሠረት
ከሰማየ ሰማያት ወርዶ ከልጅ ልጅህ ከተባለችው ከድንግል
ማርያም ተወልዶ በመስክ ላይ ድሆ በቀራንዮ አደባባይ
በመስቀል ላይ ተሰቅሎ ሥጋውን ቆርሶ ደሙን አፍስሶ
ለባሕርይ አባቱ ክሶ ከዲያብሎስ አገዛዝ ነፃ አደረገው፤
ከሲኦል አወጣው ገነትም አስገባው፤ የሰጠውም ተስፋ በዚህ
ተፈጸመ። በዚህም ምክንያት ከዚህ በኋላ ያለው ዘመን
ዓመተ ሥጋዌ፣ ዓመተ ምሕረት ተባለ።

፲፱.ተፈጸመ ሥነ ፍጥረት መጽሐፈ ቅዱስ ኢጲፋንዮስ ዳግማይ
ሙሴ እስመ ፈከረ ዳግማየ ኦሪተ ዘውእቱ አክሲማሮስ።

ሁለተኛ ኦሪትን የተረጐመ ይህውም የሁለተኛው ሙሴ
የቅዱስ ኤጲፋንዮስ የሥነ ፍጥረት መጽሐፈ አክሲማሮስ
ተፈፀመ።

እስከዚህ ድረስ የዕለተ ዓርብ ሥነ ፍጥረት ነው። ዓርብ
ማለት ስድስት ዕለት ማለት ነው። ዓርብ ለፍጥረት ስድስተኛ
ለቀመር አራተኛ ለፀሐይ ሦስተኛ ማለት ነው። ስድስት
ዕለት ሀያ ሁለት ሥነ ፍጥረት ይህ ነው። ይህስ የተፈጸ
መው በምን ቀን ነው ቢባል ሚያዝያ አራት ቀን ነው።

www.ethiopianorthodox.org

የስድስት ቀን ሥነ ፍጥረት ከብዙ ብጥቂቱ ከሙሉ በከፊል ደረሰ ተፈጸመ።

እንግሥቶ ላስጀመረን አስጀምሮ ላስፈጸመን የፍጥረታት ፈጣሪ ክብር ምስጋና ይድረሰው አሜን።

ሬታና ቤተክር
ቤተ መጻሕፍት
መ.ገ.ጊ.

www.ethiopianorthodox.org